

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΑ'

Τετάρτη 4 Μαρτίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 10876
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Σ. Καλαφάτη, σελ. 10841
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 5ο Γενικό Λύκειο Κορυδαλλού, το 6ο Δημοτικό Σχολείο Δάφνης, τα Μοντεσσοριανά Σχολεία, το Γενικό Λύκειο Πύλης Τρικάλων, το Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδος, το Roskild Cathedral School της Δανίας, το 1ο Γυμνάσιο Κοζάνης, το 1ο Γυμνάσιο Κουφαλίων Θεσσαλονίκης και το Γυμνάσιο Πάργας, σελ. 10790, 10796, 10802, 10812, 10813, 10824, 10836, 10837, 10846, 10849, 10858
4. Αναφορά σχετικά με τις εξελίξεις για το μεταναστευτικό - προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα, σελ. 10791, 10792, 10793, 10794, 10795, 10796, 10797, 10798, 10799, 10800, 10801, 10802, 10805, 10808, 10809, 10810, 10811, 10812, 10813, 10817, 10819, 10820, 10822, 10823, 10825, 10826, 10827, 10828, 10829, 10831, 10833, 10834, 10836, 10837, 10838, 10839, 10841, 10842, 10843, 10847, 10849, 10850
5. Ανακοινώνεται ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον ν. 3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», όπως ισχύει, την 4η Μαρτίου 2020: ποινική δικογραφία κατά των πρώην Υπουργών Δικαιοσύνης, Μιχάλη Καλογήρου και Σταύρου Κοντονή, σελ. 10819
6. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 10789, 10793, 10794, 10795, 10797, 10798, 10799, 10800, 10801, 10802, 10806, 10809, 10810, 10811, 10812, 10813, 10818, 10821, 10822, 10829, 10831, 10836, 10847, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10858, 10876
7. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 10802

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 5 Μαρτίου 2020, σελ. 10789

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτική Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις», σελ. 10790 - 10862

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 10846 - 10876
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 10789 - 10803
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. ,	σελ. 10803 - 10816
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. ,	σελ. 10833 - 10846
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. ,	σελ. 10816 - 10833

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της αναφοράς σχετικά με τις εξελίξεις για το μεταναστευτικό - προσφυγικό ζήτημα στην Ελλάδα:

ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 10827
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 10793, 10794
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Ι. ,	σελ. 10798
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. ,	σελ. 10794, 10795, 10812, 10813

ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ Σ. ,	σελ. 10794, 10812, 10850
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. ,	σελ. 10847
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. ,	σελ. 10836
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. ,	σελ. 10826
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 10808, 10809, 10810, 10812
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 10838
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. ,	σελ. 10793, 10794, 10795, 10797, 10799, 10811, 10812, 10813, 10838, 10847
ΓΚΟΚΑΣ Χ. ,	σελ. 10831
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 10817
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 10820
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. ,	σελ. 10792, 10793
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ Δ. ,	σελ. 10839
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. ,	σελ. 10793, 10809, 10813
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. ,	σελ. 10819
ΚΕΛΛΑΣ Χ. ,	σελ. 10791, 10793
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. ,	σελ. 10829
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. ,	σελ. 10801
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ Θ. ,	σελ. 10828
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. ,	σελ. 10814
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. ,	σελ. 10800, 10808, 10809
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. ,	σελ. 10823
ΜΑΝΤΑΣ Π. ,	σελ. 10833
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. ,	σελ. 10849
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. ,	σελ. 10841
ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 10825
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. ,	σελ. 10834
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. ,	σελ. 10794
ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ Α. ,	σελ. 10796
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. ,	σελ. 10843
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 10799
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. ,	σελ. 10833, 10834
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Ι. ,	σελ. 10819
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. ,	σελ. 10840
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. ,	σελ. 10802
ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ Μ. ,	σελ. 10851
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. ,	σελ. 10822
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. ,	σελ. 10842
ΦΟΡΤΩΜΑΣ Φ. ,	σελ. 10805
ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ Γ. ,	σελ. 10795
ΧΑΡΙΤΟΥ Δ. ,	σελ. 10837, 10838
ΧΕΙΜΑΡΑΣ Θ. ,	σελ. 10813
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. ,	σελ. 10797

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. ,	σελ. 10847, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10858, 10876
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. ,	σελ. 10789, 10793, 10794, 10795, 10797, 10798, 10800, 10801, 10802
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. ,	σελ. 10794, 10810, 10811, 10812, 10836, 10847, 10852
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ Σ. ,	σελ. 10812, 10813, 10821, 10822
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ. 10800, 10809, 10810

ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 10794, 10801, 10810, 10811, 10812, 10818
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 10812, 10821
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 10793, 10794, 10795
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 10795, 10802, 10812, 10847, 10852
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 10802
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 10806, 10809, 10810, 10811, 10812, 10813
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 10797, 10799, 10800
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 10801, 10802
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 10836
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 10799
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 10818, 10821, 10822, 10829, 10831
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 10811, 10836
ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ Μ. , σελ. 10847
ΦΟΡΤΩΜΑΣ Φ. , σελ. 10806
ΧΕΙΜΑΡΑΣ Θ. , σελ. 10813
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 10797

Γ. Επί προσωπικού θέματος:

ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 10802
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 10802

Δ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ Ε. , σελ. 10810, 10827
ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 10845
ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Ι. , σελ. 10798
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 10811, 10818, 10832, 10836, 10852, 10854, 10855, 10856
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ Σ. , σελ. 10818, 10836, 10848, 10851, 10854, 10856, 10857
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 10816
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 10847
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. , σελ. 10836, 10837
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. , σελ. 10826
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 10806, 10810, 10811
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 10848, 10858
ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ Μ. , σελ. 10839
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 10791, 10799, 10802, 10806, 10818, 10837, 10851, 10853, 10854, 10855, 10856, 10857, 10858
ΓΚΟΚΑΣ Χ. , σελ. 10831
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. , σελ. 10817
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 10820, 10821
ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 10792, 10794
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ Δ. , σελ. 10839
ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 10791, 10806, 10852, 10856
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 10818, 10819, 10820
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 10791, 10801
ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ Χ. , σελ. 10829
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 10801, 10802
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 10790
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ Θ. , σελ. 10828, 10829
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 10815
ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 10800
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 10823
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 10824
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 10792
ΜΑΝΤΑΣ Π. , σελ. 10832

ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 10849, 10854, 10855, 10856
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 10841
ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 10825
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 10834
ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ Α. , σελ. 10796, 10797
ΜΠΛΟΥΧΟΣ Κ. , σελ. 10843
ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 10799, 10800
ΠΑΝΑΣ Α. , σελ. 10850
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 10830, 10831
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. , σελ. 10833
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Ι. , σελ. 10818
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ Μ. , σελ. 10844
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. , σελ. 10840
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 10803, 10804, 10806, 10810, 10811, 10835, 10836

ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ Μ. ,

σελ. 10851
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. , σελ. 10822
ΣΤΥΛΙΟΣ Γ. , σελ. 10842
ΦΟΡΤΩΜΑΣ Φ. , σελ. 10805, 10806
ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ Γ. , σελ. 10795
ΧΑΡΙΤΟΥ Δ. , σελ. 10838
ΧΕΙΜΑΡΑΣ Θ. , σελ. 10813
ΧΙΟΝΙΔΗΣ Σ. , σελ. 10846
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 10798

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ Γ. , σελ. 10855
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 10801

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΑ'

Τετάρτη 4 Μαρτίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 4 Μαρτίου 2020, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.14' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 5 Μαρτίου 2020.

«Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 553/28-2-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3 Νότιου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεανώς Φωτίου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Καθυστερεί η υλοποίηση του νόμου 4538/2018 για την αναδοχή και την υιοθεσία».

2. Η με αριθμό 550/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχαήλ Κατρίνη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Τροποποίηση του ν.456/1976 για τα είδη πυροτεχνίας».

3. Η με αριθμό 560/3-3-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Τις δομές των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ - ΜΕΑ) των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)».

4. Η με αριθμό 552/27-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Επικρατείας της Ελληνικής Λύσης κ. Βασιλείου Βιλιάρδου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Διεκδίκηση αποζημιώσεων για το σκάνδαλο Dieselgate».

5. Η με αριθμό 561/3-3-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα-Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Δικαίωμα προσωρινής σύνταξης για ασφαλισμένους με χρόνο εργασίας στο εξωτερικό».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής).

1. Η με αριθμό 556/28-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χριστόφορου Βερναρδάκη προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού"».

2. Η με αριθμό 567/3-3-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Νικολάου Παππά προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Πλήγμα για ανάπτυξη και θέσεις εργασίας το πάγωμα των μεγάλων έργων υποδομής».

3. Η με αριθμό 535/19-2-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Λάρισας του Κινήματος Αλλαγής κ. Ευαγγελίας Λιακούλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Άμεση παράταση του προγράμματος "Ενισχύσεις για την μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στη γεωργία το 2017"».

4. Η με αριθμό 542/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λεωνίδα Στολτίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Συμβασιούχες εργαζόμενες στην καθαριότητα των σχολείων».

5. Η με αριθμό 546/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα-Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Μέτρα για την βελτίωση των συνθηκών εμπορίας των χειροτεχνών δρόμου».

6. Η με αριθμό 543/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Απολύσεις εργαζομένων μετά την αναθεώρηση των πινάκων επιτυχόντων της προκήρυξης 3Κ/2018 του ΑΣΕΠ για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού στους δήμους».

7. Η με αριθμό 547/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα-Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Αποζημίωση του δημοσίου από την «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.», λόγω της καθυστέρησής της να συμμορφωθεί στους όρους του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται από τη σύμβαση».

8. Η με αριθμό 548/25-2-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα-Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Κίνδυνος ιδιωτικοποίησης της παραλίας Αφάντου μέσω της παραποίησης χαρτών».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 3679/30-1-2020 ερώτηση του Βουλευτή Επικρατείας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτη (Πάνου) Σκουρλέτη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Επένδυση στην περιοχή «Ναυάγιο» της Ζακύνθου».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις».

Πριν δώσω τον λόγο στον ΣΤ' Αντιπρόεδρο της Βουλής, τον κ. Λαμπρούλη, θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα τέσσερις μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 5^ο Γενικό Λύκειο Κορυδαλλού.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Αντιπρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ (ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε, έρχεται ως συνέχεια προηγούμενων νομοθετικών παρεμβάσεων και επιδιώκει να ολοκληρώσει εκκρεμότητες και ό,τι νομοθετήθηκε σταδιακά, σιγά-σιγά, βήμα το βήμα. Όμως, στον πυρήνα τους όλα αυτά τα νομοσχέδια, όπως και το σημερινό, αυτό που συζητούμε, έχουν ένα κοινό στόχο. Έχουν ως στόχο το ξεκαθάρισμα των αγροτικών συνεταιρισμών με την αιτιολογία της βαθιάς θεσμικής και οικονομικής κρίσης -όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση- αφ' ενός με την οριστική λύση και εκκαθάριση όσων ενώσεων δεν μπόρεσαν να επιβιώσουν και αφ' ετέρου με την εκμετάλλευση, την αξιοποίηση και συγχρόνως την εκχώρηση των περιουσιακών στοιχείων -που είναι πολλά και διάλογο ευκαταφρόνητα- στους επιχειρηματίες - επενδυτές, σε επιχειρηματικούς ομίλους, καθώς και σε μεγαλοαγρότες.

Παράλληλα, συμβάλλει ώστε να σφίγγει η θηλιά γύρω από το λαϊκό των μικρομεσαίων αγροτών βιοπαλαιστών -όσοι έχουν απομείνει- που αγωνίζονται, παλεύουν να μείνουν στη γη τους και διεκδικούν λύσεις προκειμένου να μην πεταχτούν έξω από τα χωράφια τους.

Έτσι, με το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση όχι μόνο διατηρεί, αλλά επαιξάνει τις δυνατότητες που δίνει το σημερινό θεσμικό πλαίσιο για μετατροπή των αγροτικών συνεταιρισμών σε ανώνυμες εταιρείες επενδυτών και μεριδιούχων, ενισχύεται η δυνατότητα εισόδου μεγάλων εταιρειών και νομικών προσώπων και προωθείται παραπέρα η δυνατότητα επιχειρησιακών συμπράξεων των αγροτικών συνεταιρισμών με επιχειρηματικούς ομίλους.

Έτσι, με εργαλείο και το νομοσχέδιο που συζητάμε, προωθείται ο στρατηγικός σχεδιασμός - στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυβερνήσεων στη χώρας μας, όπως και μέσω της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, αλλά και άλλων μέτρων που έχουν παρθεί και λαμβάνονται, για συγκέντρωση της γης και κατ' επέκταση της παραγωγής, της εμπορίας, της μεταποίησης, αλλά και των επιδοτήσεων, σε λίγα χέρια -είτε επιχειρηματιών είτε μεγαλοαγροτών- μέσα από τη δημιουργία μεγάλων επιχειρηματικών μονάδων.

Φυσικά, όπως είναι αναμενόμενο, αλλά και αναγκαίο για τη θωράκιση της επιχειρηματικής λειτουργίας των μονάδων, προβλέπονται και οι αντίστοιχες ρυθμίσεις που αφορούν από τη δυνατότητα ευελιξίας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των σχημάτων -δηλαδή καπιταλιστικών επιχειρήσεων που τις ονομάζετε «αγροτικούς συνεταιρισμούς», για να δημιουργείται σύγχυση όχι μόνο στους αγρότες, αλλά και στο λαό- μέχρι και ζητήματα που αφορούν χρηματοδοτήσεις, συμμετοχή επενδυτών, μεγαλεμπόρων κ.λπ., αλλά και ποσοστό μεριδιών, φοροαπαλλαγών και άλλα.

Τι επιδιώκετε να επιτύχετε, λοιπόν, μέσω των κεφαλαιουχικών ενώσεων ανωνύμων εταιρειών, συνεταιρισμών όπως τους λέτε;

Την άλωση των αγροτικών συνεταιρισμών πιο άμεσα, πιο γρήγορα από κεφαλαιοκράτες επενδυτές, οι οποίοι θα καρπώνονται ως επενδυτές πιο φθηνή πρώτη ύλη, που θα τη χρειάζονται και η οποία θα είναι εξασφαλισμένη με την προσέλκυση αγροτών γύρω από τα νέα σχήματα, ενώ τους εξασφαλίζονται επενδυτικά κίνητρα, καθώς και η δυνατότητα αξιοποίησης των υποδομών, περιουσιών, αποθήκες, συσκευαστήρια, τυποποιητήρια και άλλα που ανήκουν στους συνεταιρισμούς. Δηλαδή, κάνετε ό,τι περνά από το χέρι σας για το καλό των επενδυτών, ενώ για την συντριπτική πλειοψηφία των μικρομεσαίων αγροτών θα συνεχιστεί περαιτέρω η επιδείνωση της θέσης τους. Όμως, το νομοσχέδιο σε καμία περίπτωση και δεν θέλει και δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα οξυμμένα προβλήματα των αυτοαπασχολούμενων αγροτών βιοπαλαιστών, που δίνουν τεράστιο αγώνα ώστε να παραμείνουν στη γη τους και να παράγουν.

Είναι όλοι αυτοί που βρίσκονται στον δρόμο του αγώνα, με αιτήματα επιβίωσης, γνωστά σε όλους σας κι οποίοι συνθλίβονται και οδηγούνται στο ξεκλήρισμα, γιατί αυτό απαιτεί ο καπιταλιστικός δρόμος της ανάπτυξης, η ανταγωνιστικότητα και η κερδοφορία των ολίγων, που όλα τα κόμματα με τις πολιτικές σας υπηρετείτε, ανεξάρτητα τις όποιες διαχειριστικού χαρακτήρα διαφορές σας και ακριβώς αυτήν την πολιτική χρειάζεται να βάλουν στο στόχαστρο, τόσο οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι που ξεκληρίζονται, όσο και οι εργαζόμενοι στην αγροτική οικονομία, με στόχο έναν άλλο δρόμο ανάπτυξης που θα έχει στο επίκεντρό του τη διασφάλιση των διατροφικών αναγκών των εργαζομένων, των λαϊκών στρωμάτων, της πλειοψηφίας του λαού μας.

Κι αλήθεια, αφού λέτε -εκ μέρους, κυρίως, της Κυβέρνησης και των Βουλευτών που ακούσαμε και στη χθεσινή συνεδρίαση- και προπαγανδίζετε ότι στόχος είναι, μέσω των νέων αυτών σχημάτων των ανωνύμων εταιρειών, να βοηθηθεί ο αγρότης, ο πρωτογενής τομέας και άλλα πολλά, γιατί για παράδειγμα -και θα αναφερθώ σε ένα μόνο, γιατί είναι και πρόσφατο- απαγορεύσατε στην ουσία την ονομασία στο τσίπουρο, τσικουδιά και τη χύμα διάθεσή του, επιβάλλοντας πρόστιμα 1.000 ευρώ στα καταστήματα μαζικής εστίασης και στην ουσία οδηγείτε στην απόγνωση και αδιέξοδο τους αμπελοκαλλιεργητές, αμβυκούχους αντίστοιχα, που είχαν έστω και αυτή τη δυνατότητα ενός επιπλέον εισοδήματος με την παραγωγή του χύμα τσίπουρου, της τσικουδιάς. Και μιλάμε για μικρούς και μεσαίους αμπελοκαλλιεργητές, που με χίλια βάσανα προσπαθούν να κρατηθούν στα χωράφια τους και στους οποίους προεκλογικά -τουλάχιστον, σε ό,τι αφορά στη Λάρισα- οι Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος, άλλα λέγανε. Να, γιατί λέμε ότι οι αγρότες που βγάλαν συμπεράσματα, θα πρέπει να καθορίσουν την πορεία και τη στάση τους στο μέλλον.

Εμείς ρωτάμε και από αυτό το βήμα, διότι αυτό το ζήτημα το φέραμε και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Παρά του ότι υπήρξε μια έμμεση παραδοχή, όχι μόνο του προβλήματος, αλλά και ότι θα πρέπει να επιλυθεί, εμείς ζητάμε άμεσα την απόσυρση της συγκεκριμένης εγκυκλίου η οποία ειρήσθω εν παρόδω ήταν πρωτοβουλία της ελληνικής κυβέρνησης και όχι καθ' υπόδειξη οδηγών.

Έτσι, λοιπόν, ζητούμε την απόσυρση άμεσα της συγκεκριμένης εγκυκλίου, ώστε να συνεχιστεί να διατίθεται ανεμπόδιστα το χύμα τσίπουρο, αντίστοιχα και η τσικουδιά.

Τέλος, θα αναφερθώ σε μια τροπολογία που καταθέσαμε και ζητάμε από την Κυβέρνηση να την κάνει δεκτή και από τα υπόλοιπα κόμματα να την υπερψηφίσουν. Είναι μια τροπολογία που αφορά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομένων στις ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών που έχουν θεθεί ή που πρόκειται να τεθούν σε εκκαθάριση, ώστε οι εργαζόμενοι με την κατά το δυνατόν ταχύτερη εκκαθάριση να αντιμετωπίσουν τις τεράστιες ανάγκες τους, αφού στην πλειοψηφία τους και λόγω ηλικίας, από τη στιγμή που απολύθηκαν, δεν μπορούν να βρουν δουλειά και αντίστοιχα, βεβαίως, να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους έναντι των συνεταιριστικών οργανώσεων. Ναι, να προηγούνται της εξόφλησης των οφειλών, δεδουλευμένα, αποζημιώσεις κ.λπ., και μετά να ακολουθούν οι διάφοροι, το ελληνικό δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία, τα πιστωτικά ιδρύματα κ.λπ.. Όπως και οι εργαζόμενοι με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας

στις υπό εκκαθάριση ενώσεις ή όσων διαγράφονται από το μητρώο και παύουν να λειτουργούν, να μπορούν να απορροφηθούν, κατά προτεραιότητα, από άλλους ενεργούς συνεταιρισμούς.

Εδώ να σημειώσουμε ότι επανηλλεμένα -και πρόσφατα, αλλά και με την προηγούμενη κυβέρνηση- με σειρά κοινοβουλευτικών παρεμβάσεων, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, το κόμμα μας έχει αναδείξει το συγκεκριμένο ζήτημα και σε διάφορα Υπουργεία, Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης, Εργασίας. Από όλους τους Υπουργούς και της προηγούμενης κυβέρνησης, αλλά και τώρα, αυτό που εισπράτταμε είναι ναι, είναι δίκαιο το αίτημα να πρέπει να το δούμε και χρειάζεται μια νομοθετική παρέμβαση. Να, λοιπόν, ιδού η Ρόδος, με την τροπολογία που καταθέτει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, να γίνει πράξη, αυτό που κατά κοινή ομολογία θα πρέπει να γίνει.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Καλείται τώρα από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Χρήστος Κέλλας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις τελευταίες μέρες η πατρίδα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με μια ιστορική πρόκληση, στην οποία οφείλουμε να απαντήσουμε με ομοψυχία. Και θέλω εδώ, από το Βήμα της Ολομέλειας και ως πολίτης απλός, αλλά και ως μέλος της Εθνικής Αντιπροσωπείας, να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στους άνδρες της Αστυνομίας και του Στρατού, για τη μάχη που δίνουν στον Έβρο, φυλάσσοντας τα σύνορά μας, κάτω από πρωτόγνωρες συνθήκες.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιμετωπίζουμε μια ασύμμετρη απειλή και δεν πρόκειται για πρόσφυγες, αλλά για μετανάστες και για οργανωμένες ομάδες που επιχειρούν να εισβάλουν στη χώρα μας, χρησιμοποιώντας χημικά κι άλλα όπλα. Πρόκειται για ομάδες που χρησιμοποιούνται από την Τουρκία ως μοχλός πίεσης.

Για πρώτη φορά έχουμε το επίσημο κράτος την Τουρκία σαν διακινητή μεταναστών. Ο Πρωθυπουργός, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, υποσχέθηκε προεκλογικά στις Ελληνίδες και στους Έλληνες ότι θα φυλάξουμε τα σύνορα της πατρίδας και αυτό κάνουμε σήμερα πράξη, προασπίζοντας την ακεραιότητα της χώρας. Δεν κάνουμε ούτε βήμα πίσω.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Πρόκειται αναλόγως για μια ακόμη προεκλογική δέσμευσή μας, η οποία γίνεται πράξη. Η ανάπτυξη της περιφέρειας και του πρωτογενούς τομέα συνιστούν εθνικές προτεραιότητες. Προς αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης φέρνει ένα σύνολο ρυθμίσεων που ενισχύουν την αγροτική επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και την εξωστρέφεια, μέσω του εκσυγχρονισμού του πλαισίου των αγροτικών συνεταιρισμών, το οποίο καθίσταται πιο αποτελεσματικό, ευνοώντας τις συνέργειες των αγροτών μας.

Κατ' αρχάς, είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι εισάγονται προβλέψεις που θα δώσουν ανάσα σε συγκεκριμένες εισοδηματικές κατηγορίες.

Πρώτον, το συνεταιριστικό κεφάλαιο των αγροτικών συνεταιρισμών ορίζεται κατ' ελάχιστο στις 10 χιλιάδες ευρώ.

Δεύτερον, δίνεται η δυνατότητα παροχής χρηματοδοτήσεων είτε εκ μέρους των συνεταιρισμών είτε εκ μέρους τρίτων νομικών προσώπων, με τη μορφή πιστώσεων, έως 25 χιλιάδων ευρώ συνολικά, για κάθε μέλος συνεταιριστή.

Τρίτον, η σύσταση των συνεταιρισμών καθίσταται ευέλικτη. Τα είκοσι ιδρυτικά μέλη που χρειαζόντουσαν μέχρι σήμερα για τη σύσταση συνεταιρισμού, μειώνονται σε δέκα, ενώ είναι δυνατόν και η σύσταση με λιγότερα μέλη, κάτω των δέκα, όταν υφίστανται ειδικές συνθήκες, όπως σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές με λιγότερο από 3.500 κατοίκους ή όταν η παραγωγή αφορά ειδικά προϊόντα.

Τέταρτον, η διαδικασία της ίδρυσης απλοποιείται σημαντικά, αφού η έγκριση του καταστατικού δεν γίνεται πλέον από τα δικαστήρια, αλλά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, οπότε δεν επιβαρύνονται ούτε οι συνεταιριστές ούτε και τα δικαστήρια.

Πέμπτον, δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε επενδυτές που δεν υπερβαίνουν το 35% του συνόλου των ψήφων όλων των μελών, προστατεύοντας ταυτόχρονα τα συμφέροντα των παραγωγών.

Έκτον, επαναπροσδιορίζει το φορολογικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία των συνεταιρισμών και δίνει τη δυνατότητα σχηματισμού ειδικού αποθεματικού από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη, τα οποία δεν θα φορολογούνται, ενώ τα διανεμόμενα κέρδη στα μέλη θα φορολογούνται ως μερίσματα, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σύσταση της Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, της ΕΘΕΑΣ, ενός νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που θα αποτελέσει τον συντονιστή των αγροτικών συνεταιρισμών.

Θα ήθελα από το Βήμα αυτό, κύριε Υπουργέ, να επισημάνω εκ νέου κάποια θέματα, τα οποία έχουμε συζητήσει και στην επιτροπή. Είναι σωστή η ρύθμιση για τα μέλη των διοικήσεων των πρώην ΕΑΣ για πενταετή αναστολή των διώξεων και των δημεύσεων των περιουσιών τους. Όμως, θα πρέπει οπωσδήποτε να λάβετε μέριμνα και για τα δεδουλευμένα των εργαζομένων στις πρώην ΕΑΣ, οι οποίες είναι υπό εκκαθάριση. Πρόκειται για χρήματα δεδουλευμένα, οι άνθρωποι είναι σε άσχημη οικονομική κατάσταση και σύμφωνα με τον νόμο 4384/2016 που είχε ψηφίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, τίθενται σε προτεραιότητα οι τράπεζες, τα ασφαλιστικά ταμεία και οι δημόσιοι τομείς. Αυτοί οι άνθρωποι, λοιπόν, δεν θα πάρουν τίποτα, καθόσον είναι στην τέταρτη θέση.

Για μία ακόμη φορά θα θίξω το θέμα των αμυγδαλοπαραγωγών του Νομού Λαρίσης, οι οποίοι υπέστησαν ολική καταστροφή με τον παγετό του 2019. Κι αυτό είναι πιστοποιημένο και από τον επίσημο ΕΛΓΑ.

Οι άνθρωποι αυτοί, κύριε Υπουργέ, με δική σας απόφαση υπήχθησαν στο πρόγραμμα «DE MINIMIS» και πήραν 80 ευρώ το στρέμμα πριν από τα Χριστούγεννα. Τα 80 ευρώ, όμως, ανά στρέμμα δεν φτάνουν να καλύψουν ούτε τα ελάχιστα έξοδά τους.

Θα σας παρακαλούσα λοιπόν, να επανεξετάσετε είτε στη συμπληρωματική υποβολή υπαγωγής τους στα ΠΣΕΑ, είτε στο επόμενο «DE MINIMIS» να μπουν πάλι μέσα για να πάρουν κάποιο ποσοστό αποζημίωσης.

Κλείνοντας, θα έρθω σε ένα μεγάλο θέμα, το οποίο απειλεί με αφανισμό ολόκληρα χωριά. Το μέτρο 8.1 της «δάσωσης γαιών», το οποίο τροποποιήθηκε με κοινή υπουργική απόφαση, την με αριθμό 800/16-1-2015, είναι ένα πρόγραμμα που ξεκίνησε πριν από το 2000. Και σ' αυτό, κύριε Υπουργέ, έχουμε το εξής παράδοξο: Όσοι ελέγχθηκαν ή δεν ελέγχθηκαν καθόλου μετά την ΚΥΑ του Ιανουαρίου του 2015, συνεχίζουν να παίρνουν ενισχύσεις από το πρόγραμμα, ενώ όσοι ελέγχθηκαν πριν από την ΚΥΑ του 2015 και δεν βρέθηκαν εντάξει, τους κόβονται οι επιχορηγήσεις και με έγγραφα τα οποία ήρθαν μόλις πριν ολίγων μηνών -το 2019- τους ζητούν να επιστρέψουν και όλα τα χρήματα που έχουν λάβει. Όπως καταλαβαίνετε, έχουμε να κάνουμε με δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Καταλαβαίνω ότι το πρόβλημα νομικά είναι περίπλοκο. Όμως, κύριε Υπουργέ, εάν εσείς, ένας διακεκριμένος νομικός, δεν μπορείτε να το λύσετε, τότε ποιος θα μπορέσει να το λύσει;

Θέλω, λοιπόν, να σκύψετε πάνω στο θέμα και να το δείτε. Είναι μεγάλο θέμα. Δεν αφορά μόνο στο μεγάλο Ελευθεροχώρι του Νομού Λαρίσης, δεν αφορά στα χωριά της περιοχής των Φαρσάλων. Αφορά μεγάλες περιοχές σε ολόκληρη την Ελλάδα. Και όλοι αυτοί προσβλέπουν σε σας, γιατί έχετε τις νομικές ικανότητες και μπορείτε να δώσετε λύση.

Τελειώνοντας, θα πω και κάτι ακόμα. Στην κατηγορία των μη λοειδών υπάγονται τα μήλα, τα αχλάδια, τα κυδώνια. Ένας «σοφός εγκέφαλος» το 2017 έκοψε από τις επιδοτήσεις, από τη συνδεδεμένη, τα αχλάδια. Γιατί; Γιατί δεν παίρνουν τα αχλάδια συνδεδεμένη; Δεν είναι μηλοειδή;

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Πες τα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Έχω δίκιο, κύριε Κατρίνη;

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Δεν το συζητάμε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ορίστε, είναι διακομματική η απαίτηση.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να ξέρετε ότι με συνδεδεμένη βγαίνει από αλλού, για να συνεννοούμαστε. Γιατί είμαστε «large» στο να βάζουμε...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το

νομοσχέδιο των αγροτικών συνεταιρισμών συνιστά ένα εργαλείο για τους αγρότες μας, ένα αξιόπιστο μέσο με το οποίο θα μπορούν να στηρίξουν την παραγωγή τους και να σχηματίσουν δικά τους δίκτυα αυτόνομης εμπορίας των υψηλής ποιότητας προϊόντων, αναζωογονώντας την ελληνική ύπαιθρο. Γι' αυτό τον λόγο και θα είμαστε θετικοί.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Καλείται ο κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου είναι άλλη μία απόδειξη ότι η Νέα Δημοκρατία δεν ήρθε για να λύσει τα προβλήματα του τόπου, εν προκειμένω τα προβλήματα της πρωτογενούς παραγωγής. Αντίθετα, το παρόν σχέδιο νόμου δείχνει ότι η παρούσα Κυβέρνηση αντιμετωπίζει τελικά ως αντίπαλό της τις δημοκρατικές και προοδευτικές τομές που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ τα χρόνια της διακυβέρνησής του. Εξηγούμαι.

Είναι σε όλους γνωστό ότι ο αγροτικός κόσμος στη χώρα μας και συνολικά η οικονομία στις περιφέρειες με ισχυρό πρωτογενή τομέα δεινοπάθησαν τη χρονιά που διανύουμε. Η φετινή χρονιά, όπως όλοι ξέρουμε, χαρακτηρίζεται από εξαιρετικά χαμηλές τιμές στο λάδι, το βαμβάκι, τη βρώσιμη ελιά.

Θα περίμενε κάποιος, λοιπόν, από την παρούσα Κυβέρνηση να πάρει συγκεκριμένα μέτρα τόσο για την προστασία του αγροτικού κόσμου από τα παραπάνω δεινά, όσο βέβαια και για την ενίσχυσή του. Εις μάτην όμως.

Το παρόν σχέδιο νόμου είναι -όχι, βέβαια, τυχαία!- εκτός τόπου και χρόνου, καθώς έχει δύο στόχους. Από τη μία, το πισωγύρισμα στον τρόπο διοίκησης των αγροτικών συνεταιρισμών και από την άλλη, το υποτιθέμενο άνοιγμα του ιδιωτικού τομέα στην επιχειρηματικότητα. Ξεκινάω, λοιπόν, από το δεύτερο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι συμφωνούμε ότι η ελληνική αγροτική παραγωγή πρέπει να μετασχηματιστεί και να επιταχυνθούν οι προσπάθειες τυποποίησης και μεταποίησης του προϊόντος του αγροτικού τομέα. Αυτή είναι η μόνη σταθερή απάντηση στις πιέσεις που δέχεται η ελληνική αγροτική παραγωγή.

Σε αυτήν την κατεύθυνση το νομοσχέδιο δίνει κάποια θετικά δείγματα γραφής. Η διευκόλυνση για υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο των αγροτικών συνεταιρισμών και η ενίσχυση του μητρώου που δημιουργήθηκε επί των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ, ώστε να γνωρίζει η πολιτεία τα πραγματικά ενεργά υποκείμενα στο συνεργατικό κίνημα, κινούνται στη σωστή κατεύθυνση.

Ωστόσο, τα παραπάνω μέτρα δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων στον κλάδο και κυρίως, το σχέδιο νόμου δεν ενισχύει την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας από τους ίδιους τους συνεταιρισμούς, αλλά επιτρέπει την κατάληψή τους από επιχειρηματικούς ομίλους και εξυπηρετεί τα συγκεκριμένα συμφέροντα τελικά των ίδιων των τραπεζών.

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η χρόνια αδυναμία εξεύρεσης κεφαλαίων εκ μέρους των συνεταιρισμών έχει οδηγήσει στην υποθήκευση των περιουσιακών τους στοιχείων, με αποτέλεσμα να είναι πραγματικά αδύνατον σήμερα να δανειοδοτηθούν. Ωστόσο, η περιουσία των αγροτικών συνεταιρισμών είναι μεν υποθηκευμένη, οι ίδιοι, όμως, δεν είναι κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Με το παρόν σχέδιο νόμου το μείζον ζήτημα των αργούντων συνεταιρισμών και της περιουσίας τους δεν επιλύεται προς όφελος της πρωτογενούς παραγωγής. Απλά διευκολύνεται η πρόσβαση των τραπεζών στα περιουσιακά τους στοιχεία.

Το νομοσχέδιο σας, συνάδελφοι της Κυβέρνησης, δεν αφορά στην ανανέωση των αγροτικών συνεταιρισμών, δεν δίνει κίνητρα για τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών, ούτε δημιουργεί όρους για τη μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων ανενεργών συνεταιρισμών σε νέα σχήματα. Αντίθετα, δίνει έμφαση στην εκκαθάριση και στη ρευστοποίηση των συνεταιριστικών σχημάτων.

Το νομοσχέδιο του κ. Βορίδη δεν επιχειρεί να ανανεώσει το συνεταιριστικό κίνημα, όπως ελπίζει ο αγροτικός κόσμος. Επιδιώκει να ξεμπερδέψει μ' αυτό, να τελειώνουμε μ' αυτόν τον τρόπο οργάνωσης της παραγωγής. Εξάλλου, ο κ. Βορίδης επιδιώκει σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής του ζωής, να ξεμπερ-

δέψει με τις ηγεμονικές -κατά τον ίδιο- αριστερές και προοδευτικές ιδέες στον τόπο μας. Και είναι ακριβώς αυτή η αντίληψη που εκφράζεται και στο παρόν σχέδιο νόμου.

Κύριε Υπουργέ, το παρόν σχέδιο νόμου είναι για τους τραπεζίτες, όχι για τους αγρότες. Στην πραγματικότητα λύση στο πρόβλημα είναι η διευκόλυνση της ρευστοποίησης, εκ μέρους των τραπεζών, της περιουσίας των αγροτικών συνεταιρισμών, αλλά και της εκτέλεσης αναγκαστικών εντολών σε βάρος των εν λειτουργία συνεταιρισμών που αντιμετωπίζουν πραγματικές οικονομικές δυσκολίες.

Ταυτόχρονα, το νομοσχέδιο ανοίγει την πόρτα διάπλata για την καταστρατήγηση των συνεταιριστικών αρχών και την ποδηγέτησή τους από ιδιωτικά συμφέροντα.

Ιδιαίτερα, με το άρθρο 12 επιτρέπει σε έναν ιδιώτη να χρησιμοποιεί το κέλυφος ενός αγροτικού συνεταιρισμού για να ασκεί τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, χρησιμοποιώντας ατυχώς τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του νόμου. Αυτό προκύπτει, προφανώς, από το μέγιστο δυνατό όριο συμμετοχής στον αγροτικό συνεταιρισμό ύψους 35%, αλλά και από την πρόβλεψη ότι το ίδιο το 35% είναι το ελάχιστο ποσοστό των μετόχων που δύναται να παίρνει αποφάσεις με οικονομικό περιεχόμενο για το μέλλον του αγροτικού συνεταιρισμού.

Η χειρότερη, όμως, πτυχή του νομοσχεδίου είναι όσα προβλέπει για τη διοίκηση των συνεταιρισμών. Με το άρθρο 6 καταργείται η βασική αρχή της συνεταιριστικής λειτουργίας, η αρχή, δηλαδή, «ένα μέλος, μία ψήφος». Παράλληλα, επανέρχεται η αρχή των ατελειώτων, σχοινοτενών χρονικά θητειών των προέδρων. Αναθερμαίνεται, δηλαδή, η πρακτική της οικογενειοκρατίας, του νεποτισμού στους αγροτικούς συνεταιρισμούς και υπονομεύεται η προσπάθεια εκ μέρους της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ να αποκατασταθεί η πίστη των νέων αγροτών στους θεσμούς αυτούς.

Τέλος, με το ίδιο αντιδημοκρατικό πνεύμα καταργείται η ολιγοσταυρία και επιδιώκετε την ενίσχυση των εγκαθιδρυμένων ομαδοποιήσεων στους υφιστάμενους συνεταιρισμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς ο σημερινός νόμος ουδεμία σχέση έχει με τις ανάγκες, τις προτεραιότητες και τις ανησυχίες του αγροτικού κόσμου. Ο σημερινός νόμος εγγράφεται σε μία σειρά νομοθετημάτων της Κυβέρνησης που προσπαθούν να ενισχύσουν τον τραπεζικό τομέα και να αποκαταστήσουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια μέσα από την αξιοποίηση εγγυήσεων και των περιουσιακών στοιχείων των πρώην υπερχρεωμένων δανειστών τους.

Υπό αυτήν την έννοια, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί συνέχεια της πολιτικής σας για τον τραπεζικό τομέα και για τους υπερχρεωμένους δανειολήπτες.

Έχουμε και το πρόσφατο παράδειγμα της κατάργησης της πρώτης και μοναδικής κατοικίας που εναρμονίζεται σ' αυτό το πνεύμα.

Για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, θα το καταψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ο κ. Κωνσταντίνος Ζαχαριάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα!

Εισαγωγικά θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ με αυτά τα οποία είπε ο κ. Μαμουλάκης προηγουμένως και οι εισηγητές μας για το αγροτικό νομοσχέδιο.

Θα αφιερώσω ένα σημαντικό τμήμα της σημερινής μου τοποθέτησης γύρω από την τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα, ξεκινώντας από το ζήτημα του κορωνοϊού. Η πανδημία βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Η τήρηση των κανόνων ασφαλείας και υγιεινής είναι ατομική και κοινωνική ευθύνη. Για να μην βρεθούμε στη χώρα μας απέναντι σε μεγάλες δυσκολίες, θα πρέπει προφανώς να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε απαρέγκλιτα όλες τις οδηγίες και όλους τους κανόνες τους οποίους δίνουν οι επιστήμονες της δημόσιας υγείας. Είναι ένα ζήτημα ευθύνης απέναντι στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και στους μεγαλύτερους σε ηλικία συμπολίτες μας.

Το δεύτερο έχει να κάνει, δυστυχώς, με την κρίση την οποία

διέρχεται η χώρα στο προσφυγικό - μεταναστευτικό. Φυσικά, το προσφυγικό - μεταναστευτικό δεν ξεκίνησε το 2020 ούτε οι κρίσεις ξεκίνησαν το 2020. Διαχειριστήκαμε και εμείς με αίσθημα κοινωνικής και πατριωτικής ευθύνης σειρά κρίσεων την περίοδο που ήμασταν κυβέρνηση και τότε θυμίζω, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, δεν είχαμε, δυστυχώς, κλίμα εθνικής ομοψυχίας και εθνικής συμπαράστασης σ' αυτά τα ζητήματα.

Νομίζω ότι σε σχέση με κάποιες απορίες που διατυπώνετε χθες, κύριε Βορίδη, κύριε Υπουργέ, αναφορικά με τη θέση και τη στάση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, πρέπει να σας λύθηκαν. Δεν πρέπει να υπάρχουν αυτές οι απορίες σήμερα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εκτός αν δημιουργήθηκαν καινούργια θέματα σε εσάς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κανένα θέμα δεν δημιουργήθηκε, κανένα.

Και ελάτε, εάν μπορείτε και εάν αντέχετε, να συζητήσουμε τις πραγματικές απόψεις κάθε χώρου και κάθε κόμματος και όχι μια κατασκευασμένη καρικατούρα απόψεων του ενός ή του άλλου. Διότι πολιτικά είναι αθλιότητα να αμφισβητείται ευθέως ή εμμέσως ο πατριωτισμός της παράταξής μας με τα περί χαλαρής και σφιχτής φύλαξης των συνόρων.

Τα σύνορα στην Ελλάδα φυλάσσονταν πάντα. Το 2015 πέρασαν από τα νησιά μας οκτακόσιες χιλιάδες άνθρωποι. Γιατί αυτές οι οκτακόσιες χιλιάδες άνθρωποι πήγαν από τα νησιά και δεν πήγαν από τον Έβρο, κύριε Υπουργέ, μιας και τα σύνορα ήταν ανοικτά;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ήταν ο φράχτης!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Ήταν ο φράχτης! Ξέρετε πόσα χιλιόμετρα είναι ο φράχτης; Δεκατρία! Ξέρετε πόσα είναι τα σύνορά μας με την Τουρκία; Πάνω από διακόσια πενήντα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Και γιατί τον γκρεμίσατε τον φράχτη;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Είναι σοβαρή απάντηση Βουλευτών της Συμπόλιτευσης είτε το πλωτό φράγμα στο Αιγαίο είτε ότι τα σύνορα στον Έβρο κλείνουν με έναν φράχτη δεκατριών χιλιομέτρων;

Εάν τα πράγματα είναι τόσο απλά, φτιάξτε τον φράχτη των δεκατριών χιλιομέτρων και να σταματήσουμε να συζητάμε. Το έχουμε λύσει το πρόβλημα. Τι τσακωνόμαστε τότε εδώ πέρα;

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Έχουμε το πλωτό φράγμα, μην το ξεχνάμε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Στις 7 Ιουλίου αναλάβατε τη διακυβέρνηση της χώρας και πήρατε κλειδιά στο Μαξίμου, γιατί -Ξέρετε- στην πολιτική ζωή της χώρας δεν είμαστε όλοι ίδιοι. Εμείς όταν χάνουμε τις εκλογές, δεν φεύγουμε τρέχοντας, κλαίγοντας. Έχουμε το θάρρος να παραδώσουμε τα κλειδιά στον επόμενο, για να τα ξαναπάρουμε στη συνέχεια. Όταν τα πήρατε και πήρατε ενημέρωση, τι σας είπαν οι δυνάμεις ασφαλείας στον Έβρο; Ότι ο Τσίπρας φεύγοντας έχει αφήσει τον Έβρο αφύλαχτο; Αυτό λέτε στον ελληνικό λαό; Και δίνετε διενθώς το σήμα ότι στην Ελλάδα υπάρχουν δύο παρατάξεις, μία η οποία προσέχει τα σύνορα και μία η οποία δεν τα προσέχει;

Μήπως θα πρέπει να είστε, κύριε Υπουργέ και κύριοι της Συμπόλιτευσης, πιο προσεκτικοί σ' αυτά τα ευαίσθητα ζητήματα; Και εν πάση περιπτώσει...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κάνω τον σταυρό μου...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Να τον κάνετε τον σταυρό σας, να τον κάνετε!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Μήπως να τα πείτε στην οικογένειά σας όλα αυτά, κύριε Ζαχαριάδη;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εσείς δεν έχετε πολιτική; Να τους αφήσουμε να έρθουν μέσα, για να πάρουν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Λέω, λοιπόν, εδώ έχουμε μια σοβαρή κρίση να διαχειριστούμε.

Θα συνεννοηθείτε, κύριε Υπουργέ, με τα κόμματα; Θα συνεννοηθείτε; Θα αναλάβετε πρωτοβουλίες ή θα βγάξετε μόνο δελτία τύπου, πού είναι ο ένας, πού είναι ο άλλος, πού είναι ο τρίτος; Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ας εισέλθουμε τώρα στο νομοσχέδιο, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Με έχουν προκαλέσει τώρα, με κοιτάνε και με έναν τρόπο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Γιατί άμα αρχίσουμε και λέμε πόσοι μπήκαν το 2015 και πόσοι μπήκαν σήμερα, αν κάνουμε συγκρίσεις δεν θα τελειώσουμε ποτέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκιο και είστε και από μια περιφέρεια, μια μικρή αναφορά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εκτός νομοσχεδίου, όταν δεν μιλάει και ο Πρόεδρος για το νομοσχέδιο, μπορεί να πει τι έγινε, αφήστε το τώρα.

Προχωράμε, λοιπόν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Να συνεννοηθείτε με τα κόμματα, να συνεννοηθείτε με την αυτοδιοίκηση και να συνεννοηθείτε και μεταξύ σας! Δεν γίνεται οι μισοί να λένε στον δημόσιο λόγο ότι έχουμε κρίση και οι άλλοι μισοί να λένε ότι έχουμε πόλεμο. Είναι τελείως διαφορετικά τα σήματα. Αλλιώς διαχειρίζεται μια κρίση και αλλιώς διαχειρίζεται έναν πόλεμο και αυτό είναι πάρα πολύ σοβαρά ζητήματα.

Εμείς, φυσικά και καταγγέλλουμε την Τουρκία που χρησιμοποιεί τους ανθρώπους ως μοχλό πίεσης.

Και εγώ ρωτώ: Σε αυτήν την προκλητικότητα πώς θα βάλατε ένα φρένο; Έχετε σχέδιο; Έχετε σχέδιο ελληνικό; Έχετε σχέδιο ευρωπαϊκό; Θα ζητήσετε κυρώσεις; Στο άλλο το ζήτημα με το Τουρκοκλιβικό Σύμφωνο κάνατε έναν μήνα, με δικές μας πιέσεις, να πάρτε πρωτοβουλίες. Θα πιέσετε μέσω της Ευρώπης την τουρκική οικονομία, κύριε Υπουργέ; Έχετε ένα κρίσιμο Υπουργείο. Θα εισηγηθείτε πράγματα; Τι γίνεται με την κοινή δήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας, ισχύει, δεν ισχύει, καταρρέει; Αν καταρρεύσει, έχουμε σχέδιο διάδοσης κατάστασης στην κατεύθυνση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και του επιμερισμού των βαρών;

Και προφανώς, πρέπει να υπάρχει μια διαρκής εκστρατεία διενθοποίησης από όλους. Και προφανώς, εμείς θα βάλουμε πλάτη, αυτό είναι αυτονόητο, διότι δεν είμαστε ίδιοι. Διότι στα κρίσιμα ζητήματα εσείς σταθήκατε απέναντι και μας λοιδορούσατε, στο προσφυγικό-μεταναστευτικό κάνατε διάφορα μπάρμπεκιου εκεί πέρα με χοιρινά, για να δείξετε τα ανθρωπιστικά σας συναισθήματα. Και εμείς θα βοηθήσουμε, θα είμαστε δίπλα σε αυτό το θέμα και στην αυτοδιοίκηση και στην Ευρώπη και στον κόσμο και όπου χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ελάτε, κύριε συνάδελφε, έχει περάσει η ώρα. Εξάλλου, μην ξεχνάτε ότι πρώτη η Τουρκία δεν εφήρμοσε τη δήλωση αυτή. Από το 2015 δεν την εφαρμόζει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Εντάξει, το ξέρω και το καταγγέλλω επίσημα από το Βήμα της Βουλής. Δίκιο έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Βασικές διατάξεις δεν τις εφαρμόζει η ίδια η Τουρκία, αλλά ας προχωρήσουμε λίγο. Θα σας δώσω δύο λεπτά παραπάνω για να μιλήσετε για το νομοσχέδιο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Εντάξει.

Εγώ θέλω να κάνω συγκεκριμένη αναφορά και να συνεχίσω με τον κ. Μαμουλάκη. Κάνω μια τοποθέτηση η οποία έχει αυτά τα πολιτικά χαρακτηριστικά.

Εγώ θα πω κάτι για το νησί σας, κύριε Πρόεδρε και μετά θα αποχωρήσω. Δεν έχω να προσθέσω κάτι άλλο.

Είχε πει η Νέα Δημοκρατία -δεν λέω ότι είναι και δική μας άποψη, για να μην θεωρηθεί ότι είναι κάτι τρελό- για το σχέδιο του επιμερισμού των βαρών με το 1%.

Θυμάστε, κύριε Βορίδη, που ήμασταν σε ένα κανάλι και το συζητούσαμε και λέγατε τι ωραίο σχέδιο είναι αυτό; Μαζί ήμασταν, έχω και το βίντεο. Πού 'ν' το; Πού είναι αυτό το σχέδιο με το 1%; Πώς η Λέσβος, το νησί του Προεδρεύοντος, θα αποσυμφορηθεί, αν δεν πάρω και εγώ κάποιους στη γειτονιά μου ή στο σπίτι μου και εσείς στη γειτονιά σας και στο σπίτι σας και ο κ. Κέλλας στη γειτονιά του και στο σπίτι του και ο κ. Μαμουλάκης και ο κ. Αραχωβίτης και ο κ. Αποστόλου και όλοι;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Πήραμε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Πώς θα γίνει; Πώς γίνεται, δηλαδή, να είναι αυτήν τη στιγμή είκοσι πέντε χιλιάδες άνθρωποι

στη Μόρια, όταν εμείς αφήσαμε πέντε χιλιάδες και να έχει μπλοκάρει το σύστημα συνολικά; Διότι μπλοκάρετε τη διαδικασία του ασύλου, δημιουργείτε μία νέα μικρή δομή στο λιμάνι της Λέσβου, οι κάτοικοι από μόνοι τους έχουν κλείσει τον δρόμο προς τη Μόρια, χτυπούν κάποιοι κάτοικοι μη κυβερνητικές οργανώσεις, κάποιοι άλλοι χτυπούν διεθνείς δημοσιογράφους και σας ρωτάω και κλείνω με αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ελάτε στο θέμα, ήδη φορτώνει το αρματαγωγό τώρα, θα τους πάρει όλους αυτούς. Προχωρήστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Πού είναι το κράτος; Πού είναι οι κανόνες και πού είναι η συντεταγμένη πολιτεία;

Και κλείνω με αυτό: Με ανατρίχιασε η εικόνα του κατοίκου στη Λέσβο που είπε στην έγκυο «Τι θέλεις εσύ εδώ που είσαι έγκυος; Δεν σε αφήσαμε εμείς έγκυο, να γυρίσεις πίσω εκεί που σε άφησαν έγκυο!». Αυτή δεν είναι η δικιά μας Ελλάδα, αυτές δεν είναι οι δικές μας αξίες. Οι δικές μας αξίες είναι οι αξίες της φιλοξενίας -που είναι η παράδοση της χώρας;- της αγάπης και της αλληλεγγύης. Να μην χάσουμε την ανθρωπιά μας, να μην χάσουμε τις αξίες μας και να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις διεθνείς προκλήσεις!

Σας ευχαριστώ πολύ.

Δεν είπα πολλά πράγματα για το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, αλλά είναι καυτή η επικαιρότητά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Για ένα λεπτό ζήτησε τον λόγο ο κύριος Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Φαίνεται ότι εξακολουθεί να μας απασχολεί το ζήτημα αυτό εκτός του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τώρα μην πάει παραπέρα αυτό, γιατί τα νούμερα δεν είναι έτσι.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εύλογο.

Κοιτάξτε, κύριε Ζαχαριάδη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Επιτρέψτε μου να πω, επειδή ο Πρόεδρος δεν μπορεί να μιλάει επί του νομοσχεδίου, αλλά όταν γίνονται παρεμπιπτόντα ζητήματα μπορεί να μιλήσει.

Μην ξεχνάτε ότι το 2015 μόνο από τα νησιά του Αιγαίου πέρασαν οκτακόσιες εβδομήντα οκτώ χιλιάδες μετανάστες και μόνο από τη Λέσβο πεντακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες μετανάστες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Εσείς το ξεχνάτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συγκρίνετε τα νούμερα με το 2014, που ήταν μόνο εξήντα επτά χιλιάδες. Δεν είναι, όμως, του παρόντος αυτό.

Ας μπούμε τώρα στο το θέμα μας να τελειώσουμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για ένα λεπτό.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, το θέμα μας είναι ότι εγώ αντιλαμβάνομαι ότι εκ των πραγμάτων ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ υποχρεώθηκε να πάρει μια θέση η οποία την πολιτικοκοινωνική βάση του ΣΥΡΙΖΑ δεν την καλύπτει. Γιατί πάνω στο μεγάλο και μείζον και συγκεκριμένο ζήτημα, για το οποίο και ετίθεντο ερωτήματα πιεστικά χθες στην Αίθουσα, προφανώς περιμένατε να καταλήξει ο κ. Τσίπρας στο τι θα πει, γι' αυτό και δεν απαντούσατε. Μάλιστα.

Τι είπε τελικώς ο κ. Τσίπρας; Γιατί το ζήτημα τώρα, κύριε Ζαχαριάδη, δεν είναι να συζητήσουμε γενικά για το μεταναστευτικό. Η γενική συζήτηση για το μεταναστευτικό θα σας πω πως εντάσσεται στα χθεσινά, στα προχθεσινά, στα σημερινά, γιατί δεν τελειώσαν. Εντάσσεται στο ότι στην πραγματικότητα αναμετρήθηκαν δύο βασικές λογικές. Γι' αυτό και ρωτάγαμε πιεστικά.

Ποια ήταν η μία λογική; Η μία λογική είναι ότι αυτοί είναι πρόσφυγες, έχουν δικαιώματα. Είτε είναι δέκα χιλιάδες είτε είναι τριάντα χιλιάδες είτε τους εργαλειοποιεί ο Ερντογάν είτε δεν τους εργαλειοποιεί είτε τους χρησιμοποιεί είτε όχι, εμείς πρέπει να τους δεχτούμε, να τους διαχειριστούμε και να ζήσουμε μαζί τους.

Αυτή ήταν δε η δική σας λογική, απερίφραστα και ξεκάθαρα, το πρώτο εξάμηνο του 2015, που πέρασαν οι οκτακόσιες χιλιάδες και απομονωθήκαμε απ' όλη την Ευρώπη γιατί έκλεισε η Ευρώπη τα σύνορα. Ήταν περιφραστικά μάλλον, εν τοις πράγμασι, η δική σας λογική στα τεσσεράμισι χρόνια. Γιατί πέρασαν όλοι. Η λογική σας ήταν η αποσυμφόρηση των νησιών, άρα η προώθησή τους στο εσωτερικό, στην ενδοχώρα, άρα ποτέ επιστροφή. Και σε τεσσεράμισι χρόνια έγιναν χιλίες οκτακόσιες πενήντα επαναπροωθήσεις, όλες οικειοθελείς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Πεντέμισι χιλιάδες είχε η Μόρια.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ακούστε. Τώρα, λοιπόν, υπήρξε μια άλλη λογική. Ποια ήταν; Όχι! Κλείνουμε τα σύνορα. Υπερασπιζόμαστε τα σύνορα. Δεν περιοριζόμαστε, κύριε Ζαχαριάδη, σε μια καταγραφή. Γιατί ναι, σύνορα, λέτε εσείς, υπήρχαν, αλλά υπό την έννοια ότι γινόταν μια καταγραφή. Όχι με αυτήν την έννοια «κλείνουμε τα σύνορα». Κλείνουν τα σύνορα υπό την έννοια ότι δεν παίρνουμε αιτήσεις ασύλου. Έτσι κλείνουμε τα σύνορα. Και δεν καταγράφουμε, γιατί τους γυρνάμε χωρίς καταγραφή. Αυτή είναι μια άλλη λογική.

Καταλαβαίνω ότι εξαναγκαστήκατε, εκ των πραγμάτων, να μεταβάλλετε θεαματικά την άποψή σας, μια νέα κωλοτούμπα. Εγώ θα πω ευτυχώς που την κάνετε, μπράβο σας, γιατί προσχωρείτε στην ορθή θέση για τη διαχείριση του προβλήματος, αλλά όχι να μας βγαίνετε κι από πάνω. Ελάτε στην ορθή θέση. Όλα τα υπόλοιπα που λέτε, Σύνοδος Κορυφής, διεθνοποίηση, που ούτως ή άλλως έχει γίνει, Συμβούλιο Αρχηγών, απτά αποτελέσματά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι δρομολογημένα, θα γίνουν.

Δεκτή η συμβολή σας, αλλά θα προσέρχεστε σ' αυτήν τη συζήτηση με πλήρη συναίσθηση του τι έχετε κάνει εσείς, δηλαδή την πολιτική των διότρητων και ανοικτών συνόρων και του «αφήστε τους όλους να φύγουν, γιατί δεν θέλουν να έρθουν στην Ελλάδα, η Ελλάδα είναι διαμετακομιστικό κέντρο, θα περάσουν όλοι» και αυτού που κάνουμε εμείς, που είναι ότι φυλάμε τα σύνορα. Προστατεύουμε τα σύνορα και αποκτάμε γεωπολιτικό ρόλο, που είναι ο ρόλος του φρουρού και του φύλακα των συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτά κάνετε εσείς, αυτά κάνουμε εμείς. Δεν είναι τα ίδια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κι εγώ θα ήθελα τον λόγο, επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κατ' αρχάς, όσον αφορά στον κ. Ζαχαριάδη, δεν συντρέχει περίπτωση του άρθρου 68 του Κανονισμού για να είναι κάτι προσωπικό που σας έθιξε.

Όσον αφορά στον κ. Αποστόλου, απ' ό,τι βλέπω εδώ, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχετε κάνει πολλές παρεμβάσεις στο θέμα αυτό από χτες. Εν πάση περιπτώσει, όμως, για την ισότητα των όπλων, έχετε ένα λεπτό, κύριε Αποστόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Για την ισότητα και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, οφείλω να δώσω μια απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας παρακαλώ να σταματήσει αυτό. Έχει εξαντληθεί το θέμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Είναι και ένα παρεμπιπτόν θέμα γιατί μπορεί να μιλάει ο καθένας εδώ.

Ορίστε, κύριε Αποστόλου, μόνο για ένα λεπτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Βορίδη, εμείς ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχουμε μετανιώσει γι' αυτά που κάναμε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εννοείται.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Και βέβαια, την περίοδο που αναφέρατε εμείς διαχειριστήκαμε πρόσφυγες.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αυτοί που πέρασαν ήταν πρόσφυγες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, ας ολοκληρώσει ο κ. Αποστόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Η εισροή των προσφύγων ήταν κάτι το ιδιαίτερο το οποίο και το αντιμετωπίσαμε κατά τέτοιο τρόπο που θα σας έλεγα ότι η παγκόσμια κοινή γνώμη έχει ως

σημείο αναφοράς τη δική μας συμπεριφορά απέναντι σε ανθρώπους που τους κυνηγούσαν, κινδύνευε η ζωή τους.

Από 'κει και πέρα, εσείς δεν έχετε αντιληφθεί το εξής. Τώρα έχουν αλλάξει τα πράγματα, διότι έχουμε γεωπολιτικό πλέον πρόβλημα εξαιτίας της συμπεριφοράς της Τουρκίας. Είναι άλλο το ένα θέμα, άλλο το άλλο. Άρα, και από αυτήν την άποψη, λοιπόν, αυτό που σας λέμε είναι ότι έπρεπε και πρέπει όλες τις δυνατότητες που έχει η χώρα να τις χρησιμοποιήσει, όχι να αρέσκεται σε μια επικοινωνιακή διαχείριση. Όπως και η χθεσινή επίσκεψη ουσιαστικά επικοινωνιακό χαρακτήρα είχε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αυτό που γίνεται στα σύνορα σας φαίνεται επικοινωνιακό εσάς;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Το διαχειρίζεστε επικοινωνιακά και μόνον! Όταν επιμένουμε εδώ και τόσο καιρό...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αυτή η προσπάθεια που κάνει η Ελληνική Αστυνομία, ο Ελληνικός Στρατός και το Λιμενικό Σώμα σας φαίνεται επικοινωνιακό;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Αναφέρθηκα στη χθεσινή επίσκεψή. Αυτός τον στόχο είχε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το ότι ήρθε η ηγεσία της Ευρώπης να δει τα ελληνικά σύνορα ήταν επικοινωνιακό; Μια χαρά. Συγχαρητήρια!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ενώ αυτήν την ώρα ξέρετε ότι έχετε ένα εργαλείο να πιέσετε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να σταματήσει τις δηλώσεις και να κάνει πράξη ουσιαστικά τη συμφωνία που εμείς έχουμε υπογράψει, δεν το κάνετε. Γιατί; Μήπως δυσχεραστήσατε κάποιους δικούς σας;

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο; **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κύριε Κατρίνη, δεν γίνεται. Έχει λήξει το θέμα τώρα. Έχετε κάνει κατ' επανάληψη συζητήσεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Βορίδης σηκώνεται και μιλάει μόνος του δύο λεπτά. Εγώ ζήτησα τον λόγο από την Έδρα. Να κάνω κι εγώ το ίδιο; Έχω πιο δυνατή φωνή από τον κ. Βορίδη. Εγώ σέβομαι την Έδρα. Ο κ. Βορίδης δεν τη σέβεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κοιτάξε. Εδώ δεν έχει προσβληθεί κάποιος. Κρίσεις γίνονται. Απ' ό,τι βλέπω εδώ, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχετε μιλήσει κατ' επανάληψη χθες πάνω στο θέμα.

Τον λόγο έχει ο κ. Φραγγίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΑΓΓΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σίγουρο ότι μια τέτοια εικόνα κοκορομαχίας για ένα σημαντικό εθνικό θέμα που απασχολεί την Ελλάδα δεν τιμά ούτε το Κοινοβούλιο, αλλά δεν είναι αρεστό σίγουρα ούτε στην Ελλάδα ούτε στους Έλληνες.

Τώρα χρειαζόμαστε ένα άλλο κλίμα, ένα κλίμα σύμπτωσης, συμμαχίας, ομόνοιας, να πάμε όλοι μαζί, γιατί οι μέρες είναι δύσκολες. Η Πατρίδα μας περνάει πολύ δύσκολες ώρες. Δέχεται επίθεση από την Τουρκία με σκοπό την αποδόμηση της εθνικής της κυριαρχίας. Η ανθρώπινη εκμετάλλευση στο μεγαλείο της από την πλευρά της τουρκικής κυβέρνησης, που χρησιμοποιεί αθώους ανθρώπους για πολιτικούς σκοπούς.

Είναι πατριωτικό καθήκον μας, όχι να μαλώνουμε μέσα στην Αίθουσα, αλλά να προασπίσουμε τα σύνορά μας, να είμαστε δίπλα στα ένστολα παιδιά μας, που δίνουν έναν τιτάριο αγώνα και στον Έβρο και στο ανατολικό Αιγαίο για την εθνική μας κυριαρχία. Είναι ώρα όλοι μας, πέρα από μικροπολιτικά και κοιροσκοπικά οφέλη, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Είναι η ώρα, επιτέλους, η Ευρωπαϊκή Ένωση, με πράξεις κι όχι με λόγια, να αναλάβει τη μεγάλη της ευθύνη.

Ερχόμενος στο νομοσχέδιο που συζητάμε, θα ήθελα να πω ότι ο τομέας πρωτογενούς παραγωγής στη χώρας μας χαρακτηρίζεται από χαμηλή παραγωγικότητα και δυσκολία των ελληνικών αγροτικών προϊόντων να εισέλθουν στις ξένες αγορές. Οι παράγοντες είναι πολλοί, όπως οι μικρές και κατακερματισμένες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και η απροθυμία των Ελλήνων αγροτών να συνεργαστούν επιτυγχάνοντας αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Η αγροτική οικονομία, αν και έχει τεράστιες δυνατότητες συμβολής στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, ελάχιστη σημασία της έχει δοθεί από την πολιτεία. Απουσιάζει μια οργανωμένη πολιτική και στρατηγική κι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα αγροτικής ανασυγκρότησης σ' όλα τα στάδια, από την παραγωγή μέχρι την πώληση των προϊόντων.

Η πολιτεία οφείλει να αφουγκραστεί τους αγρότες που δίνουν καθημερινά τη μάχη της επιβίωσης. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί που ξεκίνησαν φιλόδοξα πριν από χρόνια, αλλά αφέθηκαν στην τύχη τους και παρήκμασαν, θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν μοχλό εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης του αγροτικού τομέα, εφόσον λειτουργήσουν με καλή οργάνωση.

Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να αποκτήσουν μια νέα μορφή, χωρίς να γίνονται όχημα πολιτικών επιδιώξεων. Μια στοχευμένη στρατηγική θα ήταν η παροχή οικονομικών κινήτρων για συμμετοχή σε συνεταιριστικά σχήματα, προγράμματα επιμόρφωσης των εμπλεκόμενων μερών (αγροτών, εμπόρων αγροτικών προϊόντων κ.α.).

Απαραίτητη είναι η ανάπτυξη κουλτούρας συνεργατικότητας, η χρήση νέων τεχνολογιών, η αλληλεπίδραση και η επικοινωνία των συνεταιρισμών της χώρας μεταξύ τους, ο παραδειγματισμός από επιτυχημένες επιχειρηματικές προσπάθειες. Κυρίως οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, όπως και το αγροτικό προϊόν, πρέπει να γίνουν ανταγωνιστικά.

Το νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση, αντί να δίνει ουσιαστικές λύσεις σε προβλήματα και παθογένειες, είναι καθαρά διεκπεραιωτικό. Ο ισχύων ν.4384/2016 της προηγούμενης κυβέρνησης εισήγαγε μια σειρά από διατάξεις που περιορίζουν την αυτονομία και την ανεξαρτησία των συνεταιρισμών, ρυθμίζοντας θέματα που θα έπρεπε να ορίζονται από το καταστατικό του κάθε συνεταιρισμού.

Ενώ ο σημερινός Υπουργός υποστήριξε ότι το καθεστώς λειτουργίας των συνεταιρισμών πρέπει να διέπεται από την αρχή της ελευθερίας, οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου μάλλον δεν συνάδουν με τα λεγόμενά του. Με πρόσχημα την προώθηση της χρηματοδότησης των συνεταιρισμών από ιδιώτες, η Κυβέρνηση φαίνεται να επιχειρεί να περάσει ο έλεγχός τους σε ιδιώτες επενδυτές χωρίς κριτήρια, χωρίς επωφελή σύμπραξη.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του νομοσχεδίου εισάγεται διάταξη που προκαλεί αντιδράσεις, καθώς με το ποσοστό του 35%, που ορίζεται για τη συμμετοχή ιδιώτη επενδυτή και με το οποίο θα συμμετάσχει στις συνολικές ψήφους, ο ιδιώτης θα είναι στην ουσία σε θέση να ελέγξει τη λήψη αποφάσεων, ικανοποιώντας τις επιδιώξεις του.

Φαίνεται ότι με την πολιτική της Κυβέρνησης, αντί οι συνεταιρισμοί να μετατραπούν σε εργαλεία ανάπτυξης προς όφελος των παραγωγών και της αγροτικής οικονομίας, θα οδηγηθούν στην αλλοτρίωση και την εξαφάνιση του κοινωνικού τους χαρακτήρα. Δεν διασφαλίζονται ούτε η αντιπροσωπευτικότητα στη λήψη των αποφάσεων, ούτε η ισότιμη εκπροσώπηση των παραγωγών.

Επίσης, υπάρχουν πολλοί αδρανείς συνεταιρισμοί, οι οποίοι διαθέτουν ακίνητη περιουσία και υποδομές, όπως και στον νομό μου, τον Νομό Κυκλάδων. Στο παρόν σχέδιο νόμου δεν προβλέπεται κάτι για την αξιοποίησή τους. Θα ήταν σωστό, βάζοντας ένα χρονικό περιθώριο πληρωμής εισφορών, τέτοιου συνεταιρισμού με μεγάλα περιουσιακά στοιχεία να μπορούν να προχωρήσουν στην αναβίωσή τους πληρώνοντας το κεφάλαιο και τα τρέχοντα, χωρίς τις προσαυξήσεις.

Πουθενά, επίσης, στο νομοσχέδιο δεν τίθεται ένα πλαίσιο συνεργασίας των συνεταιρισμών με τους αγοραστές, εμπόρους και μεταποιητές των αγροτικών προϊόντων. Δεν δίνονται φορολογικά κίνητρα και ελαφρύνσεις, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των αγροτών σε συνεταιριστικά σχήματα.

Το Κίνημα Αλλαγής είχε καταθέσει τροπολογία με συγκεκριμένα μέτρα για τη στήριξη των αγροτών. Ιδιαίτερα για την ενίσχυση του θεσμού των συνεταιρισμών πρότεινε για τους επαγγελματίες αγρότες που παραδίδουν τα προϊόντα τους σε ομάδες παραγωγών και αγροτικούς συνεταιρισμούς των οποίων είναι μέλη, τα έσοδα από αυτές τις παραδόσεις να λογίζονται μειωμένα κατά 35% επί του φορολογητέου εισοδήματος.

Επίσης, για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος του ΦΠΑ

του άρθρου 41 του ν.2859/2000 που παραδίδουν τα αγροτικά τους προϊόντα σε ομάδες παραγωγών και αγροτικούς συνεταιρισμούς των οποίων είναι μέλη να τους επιστρέφεται επιπλέον ποσοστό 5% του αναλογούντος ΦΠΑ.

Τέλος, ο πρωτογενής τομέας στην Ελλάδα βρίσκεται σε δυσμενή θέση. Οι συνεργασίες είναι καθοριστικές για την επίτευξη ανάκαμψης. Θα πρέπει, λοιπόν, να αναζητηθούν νέα επιτυχημένα συνεταιριστικά μοντέλα και να δοθούν κίνητρα για την ενδυνάμωση του θεσμού. Η απουσία αυτού του πνεύματος από το παρόν νομοσχέδιο καταδεικνύει την έλλειψη ενδιαφέροντος και κολτούρας του συνεταιρίζεσθαι από την παράταξή σας, κύριοι της Κυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα μία μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 6^ο Δημοτικό Σχολείο Δάφνης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Μπογδάνος λείπει. Τον λόγο έχει ο κ. Αναστάσιος Μπαρτζώκας στη θέση του κ. Φόρτωμα με τον οποίον έκανε αλλαγή.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί, πριν τοποθετηθώ επί του σημερινού νομοσχεδίου, θέλω να συγχαρώ την Κυβέρνηση και τον Κυριάκο Μητσοτάκη προσωπικά για τη θέση και τη στάση της χώρας απέναντι στην ξεκάθαρη και απροκάλυπτη απειλή που βιώνουμε. Πρόκειται για μια θέση και μια στάση που βάζει όρια στον άκρατο παραλογισμό και τη μισαλλοδοξία, όπως φαίνεται ενός νέου τυράννου. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η εκμετάλλευση της ανθρωπιάς είναι απάνθρωπη. Η εκμετάλλευση της ανθρωπίνης ανάγκης είναι έγκλημα.

Διαφωνείτε κάπου, κύριοι, σ' αυτό;

Έχουμε απέναντί μας αυτές τις μέρες έναν νέο τύραννο ο οποίος διαπράττει έγκλημα, ο οποίος φέρεται σε δυστυχισμένους ανθρώπους με απάνθρωπο τρόπο. Εμείς αυτό που κάνουμε είναι το αυτονόητο. Φρουρούμε τα σύνορά μας και βάζουμε τέλος σ' αυτήν την απάνθρωπια. Εάν κάπου διαφωνείτε, να μας το πείτε.

Στο έγκλημα αυτό, λοιπόν, αντιστεκόμαστε και καλούμε όλους να αφυπνιστούν. Εμείς απλά θέλουμε να σταματήσουμε αυτό που κάνει ένας εγκληματίας απέναντι. Δεν θα γίνουμε συνεργάτες του Ερντογάν. Δεν θα γίνουμε συνεργάτες αυτών που εκμεταλλεύονται την ανθρώπινη δυστυχία. Αυτή είναι μια γραμμή πατριωτική και μια γραμμή λογικής.

Η σκέψη μας είναι στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις που δίνουν μάχη για τη διαφύλαξη των συνόρων μας. Αν θέλετε, πείτε σ' αυτούς τους ανθρώπους που αυτές τις μέρες παλεύουν ότι είναι επικοινωνιακό όλο αυτό. Τολμάτε να τους το πείτε;

Η Ελλάδα, λοιπόν, έχει σύνορα -τα σύνορα αυτά είναι ευρωπαϊκά- και θα τα υπερασπίσει με κάθε τρόπο απέναντι σε κάθε έναν που πάει να τα παραβιάσει.

Έρχομαι τώρα στο σημερινό νομοσχέδιο.

Πρόσφατα επισκεφτήκα την αγροτική έκθεση που διεξάγεται κάθε χρόνο στο Βερολίνο. Είχα την ευκαιρία, υπό τη βουλευτική ιδιότητά μου, να αντιληφθώ τι σημαίνει ελληνικό συγκριτικό πλεονέκτημα, τι σημαίνει δυναμική του πρωτογενούς τομέα και τι σημαίνει δυναμική των ελληνικών συνεταιρισμών.

Συζητώντας με τους εκπροσώπους των συνεταιρισμών της Ημαθίας αλλά και άλλων νομών, παρακολουθώντας τις διαδικασίες προβολής, αποκόμισα τα εξής συμπεράσματα:

Πρώτον, ότι οι συνεταιρισμοί είναι αυτοί που καθορίζουν τις ροές των αγροτικών προϊόντων διεθνώς. Η ισχύς εν τη ενώσει.

Δεύτερον, ότι υπάρχουν τεράστια περιθώρια αγροτικής και κτηνοτροφικής ανάπτυξης στη χώρα μας.

Τρίτον, ότι η αγροτική και κτηνοτροφική ανάπτυξη δεν προκύ-

πτει νομοτελειακά, αλλά απαιτείται κεντρικός σχεδιασμός προκειμένου να μετατραπούν τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα σε μοχλούς ανάπτυξης.

Για το πρώτο και το δεύτερο έχουν γίνει μελέτες επί μελετών και αναλύσεις επί αναλύσεων σε βαθμό που πλέον τα συμπεράσματα αυτά θεωρούνται αξίωμα, οπότε δεν χρειάζεται καμμία επέκταση. Άρα το μείζον ζήτημα εστιάζει στον κρατικό σχεδιασμό της πρωτογενούς παραγωγής, ο οποίος οφείλει να στοχεύει μόνο σε ένα ζητούμενο: στην αύξηση και στη βελτίωση της ποιότητας της εθνικής παραγωγής. Και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσω συνεργατικών σχημάτων.

Το νομοσχέδιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, που συζητάμε αυτές τις μέρες, το περιμέναμε με ανυπομονησία όχι μόνο οι Βουλευτές που καταγόμαστε από αγροτικές περιφέρειες, αλλά και το σύνολο των Βουλευτών. Παρέχεται πλέον στους αγροτικούς συνεταιρισμούς ένα νομοθετικό εργαλείο που τους απεγκλωβίζει από την υπερβολική κρατική παρέμβαση και με τρόπο σύγχρονο τους επιτρέπει να αποκτήσουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο, που ούτως ή άλλως έπρεπε να έχουν στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού μοντέλου.

Εδώ θέλω να σταθώ και να αναδείξω τα επιμέρους χαρακτηριστικά του νομοσχεδίου, ούτως ή άλλως το γενικό πλαίσιο έχει αναλυθεί και από τους συναδέλφους. Κατά πρώτον, θεωρώ θετικό ότι απλοποιείται η διαδικασία ίδρυσης ενός συνεταιρισμού. Αυτό όχι μόνο επιταχύνει τις διαδικασίες, αλλά αποφορτίζει και τους συνεταιριστές από περιττά έξοδα. Αυτή η ρύθμιση ήταν κάτι το οποίο χρειαζόταν.

Επίσης, επικροτώ το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς. Αν θέλουμε τους παραγωγούς να προχωρήσουν σε συνεταιριστικά σχήματα, οφείλουμε να τους δώσουμε κίνητρα και ουσιαστικές φορολογικές ελαφρύνσεις.

Στη σωστή κατεύθυνση κινείται και η πρόβλεψη για τη σύσταση Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών. Απαιτείται ένας εθνικός συνομιλητής, που θα ενώσει τον συνεταιριστικό χώρο και θα εκπροσωπεί αδιαίρετα τα συμφέροντά τους. Την έλλειψη αυτή άλλωστε, συχνά την αναφέρουν σε όλους μας -και σε μένα προσωπικά- εκπρόσωποι συνεταιρισμών της Ημαθίας και άλλων νομών.

Για το ζήτημα της εισόδου των επενδυτών σε ποσοστό 35% στο συνεταιριστικό σχήμα και δυνατότητα ψήφου υπήρξαν πολλές αντιδράσεις κατά το στάδιο επεξεργασίας του νομοσχεδίου στην επιτροπή. Η δική μου άποψη είναι ότι κοιτάμε το δέντρο και χάνουμε το δάσος. Ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι ο ιδιώτης επενδυτής ούτως ή άλλως προβλεπόταν ότι μπορεί να συμμετέχει σε ένα συνεταιριστικό σχήμα και από τον προηγούμενο νόμο. Ωστόσο, αυτή η δυνατότητα εξαντλήθηκε στην πρόβλεψη, γιατί κανένας επενδυτής δεν θα εισερχόταν σε ένα συνεργατικό σχήμα, φέρνοντας μόνο τα χρήματα, την τεχνογνωσία του, αλλά χωρίς δυνατότητα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων, όπως είναι λογικό και όπως και έγινε.

Με το νέο νομοσχέδιο, λοιπόν, διαμορφώνεται ένα πεδίο να εισέλθει επενδυτής στο συνεταιριστικό σχήμα, μόνο αν η ισχυρή και αυξημένη πλειοψηφία της γενικής συνέλευσης του συνεταιρισμού το αποφασίσει και ταυτόχρονα καλύπτουμε και τους επενδυτές, επιτρέποντάς τους να συμμετέχουν στις αποφάσεις. Αυτή είναι μια ισορροπημένη κατάσταση και δεν καταλαβαίνω πραγματικά γιατί υπήρξε τέτοια αντίδραση.

Επιθυμώ, επίσης, να θίξω εκ νέου υπό τη μορφή πρότασης το ζήτημα της απλοποίησης που ανέφερα στα αρχικά σημεία της ομιλίας μου. Πριν λίγες ημέρες άνοιξε η ηλεκτρονική πλατφόρμα, με την οποία κάθε ενδιαφερόμενος δύναται πλέον, χωρίς να επισκεφτεί αυτοπρόσωπα καμμία δημόσια υπηρεσία, να συστήσει την επιχείρησή του. Πρόκειται για μια διαδικασία που ανταποκρίνεται σε πάγιο αίτημα του επιχειρηματικού κόσμου. Θεωρώ, λοιπόν, ότι πρέπει να ενταχθεί εντός της διαδικασίας και η ηλεκτρονική έναρξη συνεταιρισμών και σύντομα να υπάρξει νομοθετική πρόβλεψη και γι' αυτό το ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας, επιτρέψτε μου να κάνω κάποιες παρατηρήσεις που αφορούν συνολικά στον πρωτογενή τομέα. Το παρόν νομο-

σχέδιο είναι σημαντικό γιατί ανταποκρίνεται με τρόπο φρέσκο και σύγχρονο στο αίτημα για αναδιοργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών, πλην όμως συνιστά μόνο ένα κομμάτι στο μεγάλο παζλ που λέγεται αναδιοργάνωση του πρωτογενούς τομέα. Χρειάζονται τολμηρές και γενναίες μεταρρυθμίσεις, τις οποίες ο αγροτικός κόσμος περιμένει από αυτήν την Κυβέρνηση.

Κατ' αρχάς, χρειάζεται η επιτάχυνση της αλλαγής του κανονισμού του ΕΛΓΑ, ο οποίος συνεχώς αποδεικνύει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις. Ενώ οι ασφαλισμένοι αγωνιούν να ανταποκριθούν στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις, εξακολουθούν και υπάρχουν περιπτώσεις που λόγω των απαρχαιωμένων ρυθμίσεων του κανονισμού, οι αγρότες δεν αποζημιώνονται όχι απλώς με τρόπο δίκαιο, αλλά δεν αποζημιώνονται καθόλου.

Για παράδειγμα την προηγούμενη χρονιά στην Ημαθία, μικρή μερίδα καλλιεργητών ακτινιδιών, που επλήγησαν από τον παγετό του προηγούμενου έτους είδαν τις σοδιές τους και τους κόπους τους να πηγαίνουν χαμένοι και παρ' όλα αυτά δεν έλαβαν καμμία αποζημίωση, διότι οι ρυθμίσεις του κανονισμού του ΕΛΓΑ διαχρονικά -και εδώ και πολλά χρόνια- προβλέπουν ότι οι ανταποκριτές εκτιμούν τη ζημία όταν υπάρχει καρποφορία και όχι νωρίτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΡΤΩΚΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή προφανώς θα υπάρχουν πολλές τέτοιες περιπτώσεις ανά την Ελλάδα, πιστεύω ότι το Υπουργείο πρέπει να δει θετικά το ενδεχόμενο μέχρι να αλλάξει ο κανονισμός να συμφιλιώνονται έστω οι οφειλές της τρέχουσας χρονιάς με επικείμενες αποζημιώσεις που πρόκειται να λάβουν οι καλλιεργητές. Είναι κάτι που θα δώσει ανάσα στους αγρότες και είναι διαχρονικό αίτημά τους.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι οφείλουμε να κάνουμε αποφασιστικές κινήσεις, όσον αφορά τον πρωτογενή μας τομέα. Αγροτιά και κτηνοτροφία υπήρξαν πάντα ο βασικός πυλώνας της οικονομίας μας και γι' αυτό πρέπει να εγκύψουμε πάνω τους με σοβαρότητα, όραμα και σχέδιο.

Έχω βαθιά πεποίθηση ότι ο σημερινός Υπουργός, αλλά και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης θέλουν και μπορούν να φέρουν καλύτερες μέρες για τον Έλληνα αγρότη και κτηνοτρόφο. Το σημερινό νομοσχέδιο είναι μόνο η αρχή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Καλώ τον κ. Ψυχogiό από τον ΣΥΡΙΖΑ και να ετοιμάζεται μετά ο κ. Ανδριανός στη θέση του κ. Μπογδάνου, σύμφωνα με την αλλαγή που έγινε στον κατάλογο.

Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω και εγώ να ξεκινήσω από το προσφυγικό-μεταναστευτικό και να ρωτήσω τον κ. Βορίδη αν όλες αυτές οι αιτήσεις των διεθνών οργανισμών για αποσυμφόρηση των νησιών όλους αυτούς τους μήνες τον αγγίζουν. Δηλαδή, το γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εφάρμοσε μια πολιτική για τις ευάλωτες ομάδες στην ενδοχώρα και έτσι υπήρξε μια διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού, όπως και μετεγκαταστάσεις στην Ευρώπη, καθώς είκοσι δύο χιλιάδες άνθρωποι πήγαν με το πρόγραμμα «RELOCATION», αλλά και οικογενειακές επανενώσεις με ασυνόδευτους ανήλικους, όλα αυτά δεν σας απασχολούν; Δηλαδή, αυτά είναι προβλήματα του ΣΥΡΙΖΑ; Δεν είναι ευρωπαϊκή πολιτική, η οποία έδωσε και στην Ελλάδα μια αξιόπιστη εικόνα στο εξωτερικό;

Είχαμε χθες την επίσκεψη των Ευρωπαίων αξιωματούχων και καλώς θα πω εγώ. Τι είπε η κ. Φον Ντερ Λάιν; «Στήριξη της χώρας με χρηματοδότηση», δηλαδή, μια ασπίδα προστασίας της Ευρώπης, για να αποθηκευτεί το ζήτημα στην Ελλάδα, για να μην πάρει τις ευθύνες που έχει η Ευρώπη και στο κομμάτι της διαχείρισης προσφυγικού, αλλά και στις αιτίες που το γενούν. Είπε ο κ. Σασόλι, όμως, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ότι πρέπει να υπάρχει μια κοινή πολιτική για το μεταναστευτικό-προσφυγικό και να υπάρξουν κυρώσεις στην Τουρκία. Δεν άκουσα τον κ. Μητσοτάκη

να πει κάτι τέτοιο. Το είπε ο κ. Σασόλι, ο οποίος έχει κατακρίνει και τις πολιτικές αποτροπής στα νησιά και ο Πρωθυπουργός της χώρας δεν είπε τίποτα γι' αυτό. Είπε μόνο για την προστασία των συνόρων, η οποία προβλέπεται σωστά από το άρθρο 78 παράγραφος 3 και καλώς ενεργοποιήθηκε η συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όμως το ίδιο άρθρο ενεργοποιήθηκε το 2015 για να υπάρξουν άμεσες μετεγκαταστάσεις πληθυσμού αναλογικά στην Ευρώπη. Γιατί δεν το ενεργοποιείτε και γι' αυτό;

Και, ναι, να ζητήσουμε αλληλεγγύη από την Ευρώπη, όμως στην πράξη με κοινές πολιτικές για το άσυλο, με διεύρυνση των προγραμμάτων στήριξης, με ανοιχτές δομές, με προγράμματα ένταξης και με υποδομές, οι οποίες θα αντιμετωπίζουν μακροπρόθεσμα ένα ζήτημα, όχι μόνο τώρα.

Εδώ, βέβαια, στην Ελλάδα δεν μπορούμε να κάνουμε αλληλεγγύη στα νησιά με τους δήμους μας. Η απόφαση της ΚΕΔΕ λέει ότι πρέπει να γίνει ισομερής κατανομή σε όλη την επικράτεια και εσείς σφυρίζετε αδιάφορα, επειδή οι περισσότεροι δήμαρχοί σας δεν δέχονται κόσμο στις περιοχές τους.

Αναστολή αιτημάτων ασύλου: Είστε δικηγόρος και υπερθεματίζετε αυτήν την απόφαση, η οποία καταγγέλλθηκε από την Ύπατη Αρμοσσία του ΟΗΕ, δεν προβλέπεται από καμμία εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή διάταξη...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, διαφωνείτε με τον Πρόεδρό σας!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ο Πρόεδρός μας ήταν σαφής χθες. Είπε ότι σε αυτό είμαστε απέναντι. Είπε ότι στην αναστολή των αιτημάτων ασύλου, είμαστε απέναντι.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σε ποιο είστε απέναντι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Αυτό είπε ο Πρόεδρός μας. Μη διαστρεβλώνετε αυτά που είπε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, ανοιχτά σύνορα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Όχι, αφήστε να ολοκληρώσω! Αφήστε τις εντυπώσεις, κύριε Βορίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας παρακαλώ. Μην κάνουμε αναλύσεις προσωπικές. Υπάρχει και αντίθετη απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου όταν έχουμε στάθμιση αγαθών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ακούστε και για την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι αυτός ο ρόλος σας!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ακούστε λοιπόν, και για την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, την οποία εργαλειοποιείτε.

(Θόρυβος-Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Δεν είναι δυνατόν με βάση την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου να δικαιολογηθούν...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μην ταραζέστε!

(Θόρυβος-Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, διακόπτουν...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ο κ. Μπάρκας ανησυχεί για τις διακοπές. Εσείς δεν έχετε διακόψει ποτέ, έτσι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τώρα μπορούμε να μιλήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Παρακαλώ, αφήστε να τελειώσει ο κ. Ψυχogiός, εξάλλου έχει μελετήσει τα θέματα. Μπορεί να διαφωνεί κανείς, αλλά αφήστε τον να τελειώσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Αφήστε με να τελειώσω και να φτάσω εκεί που θέλω.

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου λέει -και μην την αξιοποιείτε και την εργαλειοποιείτε- ότι τα κράτη δεσμεύονται ρητώς από την αρχή της μη επαναπρόκλησης ανθρώπων που περνούν στο έδαφός τους. Και επιπλέον λέει ότι δεν μπορούν να δικαιολογηθούν σε καμμία περίπτωση ακόμα και σε έκτακτες συνθήκες, όπως είναι αυτή που βιώνουμε,

προσφυγή σε πρακτικές εκτός της Συνθήκης της Γενεύης. Αυτό που κάνετε είναι αδικαιολόγητο και νομικά, αλλά εκθέτε και τη χώρα διεθνώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας παρακαλώ, προχωρήστε στο νομοσχέδιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Πάμε τώρα και στο τελευταίο.

Η ενεργοποίηση, λοιπόν, και η κινητοποίηση της εντεταλμένης πολιτείας των εισαγγελιών, των αστυνομικών και των λιμενικών κυρίως στα νησιά, αλλά και αλλού για έκνομες ενέργειες και επιθέσεις που παρατηρούνται το τελευταίο διάστημα πρέπει να μας απασχολεί όλους.

«Αγανακτισμένοι πολίτες», ομάδες που λειτουργούν σαν τάγματα εφόδου, ακροδεξιοί φύλακες πρέπει να τύχουν εκείνης της αντιμετώπισης που προβλέπει ο νόμος χωρίς εκπώσεις, διότι ξέρετε, κύριε Υπουργέ, δεν θα είναι θύμα μόνο οι ευάλωτοι ή οι εργαζόμενοι των ΜΚΟ ή οι φωτορεπόρτερ ή οι αυτοδιοικητικοί ή οι άνθρωποι οι οποίοι έχουν μια άλλη αντίληψη, θα είμαστε στο τέλος και όλοι εμείς σαν συγκροτημένη πολιτεία. Αν σας αρέσουν αυτά και τα υποστηρίζετε, πείτε το δημόσια.

Προχωράμε στο νομοσχέδιο. Έχουμε ένα νομοσχέδιο, το οποίο προβλέπει ότι οι συνεταιρισμοί από ενώσεις προσώπων γίνονται ενώσεις κεφαλαίων. Παραβιάζει πολλές από τις επτά συνεταιριστικές αρχές, όπως αυτή της αυτονομίας, της ανεξαρτησίας και της περιουσίας που λέει ότι ανήκει στις γενεές και όχι ως στους μετόχους μέλη και πολλοί από αυτούς έχουν δολέψει δεκαετίες για αυτές τις περιουσίες. Και βέβαια τα προβλήματα που δημιούργησε ο οικοδομητισμός στη λειτουργία των συνεταιρισμών είναι πασίγνωστα με προκλητικότερη αυτή την πώληση, το ξεπούλημα στην ουσία, της Αγροτικής Τράπεζας στην Πειραιώς.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, δεν εξυπηρετεί τους υγιείς συνεταιρισμούς, αλλά ούτε και αυτούς που είναι σε λύση και εκκαθάριση. Για ποιους, λοιπόν, γίνεται; Γίνεται για αυτούς που έχουν ήδη συμφωνήσει με ιδιώτες για την εκμετάλλευση της περιουσίας και του brand name που έχει κτίσει ο συνεταιρισμός, με τη δυνατότητα εισόδου τους με 35% και βεβαίως υπάρχει και η κατάργηση των δύο θητειών του Προέδρου με τον κίνδυνο επαναφοράς νοσηρών φαινομένων του παρελθόντος που εμποδίζουν την ανανέωση του δυναμικού των συνεταιρισμών.

Τη στιγμή, λοιπόν, που αφήνετε τους παραγωγούς και ειδικότερα του ελαιολάδου και που επιτραπέζιου σταφυλιού απροστάτευτους, τη στιγμή που δεν προσπαθείτε για να διασφαλίσετε μια βιώσιμη τιμή και δεν έχετε καταβάλει ακόμα τις αποζημιώσεις για τις μειώσεις του '19, χωρίς να έχετε μεριμνήσει για την έγκαιρη προστασία των ελαιοδεντρών από τον δάκο -και για όλα αυτά σας έχω κάνει και μια επίκαιρη ερώτηση, την οποία ελπίζω να τη συζητήσουμε σύντομα- έρχεστε να τους αφαιρέσετε και το τελευταίο όπλο που έχουν, προκειμένου να προστατεύσουν τις περιουσίες τους απέναντι στους ανταγωνιστές, αλλά και τον διεθνή παράγοντα.

Επιμένετε, λοιπόν, στο νεοφιλελεύθερο δόγμα σας ότι όλα θα τα αποκαταστήσουν οι ιδιώτες, με πρόσχημα την προώθηση της χρηματοδότησης, αν και υπάρχουν εργαλεία χρηματοδοτικά, τα οποία ο ΣΥΡΙΖΑ έδωσε και τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν και για τη μεταποίηση και για την πώληση και για την παραγωγή των προϊόντων οι συνεταιρισμοί, όπως κάνατε άλλωστε στην παιδεία, την υγεία, τα δημοτικά λιμάνια και την ασφάλιση για εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων.

Και θέλω να κλείσω με το γεγονός ότι δεν πέφτουμε από τα σύννεφα με αυτές τις πρακτικές. Το είχατε πει προεκλογικά, είστε συνεπείς, είναι αυτός ο νεοφιλελεύθερος δρόμος ο οποίος λειτουργεί για τους λίγους και όχι για τους πολλούς. Και βέβαια ισχυρά δείγματα γραφής δώσατε από τις πρώτες μέρες διακυβέρνησής σας στο Υπουργείο με την τροπολογία την οποία φέρατε στο Κοινοβούλιο καταστρατηγώντας συγκεκριμένη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που μάλιστα είχε υπερασπιστεί ο κ. Γεραπετρίτης ως δικηγόρος ενώπιον του δικαστηρίου και δώσατε τον απαιτούμενο χρόνο σε ΑΕΣ να αποφύγουν τον έλεγχο, διότι δεν τηρούσαν τις νόμιμες προϋποθέσεις του ν.4015.

Γνωρίζετε ότι και τώρα και τότε που φέρατε την τροπολογία

ήδη κάποιες ΑΕΣ λειτουργούσαν ως ΙΚΕ, έχοντας ενοικιάσει την συνεταιριστική περιουσία σε δικά τους συμφέροντα και τη στιγμή που εκτός από τις διατάξεις του νόμου, οι οποίες είναι δεσμευτικές και επικυρώθηκαν από το δικαστήριο –επαναλαμβάνω με δικηγόρο που υπερασπίστηκε τον νόμο τον κ. Γεραπετρίτη- υπήρχε σχέδιο από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και για τους εργαζόμενους και για τη λειτουργία της εταιρείας και για την αξιοποίηση όλων των συμφερόντων των τοπικών παραγωγών.

Προφανώς, λοιπόν, δεν σας αφορά η πραγματική λειτουργία αυτών των σχημάτων και βέβαια εμείς θα συνεχίσουμε από τον ρόλο μας και τη θέση μας να είμαστε σε συνεννόηση με τους ανθρώπους της παραγωγής, με τον πρωτογενή τομέα, διότι για εμάς είναι πάρα πολύ σημαντικός, τα συνεργατικά σχήματα όπως τα είχαμε ρυθμίσει, αλλά και αυτή καθ' αυτή η παραγωγή και η εικόνα της χώρας στο εξωτερικό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Καλείται στο Βήμα τώρα ο κ. Ανδριανός.

Μετά θα μιλήσει ο κ. Μυλωνάκης από την Ελληνική Λύση και μετά ο κ. Λιβανός Σπήλιος από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συγκυρία στην οποία συζητάμε το παρόν νομοσχέδιο είναι εξαιρετικά ευαίσθητη δεδομένων των όσων συμβαίνουν στα ανατολικά χερσαία και θαλάσσια σύνορά μας.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, πριν αναφερθώ στα διαλαμβανόμενα του σχεδίου νόμου, να υπογραμμίσω την συμπάραστασή μου στους κατοίκους του Έβρου και των νησιών μας, καθώς και στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας που ως θεματοφύλακες ταυτόχρονα των ελληνικών, αλλά και των ευρωπαϊκών συνόρων δίνουν στην τουρκική προκλητικότητα την προσήκουσα απάντηση.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, για μια ακόμη φορά καταδεικνύει τη σοβαρότητα, την υπευθυνότητα και την αποτελεσματικότητά της και αυτό υπογραμμίζεται και από τις ιδιαίτερα θετικές δηλώσεις στήριξης και συμπάραστασης από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς τις προηγούμενες μέρες. Κάνουμε αυτό που πρέπει να κάνουμε και θα συνεχίσουμε να κάνουμε ό,τι χρειάζεται για την προστασία των εθνικών μας συμφερόντων. Οι στιγμές, λοιπόν, απαιτούν εθνική ομοψυχία και θέλω να ελπίζω πως οι δημοκρατικές πολιτικές δυνάμεις της χώρας και ο καθένας, η καθεμιά μας ατομικά θα αρθρούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε σήμερα απαντά στα προβλήματα που όχι μόνο δεν κατάφερε να επιλύσει, αλλά και σε πολλά σημεία επέτεινε ο ν.4384/2016 της προηγούμενης κυβέρνησης. Είμαι βέβαιος ότι κανείς σε αυτήν την Αίθουσα και ιδίως όσοι Βουλευτές προερχόμαστε από αγροτικές περιοχές δεν αμφισβητεί την κομική σημασία των αγροτικών συνεταιρισμών για την επιβίωση της πρωτογενούς παραγωγής στη χώρα μας και την αξιοποίηση των υπαρκτών και σημαντικών αναπτυξιακών δυνατοτήτων. Επίσης, κανείς δεν αμφισβητεί ότι επί δεκαετίες βαθιά ριζωμένα δομικά προβλήματα και στρεβλώσεις δεν επέτρεψαν στους συνεταιρισμούς να επιτελέσουν με την απαιτούμενη αποτελεσματικότητα τον ρόλο τους και τα προβλήματα αυτά έγιναν εντονότερα μέσα στην κρίση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από τις τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιους δύο εγγεγραμμένους αγροτικούς συνεταιρισμούς πάνω από δύο χιλιάδες είναι αδρανείς, εκατόν δώδεκα βρίσκονται σε μια μόνιμη διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης εδώ και πολλά χρόνια, ενώ μόλις οκτακόσιοι δεκαεννέα βρίσκονται σε λειτουργία. Και αυτό σε μια συνθήκη όπου οι αγρότες μας είχαν να αντιμετωπίσουν ταυτόχρονα τις ευρύτερες συνέπειες της κρίσης, το υψηλό κόστος παραγωγής και τις χαμηλές τιμές παραγωγού, τις ολοένα και συχνότερες καταστροφές λόγω της κλιματικής αλλαγής, αλλά και τον αθέμιτο ανταγωνισμό από τις ελληνοποιησεις.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτήν την πολύ δύσκολη πραγματικότητα η προηγούμενη κυβέρνηση πέρασε έναν νόμο, ο οποίος επέβαλε

νέες γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις, περίπλοκες διαδικασίες και υποχρεώσεις στη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών. Το νομοσχέδιο αυτό έχει ως στόχο να επιτρέψει στους αγροτικούς συνεταιρισμούς να πετύχουν τον στόχο τους, απελευθερώνοντας δημιουργικές δυνάμεις. Είναι προς τούτο χαρακτηριστικό ότι ο ρόλος του κράτους περιορίζοντας ουσιαστικά τις διαδικασίες καταχώρησης στο μητρώο, στον έλεγχο νόμιμης λειτουργίας και στη μέριμνα για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών.

Στο ίδιο μήκος κύματος παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη των συνεταιρισμών να ορίζουν μέσω του καταστατικού τους το πλαίσιο της λειτουργίας του εκάστοτε συνεταιρισμού, ώστε να έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες που συνάδουν με τον χαρακτήρα του, όπως επίσης ιδιαίτερη δυναμική προσδίδουν η δυνατότητα συμμετοχής μελών-επενδυτών με δικαίωμα ψήφου, μια πρόβλεψη που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην επίλυση του προβλήματος της χρηματοδότησης της λειτουργίας των συνεταιρισμών, αλλά και οι προβλέψεις για την ενίσχυση των γυναικείων συνεταιρισμών, καθώς και η δυνατότητα παροχής μικροχρηματοδοτήσεων με τη μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των 25.000 ευρώ συνολικά για κάθε μέλος του συνεταιρισμού.

Όλες αυτές, λοιπόν, οι προβλέψεις βασίζονται πάνω στην πίστη ότι οι συνεταιριζόμενοι παραγωγοί χρειάζονται το κράτος αρωγό στις προσπάθειές τους και όχι δυνάστη που έρχεται να επιβάλει πορεία και αποφάσεις, δυσπιστώντας διαρκώς απέναντί τους.

Ιδιαίτερα θέλω, τέλος, να σταθώ στο περιεχόμενο της τροπολογίας για την διευκόλυνση των δράσεων δακοκτονίας για το τρέχον έτος. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που δυστυχώς επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο, θέτοντας σε κίνδυνο την ποσότητα και την ποιότητα της ελαιοπαραγωγής και τα ήδη σκληρά δοκιμαζόμενα εισοδήματα των παραγωγών. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο πλήττει τόσο την Αργολίδα όσο και τις υπόλοιπες ελαιοπαραγωγές περιοχές της χώρας. Το έχω αναδείξει επανειλημμένως. Είναι συνεπώς θετική η τροπολογία.

Χρειάζεται, όμως, μία μονιμότερη και αποτελεσματικότερη λύση, ώστε να μην επαναληφθεί το φαινόμενο που παρατηρήθηκε τα προηγούμενα χρόνια, να μην εκτελούνται δηλαδή όλα τα απαιτούμενα κύματα δακοκτονίας.

Και θέλω -επειδή αναφέρθηκε ο προηγούμενος συνάδελφος- να πω ότι τεσσεράμις χρόνια, κύριε συνάδελφε, το πρόβλημα υπήρχε και δεν αντιμετωπίστηκε ούτε από σας. Και το είδαμε πέρσι στην παραγωγή ελαιολάδου τόσο στην Κρήτη όσο και στις υπόλοιπες περιοχές, που πραγματικά καταστράφηκε η ποιότητα του ελαιολάδου.

Είμαι, λοιπόν, βέβαιος ότι οι αρμόδιοι Υπουργοί θα δουν με προσοχή αυτό το ζήτημα από το οποίο εξαρτάται η οικονομική επιβίωση χιλιάδων συμπολιτών μας, αλλά και η ποιότητα ενός από τα εμβληματικότερα προϊόντα της ελληνικής γης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει ο κ. Μυλωνάκης από την Ελληνική Λύση.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, εάν δεν σας γνώριζα χρόνια, δεν θα με εξέπληττε το νομοσχέδιο το οποίο κατεβάσατε για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Πάντα είχατε τη φιλοσοφία -νομίζω- ενός κράτους κοινωνικού, ριζοσπαστικού, φιλελεύθερου. Γίνατε τώρα πιο Μητσοτάκης από τον Πρωθυπουργό. Γίνατε σκληρά νεοφιλελεύθερος. Εάν πιστεύετε, δηλαδή, ότι αυτό το νομοσχέδιο με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς είναι νομοσχέδιο....

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Δεν με παρακολουθούσατε προσεκτικά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Όχι σας παρακολουθούσα χρόνια και σας παρακολουθώ. Ήσασταν πάντα υπέρ του εργάτη, υπέρ του αγρότη και πρώτο τον στρατιώτη και τώρα ξαφνικά γίνατε υπέρ των επιχειρηματιών. Θέλετε να πάρουν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς οι επιχειρηματίες. Αυτό κάνετε.

Προτού, όμως, έρθω εδώ για να τα πούμε αναλυτικά, θέλω να τα πω και στους κυρίους του ΣΥΡΙΖΑ. Απορώ με τον κ. Χαχαριάδη και τον κ. Αποστόλου. Πώς είναι δυνατόν αυτήν τη στιγμή να

βγαίνει ο Πρόεδρός σας, ο κ. Τσίπρας, χθες και να λέει ότι σωστά έκλεισε η Κυβέρνηση τα σύνορα; Δεν λέει, όμως, κανένας πώς αυτά τα σύνορα θα ασφαλιστούν, κύριε Αποστόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν είπα ότι σωστά τα έκλεισε. Είπα ότι σωστά φυλάσσονται τα σύνορα. Δεν ήταν ανοιχτά τα σύνορα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Μισό λεπτό. Κοιτάξτε έχουμε φτάσει στο «και δέκα». Ακούστε, αυτές οι στιγμές είναι κρίσιμες. Αυτήν τη στιγμή στον Έβρο επάνω διαδραματίζονται σοβαρά επεισόδια. Η Διεύθυνση Επιστράτευσης -αν δεν το ξέρετε- αυτή τη στιγμή έχει ξεκινήσει και κάνει επιλεκτικά τοποθετήσεις. Πρέπει, λοιπόν, να σταθούμε όλοι, γιατί κανένας δεν μιλάει για τον αντικειμενικό σκοπό του Ερντογάν. Ποιος είναι ο αντικειμενικός σκοπός του Ερντογάν; Η υλοποίηση του συμφώνου μεταξύ Τουρκίας - Λιβύης. Εκεί θα καταλήξει αυτό το πράγμα. Τι είναι αυτό που κάνει ο Ερντογάν σήμερα; Ένας αντιπερισπασμός.

Ας ακούγατε την Ελληνική Λύση και όχι εμένα, αλλά τον Πρόεδρό μας Κυριάκο Βελόπουλο. Και τον ευχαριστώ δημόσια, γιατί όσες φορές μιλάμε, έρχεται εδώ και μας παρακολουθεί και μας ακούει. Αυτό σημαίνει ότι μας σέβεται.

Και λέει ο κ. Τσίπρας χθες για Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών. Να σας δώσω την επιστολή που κάναμε πριν από είκοσι δύο μέρες ακριβώς στο προηγούμενο Εθνικό Συμβούλιο Εξωτερικών; Στείλαμε άμεσα εκείνο το απόγευμα την επιστολή στον κύριο Πρωθυπουργό με κοινοποίηση στους Αρχηγούς των κομμάτων.

Τώρα έχουμε φτάσει στο «και δέκα», κύριε Αποστόλου. Καταλαβαίνετε τι σημαίνει «και δέκα»; Δεν πιστεύετε ότι -και μακάρι, εγώ το εύχομαι γιατί ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι όλη μου τη ζωή την έφαγα στις Ένοπλες Δυνάμεις- αυτό που κάνει ο Ερντογάν είναι ένας πραγματικός πόλεμος, μία μάχη; Είναι η εμπροσθοφυλακή του Ερντογάν.

Αν ακούσετε τους περισσότερους απ' αυτούς στους οποίους τα κανάλια στην Τουρκία μέσα έχουν ανταποκρίσεις, θα δείτε ότι μιλούν τουρκικά. Είναι οι λεγόμενοι μισθοφόροι, οι Τουρκμένοι. Είναι οι ίδιοι οι οποίοι στέλνονται στη Συρία, είναι οι ίδιοι οι οποίοι πολεμούν στη Λιβύη. Είναι άνθρωποι οι οποίοι είναι μισθοφόροι, πληρωμένοι από τον Ερντογάν. Είναι στρατός. Είναι εμπροσθοφυλακή του Ερντογάν αυτή τη στιγμή εκεί. Δεν θα χτυπήσει ο Ερντογάν στον Έβρο. Το ξέρει ότι ο Έβρος είναι απόρθητος. Δεν τρέφει. Θα χτυπήσει κάπου αλλού. Και αυτό το αλλού το ξέρουμε όλοι.

Και λέει ο κ. Χαχαριάδης να τους φέρουμε στο εσωτερικό. Και μάλιστα -μου το είπε πάρα πολύ σωστά μία συνάδελφος- έχετε ιδέα πως τα κουκουνάρια πετιούνται; Κουκουναροεστίες θα δημιουργήσουμε. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Τη στιγμή που εμείς θα μαχόμαστε στα σύνορα για την ασφάλεια των συνόρων, θα έχουμε στο εσωτερικό μας εστίες οι οποίες θα πετάνονται.

Ήδη θα σας πω κάτι -και πρέπει να το δει η ελληνική Κυβέρνηση- και πρέπει να το ακούσετε, κύριε Υπουργέ. Ο κ. Κωνσταντίνου, το ΚΕΕΡΦΑ και οι ΜΚΟ ξεσηκώνουν αυτή τη στιγμή...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ποιος είναι αυτός;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ακούστε. Μην μου λέτε ποιος είναι αυτός! Σας παρακαλώ τώρα. Μέχρι εδώ η πλάκα.

Προσπαθούν να ξεσηκώσουν σε συλλαλητήρια και διαμαρτυρίες τους μετανάστες, οι οποίοι αυτοί οι λαθρομετανάστες -όπως τους λέγαμε και τώρα τους λένε όλοι- δεν είναι τελικά ούτε πρόσφυγες ούτε μετανάστες. Είναι εισβολείς. Και τώρα φαίνεται το αποτέλεσμα αυτό. Προσέξτε, λοιπόν, γιατί θα μας δημιουργήσουν εστίες τις οποίες δεν θα τις προλαβαίνουμε. Και ο ελληνικός λαός θα κάθεται με τα γυναικόπαιδα εδώ πέρα στα έμπεδα και εμείς θα πολεμάμε αλλού. Αυτό δεν θέλει πολύ να ξεσπάσει. Και το λέω μετά λόγου γνώσεως.

Κύριε Μπάρκα, να σας πω κάτι; Δεν κάνω τρομολαγνεία δεν είμαι τρομολάγνος. Αλήθεια σας λέω. Είμαι άνθρωπος ο οποίος μία ζωή αφιέρωσα στα σχέδια και στις αποστολές. Ξέρω από τώρα τι θα γίνει. Και το έχουμε συζητήσει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Γιατί αναφέρεστε σε εμένα; Εγώ τι σας έκανα;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ζητώ συγγνώμη για εσάς. Σας είδα, όμως και χαμογελάτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Δεν χαμογελώ, μίλησα με τον συνάδελφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μη διακόπτετε. Μπορεί να μην συμφωνείτε με αυτά που λέει, αλλά έχετε υποχρέωση να τον ακούτε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Θέλω να πω το εξής: Η ελληνική Κυβέρνηση πάει ένα αρματαγωγό να φορτώσει τους ανθρώπους αυτούς, οι οποίοι τελικά αποδεικνύεται ότι είναι λαθροεισβολείς, μέσα από τη Μυτιλήνη –έφυγε ο κύριος Υπουργός, δεν πειράζει και οι οποίοι είναι στο λιμάνι. Προσέξτε τώρα τι γίνεται. Αυτοί που θα πάνε; Ένα άλλο σχέδιο το οποίο έχει η Κυβέρνηση και έρχεται μόλις τώρα. Γιατί συλλαμβάνονται -και εγώ ρωτώ την Κυβέρνηση και θέλουμε μία απάντηση- αυτοί οι οποίοι μπαίνουν από τον Έβρο και οι οποίοι θα φύγουν πίσω, αφού πάνε –λέει- σε ένα στρατόπεδο στο εσωτερικό; Και να σας πω ποιο ετοιμάζουν; Ετοιμάζουν το στρατόπεδο στη Ροδόπολη, στις Σέρρες - ναι, το ξέρετε- το οποίο είναι και ακατάλληλο. Θα τους μαζέψουν εκεί και από εκεί –λέει- θα φύγουν. Πώς θα φύγουν;

Και γιατί δεν συλλαμβάνονται αυτοί οι οποίοι μπαίνουν από τη θάλασσα; Μία απλή ερώτηση είναι. Αυτοί δεν είναι παράνομοι; Παράνομοι είναι μόνο αυτοί που μπαίνουν από τον Έβρο; Τι είναι αυτά τα πράγματα; Φορτώνουμε τη θάλασσα και τα νησιά!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το «push back» δεν το έχετε ακούσει; Σας το έλεγε μια ζωή ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Βελόπουλος. Είναι τόσο απλό. Το έκανε το Λιμενικό προχθές και βγαίνετε σήμερα και το καταδικάζετε. Για ποιο λόγο; Και αυτό να καταδικαστεί; Καταδικάζουμε τους κατοίκους της Μυτιλήνης, γιατί οι άνθρωποι έδωξαν τις ΜΚΟ. Δεν αντέχουν άλλο. Τους βλέπουμε. Πήγε η Ύπατη Αρμοστεία εκεί και την έδωξαν κακήν κακώς. Σου λέει, μας έχετε δημιουργήσει τόσα προβλήματα.

Αυτά είναι πράγματα τα οποία τα λέγαμε από τον Ιούλιο, την πρώτη φορά που μπήκαμε εδώ στη Βουλή. Και ξέρετε κάτι; Προσπαθούμε τώρα να πλέξουμε συμπατόπλεγμα στα σημεία που πρέπει να μπαλώσουμε. Και θα μπορούσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσους μήνες να έχουμε φτιάξει έναν μεγάλο φράχτη, ένα τείχος, τύπου ΝΑΤΟ. Το ξέρετε ποιο είναι, όλοι το ξέρετε. Δεν το λέω εγώ. Αυτό θα μπορούσε να έχει πιάσει τα εκατόν είκοσι χιλιόμετρα από τα διακόσια χιλιόμετρα. Τα υπόλοιπα θα τα φυλάγαμε. Τώρα δεν φυλάσσεται αυτό το πράγμα. Θα το βλέπετε κάθε μέρα. Οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις και οι αστυνομικοί θα κουρασθούν, θα κοπωθούν. Η κόπωση θα τους φάει. Κάθε μέρα θα το κάνουμε αυτό το πράγμα, πάνω-κάτω, πάνω-κάτω! Τι δεν καταλαβαίνουμε πια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας έμεινε μόνο μισό λεπτό.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη.

Θα πω δύο κουβέντες για το νομοσχέδιο. Διότι πράγματι είναι ένα νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, το οποίο δεν είναι ούτε αναπτυξιακό ούτε τίποτα. Η Ελληνική Λύση θεωρεί ότι ο αγροδιατροφικός τομέας είναι το Α και το Ω.

Για την πρωτογενή παραγωγή το είχαμε πει από την αρχή. Και θα μπορούσατε, κύριε Υφυπουργέ, να πάρετε το πρόγραμμα της Ελληνικής Λύσης. Έχει ογδόντα δύο σελίδες. Είναι αναλυτικά το πρόγραμμα της πρωτογενούς παραγωγής.

Και, ξέρετε, εγώ δεν ήξερα τίποτα από αυτά. Τα έχω μάθει από τον κ. Βελόπουλο, ο οποίος ασχολείται με την πρωτογενή παραγωγή, μας τα έχει μάθει και μπορούμε και λέμε δυο κουβέντες. Μας λέει: Στο προσχέδιο συζήτησης η δυνατότητα εισόδου των ιδιωτών ήταν 25%. Τώρα ξαφνικά είναι 35%. Γιατί; Για να ελέγχει όλο τον συνεταιρισμό. Άρα, αυτός ο οποίος θα κάνει κουμάντο, είναι ο ιδιώτης επενδυτής. Άρα, οι μικροαγρότες και οι μικροκτηνοτρόφοι είναι νεκροί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει ο κ. Λιβανός Σπύρος από τη Νέα Δημοκρατία. Μετά να ετοιμάζεται ο κ. Βασίλης Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Όχι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Θα ήθελα να κάνω μία παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν υπάρχει παρέμβαση. Προχωράνε οι ομιλητές.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Εντάξει. Έγινε ένα λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ορίστε, κύριε Λιβανέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι η πατρίδα μας δέχεται μία ασύμμετρη απειλή. Το προσφυγικό-μεταναστευτικό πλέον έχει μετατραπεί σε μία προσπάθεια παράνομης εισβολής χιλιάδων ανθρώπων με τη μορφή επιβουλής του εθνικού μας εδάφους, καθοδηγούμενης, προφανώς, από την Τουρκία με στόχο τον εκφοβισμό και τον εκβιασμό της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Είναι σαφές πως πρόκειται για ένα διεθνές ζήτημα, ένα ζήτημα προστασίας των συνόρων μας και διασφάλισης των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, ένα ζήτημα ασφάλειας όλης της Ευρώπης.

Ο Έλληνας Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση, σεβόμενοι το ευρωπαϊκό και το Διεθνές Δίκαιο, πήραν άμεσα μέτρα. Προφυλάξαμε τα σύνορά μας, κερδίσαμε έμπρακτα την αλληλεγγύη των ευρωπαϊκών θεσμών και εταίρων, οι οποίοι δεσμεύτηκαν, βεβαίως, να στηρίξουν την Ελλάδα στην προστασία των συνόρων, που είναι και τα ευρωπαϊκά σύνορα κατά δική τους δήλωση.

Δημιουργήσαμε στο σύνολο του ελληνικού λαού ένα αίσθημα ομόνοιας, ομοψυχίας και αισιοδοξίας. Η χώρα με σχέδιο και εθνική αυτοπεποίθηση αντιμετωπίζει την κρίση και τίθεται πλέον πρωτοπόρος στην Ευρώπη για την αλλαγή της κοινής μας μεταναστευτικής πολιτικής.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση με μία ακόμα κυβίστηση -προς τη σωστή πλευρά της ιστορίας θα τεθείτε και πάλι- και αφού είδε ότι αποξενώνεται από το σύνολο σχεδόν του ελληνικού λαού, εγκατέλειψε την ακραία ρητορική και ενέσκηψε στην εθνική λογική και στρατηγική. Ευτυχώς! Ψέλλισαν διάφορα μπερδεμένα τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ για να δικαιολογήσουν αυτήν τη νέα κωλοτούμπα. Μπέρδεψαν την εθνική και πατριωτική θέση της Νέας Δημοκρατίας με τις εκτός πραγματικότητας αυταπάτες μιας ανεύθυνης Αριστεράς.

Αγαπητέ κύριε Ζαχαριάδη, που ξέρετε πόσο σας εκτιμώ, δεν είναι απορίες του κ. Βορίδη, του Υπουργού, όπως είπατε πριν, αυτά τα οποία εξέφρασε για την εθνική πολιτική, για τη σοβαρότητα της φύλαξης των συνόρων. Είναι οι απόψεις της νεολαίας σας που χαρακτηρίστηκαν ως ουτοπία από τον ίδιο τον Αρχηγό σας, είναι η θέση του άλλου Κοινοβουλευτικού σας Εκπροσώπου, του κ. Τζανακόπουλου, ότι ο Μητσοτάκης είναι ο νέος Όρμπαν της Ευρώπης κ.ο.κ..

Προφανώς, λοιπόν, δεν ήταν απορία του Υπουργού της Κυβέρνησης. Ήταν απορία του συνόλου του ελληνικού λαού για την ανευθυνότητα και την ανυπαρξία του κ. Τσίπρα, που τον ανάγκασε χθες το βράδυ να κάνει μια νέα στροφή τριακοσίων εξήντα μοιρών -όπως έλεγε εκείνος- και να ορίσει τη νέα γραμμή του ΣΥΡΙΖΑ, να προσχωρήσει πλέον στην εθνική θέση που ήταν πάντα η θέση της Νέας Δημοκρατίας. Ευτυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Όσον αφορά στο παρόν νομοσχέδιο, αλλά και για την αγροτική μας πολιτική συνολικότερα, ακούμε έντονη κριτική από τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Η κριτική τους επικεντρώνεται κυρίως στο άρθρο 6.

Ωστόσο, ας είμαστε ειλικρινείς, αφού είναι εδώ και οι πρώην Υπουργοί του ΣΥΡΙΖΑ: Ο τελευταίος νόμος του 2016, ο ν.4384, δεν μπόρεσε να βελτιώσει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, τα κακώς κείμενα. Αντιθέτως, διατήρησε τα αδιέξοδα στις υφιστάμενες συνεταιριστικές δομές, ενίσχυσε τον πολυκερματισμό των αγροτικών συνεταιρισμών και απέτυχε να υποστηρίξει τη μεγάλη μάζα μικρών και μεσαίων, καθώς δεν προέβλεπε φορολογικά και επενδυτικά κίνητρα. Δεν έλυσε τα διαχρονικά προβλήματα του απαξιωμένου συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα μας.

Αντίθετα, με το σημερινό νομοσχέδιο της Νέας Δημοκρατίας εξυγιαίνουμε και εκσυγχρονίζουμε το συνεταιριστικό τοπίο. Καταργούμε τις στρεβλώσεις και διορθώνουμε τα κακώς κείμενα του παρελθόντος. Επιταχύνουμε και απλοποιούμε τις διαδικασίες ιδρύσεως νέων συνεταιρισμών. Προτείνουμε και ψηφίζουμε μια ουσιαστική αλλαγή που δεν αφορά μόνο την αλλαγή του νομικού πλαισίου, αλλά και μία συνολική αλλαγή νοοτροπίας.

Μεταξύ άλλων παρέχουμε τη δυνατότητα συμμετοχής στους αγροτικούς συνεταιρισμούς μελών-επενδυτών με δικαίωμα ψήφου στο 35% του συνόλου των ψήφων όλων των μελών.

Με τις αλλαγές που φέρνουμε, ουσιαστικά ανοίγουμε τους αγροτικούς συνεταιρισμούς στην υγιή επιχειρηματικότητα. Έτσι, γίνεται πιο εφικτή και πιο προσβάσιμη η χρήση των προηγμένων τεχνολογιών από περισσότερους αγρότες, επιτυγχάνεται ευκολότερα η καθετοποίηση της αγροτικής παραγωγής, ενισχύεται η διαπραγματευτική τους θέση και η θέση τους στον διεθνή ανταγωνισμό.

Και εδώ ακριβώς βρίσκεται πάλι η ιδεολογική μας διαφορά με το ΣΥΡΙΖΑ. Εσείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, είστε πίσω, αγκαλιά με το χθες. Στέκεστε σθεναρά και διαχρονικά απέναντι στην επιχειρηματικότητα, την εξέλιξη και τον εκσυγχρονισμό. Τις απεχθάνεστε ως έννοιες και σας προκαλούν αλλεργία. Αντίθετα, εμείς στη Νέα Δημοκρατία είμαστε μπροστά, τασσόμαστε διαχρονικά υπέρ της ελεύθερης οικονομίας.

Και εδώ, απ' ό,τι είδαμε και λίγο πριν, ταυτίζεστε στην κριτική σας περί δήθεν ταύτισης της Νέας Δημοκρατίας με τον νεοφιλελευθερισμό με την Ελληνική Λύση. Έχετε ακριβώς τα ίδια επιχειρήματα, εσείς ο κ. Βελόπουλος και οι Βουλευτές του. Μπερδεύετε με τον νεοφιλελευθερισμό ακόμα ανάμεσα στα τσιπτά που μάθατε στα πανεπιστήμια ή στα κανάλια τα διάφορα τα οποία υπάρχουν και στην ουσία του εκσυγχρονισμού και της προόδου της κοινωνίας μας που αποτελεί η προμετωπίδα της ιδεολογίας μας και της πρακτικής μας στη διακυβέρνηση του τόπου.

Πιστεύουμε, λοιπόν, στην επιχειρηματικότητα και προσπαθούμε με όλες μας τις δυνάμεις να την προωθήσουμε στην ελληνική οικονομία και ειδικά στον αγροτικό κόσμο.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να επισημάνω ότι η νομοθεσία από μόνη της δεν μπορεί να εγγυηθεί την επιτυχία. Μερικοί από τους πλέον επιτυχημένους συνεταιρισμούς, όπως στη Δανία και την Ιρλανδία, λειτουργούν χωρίς ιδιαιτέρη ή ειδική συνεταιριστική νομοθεσία.

Χρειάζεται, λοιπόν, ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας της κοινωνίας, νέα κοινωνικά πρότυπα και κοινωνικό κεφάλαιο που, βεβαίως, προϋποθέτουν μακροχρόνιες διαδικασίες και κοινωνική εξέλιξη. Προϋποθέτουν, όμως, πάνω απ' όλα αλλαγή νοοτροπίας και αυτό είναι το καινοτομικό που φέρνει αυτό το νομοσχέδιο. Και είναι αυτή η αλλαγή που μπορεί να αλλάξει το συνεταιριστικό τοπίο -το ευχόμαστε, το πολεμάμε- και να αναβαθμίσει την αγροτική οικονομία μας συνολικότερα.

Για παράδειγμα, στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, την Αιτωλοακαρνανία, μια κατ' εξοχήν αγροτική περιοχή με σημαντικούς ιστορικούς αγροτικούς συνεταιρισμούς, δίνονται πλέον οι δυνατότητες και τα εργαλεία ώστε να αναπτυχθούν περαιτέρω πρωτοβουλίες εξωστρέφειας. Μπορούμε πλέον να προωθήσουμε και να αναδείξουμε με αυτόν τον τρόπο βασικά τοπικά προϊόντα, όπως τα ελαιόλαδο και οι βρώσιμες ελιές, τα γαλακτοκομικά, τα εσπεριδοειδή, αλλά και προϊόντα ΠΟΠ, όπως το αυγοτάραχο του Μεσολογγίου και η γραβιέρα της Αμφιλοχίας. Έτσι ο αγροτικός τομέας θα αποκτήσει -αυτή είναι η προσπάθεια του Υπουργείου και όλων ημών- τη θέση που του αξίζει και του αναλογεί στην ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Καλείται στο Βήμα ο κ. Βασίλης Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ και αμέσως μετά ζήτησε τον λόγο ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Σκρέκας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανυπαρξία πολιτικής της Κυβέρνησης, όπως είναι και στο παρόν νομοσχέδιο, την οδηγεί στο να εκμεταλλεύεται και να προσπαθεί να αξιοποιήσει δυσάρεστα

γεγονότα, όπως αυτά που συμβαίνουν στα σύνορα, διότι πραγματικά δεν έχει κάτι να επιδείξει ως έργο για τους πολίτες.

Για να καταλάβω, τι ακριβώς θέλετε να πείτε για το προσφυγικό; Για να καταλάβει ο κόσμος.

Τον Μάιο του 2019 η Υπουργός Προστασίας του Πολίτη είχε εξαγγείλει το πρώτο πλωτό τμήμα αστυνόμευσης στον Έβρο. Είχε, επίσης, ενισχύσει με προσωπικό το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης, το οποίο έξι μέρες μετά τις εκλογές ο κ. Χρυσόχοιδης το απέσπασε στην Αθήνα. Τι ακριβώς θέλετε να πείτε; Το αυτονόητο;

Όλες σας οι ομιλίες είναι copy paste. Ακριβώς. Πρωτοκλασάτα στελέχη λένε «Προστατεύουμε τα σύνορα». Υπάρχει κανείς ο οποίος να διαφωνεί; Συγγνώμη, το θέατρο του παραλόγου παίζουμε εδώ; Ασκούμε αντιπολίτευση για τις ελλείψεις, για τα λάθη της Κυβέρνησης στο προσφυγικό και μας λέτε λαϊκιστές. Λέμε, «Θα βάλουμε πλάτη», μας λέτε ότι κάνουμε κωλοτούμπα. Ε, αποφασίστε! Συνέλθετε και κυβερνήστε!

Έρχομαι τώρα στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Ακούστηκαν διάφορα πράγματα, ωραία πράγματα και μάλιστα ελκυστικά. Και άκουσα και χθες και σήμερα το εξής: Είναι μία παρέα νέων αγροτών -ο κ. Μπουκώρος νομίζω το είπε- οι οποίοι έχουν μια καινοτόμο ιδέα, αλλά δεν έχουν χρήματα. Γιατί να μη συνεργαστούν με έναν ιδιώτη;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Αφού κλείσατε τις τράπεζες, πώς να έχουν χρήματα;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ακούγεται πραγματικά ελκυστικό. Γεγονός. Συμφωνείτε. Γιατί είπε κανείς ότι δεν μπορούν να συνεργαστούν; Λέει ο κ. Βορίδης. Να κάνουν μια ΙΚΕ, που δεν έχει και κόστος. Να κάνουν μια Α.Ε.. Είπε κανείς ότι δεν μπορούν να συνεργαστούν, νέοι αγρότες ή αγρότες με έναν ιδιώτη; Να κάνουν μια εταιρεία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Στο πλαίσιο του συνεταιρισμού; Με τη φορολογία του συνεταιρισμού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Μη διακόπτετε το συνάδελφο. Αφήστε τον να ολοκληρώσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Αναφέρθηκε προσωπικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δεν είναι προσωπικό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Θα έρθω και στο πλαίσιο των συνεταιρισμών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Τι σχέση έχει η ΙΚΕ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κέλλα, σας παρακαλώ. Αφήστε να τελειώσουμε. Υπάρχουν πολλοί ομιλητές. Θέλετε να πάει αργά η συνεδρίαση και να γίνει στις 12 το βράδυ η ψηφοφορία;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ: Ο συγκεκριμένος είναι και στη δεξιά πτέρυγα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ζορίζετε βλέπω, κύριε Κέλλα.

Μαλώς ήλθατε, κύριε Υπουργέ.

ΚΑΛΩΣΗΛΩΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πάντα κοντά σας!

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ -το είπα και στην επιτροπή- ήταν προτιμότερο να πείτε ότι δεν πιστεύετε στο θεσμό του συνεταιρισμού -ήταν προτιμότερο!- παρά να φέρετε για ψηφισή αυτό το νομοσχέδιο, του οποίου έπρεπε να είναι ο τίτλος «αγροτικά εταιρικά σχήματα και λοιπές διατάξεις».

Κύριε Υπουργέ, αναφέρατε χθες ότι η τροπολογία την οποία καταθέσαμε, είναι περιττή. Για να γνωρίζει ο ελληνικός λαός, η τροπολογία αναφέρεται στη δυνατότητα την οποία έχουν οι εκκαθαριστές να εκμισθώνουν περιουσιακά στοιχεία συνεταιρισμών, τα οποία έχουν συνεταιρισμοί που έχουν πτωχεύσει, να προχωρούν στη μίσθωση κατά προτεραιότητα στους υγιείς συνεταιρισμούς, στους όμορους συνεταιρισμούς, οι οποίοι είναι σε θέση να αντεπεξέλθουν. Αναφέρατε ότι αυτή η τροπολογία είναι περιττή. Από τη στιγμή που είναι περιττή, γιατί σήμερα δεν αξιοποιούνται περιουσιακά στοιχεία αυτών των συνεταιρισμών; Θα μου πείτε ότι είναι στη διακριτική ευχέρεια του εκκαθαριστή. Θα σας απαντήσω ότι νομοθετούμε για την εκκαθάριση συνεταιρισμών, και όχι εμπορικών εταιρειών.

Η απάντηση που δώσατε χθες, κύριε Υπουργέ, μου θυμίζει ότι αναφέρατε σε εκκαθαριστές εμπορικών εταιρειών, οι οποίοι

έχουν αποκλειστικό σκοπό και στόχο την κερδοφορία. Η εκκαθάριση του συνεταιρισμού πρέπει να επιτυγχάνει και τον κοινωνικό σκοπό.

Νομίζω πως η απάντηση για το γεγονός ότι είναι περιττή δεν είναι αρκετή. Μπορείτε ακόμα και τώρα να το σκεφτείτε, ότι οφείλουμε να δώσουμε στους υγιείς συνεταιρισμούς κίνητρα στο να υπάρχουν, κίνητρα τα οποία, δυστυχώς, δεν τα έχουμε δει. Γιατί ξέρετε κάτι, κύριε Υπουργέ; Οι περισσότεροι συνεταιρισμοί θέλουν κίνητρα, είτε είναι φορολογικά είτε είναι κίνητρα μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, και όχι ιδιώτες επενδυτές. Ας πούμε ότι εμείς κάνουμε λάθος, ότι είμαστε οι κακοί που δεν θέλουμε τους ιδιώτες επενδυτές. Για ποιον λόγο όλοι οι φορείς, η πλειοψηφία των φορέων, καταφέρθηκε κατά του συγκεκριμένου θεσμού; Συνεταιρισμός «ΠΙΝΔΟΣ», συνεταιρισμός ακτινιδιών, όλοι οι συνεταιρισμοί είναι κατά του συγκεκριμένου θεσμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στους οκτώ μήνες θα μπορούσα να απαριθμήσω πολλά προβλήματα, τα οποία έχει η περιφέρεια και η αγροτική κοινότητα και απασχολούν έντονα τον αγροτικό κόσμο. Το μεγαλύτερο λάθος που έχετε κάνει ως Κυβέρνηση στον αγροτικό τομέα, και δεν το έχετε αντιληφθεί -ή μάλλον κάνετε ότι δεν το έχετε αντιληφθεί- είναι αυτή η δυνατότητα, κύριε Υπουργέ, τα φωτοβολταϊκά να είναι παντού. Ποιος θα παράγει; Θα αναγκαστούν οι αγρότες να εγκαταλείψουν τις καλλιέργειές τους. Και εδώ είναι το οξύμωρο. Από τη στιγμή που δίνεται η δυνατότητα σε αρδευόμενα χωράφια, σε παραγωγικά χωράφια, να βάζουμε φωτοβολταϊκά και από τη στιγμή που το κόστος παραγωγής δεν μειώνεται, δεν υπάρχουν υγιείς συνεταιρισμοί, ο υγιής συνεργατισμός, μην περιμένετε από τους αγρότες να επιμένουν στις καλλιέργειές τους. Και θα το δείτε φέτος στο ΟΣΔΕ. Και το οξύμωρο ποιο είναι; Ότι θέλουν μερικοί να εκτρέψουν τον Αχελώο, αλλά να αρδεύεται τι; Το φωτοβολταϊκό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Είναι σπουδαία υπόθεση, είναι πολύ σημαντικό πράγμα, κύριε Υπουργέ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, να μην το κάνουμε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Το έχετε κάνει ήδη.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να μην εκτρέψουμε τον Αχελώο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ακούστε, για τον Αχελώο τοποθετήθηκαν σωστά στη Λάρισα. Είπατε ότι πρέπει να σεβαστούμε το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το ζητούμενο ποιο είναι; Ότι στους οκτώ μήνες ως Υπουργός δεν εκδηλώσατε την πρόθεσή σας για βασικά θέματα στρατηγικής στον πρωτογενή τομέα. Και σας ερωτώ: Με τη δυνατότητα τα φωτοβολταϊκά να είναι παντού, και στα αρδευόμενα και στα παραγωγικά χωράφια, υπάρχει ή δεν υπάρχει ο κίνδυνος να μειωθούν παραγωγές; Ποιος θα παράγει; Ναι ή όχι; Οφείλουμε να το δούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε συνάδελφε, έχετε υπερβεί τον χρόνο κατά δύο λεπτά. Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Εν όψει όλων αυτών, καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι τρεις μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από τα Μοντεσσοριανά Σχολεία.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για ένα λεπτό επί προσωπικού, γιατί αναφέρθηκε το όνομά μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έχετε μιλήσει λιγότερο από όλους, οπότε θα σας δώσω τον λόγο για ένα λεπτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Έτσι, κύριε Υπουργέ; Εμείς χτυπιόμαστε πριν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αρχικά εξηγώ. Δεν συνηθίζω να ομιλώ προσωπικά. Δεν συνηθίζω τις προσωπικές απευθύνσεις. Μιλώ πάντα πολιτικά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Δεύτερον, δεν θα ζητούσα τον λόγο αν η επιχείρηση διαστρέβλωσης την άποψής μου δεν γινόταν από έναν συνάδελφο ο οποίος έχει χρηματίσει Αναπληρωτής Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και αν δεν υπήρχε νομοσχέδιο που έχει να κάνει με τους συνεταιρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Πείτε σε τι έγκειται η αλλοίωση του περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 68.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Σε αυτό ακριβώς θα αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε.

Καταλόγισε ο κ. Κόκκαλης ότι είπα πως όταν υπάρχουν δέκα παραγωγοί και έχουν μια καινοτόμο ιδέα, διευκολύνονται από το νομοσχέδιο και αναρωτήθηκε ο κύριος συνάδελφος γιατί δεν κάνουν μια ΙΚΕ ή οποιαδήποτε άλλη εταιρική μορφή.

Μα, τι σχέση έχει η ΙΚΕ ή οποιαδήποτε άλλη εταιρεία με τον συνεταιρισμό; Μια ΙΚΕ μπορεί να αγοράσει και να πουλήσει προϊόντα. Ένας συνεταιρισμός αποτελείται από μέλη τα οποία παράγουν προϊόν, διαπραγματεύονται συνολικά τις τιμές του προϊόντος και επιχειρούν να δώσουν υπεραξία στα προϊόντα τους.

Δεύτερον, κύριε συνάδελφε, κύριε πρώην Υφυπουργέ Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ίδιο φορολογικό καθεστώς αυτό που διέπει τους συνεταιριστές -μέλη από τους μετόχους μιας εταιρείας; Αυτές είναι δύο πολύ σημαντικές διαφορές. Θα κατανοήσουμε τον πυρήνα του νομοσχεδίου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Έγινε αντιληπτή η τοποθέτησή σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Όσο για τα φωτοβολταϊκά, που είπατε, ξέρετε ότι το ανώτατο όριο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Αυτό είναι ένα άλλο θέμα. Δεν αφορούσε εσάς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: ...είναι το 1% της καλλιεργήσιμης γης. Γιατί διαστρεβλώνετε την πραγματικότητα; Εκεί έγκειται το αγροτικό πρόβλημα της Ελλάδος σήμερα, στο 1% της αγροτικής γης;

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εφόσον αναφέρθηκε, θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Κόκκαλη, στο πρώτο σκέλος θεώρησε -υπάρχει η διάταξη αυτή- ότι αλλοιώθηκε το περιεχόμενο. Έδωσε εξήγηση. Κατά το δεύτερο δεν τον άφησα και εγώ να συνεχίσει.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα σας δώσω, όμως, τον λόγο για να κάνετε μια διευκρίνιση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμμία αλλοίωση. Εσείς το είπατε. Ρωτήσατε. Καμμία αλλοίωση δεν έγινε στα λεγόμενα του συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κατά το δεύτερο σκέλος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Η ερμηνεία μπορεί να είναι διαφορετική.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εγώ βλέπετε ότι δεν διακόπτω κανέναν. Να μάθετε να ακούτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Δόθηκαν οι διευκρινίσεις και τελείωσε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Από εκεί και πέρα ο κόσμος θα κρίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ.

Παρακαλώ πολύ τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης, τον κ. Σκρέκα, να λάβει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου και εγώ να ξεκινήσω τη σημερινή μου τοποθέτηση αναφερόμενος στο μείζον που αυτές τις στιγμές είναι η αντιμετώπιση των προσφυγικών και των μεταναστευτικών ροών από τους Έλληνες στρατιώτες, από τις μονάδες της Αστυνομίας και τα μέλη της

Εθνοφυλακής και την εθνική, ηθική και συναισθηματική συστράτευση στον αγώνα που δίνουν αυτοί οι άνθρωποι, μια συστράτευση που έχει καταλάβει όλο τον ελληνικό λαό.

Επιτρέψτε μου, επίσης, να αναδείξω στην Ολομέλεια της Βουλής τη δήλωση, την αναφορά που έκανε χθες μια Ελληνίδα μάνα από τον Έβρο σε βραδινό κανάλι ειδησεογραφικό, όπου καθησύχασε τις μανάδες όλης της Ελλάδας. Είπε, λοιπόν, στις μανάδες όλης της Ελλάδας να μην φοβούνται γιατί τα παιδιά τους, τα οποία σήμερα υπηρετούν στα σύνορα της Ελλάδας και προστατεύουν τα ελληνικά σύνορα, τα φυλάνε αυτές οι μανάδες, οι μανάδες οι οποίες βρίσκονται σήμερα στις ακριτικές περιοχές της χώρας και βοηθούν με κάθε τρόπο σύσσωμες. Επίσης, σύσσωμη η τοπική κοινωνία βοηθάει τους Έλληνες, οι οποίοι προστατεύουν τα εθνικά μας δικαιώματα, τα κυριαρχικά μας δικαιώματα και πάνω απ' όλα, τα εθνικά μας σύνορα.

(Στο σημείο την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Μπαίνοντας στο προκείμενο, που αφορά φυσικά έναν πάρα πολύ σημαντικό τομέα και κλάδο της ελληνικής κοινωνίας και της ελληνικής οικονομίας, που είναι ο πρωτογενής τομέας, επιτρέψτε μου να βάλω κάποια πράγματα στη θέση τους, γιατί ακούστηκαν πολλά σε αυτήν την Αίθουσα.

Ακούστηκε, για παράδειγμα, ότι σήμερα στην Ελλάδα δεν παράγουμε πολλά αγροτικά προϊόντα, ότι ο πρωτογενής τομέας και η αγροτική παραγωγή δεν είναι πολύ σημαντική για την εθνική οικονομία ή για την ελληνική κοινωνία και άλλα τέτοια πράγματα.

Αναφέρθηκαν κάποια νούμερα, ότι, για παράδειγμα, στην Ολλανδία ή σε άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες η παραγωγή ανά στρέμμα είναι δεκαπλάσια ή εικοσπλάσια από ό,τι είναι στην Ελλάδα.

Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να βάλω κάποια πράγματα στη σειρά και να πω ότι σήμερα στην Ελλάδα παράγουμε 1.100 ευρώ περίπου ανά εκτάριο καλλιεργούμενης γης όταν στην Ολλανδία δεν παράγουν ούτε 10.000 ούτε 20.000. Στην Ολλανδία παράγουν περίπου 1.700 ευρώ ανά εκτάριο παραγόμενου αγροτικού προϊόντος, που σημαίνει ότι φυσικά έχουμε πολλά να κάνουμε για να τους φτάσουμε, αλλά δεν είμαστε και στο 1/10 ή στο 1/20 όπως ακούστηκε.

Βέβαια, να πούμε ότι αν εκεί αφαιρέσουμε την ενίσχυση, που είναι κατά ένα μέρος και εισοδηματική, δηλαδή τις επιδοτήσεις ανά εκτάριο, η Ελλάδα έχει μια μέση επιδότηση ανά εκτάριο της τάξης των 550 ευρώ όταν στην Ολλανδία έχει 400 με 450 ευρώ. Τότε καταλαβαίνετε ότι η διαφορά αυξάνει λίγο μεταξύ του πραγματικού παραγόμενου εισοδήματος. Στην Ελλάδα έχουμε ένα πραγματικό παραγόμενο εισόδημα της τάξης των 500 με 600 ευρώ περίπου ανά εκτάριο, όταν στην Ολλανδία αυτό είναι διπλάσιο.

Άρα, έχουμε πολλά να κάνουμε. Όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν γίνεται τίποτα στην Ελλάδα. Η Ελλάδα είναι η έβδομη χώρα σε παραγωγή αγροτικού προϊόντος στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα ο πρωτογενής τομέας συμμετέχει με περίπου 4% στη συνολική εθνική οικονομία, σε βαθμό υπερδιπλάσιο από ό,τι συμβαίνει στις υπόλοιπες χώρες.

Στην Ελλάδα οι εμπλεκόμενοι άνθρωποι, ο ενεργός πληθυσμός που ασχολείται με τις καλλιέργειες, ανέρχεται περίπου στο 11%, όταν στις άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες αυτό είναι κάτω από το 3%. Άρα, καταλαβαίνουμε ότι σε όρους οικονομικούς, σε όρους κοινωνικής συνοχής, η συμμετοχή του πρωτογενούς τομέα και η συμβολή του στην ελληνική κοινωνία είναι πάρα πολύ σημαντική. Αυτό ακόμα περισσότερο αυξάνει την προτεραιότητα που πρέπει να βάλουμε για αυτό το κομμάτι.

Να πούμε ότι η ελληνική Κυβέρνηση, ο Πρωθυπουργός ο ίδιος, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης έχουν βάλει ως βασική προτεραιότητα τη στήριξη της ελληνικής υπαίθρου, τη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος, την προσέλκυση νέων αγροτών στις καλλιέργειες. Και, φυσικά, όλα αυτά συνδέονται πια και με την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Να πούμε ότι σε όλα τα χρόνια της κρίσης, στα δέκα χρόνια της κρίσης, ο κλάδος του αγροτικού τομέα αντεπεξήλθε πολύ

καλύτερα από άλλους οικονομικούς κλάδους. Δηλαδή, ενώ είχαμε βιομηχανικό κλάδο, είχαμε κλάδο οικοδομής, είχαμε ακόμα και τον κλάδο του τουρισμού τα πρώτα χρόνια -μετά βέβαια πήγε καλύτερα- να υπολείπεται πολύ των προηγούμενων καλών χρόνων της Ελλάδας, σε όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης η πρωτογενής παραγωγή στη χώρα στάθηκε και μάλιστα αύξησε την αξία των παραγόμενων προϊόντων. Λίγο, αλλά την αύξησε.

Αυτό δείχνει, λοιπόν, ότι κάτι έχει γίνει τις προηγούμενες δεκαετίες. Όμως, αυτό το πράγμα κάπου αρχίζει να ωριμάζει και από εδώ και πέρα χρειάζεται να χαράξουμε μια νέα στρατηγική, η οποία θα αντιμετωπίζει τα βασικά προβλήματα που ταλανίζουν σήμερα την αγροτική παραγωγή, που θα βάλει νέες βάσεις. Έτσι, από εδώ και πέρα, μέσα από τον νέο δρόμο που θα χαράξουμε, θα μπορέσουν οι Έλληνες αγρότες να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της καθημερινότητάς τους, θα μπορέσουν να είναι πιο ανταγωνιστικοί, θα μπορέσουν να έχουν ένα εισόδημα το οποίο θα τους βοηθάει να έχουν μια αξιοπρεπή ζωή και να ζουν τις οικογένειές τους με αξιοπρέπεια, αλλά θα τους βοηθά ακόμα περισσότερο να μένουν στα χωράφια τους και να έχουν τα χρήματα να μπορούν να επανεπενδύουν πάνω στη δουλειά τους. Διότι, φυσικά, η συνεχής επένδυση είναι προϋπόθεση για να μπορούν αυτοί να είναι βιώσιμοι και ανταγωνιστικοί στο μέλλον.

Πώς θα γίνουν, λοιπόν, οι Έλληνες αγρότες περισσότερο βιώσιμοι ή περισσότερο ανταγωνιστικοί; Αυτός είναι ο στόχος, η στοχοθεσία την οποία έχουμε βάλει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Υπάρχουν δυο άξονες: Το πρώτο κομμάτι είναι το κόστος παραγωγής. Θα πρέπει, λοιπόν, να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε ως πολιτεία -γιατί ως πολιτεία έχουμε συγκεκριμένους τρόπους που μπορούμε να εφαρμόσουμε- για να μειώσουμε το κόστος της αγροτικής παραγωγής. Το ένα είναι το ενεργειακό κόστος. Το ενεργειακό κόστος στην Ελλάδα πραγματικά είναι διπλάσιο σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή τομέα από ό,τι είναι στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, διπλάσιο από ό,τι είναι στην Ιταλία. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία το ενεργειακό κόστος στην Ιταλία είναι περίπου στο 12%, ενώ στην Ελλάδα είναι στο 23% του παραγόμενου προϊόντος. Άρα, έχουμε διπλάσιο ενεργειακό κόστος.

Τι κάναμε για αυτό; Κάναμε κάτι για να μπορέσουμε να μειώσουμε μόνιμα, σε μόνιμη βάση το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Τι κάναμε; Νομοθετήσαμε, μετά από συνεννόηση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, του Μάκη Βορίδη, με τον Υπουργό Ενέργειας, τον Κωστή Χατζηδάκη, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, για πρώτη φορά στην Ευρώπη και ίσως στον κόσμο, τη δυνατότητα ο αυτοπαραγωγός αγρότης να μπορεί να κατασκευάζει ένα αγροτικό φωτοβολταϊκό όπου θα παράγει τέσσερις φορές την ενέργεια που καταναλώνει.

Αν, για παράδειγμα, ένας αγρότης έχει έναν λογαριασμό ρεύματος -θα πάω σε ένα πολύ ρεαλιστικό παράδειγμα- της τάξης των 3.000 ευρώ αξίας τον χρόνο, μπορεί να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό αγροτικό το οποίο θα παράγει ενέργεια αξίας 12.000 ευρώ. Τις 3.000 ευρώ θα τα κρατά για τον εαυτό του. Τις 9.000 ευρώ θα μπορεί να τις πουλά στο σύστημα και να έχει ένα έσοδο. Με αυτό το έσοδο, με αυτές τις 9.000 ευρώ, θα μπορεί να αποπληρώνει τη συνολική επένδυση που χρειάζεται για να κατασκευάσει αυτό το φωτοβολταϊκό.

Έτσι, από τον πρώτο χρόνο κατασκευής του φωτοβολταϊκού θα έχει 3.000 ευρώ κόστος ρεύματος, που δεν θα το έχει πια, θα μηδενιστεί αυτό από τη στιγμή που το παράγει το πάρκο του, αλλά επιπλέον το σύνολο του δανείου θα το αποπληρώνουν οι 9.000 ευρώ που θα έχει σαν έσοδο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κ. Βουλευτή)

Θα χρειαστώ μερικά λεπτά ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Με αυτόν τον τρόπο τι πετυχαίνουμε; Πετυχαίνουμε για τα πρώτα οκτώ χρόνια, μέχρι να αποπληρωθεί το δάνειο, να έχει δωρεάν ρεύμα και από κει και πέρα να έχει ένα επιπλέον εισόδημα της τάξεως των 9.000 ευρώ στις 3.000 που καταναλώνει. Πάρα πολύ σημαντικό για τον μικρό και μικρομεσαίο αγρότη. Γιατί λέω για τον μικρό και μικρομεσαίο αγρότη; Γιατί ο μεγάλος αγρότης μπορούσε να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό ως ανεξάρτητος

παραγωγός και να παράγει ρεύμα και να το πουλάει και να έχει έσοδα. Θα μπορούσε να κατασκευάσει από το 2014. Η προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είχε νομοθετήσει τη δυνατότητα να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό πάρκο, αλλά αυτό δεν μπορούσε να το κάνει ο μικρομεσαίος αγρότης που σήμερα χρωστάει, έχει υποθηκεύσει όλη την περιουσία και σήμερα δεν έχει πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό. Και για να το ολοκληρώσουμε αυτό, επίσης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων –πριν τρεις εβδομάδες, αν θυμάμαι καλά, υπογράψαμε την Τράπεζα Πειραιώς και την Εθνική Τράπεζα, δώσαμε τη δυνατότητα για 200 εκατομμύρια δάνεια κατευθειάν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, όπου θα προστεθούν σε διακόσια εκατομμύρια δάνεια των ελληνικών τραπεζών, που μαζί με την ίδια συμμετοχή περίπου θα μοχλεύσουν 560 εκατομμύρια ευρώ, μακροπρόθεσμα δάνεια με ευνοϊκούς όρους και μάλιστα με περίοδο χάριτος που μπορεί να φτάσει τα πέντε χρόνια.

Έρχεται ο μικρός αγρότης, κατασκευάζει το φωτοβολταϊκό του πάρκο, αγοράζει το μηχάνημά του, κάνει μια αναδιάρθρωση στην καλλιέργειά του, τα πρώτα τρία χρόνια μέχρι να αποδώσει αυτή η επένδυση δεν πληρώνει δάνειο και αρχίζει και πληρώνει την πρώτη δόση του δανείου τον τέταρτο και τον πέμπτο χρόνο.

Αυτά κάνουμε, που δεν τα είχε κάνει η προηγούμενη κυβέρνηση, που είναι καινοτόμα και που πραγματικά μπορούν να βοηθήσουν στην καθημερινότητα τον Έλληνα αγρότη, αντιμετωπίζοντας τα πραγματικά προβλήματα που έχει, που είναι τα προβλήματα χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων.

Αρα, αυτό που είπε ο κ. Κόκκαλης και απορώ τελικά –να πάει να το πει στους συντοπίτες τους αγρότες, εκεί στη Λάρισα όπου εκλέγεται– είναι ότι δεν θέλει ο μικρός αγρότης να μπορεί να βάλει αυτό το μικρό φωτοβολταϊκό των δέκα, των είκοσι KW στο χωράφι του. Θα πρέπει να πάει να αγοράσει άλλη γη, να βρει άλλο χωράφι, για να μπορέσει να πάει να κάνει αυτήν την εγκατάσταση και να μην το βάλει δίπλα στην πομόνα που ποτίζει το χωράφι του. Αυτά πρέπει να πει ο ΣΥΡΙΖΑ στους αγρότες που επί τεσεράμισι χρόνια δεν χρειάζεται να πούμε τι έκανε και τι κοροϊδία έφαγαν αυτοί οι άνθρωποι. Αυξήθηκε το κόστος των εισφορών, αυξήθηκε ο ΦΠΑ στα εφόδια, αυξήθηκε ο ΦΠΑ στα άχυρα, αυξήθηκε ο φόρος εισοδήματος, αυξήθηκαν τα πάντα στον αγροτικό τομέα και φυσικά καταργήθηκε το πετρέλαιο θέρμανσης, που εμείς οφείλουμε βέβαια –φόσον βρούμε, όπως πολύ σωστά λέτε, σε μόνιμη βάση δημοσιονομικό χώρο– να μπορέσουμε να επαναφέρουμε σταδιακά και σιγά, σιγά αυτήν την ενίσχυση –μικρή έστω– σε ό,τι αφορά το αγροτικό πετρέλαιο. Επαναλαμβάνω ότι αυτό που έχουμε κάνει με τα αγροτικά φωτοβολταϊκά σε όσους μπορούμε να το κάνουν, γιατί δεν είναι όλοι που χρησιμοποιούν ηλεκτρικό ρεύμα για να ποτίζουν, αλλά είναι πάρα πολλοί, είναι δέκα φορές και είκοσι φορές η επιδότηση και η ενίσχυση του αγροτικού πετρελαίου που υπήρχε επί Νέας Δημοκρατίας μέχρι το 2014-2015.

Αυτό, λοιπόν, κάνουμε εμείς σε ό,τι αφορά το κόστος παραγωγής και έπονται ακόμη περισσότερα. Έχουμε βέβαια να δούμε και τι θα κάνουμε με τον άλλο άξονα, γιατί το ένα είναι να είσαι πιο ανταγωνιστικός και να παράγεις φθηνότερα, το άλλο είναι να πουλάς ακριβότερα. Για να πουλάς ακριβότερα, χρειάζεται να πουλάς καλύτερα προϊόντα. Η Ελλάδα παράγει καλύτερα προϊόντα, παράγει ποιοτικότερα προϊόντα.

Τι χρειάζεται να κάνουμε. Πρώτον, να ταυτοποιήσουμε και να διαπιστώσουμε ότι όντως τα ελληνικά προϊόντα είναι καλύτερα. Χρειάζεται, λοιπόν, να συνδέσουμε την παραγωγή με την έρευνα. Χρειάζεται η επιστημονική έρευνα να έρθει και να πει ότι πράγματι ο κρόκος Κοζάνης έχει αυτά τα χαρακτηριστικά, η μαστίχα Χίου έχει τα άλλα, τα ροδάκινα, το οπωροκηπευτικά, η ελιά η ελληνική έχει αυτά τα χαρακτηριστικά. Αφού, λοιπόν, διαπιστώσουμε και διακριθώσουμε ποια είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, στη συνέχεια αυτά τα χαρακτηριστικά θα πρέπει να συνοδεύουν τα αγροτικά προϊόντα σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα.

Αρα, μιλάμε για ταυτοποίηση, μιλάμε για τη δυνατότητα της ιχνηλασιμότητας και από κει και πέρα να φτάσει στο ράφι της αγοράς, έχοντας πάνω επικοινωνημένα τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά που έχουν τα ελληνικά μας προϊόντα. Όταν το πετύχουμε αυτό, τότε θα μπορεί να πάρει ο Έλληνας αγρότης την

προστιθέμενη αξία που του αξίζει και αυτό σχεδιάζουμε να κάνουμε και με την ευκαιρία της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που συζητάμε αυτόν τον χρόνο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις υπόλοιπες χώρες.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι, τώρα είναι η ευκαιρία να δούμε τι δεν πήγε καλά τα προηγούμενα χρόνια, να διορθώσουμε αυτά τα οποία δεν πήγαν καλά και να σχεδιάσουμε νέα μέτρα που θα μπορέσουν να προσδώσουν μια νέα ελπίδα στους Έλληνες αγρότες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συντομεύετε παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ολοκληρώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Και τα δύο αντιμετωπίζονται και με έναν άλλο τρόπο και δεν μιλάω βέβαια για τη γεωργία ακριβείας που σημαίνει να χρησιμοποιείς λιγότερες εισροές και να παράγεις περισσότερα ή ποιοτικότερα προϊόντα, αυτό είναι κάτι το οποίο είναι εντός της στρατηγικής που θα ακολουθήσουμε. Αυτό μπορεί να γίνει και με έναν άλλο τρόπο, ώστε να είσαι πιο ανταγωνιστικός. Πώς; Όταν αποκτήσεις την απαραίτητη κλίμακα, την οικονομία κλίμακας, τη λεγόμενη συγκέντρωση. Όταν κάποιος αγοράζει ένα τσουβάλι λίπασμα ή ένα κουτί φυτοφαρμάκου, να αγοράζει μια παλέτα ή ένα φορτηγό. Πώς θα το κάνει αυτό; Μα, όταν συνεργαστούν. Γι' αυτό χρειάζεται τη συγκέντρωση, γι' αυτό χρειάζεται συνεργασία, γι' αυτό χρειάζονται οι συνεταιρισμοί, για να μπορούν να αγοράζουν μαζικά. Αγοράζοντας μαζικά, πληρώνοντας καλύτερα, μπορούν να χαμηλώσουν έως και 30%-40% το κόστος των εφοδίων.

Και βέβαια δεν μπορεί ένας μόνος του που παράγει μια παλέτα, μερικά κιλά ή λίγους τόνους ενός προϊόντος, να μπορέσει αυτό το προϊόν να το διαθέσει στις αγορές του εξωτερικού ή να επικοινωνήσει τα χαρακτηριστικά του. Γιατί; Διότι δεν φτάνει. Είναι ένας άνθρωπος ο οποίος είναι βιοπαλαιστής. Τι πρέπει να γίνει; Πρέπει να υπάρχει συνεταιρισμός που να συγκεντρώνει τα προϊόντα. Να έχει μεγάλη οικονομική κλίμακα και μέσα από κει να έχει τη δυνατότητα της χρηματοδότησης και να επικοινωνήσει τα προϊόντα και να τα τυποποιήσει και να μπορέσει να βρει αγορές του εξωτερικού που θα τις καλύψει.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συζητάμε για τους συνεταιρισμούς σήμερα. Και ξέρουμε ότι έχουν γίνει πολλά άσχημα με τους συνεταιρισμούς, ξέρουμε ότι ο Έλληνας αγρότης φοβούνται και τρομάζουν, όταν ακούνε τη λέξη συνεταιρισμός, γιατί έχουν χάσει πολλά λεφτά, γιατί έχουν καταστραφεί πολλοί αγρότες, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι παθογένειες των προηγούμενων χρόνων πρέπει να αποτρέψουν από το να κάνουμε κάτι το οποίο είναι σωστό. Γι' αυτό φέρνουμε αυτό το νομοσχέδιο που προδιαγράφει ένα ξεκάθαρο πλαίσιο, όπου εκεί μέσα ο συνεταιριζόμενος αγρότης θα αισθάνεται ασφάλεια μέσα σε ένα νομοθετικό πλαίσιο, και που τι άλλο να κάνει; Τη στιγμή που ο συνεταιρισμός χρειάζεται κάποια οικονομική ρευστότητα, θα μπορέσει να προσφύγει σε έναν ιδιώτη, σε έναν επενδυτή, ο οποίος θα έρθει και θα συνεισφέρει στο να βελτιωθούν οι δείκτες της οικονομικής ευστάθειας και δυνατότητας του συνεταιρισμού. Και όχι μόνο για οικονομικό λόγο. Δεν είναι μόνο γιατί θα έρθει κάποιος να βάλει χρήματα. Και γι' αυτό λέμε το 1/3 τουλάχιστον, δηλαδή 35%. Γιατί λέμε 35% να συμμετέχει και δεν λέμε 25%; Και βέβαια, γιατί λέμε να έχει και λόγο ως 35% στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης; Γιατί ποιος θα έρθει να βάλει τα χρήματά του, όταν τελικά δεν έχει κανέναν λόγο στις αποφάσεις;

Δεύτερον, αυτός που θα έρθει, έχει και μια άλλη δυνατότητα, να προσθέσει και δεξιότητες. Να βάλει πάνω στο τραπέζι, όχι μόνο χρήματα, αλλά και γνώση. Να βάλει και γνωριμίες, να βάλει και δίκτυα διανομής. Να βάλει και αγορές που μπορεί να έχει ανοίξει. Να βάλει και τεχνονομία, για να βελτιώσει τη δουλειά που κάνει ο συνεταιρισμός. Όχι ίσως την παραγωγή, που μπορεί και στην παραγωγή, αλλά ακόμη περισσότερο στην πώληση, στην εμπορία των προϊόντων. Δεν είναι μόνο τα λεφτά, λοιπόν, είναι και τα υπόλοιπα που πολλές φορές μπορεί να είναι πιο σημαντικά από τα λεφτά. Αυτό ερχόμαστε και κάνουμε.

Να σας πω κάτι; Το είπε ο Υπουργός. Δεν είναι υποχρεωτικό.

Αν θέλει. Δεν ερχόμαστε να σώσουμε υποχρεωτικά τους συνεταιρισμούς. Θα σωθούν αυτοί οι συνεταιρισμοί που το θέλουν οι ίδιοι. Αυτοί που δεν θέλουν να σωθούν, ό,τι και να κάνουμε εμείς, δεν σώνονται. Γι' αυτό και έχουμε τη συντριπτική τους πλειοψηφία δυστυχώς να καταστρέφονται. Υπάρχουν, όμως, κάποιοι που αξίζει να βοηθήσουμε. Αυτοί θα είναι τα καλά παραδείγματα, αυτοί θα δώσουν το καλό παράδειγμα, αυτοί θα κινητοποιήσουν και τους άλλους, αυτούς θα έχουμε ως πιλότους, ως προπομπούς για να ακολουθήσει και ο υπόλοιπος αγροτικός τομέας. Να σταματήσουν τα χωράφια μας να μένουν μπαίρια, γιατί φοβήθηκε ο κ. Κόκκαλης το 1% που είναι το ανώτατο πλαφόν που δίνουμε ως δυνατότητα να χρησιμοποιήσει κάποιος αγρότης καλλιεργούμενη γη για να κάνει ένα φωτοβολταϊκό πάρκο, όταν πάνω από 1% κάθε χρόνο εγκαταλείπεται. Πάνω από το 1% της αγροτικής καλλιεργούμενης γης, σύμφωνα με τα στοιχεία, εγκαταλείπεται.

Εμείς, δίνουμε αυτές τις δυνατότητες για να σταματήσει να εγκαταλείπεται η ελληνική αγροτική γη και να συνεχίσει να συνεισφέρει και στην ελληνική οικονομία, όπως σας είπα, και στον τουρισμό και στον αγροτουρισμό. Έχουμε γαστρονομία, έχουμε γαστρονομικό πλούτο. Είναι 4% η συμμετοχή του αγροτικού τομέα και 20% η συμμετοχή του τουριστικού κλάδου. Μαζί είναι 25%. Ο αγροτικός τομέας δεν είναι μόνος του. Παράγει προϊόντα διατροφής που στηρίζουν τον τουρισμό. Άρα πρέπει να βλέπουμε μια αγορά, έναν κλάδο του 25% που συνεισφέρει στο εθνικό ΑΕΠ και όχι του 4%, που μπορεί να γίνει φυσικά πολύ παρπάνω.

Με αυτά ολοκληρώνω τη σημερινή μου τοποθέτηση. Στηρίζουμε φυσικά αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο δίνει, κατά την άποψή μας, μια ελπίδα κι ένα ακόμη εργαλείο αυτοί οι συνεταιρισμοί που έχουν μείνει να προχωρήσουν μπροστά με αισιοδοξία και φυσικά να γίνουν περισσότερο βιώσιμοι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Φίλιππος Φόρτωμας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΩΡΤΩΜΑΣ: Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλοι μας παρακολουθούμε με αγωνία τις εξελίξεις στα εθνικά μας θέματα και την έκρυθμη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στα σύνορα με την Τουρκία και ιδιαίτερα στις Καοτανιές του Έβρου, όπου πρόσφυγες και μετανάστες για μία ακόμη φορά προσπαθούν να περάσουν τα σύνορα και να εισέλθουν σε ελληνικά εδάφη.

Η Ελλάδα, όμως, είναι ένα συντεταγμένο κράτος και το αποδεικνύει. Για πρώτη φορά Έλληνας Πρωθυπουργός με σύσσωμη την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στα σύνορα του Έβρου. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης κατάφερε σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή να στοιχίσει την αρχικά αμήχανη Ευρώπη πίσω από τα ελληνικά συμφέροντα.

Έτσι, λοιπόν η ελληνική Κυβέρνηση έχει διεθνοποιήσει το πρόβλημα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο NATO, ενώ σε επιχειρησιακό επίπεδο απέτρεψε την παράνομη είσοδο στη χώρα όλων αυτών που εντέχνως εργαλειοποιεί συστηματικά πλέον η γείτονα χώρα για να παίξει τα γεωπολιτικά της παιχνίδια, προσπαθώντας να εκβιάσει την Ευρώπη.

Αν αυτή ήταν η επίσημη πολιτική της χώρας από το 2015, δεν θα εμφανιζόταν τόσο επιτακτικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και οξύ σήμερα το πρόβλημα.

Έτσι, λοιπόν, η ελληνική Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, κάνει ό,τι απαιτείται για τη φύλαξη των χερσαίων και θαλάσσιων ελληνικών συνόρων που είναι και τα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όμως, το παιχνίδι ευθυνών δεν πρέπει να υπερβαίνει και την εθνική ευθύνη. Πιο απλά, δεν χωρά την ώρα αυτή φθηνή μικροκομματική αντιπολίτευση, ούτε όμως συνέχιση της ίδιας αλόγιστης πολιτικής των ανοικτών συνόρων και φυσικά και της ψευδοανθρωπιστικής, -θα έλεγα- αντίληψης, όπου είναι πρακτικές που γιγάντωσαν το πρόβλημα. Χωρίς αμφιβολία, λοιπόν, οι αντιπαραθέσεις δεν συμβάλλουν στην επίλυση του προβλήματος. Τουναντίον, με αυτές βάλλεται η πατρίδα μας.

Τούτες τις δύσκολες ώρες επιβάλλεται απ' όλους μας σύμπνοια και ομοψυχία, για την Ελλάδα μας και μόνο. Είμαι βέβαιος

ότι όλοι μας αναγνωρίζουμε ότι είναι πολύ κρίσιμες οι στιγμές και θα ανταποκριθούμε με ευθύνη περίσσια.

Τώρα στα καθ' ημάς και στα θέματα που έχουν να κάνουν με τη σημερινή μας συνεδρίαση. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πυλώνας ανάπτυξης της χώρας είναι αδιαμφισβήτητο ο αγροτικός και κτηνοτροφικός τομέας, καθώς και η μεταποίηση προϊόντων.

Η χώρα μας έχει ένα σημαντικό δυναμικό και στον πρωτογενή τομέα. Παράγουμε ποιοτικά προϊόντα σε αρκετά πεδία και με μοναδικές ποικιλίες και τα προϊόντα μας αυτά έχουν σημαντική δυναμική. Αξιοποιούνται, όμως, τα πλεονεκτήματα του ελληνικού πρωτογενούς τομέα όπως θα μπορούσαν;

Ομολογουμένως η όλη τους δυναμική δεν έχει αναπτυχθεί στο μέτρο των όλων δυνατοτήτων της. Ακόμα υστερούμε σε διάφορες στρατηγικές για την προώθηση των προϊόντων και δεν έχουμε υιοθετήσει στον βαθμό που θα μπορούσαμε τις τεχνολογίες που προσφέρονται για τη βελτίωση και αύξηση της παραγωγής.

Φυσικά υπάρχουν εξαιρέσεις, όπως στην περίπτωση της Ένωσης Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων, η οποία εκπροσωπεί όλους τους καλλιεργητές της Σαντορίνης, σεβόμενη την πρωτογενή παράδοση του νησιού, υπερασπιζόμενη τον πρωτογενή τομέα, τον σαντορινιό αμπελώνα και την αειφόρο ανάπτυξή του. Όμως, η γενικότερη διαπίστωση είναι μια διαπίστωση ανεκμετάλλευτων ευκαιριών.

Έτσι λοιπόν υπήρξε κομματισμός, κρατισμός, θεσμική ασάφεια, θα έλεγα προσωπικά συμφέροντα, έλλειμμα συνεταιριστικής συνείδησης, ανεπαρκής εκπαίδευση και κατάρτιση και αυτά είναι τα βασικά αίτια της κατάρτισης των συνεταιρισμών.

Ως απάντηση, λοιπόν, στον κατακερματισμένο γεωργικό κλάδο, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, αλλά και η ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, εισάγουν την ανασυγκρότηση των συνεταιρισμών και τη στροφή σε ανταγωνιστικές συλλογικές δράσεις και νέα σχήματα.

Έχει γίνει πολλή συζήτηση κατά καιρούς για την ανάγκη αλλαγής του θεσμικού πλαισίου, για τη θέσπιση ενός νέου νόμου για τους συνεταιρισμούς που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει και τις παθογένειες αυτές. Λίγοι, ωστόσο, φάνηκε ότι έχουν μελετήσει και θα μπορούσαν να αντιληφθούν στην ουσία πώς θα πρέπει και πώς θα μπορούσε να λειτουργήσει ένας συνεταιρισμός και γιατί δεν λειτουργήσαν οι συνεταιρισμοί με τη μορφή που είχαν μέχρι σήμερα.

Έτσι, λοιπόν, το παρόν νομοσχέδιο δείχνει πως η ηγεσία του Υπουργείου ξέρει πολύ καλά τι πρέπει να γίνει προκειμένου η αγροτική συνεταιριστική δράση σε όλες τις μορφές της -συνεταιρισμοί και ενώσεις- να αποτελέσει για τον πρωτογενή τομέα παράγοντα ανάπτυξης και όχι αιτία υστέρησης.

Το εν λόγω νομοσχέδιο δημιουργεί προϋποθέσεις για την εξυγίανση των πολύπαθων αγροτικών συνεταιρισμών της πατρίδας μας, με απώτερο φυσικά σκοπό αυτοί να μεταλλαχθούν σε υγιείς ανταγωνιστικές επιχειρήσεις που θα μπορούσαν να σταθούν με σημαντικές αξιώσεις και στην ελεύθερη αγορά. Εισάγει τις βάσεις για ένα σύγχρονο μοντέλο διοίκησης με θεμέλιο τις συνεταιριστικές αρχές και την ενεργό συμμετοχή των μελών.

Σημαντικό στοιχείο βέβαια είναι και η συμμετοχή των ιδιωτών. Προβλέπεται η δυνατότητα ιδιωτή επενδυτή και δη σε ένα ποσοστό έως 35% σε επίπεδο οικονομικής συμμετοχής. Σε κάθε περίπτωση, η δυνατότητα συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών δημιουργεί τις προϋποθέσεις για επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των συνεταιρισμών. Με άντληση κεφαλαίων οι συνεταιρισμοί μπορούν να κάνουν επενδύσεις πρώτον για μεταποιητικές μονάδες ή δεύτερον, για δαπάνες προώθησης και πώλησης σε διεθνείς αγορές.

Έτσι, λοιπόν, το νομοσχέδιο θέτει τις σχετικές προϋποθέσεις για μια σύγχρονη διοίκηση με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Επιπλέον, εισάγει απλοποίηση των διαδικασιών, ώστε να ελαφρύνει την όλη γραφειοκρατία και τον εναγκαλισμό με το κράτος που συχνά «έπνιγε» τον θεσμό στο παρελθόν.

Με το παρόν, λοιπόν, νομοσχέδιο εξισορροπείται και ο ρόλος του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, ακριβώς για να λειτουργήσει βιώσιμα ένας συνεταιρισμός ως μια ανταγωνιστική επιχείρηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Λίγο την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πόση ανοχή, κύριε Φόρτωμα;

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΟΡΤΩΜΑΣ: Ένα, δύο λεπτά μπορώ να έχω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Το πολύ ένα λεπτό.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΟΡΤΩΜΑΣ: Βεβαίως.

Έτσι, λοιπόν, σημαντική είναι και η προβλεπόμενη δυνατότητα χρηματοδοτικής υποστήριξης των μελών των συνεταιρισμών από τους ίδιους τους συνεταιρισμούς. Οι συνεταιρισμοί θα μπορούν σε ειδικές αιτιολογημένες περιπτώσεις να παρέχουν διευκολύνσεις και στα μέλη τους. Είναι σημαντικό ότι ο νόμος θέτει το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας συνεταιρισμών, μεριμνώντας για τις ιδιαίτερες ειδικών περιπτώσεων.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα προσωπικά να ευχαριστήσω τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης που άκουσε και υιοθέτησε τους προβληματισμούς μου και επέδειξε την πρέπουσα εθνική και κοινωνική ευαισθησία που τον διακρίνει κι έτσι λοιπόν απεδέχθη την πρόταση που υπέβαλα για τη ρύθμιση που προβλέπει τη δυνατότητα ελάχιστου απαιτούμενου κεφαλαίου, μικρότερου των 10.000 ευρώ, στις ειδικές περιπτώσεις ολιγομελών συνεταιρισμών που κατ' εξαίρεση θα εγκρίνονται σε μικρά νησιά κάτω των τρεις χιλιάδων κατοίκων.

Επιπλέον, θα ήθελα να χαιρετίσω και τη ρύθμιση του άρθρου 4 που εισάγει τη δυνατότητα να εγκριθούν συνεταιρισμοί με λιγότερα από δέκα μέλη σε νησιά κάτω των τρεις χιλιάδων κατοίκων. Μια ρύθμιση που λαμβάνει, όπως και η παραπάνω, υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες της νησιωτικότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι το παρόν νομοσχέδιο εισάγει το πλαίσιο που απαιτείται ώστε να παύσουν εκείνες οι στρεβλώσεις που κρατούσαν τα συνεταιριστικά μας σχήματα καθηλωμένα και εκτός αγοράς επί δεκαετίες. Εισάγεται μια μεταρρύθμιση των θεσμών αγροτικής συνεταιριστικής δράσης, η οποία θέτει τις βάσεις για την αναζωογόνηση και του πρωτογενούς τομέα και για μια ουσιαστική αγροτική ανάπτυξη.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τον λόγο στον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Βελόπουλο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα ήθελα ξεκινώντας να ευχηθώ έτη πολλά στον Πρωθυπουργό. Σήμερα έχει γενέθλια! Βέβαια! Έτη κυβερνητικά δεν βλέπω να έχει πολλά με αυτά που κάνετε! Έτη πολλά να έχει ο άνθρωπος, αλλά έτη κυβερνητικά δεν βλέπω να έχει.

Και βέβαια, ένας ηγέτης συνήθως φωτογραφίζεται από αυτά που λένε και οι άνθρωποι που είναι γύρω του.

Άκουσα με έκπληξη Υπουργό της Νέας Δημοκρατίας...

Δεν ξέρω πού βρίσκετε τα στοιχεία, κύριε Σκρέκα. Πόσο παράγει ανά στρέμμα η Ελλάς; Χίλια εκατό;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ανά εκτάριο. Δεν ακούτε καλά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Α, ανά εκτάριο! Γιατί εδώ στην Ελλάδα ζω εγώ. Άλλο το στρέμμα, άλλο το εκτάριο. Πρώτον.

Δεύτερον, ακούστε λίγο, θα ακούτε τώρα, θα μάθετε να ακούτε. Η Ολλανδία παράγει 1.700 ευρώ ανά στρέμμα, το Ισραήλ 1.290 ευρώ και η Ελλάδα 190 ευρώ. Έρχεστε εδώ και λέτε πράγματα που δεν ισχύουν. Ακούστε: Και έρχεστε εδώ ως Υπουργός και λέτε πράγματα που δεν ισχύουν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ποια; Για πείτε τα, να τα δούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Μιλάτε σε ανθρώπους στους οποίους τουλάχιστον κόβει λίγο το μυαλό τους ή ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα. Μην τα λέτε αυτά! Ανά στρέμμα! Ξενικός όρος! Πού να το καταλάβει στο χωριό ο πατέρας μου το εκτάριο, ότι εννοούσε ο Υπουργός το εκτάριο; Ε, δεν είναι έτσι. Εντάξει, μπορεί να έχετε γατάκια από εδώ, αλλά απέναντι είναι και οι λεοπαρδάλεις. Μπορεί να

έχετε γατάκια από εδώ, από εκεί έχετε λεοπαρδάλεις, σας είπα. Δεν είναι έτσι!

Πάρτε για τα Πρακτικά να τα δει ο Υπουργός, για να ενημερωθεί καλά, παράκληση.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πάμε στα υπόλοιπα και στα σοβαρά.

Μάιος 2019, κύριε Σκρέκα, αγαπητέ μου φίλε, γιατί σε εκτιμώ και σε ξέρω χρόνια. Μητσοτάκης: «Σύντομα εξαγγελίες για το αγροτικό πετρέλαιο». Ακούστε τώρα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Άλλο η πολιτική αντιπαράθεση, αγαπητοί συνάδελφοι, και η πολιτική αντιπαλότητα και άλλο η προσωπική γνωριμία και σχέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μην διακόπτετε!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Να σας υπενθυμίσω ότι ο Άδωνις Γεωργιάδης είναι φίλος μου από τα δεκαεννιά μου χρόνια, από τα είκοσι. Άλλο, όμως, η κάθετη πολιτική αντιπαράθεση μαζί του, δεν συμφωνούμε σε τίποτα. Τελεία και παύλα! Να τα ξεκαθαρίσουμε λίγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Στα έδρανά σας καθόταν!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Και εσείς καθόσασταν κάποτε και οι δικοί σας από εκεί είναι όλοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ, κύριε Κατρίνη, τι συμπεριφορά είναι αυτή;

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Όλοι μιλούν, με εμένα τα βάζετε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Και ο Τσοχατζόπουλος στα έδρανά σας καθόταν, συνάδελφε, στο ΠΑΣΟΚ ήταν. Τα ξεχάσατε τώρα; Μην μιλάτε, δεν έχετε δικαίωμα διά να ομιλείτε εσείς στο ΠΑΣΟΚ τουλάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Βελόπουλε, μην απαντάτε, σας παρακαλώ. Συνεχίστε την ομιλία σας και μην απαντάτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι, εσείς είστε νέος άνθρωπος, οι υπόλοιποι!

«Θα αναμορφώσουμε πλήρως τον ΕΛΓΑ», δηλώσεις του Πρωθυπουργού το 2019, «θα διεκδικήσουμε σταθερούς πόρους από τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική», δηλώσεις του Πρωθυπουργού το 2019.

Κοιτάξτε, θα σας το ξαναπώ, κύριε Βορίδη, γνωρίζομαστε και με εσάς και είμαστε και φίλοι, πειράζει και αυτό; Τον γνωρίζω αρκετά χρόνια.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εμένα όχι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αγροτικό νομοσχέδιο, ακούστε λίγο: Είστε νομικός, φαίνεται από το νομοσχέδιό σας, νομικίστικο fast track νομοσχέδιο. Καμμία σχέση με τον πρωτογενή τομέα και το κάνετε fast track. Δεν φταίτε εσείς, λόγω ΚΑΠ. Βιάζεστε να το τελειώσετε και το κάνετε άρπα-κόλλα και σας μιλάω με πολλή συμπάθεια.

Βελτιώνεται με αυτό το νομοσχέδιο η οικονομική κατάσταση των αγροτών; Όχι! Εδώ έχετε ένα μεγάλο λάθος. Εγώ δεν λέω ποτέ να μην συμμετέχει ο επενδυτής, ο ιδιώτης, είμαι υπέρ της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλά εδώ πάτε να κάνετε «κολοχολοποίηση», πάτε να δουλεύουν οι δούλοι αγρότες -να γυρίσουμε στον 19° αιώνα ή 18° αιώνα- να δουλεύουν οι αγρότες για να κonomάει μόνο ο ιδιώτης. Αυτά είναι απίστευτα πράγματα, ειλικρινά! Διότι λειτουργεί εις βάρος των αγροτών το νομοσχέδιό σας, έτσι όπως το φτιάξατε.

Δεν κάνετε συμμετοχο και μέτοχο τον αγρότη, τον παραγωγό, όπως έκαναν στην Ολλανδία, αγαπητέ κύριε Υπουργέ, όπως έκαναν στο Ισραήλ. Ναι, υπάρχουν ιδιωτικές εταιρείες, αλλά αυτοί που κάνουν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς ως Α.Ε. -ανώνυμες εταιρείες- είναι οι αγρότες. Εδώ βάζετε 35% -για να μην χρησιμοποιήσω καμμία έκφραση του σπυριού, τι σημαίνει 35% σε μια εταιρεία, γιατί εταιρείες έχουμε, από εταιρείες γνωρίζουμε πολλοί, εν πάση περιπτώσει- που είναι το κεφάλι, το μυαλό, τα χέρια

όλου του μηχανισμού. Βάζετε, λοιπόν, τον ιδιώτη να είναι ο νονός -ως νονός του συστήματος- και οι δούλοι από κάτω να εργάζονται. Δεν ξέρω πώς το σκεφτήκατε αυτό.

Στο άρθρο 9 έχετε διαφορετική τιμή μερίδας για τους ιδιώτες έναντι των συνεταιρισμών. Αυτό λέγεται «κολχοζοποίηση», ξέρετε. Εσείς που μέφεστε την Αριστερά και τα κολχόζ του ΚΚΕ, της Βουλγαρίας, της Σοβιετικής Ενώσεως, του Κομμουνιστικού Κόμματος πάτε να κάνετε «κολχοζοποίηση» με αυτό το νομοσχέδιο, να δουλεύουν οι αγρότες από κάτω και από πάνω το κόμμα τότε, το σοβιέτ, τώρα ο ίδιος ο ιδιώτης σοβιετικός τύπος να τα ελέγχει όλα και να τα κοινομάει.

Άρθρο 26: Σχηματισμός αποθεματικού από τα πλασματικά ή τα κέρδη, δηλαδή όταν θα βγάζει κέρδη, θα γίνονται αποθεματικά. Τι ιδιωτική πρωτοβουλία είναι αυτή; Αντί να τα μοιραστούμε τα κέρδη όλοι, να τα μοιραστούν οι αγρότες, να τα πάρουν οι αγρότες στην τσέπη τους, να βγάλουν κέρδος, αποθεματικά. Τι να τα κάνουν τα αποθεματικά; Αν μου πείτε αποθεματικά με σκοπό την επανεπένδυση, το καταλαβαίνω. Έωλο, αποθεματικά.

Το παράδειγμα της Ολλανδίας και του Ισραήλ: Δύο χιλιάδες αγροτικοί συνεταιρισμοί στο Ισραήλ με είκοσι πέντε κεντρικές οργανώσεις και αυτό είναι στο εθνικό συμβούλιο το συνεταιριστικό.

Αν δεν μπορείτε -και είναι λογικό, είστε νομικός- πάρτε, αντιγράψτε το μοντέλο του Ισραήλ και της Ολλανδίας και φέрте το να το υπογράψουμε μαζί! Αφού είναι πετυχημένα μοντέλα! Οι άνθρωποι το έφτιαξαν, πέτυχε, δημιουργεί, προχωράει. Γιατί δεν κάνετε το ίδιο και κάνετε τον Χουντίνι εδώ ή κάνετε τον μάγο -ξέρω εγώ- με το ραβδάκι; Ό,τι να 'ναι. Διακινούν το 50% των γεωργικών προϊόντων στο Ισραήλ αυτοί οι αγροτικοί συνεταιρισμοί.

Να σας δώσω ένα παράδειγμα αγροτικού συνεταιρισμού που έγινε πολυεθνική εταιρεία: η «NOYNOY». Όλοι ξέρουμε το NOYNOY, όλοι μεγάλωσαμε με NOYNOY εδώ, όσοι μεγάλωσαν, γιατί εγώ στο χωριό μου έπινα γάλα από την αγελάδα, είχε ο παππούς μου στάβλους. Λέω, λοιπόν, η «NOYNOY» είναι η «FRIESLAND COMPANY», γαλακτοκομικός συνεταιρισμός Ολλανδίας. Επεκτάθηκε παγκοσμίως όχι μόνο σε γεωργικά προϊόντα, αλλά και σε άλλα προϊόντα, αναψυκτικά, ακόμη και σε απορρυπαντικά. Όμως, το κεφάλαιο και οι μετοχές επιστρέφουν ή στους μετόχους ή στους αγρότες που παράγουν.

Εδώ λέτε αποθεματικά. Τι έπρεπε να κάνετε; Βασική προϋπόθεση, κύριε Βορίδη μου, -ξεκινάει στραβά πάλι- το πρώτο που πρέπει να κάνει το κράτος σε συμφωνία όλων των κομμάτων είναι αναδασμός, να κάνουμε έναν αναδασμό, για να βρούμε μεγαλύτερες εκτάσεις, ώστε τα δέκα στρέμματα που καλλιεργούμε, κύριε Σκρέκα, στη Λάρισα, στην Πέλλα -από όπου προέρχομαι εγώ- ή στις Σέρρες -που ο κ. Βορίδης έχει σχέση με τον Νομό Σερρών- ή τα δεκαπέντε στρέμματα να γίνουν εκατό, διακόσια στρέμματα, χίλια στρέμματα, όπως κάνουν παντού οι σοβαρές χώρες. Ούτε αναδασμό δεν κάναμε πενήντα, εβδομήντα χρόνια εδώ, ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ που κυβέρνησε τόσα χρόνια, η Νέα Δημοκρατία.

Και σήμερα έρχεστε, αφού κυβερνήσατε είκοσι χρόνια, και λέτε «φέραμε ένα νομοσχέδιο το οποίο θα πάει μπροστά τον πρωτογενή τομέα» και εμείς σας πιστέψαμε. Αφού είστε ίδιοι! Σε τι αλλάξατε; Δεν κατάλαβα, τι άλλαξε από τη λογική σας; Φαίνεται!

Εδώ φωνάζω, ουρλιάζω από τον Ιούλιο για τράπεζα σπόρων. Είμαστε η μοναδική χώρα -επαναλαμβάνω- που δεν έχει τράπεζα σπόρων.

Κύριοι συνάδελφοι, από αγροτικές οικογένειες προέρχεστε όλοι, το γνωρίζω, όχι όλοι, πλην εξαιρέσεων, εν πάση περιπτώσει. Όμως, δεν έχουμε τράπεζα σπόρων. Μια χώρα που θέλει να έχει πρωτογενή τομέα...

Έχω άδικο, κύριε Αποστόλου, που δεν έχουμε τράπεζα σπόρων; Έχουμε τράπεζα σπόρων; Δεν έχουμε!

Άρα τι πρέπει να κάνει μια κυβέρνηση, η οποία κυβέρνηση, όχι ο ΣΥΡΙΖΑ, όλοι μαζί; Να δημιουργήσουμε -διακομματικά, αν θέλετε- μια ομάδα ανθρώπων εμπειρογνομόνων και να ξεκινήσουμε μια τράπεζα σπόρων, να μην περιμένουμε την ελιά που θα μας φυτέψουν σε λίγο καιρό την εισαγόμενη, το υβρίδιο το καινούργιο και να ξεριζώσουμε τις ελληνικές ελιές, τις μακραίωνες, αιώνιες ελιές μας.

Λέω μερικά παραδείγματα που μπορεί -αν θέλετε- να είναι τα συμπτώματα. Το πρόβλημα είναι άλλο, η λογική μας. Έχουμε μια λογική περιέργη εδώ μέσα, ειλικρινά το λέω αυτό και δεν το καταλαβαίνω. Σχολές επιστήμης και τεχνολογίας τροφίμων. Φτιάξτε επιστήμονες αγρότες της νέας εποχής, όπως τους λέτε εσείς! Εγώ διαφωνώ με το «νέα εποχή» ως όρο. Φτιάξτε, λοιπόν, επιστήμονες αγρότες!

Πήγα στην Ολλανδία προσωπικά ο ίδιος και παρακολούθησα, κύριε Βορίδη -ακούστε με λίγο- πήγα σε θερμοκήπια εκατόν είκοσι στρεμμάτων. Μέσα συνάντησα έναν φίλο μου, τον γνώρισα εκεί, καθηγητής Γεωπονικής στο Άμστερνταμ. Ο καθηγητής ήταν μέσα στο θερμοκήπιο μαζί με τους φοιτητές της Γεωπονικής, μαζί με τους αγρότες, κύριε Βορίδη.

Στην Ελλάδα ο καθηγητής παίρνει την έδρα, αράζει στο πανεπιστήμιο με τα χέρια πάνω στα γραφεία, διδάσκει τους γεωπόνους. Οι γεωπόνοι ανοίγουν γραφειάκι στο χωριό, πουλούν λιπάσματα. Πρέπει να καταλάβουμε ότι είναι κάθετη γραμμή παραγωγής στον πρωτογενή τομέα. Δεν γίνεται διαφορετικά, αλλά ξεκινάμε από το πανεπιστήμιο να κάνουμε -επαναλαμβάνω- την πέμπτη και έκτη γενεά αγροτικής παραγωγής. Δεν γίνεται αλλιώς, δεν εκπαιδεύουμε τα στελέχη. Δεν συνδέουμε τα πανεπιστήμια με τις γεωργικές σχολές και την παραγωγή.

Ο γεωπόνος -επαναλαμβάνω- πρέπει να είναι στο χωράφι. Επειδή προέρχομαι από αγροτική οικογένεια, θυμάμαι τον πατέρα μου -ήταν αγρότης ο κακομοίρης, όταν επέστρεψε από τη Γερμανία από τα ανθρακωρυχεία- πήρε δεκαπέντε στρέμματα ροδάκινα. Πού να ήξερε ο κακομοίρης πού έμπλεξε; Πήγαινε στον άλλο και του έλεγε «Πάρε αυτό το λίπασμα και ρίξ' το, πάρε αυτό το λίπασμα και ράντισε, πάρε αυτό το λίπασμα και ρίξ' το στο χωράφι!». Κανονικά θα έπρεπε ο γεωπόνος να είναι στο χωράφι μέσα. Μέσα, εκεί, δίπλα στον αγρότη!

Βρείτε ένα πλαίσιο. Δεν θα πω τα υπόλοιπα. Θα σας πω μόνο ένα πράγμα: Περίμενα ειλικρινά από τον κ. Βορίδη να ακούσει το αυτονόητο. Δηλαδή άκουσα τον κ. Σκρέκα να λέει ότι η Ελλάδα παράγει πολύ ωραία προϊόντα και τα λοιπά. Συμφωνούμε. Γιατί δεν αποφορολογείτε τα ξενοδοχεία τεσσάρων αστέρων, πέντε αστέρων, έξι αστέρων στη χώρα;

Μικρότερη φορολόγηση με μια υποχρέωση: να παίρνουν ελληνικά αγροτικά προϊόντα εκεί μέσα. Μόνο ελληνικά. Γίνεται. Οι δικοί μας εμπειρογνώμονες κάνουντας την οικονομοτεχνική μελέτη -με τον κ. Βιλιάρδο και τους άλλους πέντε οικονομολόγους-, μου είπαν ότι θα έχουμε και μεγαλύτερο κέρδος, γιατί το κέρδος σου δεν είναι σήμερα. Το ελληνικό προϊόν που είναι καλύτερο ποιοτικά, θα το πάρει ο Γερμανός, ο Γάλλος στο ξενοδοχείο του. Lurpak, μάθαμε και μεγαλώσαμε με το Lurpak όλοι, το εισαγόμενο προϊόν. Το ελληνικό βούτυρο, το βουτυράκι μας είναι καλύτερο. Θα το πάει στη Γερμανία, θα το ζητήσει. Άρα θα έλθει η εξαγωγή του προϊόντος. Είναι κάποια πράγματα για τα οποία δεν χρειάζεται να έχεις μαντικές ικανότητες, για να τα καταλάβεις.

Όμως, για να το καταλάβετε, νομοθετούμε διεκπεραιωτικά. Κάνετε διεκπεραίωση. Αυτό είναι το πρόβλημα στην ελληνική πολιτική σκηνή. Και θα σας πω και κάτι και θα το συνδέσω με τη λογική. Στους ΚΑΠ, του ν.2127 ακολουθείτε την ευρωπαϊκή γραμμή. Είστε ευρωλάννοι το καταλαβαίνω. Μανία, ό,τι πει η Ευρώπη να το εφαρμόσετε! Ό,τι πει, κύριε Βορίδη. Μείωση ΚΑΠ περί τα 50 δισεκατομμύρια. Εξισώνετε το ύψος επιδότησης πανευρωπαϊκά, ουσιαστικά καταστρέφουμε την αγροτική οικονομία έτσι.

Όμως, γιατί να εξισωθεί μόνο η αγροτική οικονομία, αφού είστε ευρωλάννοι, και δεν εφαρμόζεται αυτό και στους λαθρομετανάστες; Αφού λοιπόν, όλοι ισότιμα και ίσα παίρνουμε μερίδια στον αγροτικό τομέα, η Γερμανία η πλούσια με τη φτωχή Ελλάδα, γιατί δεν το κάνουμε και με τους λαθρομετανάστες αυτό, να παίρνουν και αυτοί τους ίδιους και να μην μας δημιουργούν προσκόμματα;

Αυτή, κύριε, δεν είναι Ευρώπη. Αυτή είναι Ευρώπη αλά καρτ. Η γερμανική Ευρώπη του Δ' Ράιχ. Αυτή είναι η πραγματικότητα -και αν θέλετε να την λέτε, να την λέτε εδώ μέσα-, της ναζιστικής, αυταρχικής, απολυταρχικής αντίληψης της Γερμανίας. Τέτοιες συμφωνίες δεν έπρεπε καν να τις υπογράψετε. Δεν έπρεπε! Εμ σκοτώνετε τον αγρότη, εμ στο λαθρομεταναστευτικό θέμα δεν

πιέζετε την Ευρώπη να κάνει τα ίδια που έκανε στην αγροτική οικονομία. Ειλικρινά απορώ!

Πάμε τώρα στα ωραία, τα οποία είναι και δύσκολα για σας - καταλαβαίνω, αγαπητέ κύριε Βορίδη-, στο θέμα των λαθρομεταναστών. Κατά την άποψή μας, και θα το πω ακόμα μια φορά, είστε μια Κυβέρνηση που εφαρμόζει λαθεμένη τακτική. Γιατί το λέω αυτό; Είστε η Κυβέρνηση που αυτοαναίρειστε και αυτοδιαψεύδεστε. Δεν θα σας πω ψεύτες, κύριε Υπουργέ, θα πω όμως ότι αυτοαναίρειστε και αυτοδιαψεύδεστε.

Έχω μπροστά μου τον νόμο από τις 20 Νοεμβρίου του 2019, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας. Εσείς τον ψηφίσατε. Ψάξτε λιγάκι αυτόν τον νόμο. Αυτός ο νόμος λοιπόν, ουσιαστικά απαγορεύει το push back και την επαναπροώθηση. Εδώ είναι. Νόμος δικός σας! Τον ψήφισε εδώ ο κ. Χρυσοχοϊδης. Τον καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι ο νόμος από τις 20 Νοεμβρίου του 2019, κατατέθηκε ο νόμος, τον παραδίδω, για να καταλάβετε πως ενώ απαγορεύεται το push back διά νόμου, έρχεστε σήμερα και λέτε θα κάνω push back. Ή λοιπόν δεν κυβερνάτε σωστά ή κυβερνάτε επί χάρτου και τσαπατσουλικά. Είτε το ένα είτε το άλλο, είναι ειλικρινά άσχημο για την πατρίδα.

Αν μας ακούγατε από τον Ιούλιο και δεν φοβόσασταν, δεν ήρσαν φασίκοι και ξεκινούσατε ένα τείχος στον Έβρο, ξεκινούσατε ένα push back πραγματικά, πήγαιναν στα ακατοίκητα νησιά και όχι σε δομές, θα το πω ευθέως, που φτιάχνετε κλειστές που δεν είναι κλειστές, δεν θα είχαμε το πρόβλημα αυτό.

Το χειρότερο, όμως, κύριοι συνάδελφοι, είναι άλλο. Επειδή η ιστορία επαναλαμβάνεται ως φάρσα και είναι ένα σπιράλ που αναπαράγεται, δυστυχώς για τη χώρα μας, σήμερα κύριοι Υπουργοί, η Ελλάς είναι στο σημείο «Μάιος του 1453», αρχές Μαΐου. Αυτή είναι η αλήθεια. Πτώχευση, το Βυζάντιο δεν είχε χρήματα και πόρους τότε και μέσα στο Βυζάντιο, στην Κωνσταντινούπολη υπήρχαν Νοταράδες. Πολλοί Νοταράδες υπάρχουν στη χώρα μας και σήμερα. Αν δεν συσπειρωθεί όλο το πολιτικό προσωπικό, αν δεν έχουμε πραγματικά εθνική ομοψυχία, αλλά πραγματική κι όχι κομματική συσπείρωση εις βάρος των εθνικών θεμάτων, φοβούμαι ότι θα είμαστε η γενιά που θα παραδώσει μικρότερη Ελλάδα. Και το λέω αυτό γιατί οι Νοταράδες δεν είναι κάτι απλό, είναι κάτι πολύ σημαντικό για την πορεία της ιστορίας. Η Ελλάδα πάντοτε είχε Εφιάλτες, πάντοτε είχε προδότες, γιατί είχε και ήρωες. Εγώ δεν θέλω να γίνουμε ήρωες. Αλλά θέλουμε έλλογα όντα, λογικά όντα.

Έσπασε ο Πρωθυπουργός ένα σόου χθες -λυπάμαι που το λέω αυτό-, πήγα και εγώ προχθές, Καθαρά Δευτέρα, δεν πετούσα αετό εγώ ούτε έτρωγα λαγάνες. Πήγα στην περιοχή. Όλο το σόου και η δήλωση του Πρωθυπουργού κύριοι συνάδελφοι, ότι «δεν πέφτει ο Έβρος», τι σημαίνει; Από δέκα χιλιάδες ατάκτους μπορεί να πέσει ο Έβρος; Αυτό μας λέγατε χθες; Είναι δυνατόν να βγαίνει και να κομπορρημονεί ο Πρωθυπουργός της χώρας «δεν πέφτει ο Έβρος»; Για δέκα χιλιάδες ατάκτους, κύριε Βορίδη; «Δεν πέφτει ο Έβρος;»

Ούτε καν έπρεπε να το πει αυτό ο Πρωθυπουργός. Ούτε καν να το εκστομίσει αυτό ο Πρωθυπουργός. Εμείς από την πρώτη στιγμή είχαμε πει: σύγκλιση Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών για βρούμε κόκκινες γραμμές σε όλα τα θέματα, γιατί θα έλθουν και άλλα θέματα, φίλες και φίλοι.

Είχαν πει για push back και θα το ξαναπώ. Τον Οκτώβριο ψηφίζατε την αρχή της μη επαναπροώθησης με νόμο Χρυσοχοϊδης και σήμερα θέλετε να κάνετε push back. Ποιον να πιστέψω; Τη Νέα Δημοκρατία τότε ή τη Νέα Δημοκρατία τώρα; Αποφασίστε επιτέλους τι θέλετε και τι δεν θέλετε.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, φίλες και φίλοι, είναι ότι πέφτετε στην παγίδα πάλι. Νομίζετε ότι το πρόβλημα μας είναι ο Έβρος; Στον Έβρο δεν περνάει τουρκικό ρουθούνι, καταλάβετε το. Είναι πολύ καλά οχυρωμένος ο Έβρος για να υπάρχει πρόβλημα. Ο αντιπερισπασμός της είναι το Αιγαίο. Εκεί είναι το μεγάλο πρόβλημα. Χτυπάνε εκεί για να κουράσουν εμάς, αλλά όλη η ιστορία είναι το Αιγαίο. Αν δεν κάνουμε πραγματικό push back στο Αι-

γαίο, θα έχουμε πρόβλημα και το λέω για να το καταλάβετε.

Ειδικά στα μέσα που ελέγχει η Νέα Δημοκρατία να πω ότι ουδείς μερίμνησε να πει στους δημοσιογράφους, αφού όλοι συμφωνούμε ότι είναι εισβολή, ότι είναι λαθρομετανάστες. Γιατί οι δημοσιογράφοι και όλα τα κανάλια τους αποκαλούν πρόσφυγες και μετανάστες; Δεν το κατάλαβα. Ήλθατε στη γραμμή μας, στη γραμμή της λογικής και τους αποκαλείτε εισβολείς. Ακόμα κι εσείς λέτε λαθρομετανάστες, ακόμα κι εσείς μιλάτε για τείχος στον Έβρο, αυτό που έλεγα εγώ πριν από χρόνια. Ήρθαμε στη γραμμή της λογικής. Γιατί δεν λέτε: «παιδιά, δεν είναι πρόσφυγες, δεν είναι μετανάστες, είναι λαθρομετανάστες». Γιατί, επαναλαμβάνω, συνεχίζουν τα μέσα ενημέρωσής της πλύση εγκεφάλου περί προσφύγων;

Ποιοι αμύνονται εκεί πάνω στον Έβρο, κύριοι συνάδελφοι; Δεν αμύνεται ο Στρατός. Δεν χρειάστηκε ευτυχώς, ακόμα. Αμύνονται τα κακά ΜΑΤ, που οι κύριοι από εδώ, μαζί με μένα πολλές φορές, έχουμε μεμφθεί. Τους αξίζουν συγχαρητήρια, στα ΜΑΤ που είναι εκεί και φυλάνε τα δικά μας σύνορα. Λάθος, γιατί τα σύνορα τα φυλάει ο Στρατός, όχι η Αστυνομία! Το πρώτο αυτό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Δεύτερον, ποιοι άλλοι; Οι πολιτοφύλακες. Κύριε Βορίδη, πολιτοφυλακή και εθνοφυλακή κάνει ένα σχέδιο. Και μόνο αυτό που έγινε στον Έβρο αποδεικνύει την αναγκαιότητα να γίνει αυτό που λέει η Ελληνική Λύση, να οργανώσουμε μια σοβαρή πολιτοφυλακή και εθνοφυλακή. Γιατί οι εθνοφύλακες και οι πολιτοφύλακες πηγαίνουν στα σύνορα, ειδικά στον Έβρο που ξέρουν τα περάσματα και κάνουν push back. Γιατί δεν το κάνετε αυτό;

Μας ακούτε, αλλά θα το πω ευθέως. Μας αντιγράφετε αλλά είστε κακοί στην αντιγραφή. Δεν αντιγράφετε πραγματικά. Ξέρω ότι εσείς δεν με αντιγράφετε, γιατί τα ίδια λέγαμε και παλιά, απλά τώρα που είστε στη Νέα Δημοκρατία αναγκαστικά κάνετε την ανάγκη φιλότιμο και τα λέτε λίγο διαφορετικά, τώρα όμως ξαναήλθατε στη γραμμή της λογικής, κύριε Βορίδη. Και αυτό είναι καλό. Ποτέ δεν είναι αργά να επιστρέψετε στη γραμμή της λογικής, στη φωνή της λογικής.

Ακούω από εσάς και αναρωτιέμαι αν είναι αλήθεια, θα τους πάτε σε αρματαγωγά; Θα πάτε σε αρματαγωγά αυτούς από τα νησιά; Δηλαδή, θα συνεχίζουμε να κάνουμε τραπεζοκόμους το Πολεμικό μας Ναυτικό;

Να δώσω μια ιδέα λοιπόν, αν δεν έχετε ιδέες, γιατί από ιδέες έχετε στερέψει. Ο Χαφτάρ χρειάζεται τη βοήθειά μας, σωστά; Ήλθε εδώ, τον είδα και εγώ προσωπικά και μίλησα μαζί του. Χρειάζεται βοήθεια από την Ελλάδα. Συμφωνία όλοι οι Αφρικανοί που έρχονται στην Ελλάδα σε πλοία, κρουαζιερόπλοια θέλετε, αρματαγωγά θέλετε, να πάνε στην κυβέρνηση του Χαφτάρ να τους αφήσουμε εκεί, για να τους πάρει αυτός να τους πάει όπου θέλει.

Να τι σημαίνει κυβέρνηση. Ο Χαφτάρ μας χρειάζεται. Σου δίνουμε, μας δίνεις, μας απεγκλωβίζεις από το πρόβλημα. Για τις αφρικανικές χώρες. Δεν λέω εγώ για το Αφγανιστάν-Πακιστάν, υπάρχει άλλη λύση εκεί, θα σας τη πω άλλη φορά. Σήμερα θα σας πω την πρώτη λύση. Κάνετε συμφωνία με τον Χαφτάρ και τους πάτε στην Αφρική. Οι Αφρικανοί δεν είναι πρόσφυγες. Είναι λαθρομετανάστες. Κάνω λάθος; Είναι πρόσφυγες οι Αφρικανοί; Όχι. Με βάση τη νομολογία δεν είναι. Άρα τους πάω στον Χαφτάρ που θέλει βοήθεια από την Ελλάδα, τον βοηθάω εγώ, βοηθάει κι αυτός, win-win, καζάν-καζάν που λέει και ο Ερντογάν. Για να τα ξεκαθαρίσουμε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Τους άλλους που θα τους πάμε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Τους άλλους άστους. Θα σας κάνουμε μαθήματα, κύριε Λιβανέ, μετά. Δεν σας τα λέω όλα, γιατί μετά θα λέτε «τα κάναμε εμείς!» Θα λέτε μετά ότι τα κάνατε εσείς! Σας τα λέω από τον Ιούλιο αυτά που κάνετε σήμερα. Αυτά που κάνετε σήμερα τα λέω από τον Ιούλιο και με λέγατε ακραίο, κύριε Λιβανέ, κάτι φιλελεύθεροι σαν κι εσάς.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ο Σαμαράς εδώ και χρόνια το έκανε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Τείχος στον Έβρο; «Αλτ τις ει», «αλτ τις ει», «αλτ τις ει»; Δεν σας ξέρω για «Σαμαρικό» εσάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Τι σχέση έχει αυτό;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ιδεολογικά δεν σας ξέρω για «Σαμαρικό» εσάς, προσωπικά. Πάμε παρακάτω. Σταματήστε να κάνετε τον Ελληνικό Στρατό τραπεζοκόμου.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Το έκανε ο Σαμαράς;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι!

Το ΠΑΣΟΚ το έκανε. Δεν λέω ψέματα εγώ. Το φράχτη, αυτό το συρματοπλέγμα το έκανε το ΠΑΣΟΚ. Λαθμενένη τακτική βέβαια, έπρεπε να γίνει τσιμεντένιος, πραγματικός φράχτης, μπορώ να σας πω τι πρέπει να κάνετε.

Όμως, γιατί δεν κάνει η Αστυνομία...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Κύριε Πρόεδρε, με διακόπτουν. Θέλω παραπάνω χρόνο, καθώς απαντώ σε εκείνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ. Σεβαστείτε τον ομιλητή και καλώ τον ομιλητή να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Πρόεδρε, όταν μιλάει ο κ. Κουτσούμπας τον ακούμε τριάντα λεπτά. Αφήστε να μιλήσουμε λίγο παραπάνω, δεν είναι κακό, προτάσεις λέω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν θα αντιδικήσουμε γι' αυτό. Δεν σας έκανα παρατήρηση. Παρακλήση μετέφερα. Θέλετε να ακούσετε; Καλώς. Δεν θέλετε; Μην ακούτε. Έγινε παρακλήση από το Προεδρείο να συντομευέτε στον χρόνο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Είναι η πολλοστή φορά που συμβαίνει αυτό -το έχω καταθέσει και στον Πρόεδρο της Βουλής- ότι ενώ μιλάμε εμείς, στα δεκαπέντε λεπτά αρχίζουν και πιέζουν από κάτω. Όταν μιλάει ο κ. Κουτσούμπας, η κ. Γεννηματά, ο κ. Τσίπρας και ο κ. Μητσοτάκης, δεν μιλάει κανείς. Παρακλήση, λοιπόν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Βελόπουλε, σας παρακαλώ πολύ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν λέω για εσάς. Δεν είναι επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι, με συγχωρείτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Τώρα μου φάγατε τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μπορεί να προεδρεύω αυτή τη στιγμή, αλλά είμαι μέλος του Προεδρείου. Το Προεδρείο, αν μη τι άλλο, στους πολιτικούς Αρχηγούς δείχνει αμέριστη ανοχή. Έχετε τον χρόνο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Το είδα στα δεκαπέντε λεπτά μου λέτε να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μα, εσείς προκαλείτε το διάλογο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ο κ. Λιβανός πετάγεται. Εγώ φταίω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): «Προκαλείτε» το Προεδρείο. Σε εισαγωγικά, για να μην παρεξηγηθούμε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Να κάνουμε και το άλλο, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Στη Δανία, στην Αυστρία και σε άλλες χώρες, όταν ένας μετανάστης θέλετε, πρόσφυγας θέλετε, για τους φίλους μου της Αριστεράς, λαθρομετανάστης για εμάς, μπαίνει στη χώρα παράνομα, το πρώτο που κατάσχεται είναι το κινητό του τηλέφωνο και τα τιμαλφή του. Κατάσχονται, κύριε Βορίδη. Τα θυμάστε, τα λέγαμε και κατά το παρελθόν.

Κατάσχονται για να δουν με ποιους συνομιλήσαν, ποιους δουλέμπορους. Τους δουλέμπορους θέλω εγώ. Να τους τσακώσω και να μπουν μέσα ισόβια και να μην ξαναβγούν ποτέ. Τους δουλέμπορους θέλουμε. Γιατί αυτοί κάνουν το δουλεμπόριο. Ούτε αυτό κάνετε. Έρχονται εδώ αυτοί οι κύριοι οι φτωχοί, οι πεινασμένοι, με τα iPhone, βγάζουν φωτογραφίες, χαρτολογούν, κορροϊδεύουν τον κόσμο και χωρίς να κάνετε το αυτονόητο.

Εγώ θα το πω. Και τα μέτρα που πήρατε τώρα έχουν ημερομηνία λήξεως. Είναι για ένα μήνα. Μου θυμίζει το γάλα που έχει ημερομηνία λήξεως. Είστε Κυβέρνηση με ημερομηνία λήξεως. Αυτή η έκτακτη ανάγκη είναι μέχρι να τελειώσει το πρόβλημα. Δεν υπάρχουν μέτρα με ημερομηνία λήξεως. Τα μέτρα ισχύουν μέχρι να λήξει το πρόβλημα. Αλλιώς, δεν υπάρχουν μέτρα. Γιατί έναν μήνα; Ποιος είναι ο λόγος του ενός μηνός; Εξηγήστε μου. Θα το λύσετε, ως Χουντίνι, το πρόβλημα εσείς; Πείτε μου. Αν το λύσετε, μαζί σας είμαι εγώ. Θα το συζητήσουμε κι αυτό.

Πάμε και στην τελευταία πρόταση και κλείνω εδώ, για να μην τρώω παραπάνω χρόνο. Όσοι ξέρετε τι σημαίνει buffer zone - όσοι ξέρετε, δεν είστε και υποχρεωμένοι, δεν ξέρετε, δεν είναι κακό, Υπουργέ μου, στον Δένδια- αφού οι Ευρωπαίοι είναι φίλοι σας και σας αγαπάνε τόσο πολύ, από ποια χώρα έρχονται οι λαθρομετανάστες; Από την Τουρκία. Ας πάνε να κάνουν μία buffer zone εκεί, ώστε η Τουρκία μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση να δίνει το άσυλο σε όποιον το δικαιούται. Στο έδαφος της Τουρκίας όμως. Αυτό λέγεται buffer zone. Σε ποιον μιλάω, όμως; Ποιος με ακούει; Γιατί να με ακούσετε;

Εδώ χτες άκουσα το ΚΚΕ που είπε κάτι παρεμφερές. Το ίδιο πράγμα είπε το ΚΚΕ. Τι είπε; Στην Τουρκία. Εκεί. Να τους πληρώνουμε λεφτά, τους αμολάνε κιόλας εδώ κι από πάνω είμαστε εμείς οι στριμωγμένοι. Γιατί; Θα το κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Τουρκία. Στην ανατολική Θράκη θέλετε; Ναι. Στη Μικρά Ασία θέλετε; Πέντε-έξι σημεία buffer zones, όπου εκεί θα δίνεται το άσυλο. Τι πιο απλό;

Γιατί δεν το προτείνει η Νέα Δημοκρατία; Μήπως γιατί το δημοσίευμα των «FINANCIAL TIMES» έρχεται να επιβεβαιώσει αυτό που λέγαμε εδώ και καιρό; Gideon Rachman, «FINANCIAL TIMES», στις 25-1-2016: «Ελληνικό χρέος, κλειδί σε προσφυγική κρίση. Ελλάδα και Γερμανία ανταλλάσσουν χρέος με λαθρομετανάστες». Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκος Βελόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν μιλάτε για τους λαθρομετανάστες γιατί ο ΣΥΡΙΖΑ αντάλλαξε καλά μετράκια, απ' ό,τι φαίνεται, και το λέει ο διεθνής Τύπος. Κι ίσως κι εσείς κάνετε το ίδιο. Κανείς, όμως, δεν μιλάει, ούτε τα ελληνικά μέσα ενημερώσεως. Τα καταπίνουν όλα αμάσητα οι συνάδελφοι δημοσιογράφοι. Άρα εδώ κάτι περιέργο παίζεται. Και με ενοχλεί αυτό γιατί είναι παρασκηνακική και υπόγεια διαδικασία.

Επίσης, κανείς δεν ξέρει ότι η χώρα μας στα θαλάσσια σύνορα δεν μπορεί να κάνει push back για δύο τρεις βασικούς όρους. Ο πρώτος διότι, κύριε Υπουργέ μου, δεν έχουν οριστεί γραμμές βάσης. Στη διεθνή ορολογία η «γραμμή βάσης» είναι πάρα πολύ σημαντική για να κάνεις push back ή λαθρέμπορους ναρκωτικών ή λαθρέμπορους τσιγάρων ή ακόμη και λαθρομετανάστες. Γιατί το λέω αυτό; Διότι με τη γραμμή βάσης κάνεις τη συννορεύουσα ζώνη. Συννορεύουσα ζώνη σημαίνει ζώνη που μπορεί να πάει το Ελληνικό Λιμενικό και να κάνει push back και να μην έρθει από την άλλη μεριά η Τουρκία.

Όλα αυτά σας λέω ότι είναι προτάσεις μας, τις οποίες δεν ακούσατε. συννορεύουσα ζώνη έκαναν όλες οι χώρες. Έκανε και η Κύπρος το 2004. Εμείς δεν κάναμε ποτέ. Ούτε η Νέα Δημοκρατία του Καραμανλή, ούτε το ΠΑΣΟΚ αργότερα, ούτε η Νέα Δημοκρατία ξανά, ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, ούτε εσείς. Κάντε τώρα συννορεύουσα ζώνη. Κάντε γραμμή βάσης. Δεν γίνεται διαφορετικά. Δεν καταλαβαίνεται ότι κάνετε λάθη οκτρά; Οκτρά λάθη!

Όσο για το φράχτη -και κλείνω εδώ- είναι για τα γέλια. Εγώ πήγα και το είδα με τα μάτια μου. Πάμε να το δούμε μαζί. Είναι φράχτης τριάντα ετών πίσω. Όπως κάναμε παλιά τα κοτέτσια στα χωράφια μας, τέτοιο σύρμα χρησιμοποιούν. Μην χαμογελάτε. Ήμουν εκεί. Η διαφορά είναι ότι την Καθαρά Δευτέρα πετούσαν πολλοί αετό κι εγώ και πετάχτηκα πάνω στις Καστανιές και το είδα με τα μάτια μου. Είναι για τα κοτέτσια. Μπορείς με μια τανάλια να το κόψεις και να μπεις μέσα. Το έκανε το ΠΑΣΟΚ τότε - και καλά έκανε- πριν είκοσι-είκοσι πέντε χρόνια. Τελείωσε, κάντε τσιμεντένιο φράχτη να μην μπουκάρει κανένας μέσα.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Καλά κάναμε τότε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ναι, πολύ καλά έκανε το ΠΑΣΟΚ.

Κλείνοντας, λοιπόν, γιατί είναι πάρα, θα πω το εξής. Χάθηκε η κ. Μπακογιάννη. Amber Alert. Χάθηκε. Είχε κάνει δήλωση ότι δεν απειλείται -λέει- από την Τουρκία καθόλου. Χάθηκε ο Ροζάκης. Χάθηκε ο Ντόκος. Χάθηκαν όλοι αυτοί του ΕΛΙΑΜΕΠ, που ουσιαστικά μας έλεγαν να πάμε στη Χάγη να τα βρούμε με τους Τούρκους. Να, πάρτε τους Τούρκους και φάτε τους τώρα. Βρείτε τα με αυτούς.

Πολιτική σημαίνει προβλέψει. Το έλεγε ο Αριστοτέλης χιλιάδες χρόνια πριν. Αν με τέτοιες προβλέψεις η κ. Μπακογιάννη ήθελε να γίνει και Πρωθυπουργός της χώρας κατά το παρελθόν, ζήτηω που καήκαμε, παιδιά! Θα πηγαίναμε πιο γρήγορα όχι στον Καιάδα, αλλά θα ήμασταν εδώ μέσα όλοι πιο σκουρόχρωμοι τουλάχιστον.

Κλείνοντας να πω το εξής. Κύριε Βορίδη, μία χάρη θέλω από εσάς. Τίποτα περισσότερο. Σταματήστε να λέτε ψέματα. Όχι εσείς προσωπικά, η Κυβέρνησή σας. Σταματήστε. Ειλικρινά το λέω αυτό. Γιατί δεν κάνετε πραγματικά το αυτονόητο. Και το αυτονόητο είναι συγκεκριμένο. Ψιλομαλώνετε με το ΣΥΡΙΖΑ μόνο και μόνο για να συσπειρώσετε το κομματικό σας ακροατήριο, αντιγράφετε στρεβλά εμάς σε πολλά μέτρα, αλλά η ουσία είναι μία. Για να πάει ο Πρωθυπουργός στις Καστανιές, κύριε Δημοσχάκη μου, χρειάστηκε ελικόπτερο. Εκείνος ο έρμος ο δρόμος για να πάμε από Αλεξανδρούπολη στις Καστανιές, επί τριάντα χρόνια, είναι άθλιος.

Μια χώρα που τη γραμμή άμυνάς της δεν την έχει στα όπα-όπα, τους κατοίκους του Νομού Έβρου που είναι πολιτοφύλακες μας, δεν τους έχει στα όπα-όπα, στους κατοίκους των νησιών στέλνει τα ΜΑΤ και τους δέρνουν -τα οποία ΜΑΤ σήμερα φυλάσσουν τα σύνορά μας- είναι μια χώρα που αδικεί πρώτα τον πολίτη της, αδικεί πρώτα την Ελλάδα, αδικεί πρώτα τη δική της παρουσία και το κυριότερο, οδηγείται στην καταστροφή.

Push back, τείχος, στείλτε τους λαθρομετανάστες στον Χαφτάρ. Υπάρχει λύση. Μιλάω μαζί τους. Αν δεν μπορείτε, θα μιλήσω μαζί τους για το θέμα αυτό, για να λύσουμε προβλήματα. Αλλιώς, το πρόβλημα θα είστε εσείς που δεν θέλετε να λύσετε το πρόβλημα του λαθρομεταναστευτικού, γιατί συμφωνήσατε με τη Γερμανία όπως λέει ο διεθνής Τύπος, να τους αποθηκεύσετε εδώ. Δυστυχώς, έτσι αν το κάνετε, θα είστε εγκληματίες! Δεν θέλω να το πιστέψω!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν δώσουμε το λόγο στον επόμενο ομιλητή εκ του καταλόγου, ζήτησε τον λόγο ο κ. Σκρέκας για μία διευκρινιστική απάντηση στον κ. Βελόπουλο, αν κατάλαβα καλά, στη βάση των στοιχείων που παρέθεσε στην αρχή.

Ορίστε, κύριε Σκρέκα, έχετε ένα λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, ανέφερα στον κ. Βελόπουλο να μη συνεχίζει και ότι θα εκτεθεί με αυτά τα οποία έλεγε, αλλά συνέχισε. Διάβασε ότι η Ολλανδία παράγει σε αξία 1.700 ευρώ το στρέμμα, το Ισραήλ 1.290 ευρώ και η Ελλάδα μόλις 190 ευρώ. Και με αυτά τα στοιχεία τα οποία διάβασε και κατέθεσε, δήθεν, εδώ στην Ολομέλεια της Βουλής, εγκάλεσε μένα και αυτά τα οποία ανέφερα εγώ για το πραγματικό αγροτικό εισόδημα ανά εκτάριο, όπως και εγώ αναφέρθηκα, το οποίο έχει σήμερα η Ελλάδα σε σχέση με την Ολλανδία.

Διαβάζω τον πίνακα από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, το οποίο αναφέρει το αγροτικό εισόδημα ανά εκτάριο για όλες τις χώρες της Ευρώπης των είκοσι οκτώ. Η Ελλάδα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, πάνω στην οποία στηρίζονται όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, έχει 1.044 ευρώ ανά εκτάριο και η Ολλανδία έχει 1.736 ευρώ ανά εκτάριο. Το καταθέτω στη Βουλή. Είναι αυτά τα οποία ανέφερα εγώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριε Βελόπουλε, νομίζω ότι έχετε αρχίσει να σύρεστε επικίνδυνα προς την κατεύθυνση και την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί θα σας πω ότι τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ έχουν δύο στρατηγικές. Η μία είναι τα fake news και η άλλη στρατηγική είναι τα ψευδή στοιχεία, τα οποία πολλές φορές έχει φέρει εδώ στη Βουλή των Ελλήνων και ο κ. Τσίπρας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ντοκτορά έχετε εσείς στα fake news! Ντροπή σας!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα σας έλεγα να προσέχετε λίγο, γιατί έχετε πάρει δρόμο κατηφορικό.

Αυτά τα στοιχεία που σας κατέθεσα αναδεικνύουν την αξιοπιστία των λεγομένων των δικών μου απέναντι στις δικές σας αιτιάσεις. Από αυτά μπορούν να καταλάβουν και οι Βουλευτές της Ελληνικής Βουλής πόσο αξιοπίστη είναι όλα τα υπόλοιπα τα οποία μας είπατε στην ομιλία σας.

Ευχαριστώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για να απαντήσω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μισό λεπτό. Να βάλουμε μία σειρά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου, δεν σας αρνείται τον λόγο το Προεδρείο. Αλίμονο.

Επειδή απάντησε ο κ. Σκρέκας σε κάποια στοιχεία που παρέθεσε ο κ. Βελόπουλος στην ομιλία του, θα δώσουμε το λόγο στον κ. Βελόπουλο να λήξει αυτή η διάσταση απόψεων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ενέπλεξε και το ΣΥΡΙΖΑ για τα fake news.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Προηγούμαι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μα, με συγχωρείτε, θα ακούσετε τι θέλω να πω;

Είπα ότι θα δώσω τον λόγο στον κ. Βελόπουλο, να λυθεί το ζήτημα των στοιχείων που έδωσε ο ένας κι ο άλλος. Μετά έχουν ζητήσει τον λόγο ο κ. Αποστόλου και ο Υπουργός, ο κ. Βορίδης. Να δώσουμε τον λόγο στον κ. Βελόπουλο.

Κύριε Βελόπουλε, σύντομα σας παρακαλώ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να προτείνω κάτι και να κάνω μία παρέμβαση, με τη συναίνεση του κ. Βελόπουλου φυσικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θέλετε να προηγηθείτε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μπορώ να κάνω μια παρένθεση για να μιλήσω για άλλο θέμα;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Όχι, θέλω να απαντήσω στον κύριο Υπουργό. Συγγνώμη, κύριε Βορίδη.

Κύριε Υπουργέ, άλλο θάρρος και άλλο θράσος. Τα έχετε μπερδέψει. Δεν ξέρω πού βρήκατε τα στοιχεία. Αυτά που σας παρέδωσα εγώ ήταν στο «ECONOMIST», παρουσία του Έλληνα Πρωθυπουργού. Ή ο Πρωθυπουργός δεν ήξερε τι ακούγε και δεν καταλάβαινε τι του λένε ή εσείς λέτε εδώ ανοησίες ή πολιτικές ανοησίες.

Επίσης, πρέπει να επισημάνω ότι είναι από το «ECONOMIST». Δεν είναι από τον «φουφουτίδη.gr». Είναι από το «ECONOMIST». Για να ξέρουμε τι λέμε.

Από την άλλη, εάν δεν ήξερα ότι είστε επιχειρηματίας που εμπορεύεται ένα συγκεκριμένο ποτό, θα πίστευα, εν πάση περιπτώσει, ότι εμπορεύεστε κάποια άλλα ποτά που έχουν και παραπάνω οινόπνευμα. Κατάλαβα τι μου είπατε; Σας έλεγα για στρέμματα με βάση τον «ECONOMIST» και μου λέγατε για εκτάρια με βάση την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία.

Αυτά τα είπε παρουσία του Πρωθυπουργού της χώρας, επαναλαμβάνω, στο «ECONOMIST». Δεν τα είπα σε μένα. Και είναι στα Πρακτικά. Αν θέλετε, πάρτε τα, διαβάστε τα και ελάτε στο

γραφείο μου να τα συζητήσουμε.

Από την άλλη, κλείνοντας να πω ότι αν στα είκοσι στρέμματα ο αγρότης έβγαζε 1400 ευρώ κέρδος, θα ήταν πάμπλουτος. Τι είναι αυτά που λέτε; Πού τα λέτε αυτά; Στα είκοσι στρέμματα είναι 30.000 τον χρόνο. Σοβαρά μιλάμε; Στη Λάρισα που είναι όλα τα χωράφια χέρσα και άγονα και δεν τα καλλιεργεί κανείς;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο πάνω σ' αυτό που είπα. Αναφέρθηκε σε αυτά που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Σκρέκα, δεν πρόκειται να βρούμε άκρη. Ο κ. Βελόπουλος επιμένει στα στοιχεία που έδωσε κι εσείς προφανώς επιμένετε στα στοιχεία που δώσατε. Δεν θα λύσουμε τη διένεξή σας εδώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να διευκρινίσω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Άλλο παραγωγή και άλλο εισόδημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό. Θέλω να διευκρινίσω κάτι πάνω σε αυτό που είπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πάλι να διευκρινίσετε.

Έχετε τον λόγο για ένα λεπτό αυστηρά, κύριε Σκρέκα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Συνεχίζετε την κατηγορία. Τα στοιχεία που αναφέρατε δεν τα ανέφερε κανένας «ECONOMIST».

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Στο συνέδριο, είπα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ούτε έχουν τη σφραγίδα του «ECONOMIST». Τα ανέφερε δε κάποιος κύριος ο οποίος εκπροσωπεί μια τράπεζα και ο οποίος λέει: «Η Ολλανδία με σαράντα πέντε εκατομμύρια στρέμματα παράγει 1.700 ευρώ ανά στρέμμα, το Ισραήλ με...», λέει αυτός, «...και η Ελλάδα με τριάντα επτά εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργειών παράγει αξία 190 ευρώ ανά στρέμμα».

Πρώτον, η Ελλάδα δεν έχει τριάντα επτά εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργειών. Η Ελλάδα έχει τριάντα επτά εκατομμύρια στρέμματα επιλέξιμων εκτάσεων. Τα είκοσι τέσσερα είναι καλλιεργούμενα, τα υπόλοιπα είναι βοσκοτόπια. Άρα αυτός ο κύριος που εσείς αναφέρατε...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν παράγουν τα βοσκοτόπια;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ακούστε λίγο! Συγγνώμη, αλλά ήσαστε ανεπίδεκτος μαθήσεως, νομίζω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μην διακόπτετε, σας παρακαλώ.

Κύριε Σκρέκα, συνεχίστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας ανέφερα και κατέθεσα τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας. Συνεχίζετε την «κατηγορία» να θέλετε να διαστρεβλώσετε και να κάνετε challenge, να προκαλέσετε τα στοιχεία πάνω στα οποία στηρίζεται όλη η Ευρώπη.

Από εκεί και πέρα, όταν μιλάμε για «παραγόμενο αγροτικό εισόδημα», δεν εννοούμε ανά εκτάριο, κύριε Βελόπουλε. Δεν εννοούμε φορολογητέο εισόδημα. Εννοούμε παραγωγή αξίας προϊόντος.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Άλλο εισόδημα και άλλο παραγωγή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πρέπει να τα μάθετε, όμως. Δεν είστε από αγροτική περιοχή. Μην προσπαθείτε να κάνετε τον αγρότη. Εγώ προέρχομαι από τα Τρίκαλα, κάτι παραπάνω ξέρω από εσάς.

Σας ευχαριστώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δεν θα μου κάνει μαθήματα ο κύριος Υπουργός. Είναι άλλο η παραγωγή και άλλο το εισόδημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Βελόπουλε,

δεν πρόκειται να λήξει αυτή η διένεξη. Σας παρακαλώ!

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ο κ. Σκρέκας είναι επιχειρηματίας και εμπορεύεται προϊόντα τα οποία είναι εισαγόμενα. Εγώ παράγω προϊόντα εδώ.

Είναι άλλο παραγωγή και άλλο εισόδημα, κύριε. Το καταλάβετε; Μάθετε ελληνικά! Άλλο εισόδημα με επιδότηση και άλλο εισόδημα από την παραγωγή. Ούτε τα βασικά δεν ξέρετε. Δεν φταίω σε τίποτα εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Βορίδη, ζητήσατε τον λόγο. Επ' αυτών που συζητήθηκαν ή για κάτι άλλο;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Επί του μεταναστευτικού, κύριε Πρόεδρε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θέλω κι εγώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, περμένετε μισό λεπτό. Να δώσω τον λόγο στον κ. Αποστόλου, γιατί θέλει να απαντήσει σε συγκεκριμένο θέμα που έθιξε...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα εμπλακεί και ο κ. Αποστόλου στην κουβέντα εν συνεχεία, κύριε Πρόεδρε, αλλά όπως θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αποστόλου, θέλετε τον λόγο σχετικά με κάτι που ειπώθηκε από τον κ. Σκρέκα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ναι, και σχετικά με αυτά που είπα και ο κ. Βελόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχετε τον λόγο για ένα λεπτό, αλλά μην επεκτεινόμαστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν πρόκειται να δημιουργήσω πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω απλά να πω ότι ο καθένας που φέρνει στοιχεία σε αυτή την Αίθουσα, έχει την υποχρέωση να τα τεκμηριώσει. Εάν δεν υπάρχει τεκμηρίωση, τότε είναι αέρας.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Σωστό!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Από εκεί και πέρα, ακόμα και αν εκφράζει ένας ομιλητής απόψεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν εκφραστεί και από ένα άλλο κόμμα, δεν σημαίνει ότι πρέπει ο κ. Σκρέκας να λέει ότι γέρνει προς τον ΣΥΡΙΖΑ.

Εγώ θα του πω το εξής: Άκουσα την ομιλία του, στον διπλάσιο χρόνο από αυτόν που του δώσατε, και διαπίστωσα ότι η ενασχόλησή του την περισσότερη ώρα ήταν γύρω από θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και με επενδυτικά θέματα του αγροτικού χώρου τα οποία δεν είχαν καμμία σχέση με το αντικείμενο του νομοσχεδίου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Σωστό!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Άρα κύριε Σκρέκα, να είστε προσεκτικός, ιδιαίτερα όταν εκφράζετε τέτοιες απόψεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Ορίστε, κύριε Βορίδη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα τον κ. Βελόπουλο, τον Πρόεδρο της Ελληνικής Λύσης και καλό μου φίλο, να αναφέρεται στα ζητήματα της διαχείρισης και της αντιμετώπισης αυτής της πάρα πολύ δύσκολης κατάστασης που έχουμε και η οποία είναι εν εξελίξει, δεν έχει τελειώσει.

Εκείνο το οποίο με εντυπωσιάζει σε ορισμένες παρεμβάσεις είναι η δυσκολία να αναγνωρίσει κάποιος αυτό το οποίο κάνει η Κυβέρνηση σήμερα, να το επικροτήσει και να το ενισχύσει. Εγώ δεν λέω ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης μπορούν να προσφέρουν κάτι περισσότερο από την ήθικη και πολιτική τους συτήρηση στην προσπάθεια που κάνει σήμερα η Κυβέρνηση για να ματαιώσει το οργανωμένο σχέδιο εισβολής που έχει εκπονήσει η Τουρκία. Αυτό λοιπόν χρειάζεται πρώτα από όλα μια καθαρή θέση στήριξης σε δύο συγκεκριμένα πράγματα. Όλα τα υπόλοιπα τα συζητάμε. Όμως, εδώ μιλάμε για το συγκεκριμένο, γι' αυτό που συμβαίνει τώρα.

Θα σας πω γιατί σκοπίμως αναμειγνύονται στη συζήτηση αυτή αλλά θέματα. Ποια είναι τα ζητήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε; Έχουμε να αντιμετωπίσουμε την οργανωμένη διχοχέτευση χιλιάδων ανθράκων με συστηματική καθοδήγηση και ενίσχυση από την Τουρκία, προκειμένου να έρθουν στην Ελλάδα, δηλαδή

στην Ευρώπη. Αυτό έχουμε να αντιμετωπίσουμε.

Τι έκανε η Κυβέρνησή μας γι' αυτό; Η Κυβέρνησή μας έκλεισε τα σύνορα παντού. Και για να συνεννοηθούμε -γιατί δεν σας άκουσα, κύριε Βελόπουλε, να στιγματίζετε κάτι το οποίο για μένα είναι εντυπωσιακό- έκλεισε τα σύνορα και εξέδωσε μια πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Τι σημαίνει νομικά «κλείνω τα σύνορα»; Έχει καταλάβει κανείς τι σημαίνει νομικά το «κλείνω τα σύνορα»; Σημαίνει ότι δεν επιτρέπω την είσοδο. Γιατί δεν επιτρέπω την είσοδο; Υπάρχουν νόμιμες οδούς εισόδου, πλην των παρανόμων.

Για να το πούμε διαφορετικά, εάν υπήρχε μια ουρά είκοσι χιλιάδων ανθρώπων στα σύνορα με τον Έβρο, που τους είχε αφήσει η Τουρκία να περάσουν, και έφταναν στη νόμιμη είσοδο στην Ελλάδα και έλεγαν: «Αιτούμαι ασύλου». Τι πρέπει να κάνει η Ελλάδα; Το εξετάζει ή όχι; Αν έχουμε μια ουρά είκοσι χιλιάδων ανθρώπων και έρχονται γιατί τους άφησε η Τουρκία να περάσουν και φτάνουν στη νόμιμη είσοδο. Η Ελλάδα το παίρνει το αίτημα ή όχι;

Τι έκανε λοιπόν η Κυβέρνηση, ώστε νομίμως να αρνείται να παραλάβει το αίτημα; Εξέδωσε την πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Τι λέει ο κύριος Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ; «Πολύ καλά κάνατε που κλείσατε τα σύνορα, μπράβο σας». Δεν το έλεγε αυτό βεβαίως όταν άφηνε οκτακόσιους δεκαπέντε χιλιάδες να περνάνε. Δεν πειράζει όμως. Το είπε τώρα. Τι είπε, όμως, ταυτοχρόνως; «Κακώς εκδώσαμε την πράξη νομοθετικού περιεχομένου».

Τρικυμία εν κρανίω, δηλαδή. Όμως, επειδή δεν έχει τρικυμία εν κρανίω, ψευδοισορροπίες εσωτερικές και ευτελείς στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ, ώστε από τη μία «Τι να κάνουμε; Ο ρεαλισμός απαιτεί να πούμε: Καλά κάνατε που κλείσατε τα σύνορα», αλλά να κλείσουμε και το μάτι στους δικαιωματιστές του ΣΥΡΙΖΑ που του λένε: Τι είναι αυτά; Τελειώσαμε με την υποδοχή, refugees welcome, οργανωμένο σχέδιο της ελληνικής Κυβέρνησης, προκειμένου να συσπειρώσει το δεξιό ακροατήριο. Κυρίτως έφη, νεολαία ΣΥΡΙΖΑ έφη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Δεν είναι ακόμα κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ!

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Να έχει, όμως, τη δυνατότητα σήμερα ο κ. Ψυχogiός να λείει από το Βήμα της Βουλής: «Δεν στέρξαμε εμείς στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου». Μα, αν δεν στέρξατε στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου, ουσιαστικά λέτε ότι μπορούν να διέρχονται από τα σύνορα. Αυτό που σταματάει και κλείνει τα σύνορα είναι η πράξη νομοθετικού περιεχομένου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Άρα, λοιπόν, αυτό, κύριε Βελόπουλε, δεν σας άκουσα να το στιγματίζετε ως την κατ' εξοχήν υποκριτική συμπεριφορά, που στην πραγματικότητα ακόμα και σε αυτή την κρίσιμη εθνική στιγμή, ο ΣΥΡΙΖΑ προσπαθεί να κρατήσει εσωκομματικές ισορροπίες αντί να στηρίξει τις ελληνικές δυνάμεις και την ελληνική Κυβέρνηση που μάχεται.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο επί της διαδικασίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι εγώ τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Απ' ότι καταλαβαίνετε, κύριε Υπουργέ....

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Ηρεμήστε για να βάλουμε μια σειρά. Να ξεκινήσουμε με τον κ. Βελόπουλο. Μετά θα μιλήσει ο κ. Κατρίνης και ο κ. Αποστόλου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Εμείς πότε θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σε εμένα το λέτε; Μην το λέτε σε εμένα. Μην διατυπώνετε τέτοιου είδους παράπονο.

Λοιπόν, θα δώσω τον λόγο στον κ. Βελόπουλο, στον κ. Αποστόλου, στον κ. Κατρίνη και μετά θα συνεχίσουμε με τον κατάλογο.

Θερμή παράκληση: Υπάρχουν τριάντα δύο συνάδελφοι Βουλευτές, αν δεν κάνω λάθος τον αριθμό, για να λήξει ο κατάλογος. Προφανώς με αυτή τη διαδικασία θα τελειώσουμε το βράδυ.

Ορίστε, κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, μου λέγανε παλιά ότι με δικηγόρους δεν μπορείς να τα βάζεις έτσι και αλλιώς. Δεν μπορείς να τα βάλεις εύκολα ειδικά με έναν Μάκη Βορίδη που έχει στο χέρι τα νομικά και νοηματικά άλματα. Όμως, εγώ είμαι της ρεαλιστικής αντιλήψεως, κύριε Βορίδη.

Να αναγνωρίσω τι, ότι μας αντιγράφετε; Σας το αναγνωρίζω. Μας αντιγράφετε, λοιπόν! Αυτό που σας λέγαμε από τον Ιούλιο, το κάνετε σήμερα, τώρα το κάνετε. Μην μου λέτε, λοιπόν, ότι δεν σας αναγνωρίζουμε. Απλά σας είπα ότι είστε κακοί αντιγραφείς. Άλλο να σας πω μπράβο, γιατί αντιγράφετε σωστά και άλλο γιατί αντιγράφετε λάθος.

Τους πρώτους δύο μήνες, κύριε Βορίδη, διπλασιάσατε τις ροές από τους κυρίους του ΣΥΡΙΖΑ που λέγανε ότι τα σύνορα είναι ανοιχτά, που έλεγε η κ. Σία να έρθουν όλοι οι κακομοίρηδες εδώ. Διπλάσιοι ήρθαν όταν διακυβερνήσατε.

Και να σας πω και κάτι, επειδή μιλάτε για κλειστά σύνορα για να τελειώνει το παραμυθάκι; Γιατί δεν κλείνετε τους Κήπους που περνάνε τα τουρκικά φορτηγά με τα εμπορεύματα προς την Ευρώπη και έτσι μπορεί να πονέσει ο Ερντογάν; Κλείνω τους Κήπους, δεν περνάνε τα πεντακόσια φορτηγά την ημέρα που είναι εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια ή ευρώ κέρδος για την τουρκική βιομηχανία όπλων, παρακαλώ, όπως έκαναν και οι Βούλγαροι με τις ροές.

Και κλείνοντας να πω το εξής. Θα το ξαναπώ ακόμη μια φορά. Εγώ θέλω να στηρίξω οποιαδήποτε κυβέρνηση η οποία παίρνει μέτρα σωστά, ώστε να μην χαθεί ο τόπος μου. Μην μου λέτε: «είμαι ΣΥΡΙΖΑ», «είμαι Νέα Δημοκρατία», «είμαι ΠΑΣΟΚ».

Ο όρος υπαρχής μας είναι ένας και μοναδικός, εποικοδομητικός με προτάσεις. Προτάσεις κατέθεσα και σας απέδειξα με το έγγραφο -και δεν μου απαντήσατε- ότι στο άρθρο 21 του προηγούμενου νομοσχεδίου που φέρατε εδώ μιλάτε για μη επαναπροώθηση. Και σήμερα μετά από ενάμιση μήνα λέτε «ναι στις επαναπροωθήσεις». Τι ισχύει; Αυτό που είπατε πριν δύο μήνες ή τώρα; Τώρα είναι η έκτακτη ανάγκη; Σας είπα δύο μήνες πριν, μόλις κυβερνούσατε, διπλασιάσατε τις ροές.

Αν θέλετε, λοιπόν, να έχετε όντως εποικοδομητική αντιπολίτευση, σταματήστε να κάνετε εδώ κοκορομαχίες δήθεν για το δικό σας κοιμητικό ακροατήριο. Σας άκουσαν, είστε εξαιρετικός ομιλητής, όντως οι νεοδημοκράτες χειροκροτούν τώρα όλοι μαζί. Και στον ΣΥΡΙΖΑ το ίδιο ισχύει. Εμένα δεν με αφορά αυτό, ούτε χειροκροτήματα θέλω. Να σώσουμε την Ελλάδα πρέπει!

Θέλετε εθνική ομοψυχία; Καλέστε τον κ. Τσίπρα, τον κ. Κουτσούμπα, την κ. Γεννηματά, όλα τα κόμματα, κάντε σύσκεψη πολιτικών Αρχηγών για να τελειώνει το παραμυθί. Κατά τα λοιπά, θα συζητάμε επί μήνες και θα μπαίνουν Αφγανοί, Πακιστανοί, Αλγερινοί, Κονγκολέζοι και θα ζητάνε άσυλο. Ε, δεν είναι έτσι η πολιτική, κύριε Βορίδη. Ζητώ συγγνώμη. Είναι για τις εντυπώσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα έξι μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Γενικό Λύκειο Πύλης Τρικάλων.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ορίστε, κύριε Αποστόλου, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Βορίδη, ξεχνάτε ότι είστε Κυβέρνηση; Γιατί εκνευρίζεστε; Μέχρι πριν από λίγο λέγατε: «Προφυλάξαμε τα σύνορα, κλείσαμε τα σύνορα». Και βεβαίως σας απαντούσαμε από τη δική μας πλευρά ότι πάντα τα σύνορα φυλάσσονταν, ιδιαίτερα στην περιοχή του Έβρου, γι' αυτό και είχαν εισροές από την πλευρά της θάλασσας. Και εκεί, όπως αντιλαμβάνεστε, ήμασταν υποχρεωμένοι, γιατί έτσι διαμορφώνον-

ταν οι συνθήκες, να διασώσουμε τους ανθρώπους των οποίων η ζωή απειλούνταν.

Από εκεί και πέρα και τη στιγμή που ιδιαίτερα ο Πρόεδρός μας ανοιχτά -όχι μόνο χθες, αλλά και παλαιότερα- είχε διαθέσει τον εαυτό του και όλη την παράταξη για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση, έρχεστε και βάζετε τώρα το θέμα της παράταξης του ασύλου για έναν μήνα, όταν δίπλα μας έχουμε μια Τουρκία η οποία βάζει πλέον γεωπολιτικό θέμα με την όλη της προσπάθεια και σπρώχνοντας, θα σας έλεγα εγώ, αυτούς που θέλουν να μπουν παράνομα στη χώρα. Και εμείς λέμε πάρα πολύ απλά ότι πολύ σωστά κάνατε. Όμως, ιδιαίτερα όσον αφορά το άσυλο το οποίο χρησιμοποιείτε...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Και για την ΠΝΠ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Μισό λεπτό. Αφήστε με να ολοκληρώσω.

Τι κάνετε; Παρατείνετε τη διαδικασία έναν μήνα, γιατί ξέρετε ότι δεν μπορείτε να κλείσετε, γιατί υπάρχουν διεθνείς συνθήκες οι οποίες δεν μας δίνουν τέτοια δυνατότητα. Με αυτόν τον μήνα, λοιπόν, που παρατείνεται το άσυλο να ξέρετε ότι θα διογκώσετε το πρόβλημα και ταυτόχρονα θα μεγαλώσει η παραμονή αυτών οι οποίοι έχουν υποβάλει τα σχετικά αιτήματα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, να παραλαμβάνουμε αιτήσεις;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Άρα, λοιπόν, μην χρησιμοποιείτε επικοινωνιακά ένα θέμα το οποίο δεν δίνει λύση.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Καταλάβετε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Όχι, καταλάβετε.

Όταν έχουμε διενθείς συνθήκες και διενθείς υποχρεώσεις, οι διενθείς υποχρεώσεις...

ΟΛΥΜΠΙΑ ΤΕΛΙΓΙΟΡΙΔΟΥ: Ξεκαθαρίστε τι θα κάνετε... (δεν ακούστηκε)

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν είναι λύσεις αυτές, γιατί διογκώνουν και πάλι το πρόβλημα.

Εμείς, λοιπόν, σας λέμε και τώρα το εξής: Είναι τόσο δύσκολο και μετά τη χθεσινή επικοινωνιακή φιάσα να ζητήσετε τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Επιτέλους, δηλαδή! Για να αναλάβει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ευθύνης της έχοντας υπογράψει μια συγκεκριμένη συμφωνία με την Τουρκία. Πότε θα υλοποιηθούν αυτά που θα επιβάλει -υποτίθεται- ως κυρώσεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή; Υπάρχει πιο δύσκολη κατάσταση από αυτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κατρίνης και μετά θα συνεχίσουμε με τους ομιλητές.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαρίστη πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Από τη συζήτηση βγήκε ένα πολύ ενδιαφέρον συμπέρασμα: Η χώρα πέρα από έναν σκιάδη τηλεοπτικό Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, απέκτησε και ένα σκιάδη κοινοβουλευτικό Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Εγώ δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, αν σας χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι στην πολιτική σας βρίσκει σημεία ταύτισης και σας επικροτεί γι' αυτό ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης. Και δεν εννοώ εσάς προσωπικά, αλλά την Κυβέρνησή σας.

Αυτή τη στιγμή, όμως, πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι ότι υπάρχει μια πολύ κρίσιμη συγκυρία. Είναι δικαίωμά σας τη στιγμή που ζητάτε εθνική ομοψυχία, αλληλεγγύη και συνεννόηση, να συνεχίζετε ως Κυβέρνηση και ως παράταξη για δεύτερη μέρα εντός της Βουλής αυτό το παιχνίδι επίρριψης ευθυνών στην προηγούμενη κυβέρνηση, σε άλλες παρατάξεις. Και το κάνετε την ίδια στιγμή που θέλουμε ως χώρα να περάσουμε ένα μήνυμα ενότητας και σύμπνοιας και στην Ευρώπη και απέναντι στην τουρκική προκλητικότητα. Αυτό είναι δικαίωμά σας, είναι στα πλαίσια της δικής σας πολιτικής στρατηγικής.

Πέρα, όμως, από την επίδειξη πυγμής εσωτερικής κατανάλωσης που επιχειρείτε δύο μέρες σε αυτή την Αίθουσα, είναι υποχρέωσή σας την ίδια στιγμή να μας πείτε τι ζητήσατε από τους Ευρωπαίους εταίρους και αν επιδείξατε την ίδια πυγμή και δια-

πραγματευτική ισχύ, την οποία λέτε ότι κάνετε στο εσωτερικό της χώρας.

Ζητήσατε την αναστολή ή κατάργηση της Συνθήκης του Δουβλίνου; Ζητήσατε να υπάρχουν οικονομικές κυρώσεις στην Τουρκία; Ζητήσατε να υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα ή απλά κι εσείς δηλώνετε σήμερα ικανοποιημένος από τις εξαγγελίες των αξιωματούχων χθες στον Έβρο, που είπαν ότι θα ενισχύσουν τη Frontex και με κάποια εκατομμύρια ευρώ θα μας βοηθήσουν να κάνουμε τη διαχείριση των χιλιάδων ροών, που απ' ό,τι φαίνεται έχουν αποφασίσει να εισρεύσουν στη χώρα;

Εδώ, λοιπόν, πάρτε θέση ξεκάθαρα για το αν θα συνεχίσετε αυτή την επίδειξη πολιτικής ισχύος σε εσωτερικό επίπεδο ή αν θα διαπραγματευτείτε πραγματικά σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα συμφέροντα της χώρας, κάτι το οποίο -αν τελικά το θέλετε- να είστε σίγουρος ότι θα βρείτε ομόθυμη στήριξη απ' όλα τα κόμματα, και απ' όλο το φάσμα του πολιτικού κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εδώ να λήγει αυτό το θέμα. Θα συνεχίσουμε. Έχουμε και ένα νομοσχέδιο να συζητήσουμε που είναι σε εξέλιξη.

Επιτρέψτε μου μία ανακοίνωση. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ο ΡΗΓΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, είκοσι τέσσερις μαθητές μαθητρίες και δύο εκπαιδευτικοί από το Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδος.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Αραχωβίτης επί της διαδικασίας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα και χθες ένα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο που έχει να κάνει με τον πρωτογενή τομέα, με την πρωτογενή παραγωγή. Η συζήτηση προφανώς κατ' εντολή των επικοινωνιολόγων της Νέας Δημοκρατίας έχει ξεφύγει. Παρακαλώ προσωπικά το Προεδρείο να προστατέψει τη διαδικασία. Αυτό που γίνεται δύο μέρες κατ' εντολή των επικοινωνιολόγων της Νέας Δημοκρατίας -ξανάλει- για να καλυφθούν οι ευθύνες της Κυβέρνησης στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος, με τα ΜΑΤ στα νησιά και με την κατάσταση που συμβαίνει στον Έβρο, πρέπει να σταματήσει. Και παρακαλώ για την προστασία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πρέπει να συμβάλουμε όλοι μας σε αυτό, κύριε Αραχωβίτη, όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Όμως, τα 2/3 ίσως και περισσότερο των ομιλητών και στη χθεσινή συνεδρίαση και στη σημερινή, πέρα από κάποιους Υπουργούς ή Κοινοβουλευτικούς Εκπρόσωπους, ξεκινούσαν όχι με το νομοσχέδιο, αλλά με τις εξελίξεις. Άρα, λοιπόν, όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες θα πρέπει να συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Τον λόγο έχει ο κ. Χειμάρης.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σεβαστείτε τον ομιλητή, κύριοι συνάδελφοι!

Ξεκινήστε, κύριε Χειμάρη.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ (ΘΕΜΗΣ) ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, για το νομοσχέδιο. Επειδή, όμως, παρακολουθώ τις τελευταίες δύο ημέρες όλη τη διαδικασία, είτε από εδώ είτε από το γραφείο μου, θέλω να πω ότι δεν είδα τον κ. Βορίδη να βάζει ο ίδιος θέμα. Είδα τον κύριο Υπουργό να απαντάει σε θέματα που βάζετε εσείς συνεχώς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Δεν ήσασταν στην Αίθουσα, γι' αυτό.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ (ΘΕΜΗΣ) ΧΕΙΜΑΡΑΣ: Ήμουν. Παρακολούθησα -σας είπα- όλη τη διαδικασία. Δεν την έχει ξεκινήσει ο κ. Βορίδης. Βάζετε όλοι μόνιμα θέματα στις ομιλίες σας.

Βλέπω ομιλίες για το αγροτικό ζήτημα των συνεταιρισμών που είναι πάρα πολύ σημαντικό -το καταλαβαίνουμε όλοι- και από τα επτά λεπτά, τα πέντε λεπτά μιλάτε γι' αυτό το ζήτημα, για το ζήτημα του αγώνα που δίνουν. Και βεβαίως να μεταφέρω και εγώ τη σκέψη μου. Η καρδιά μας, η σκέψη μας είναι στα παλικάρια

των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Έχουν αποτρέψει είκοσι επτά χιλιάδες απόπειρες. Έχουν γίνει διακόσιες είκοσι συλλήψεις. Επιτέλους η Ελλάδα έχει σύνορα τα οποία φυλάσσονται. Αυτό θέλω να μείνει.

Και επειδή ακούστηκαν πολλά και από τον κ. Βελόπουλο πριν, εγώ δεν υιοθετώ την αναφορά του κ. Βελόπουλου πως πρέπει να ενεργήσουμε για να ενωθεί συνολικά το πολιτικό δυναμικό. Θεωρώ δεδομένο πως έχει συσπειρωθεί ολόκληρο το πολιτικό δυναμικό και όλος ο ελληνικός λαός. Και να είστε σίγουροι, αγαπητοί συνάδελφοι -με τη μικρή παρουσία που έχω, είμαι επτά μήνες Βουλευτής- πως δεν αρέσει σε κανέναν αυτή η εικόνα των αντιπαραθέσεων.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Και ξεκινάω με δύο δεδομένα. Από τους έξι χιλιάδες περίπου αγροτικούς συνεταιρισμούς που είναι εγγεγραμμένοι, σε λειτουργία βρίσκονται μόλις οκτακόσιοι -το είπαν πάρα πολλοί στις ομιλίες τους-, εκ των οποίων μόνο το 1/5 θεωρούνται βιώσιμοι.

Το δεύτερο δεδομένο που θέλω να βάλω είναι πως την ίδια στιγμή τα ελληνικά αγροτοδιατροφικά προϊόντα που ταξιθεύουν στις αγορές, γίνονται ανάρπαστα. Αυτό το δεύτερο το ξέρω ο ίδιος. Πώς το ξέρω; Ως αντιπεριφερειάρχης τα προηγούμενα χρόνια στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας ξεκίνησα το 2015 με μία ομάδα τριάντα, σαράντα παραγωγών της περιφέρειάς μας να ταξιθεύουμε σε εκθέσεις. Πήγαμε το 2015 σε τέσσερις εκθέσεις της Ελλάδας και σε μία του εξωτερικού. Το 2016 είδαμε ότι αυτό αποδίδει. Αυξήσαμε τον αριθμό σε δέκα εκθέσεις, οι τριάντα, σαράντα παραγωγοί έγιναν εκατό. Φτάσαμε το 2018 να συμμετέχουμε σε είκοσι εκθέσεις και το 2019 σε είκοσι πέντε εκθέσεις της Ελλάδας και του εξωτερικού, διευκολύνοντας έτσι τους παραγωγούς, αλλά και τους συνεταιρισμούς μας να βρουν δρόμο κατευθείαν στις αγορές και βεβαίως να αποφύγουν και τους μεσάζοντες.

Τα προϊόντα μας γίνονται ανάρπαστα -σας είπα- και βρίσκαμε δρόμο στις αγορές. Τα ελληνικά προϊόντα, τα προϊόντα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας -το γνωρίζετε πολύ καλά, κύριε Αποστόλου, λόγω και εντοπιότητας- βρίσκονται και βρίσκονται στα ράφια. Το πρόβλημα ήταν ότι, δυστυχώς, πολλά συμβόλαια απ' αυτή την καλή πρακτική που σας περιέγραψα μόλις τώρα -των τριάντα, σαράντα παραγωγών που έφτασαν να είναι οκτακόσιοι σε όλη την περιφέρεια που εξαγουν μαζί με τους συνεταιρισμούς- και το 80% των μικρών παραγωγών έφυγε εκτός αγοράς μέσα στα πρώτα δύο χρόνια, ενώ έκλειναν συμβόλαια, ενώ τα προϊόντα τους τα αγόραζαν κυρίως στη Βόρεια Ευρώπη και στην Αμερική. Βοηθήσαμε ως περιφέρεια, αλλά καταλαβαίνετε ότι αξιολογούσαν τα ίδια τα προϊόντα. Φτάσαμε μετά στο να μην μπορούν να ανταποκριθούν στη ζήτηση, στο να μην υπάρχει το απαιτούμενο tonnage για να τηρηθούν τα συμβόλαια.

Και αυτό, εάν ψάξουμε λίγο πιο μέσα -επειδή το έχω βιώσει- οφείλεται και στο έλλειμμα παιδείας σε συγκεκριμένη μερίδα των αγροτών μας. Σκεφτείτε πόσοι από μας στην ηλικία που είμαστε εδώ μέσα στην Αίθουσα απ' όταν ήμασταν στο δημοτικό και μετά στο γυμνάσιο κάναμε ποτέ ομαδικές εργασίες. Το βλέπω και εγώ ως γονιός στα παιδιά μου. Βλέπω παράλληλα τα παιδιά ενός φίλου μου, ο οποίος βρίσκεται στη Σουηδία, όπου το σύνολο των εργασιών τους στο δημοτικό -όπως είναι και τα δικά μου- είναι ομαδικές. Εκεί δεν λένε μπράβο στον Δημήτρη, στον Κώστα, στην Όλγα. Εκεί λένε μπράβο στην ομάδα. Μαθαίνουν, λοιπόν, τα παιδιά τους από πολύ μικρή ηλικία να συνεργάζονται.

Το δεύτερο πρόβλημα είναι η νοοτροπία που τη ζούμε στα χωριά μας, γιατί το οικογενειακό δίκαιο και η ιδιοκτησιακή νοοτροπία δεν έχει διευκολύνει τη μεταβίβαση του κλήρου, της ιδιοκτησίας. Αντίθετα, υιοθετείται ο διαμοιρασμός. Δηλαδή με απλά λόγια, ένας αγρότης που έχει 100 στρέμματα και έχει μία κόρη δασκάλα και έναν γιο αγρότη, θα μοιράσει από 50 στρέμματα. Δεν θα τα αφήσει στον αγρότη για να μπορέσει να φτιάξει, να επενδύσει πάνω σε αυτή τη γη και να είναι βιώσιμος. Είναι μεγάλο το πρόβλημα.

Ο μέσος κλήρος είναι μόλις 68 στρέμματα στην Ελλάδα, σχεδόν το ένα τρίτο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το μέγεθος του αγροτοδιατροφικού τομέα με αυτά τα δεδομένα που σας αναφέρω, κάνει τις ελληνικές μονάδες μη ανταγωνιστικές.

Και μπαίνω στους συνεταιρισμούς. Τι συμβαίνει με τους συνε-

ταιρισμούς -για να είμαστε ειλικρινείς- με ευθύνη κυρίως των αγροτών, αλλά και της πολιτείας σε μεγάλο βαθμό; Οι συνεταιρισμοί δεν λειτούργησαν, όπως θα έπρεπε. Το «εγώ» μέσα στους συνεταιρισμούς ποτέ δεν υποτάχτηκε στο «εμείς», όπως σας είπα πριν ότι πρέπει να γίνεται από το σχολείο και πρέπει να το μαθαίνουμε.

Από την άλλη, η πολιτεία στη χώρα μας έχει αλλάξει τον νόμο επτά φορές, έχει εννιακόσιες πενήντα τροποποιήσεις τα τελευταία εκατόν τέσσερα χρόνια. Είναι υγιές αυτό κατ' αρχάς; Δεν είναι. Στη Γερμανία την ίδια στιγμή λίγο-πολύ ισχύει ο νόμος που εφαρμόζεται από το 1889 με ελάχιστες αλλαγές.

Ο νόμος, λοιπόν, που φέρνουμε σήμερα -γιατί δεν έχω χρόνο να αναφερθώ παραπάνω- δίνει την ελευθερία στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του αγροτικού συνεταιρισμού. Ανταποκρίνεται στο αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μιας Εθνικής Συντονιστικής Οργάνωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών και βεβαίως ορίζει και τις προϋποθέσεις για την Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Βλέπω πίσω από εκεί, κύριε Υπουργέ, ότι θέλετε έναν σοβαρό εταίρο στο τραπέζι για να μπορείτε να συζητάτε το μέλλον της αγροτιάς στον τόπο μας. Απλοποιούμε τη διαδικασία ίδρυσης του συνεταιρισμού. Μειώνουμε σε δέκα τα πρόσωπα από είκοσι που ήταν. Είναι πολύ απλό και πολύ λογικό. Το ζητάνε οι αγρότες αυτό στην περιοχή μας. Τρεις αγρότες δεν μπορούν να συνεννοηθούν μεταξύ τους. Φανταστείτε οι είκοσι! Οι δέκα πιο εύκολα μπορούν να συνεργαστούν και όταν πατήσουν στα πόδια τους, να μπορέσουν να αυξήσουν αυτόν τον αριθμό. Επίσης, ελάχιστο ποσοστό παραγωγής που παραδίδει στον αγροτικό συνεταιρισμό είναι το 75%.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μια προσωπική εμπειρία και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε. Θέλω μόνο ένα λεπτό. Οι συνεταιρισμοί που ήταν μαζί μας και έρχονταν στο εξωτερικό πήγαιναν πολύ καλά. Έκλειναν αγορές, αλλά στο εξωτερικό έπρεπε να τιμολογούν. Δεν γίνονταν να τα διακινήσουν μαύρα τα χρήματα ή την ποσότητά τους.

Έρχεται λοιπόν ο φορολογικός νόμος Κατρούγκαλου, τους πιάνει στη φάκα, και από εκεί που οι παραγωγοί έδιναν στους καλούς συνεταιρισμούς, κύριε Αποστόλου, της περιοχής μας το 80% της παραγωγής τους, αναγκάστηκαν να δίνουν το 20% και το 80% να ψάχνουν να το δώσουν μαύρα. Στοιχείμα -το βάζω εν τάχει, κύριε Υπουργέ, το έβαλα και στο φορολογικό νομοσχέδιο- για να ενισχύσουμε τη δυναμική της αγροτιάς μας, 10% ενιαίο φορολογικό συντελεστή επί του τιμολογίου που θα εκδίδει ο συνεταιριζόμενος αγρότης στον συνεταιρισμό, πραγματικό κίνητρο για να μπορέσουμε να αντιστρέψουμε αυτή την εικόνα και να δίνει το 75% της παραγωγής στον συνεταιρισμό, έτσι ώστε να έχει τα χρήματα ο συνεταιρισμός να εφαρμόσει τυποποίηση, μαρκετινγκ και να βγάλει τα προϊόντα στις αγορές. Είναι κρίσιμο.

Δεν θα σταθώ καν σε όλα αυτά που έχετε πει. Είναι πάρα πολλά. Έχει απαντήσει ο Υπουργός, έχουν απαντήσει όλοι. Αυτό στο οποίο κατατείνει αυτό το νομοσχέδιο, το κάνει ξεκάθαρο, είναι ότι ο παραγωγός φυστικού στη Μάρκη και στον Μώλο, στην περιοχή μου, στη Φθιώτιδα, ο παραγωγός στέβιας στο χωριό μου, στο Λιανοκλάδι, και επιτραπέζιας ελιάς στη Στυλidia είναι αυτός που τελικά πρέπει να έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο για τον συνεταιρισμό στον οποίο ανήκει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει η κ. Λιακούλη Ευαγγελία από το Κίνημα Αλλαγής.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ό,τι και αν πει κανείς από μας εδώ, η ιστορία δεν υπακούει σε εντολές. Δεν προτάσσει ούτε επιλέγει. Η πένα της γράφει με το δικό της μέλανι. Το μάτι της και το αυτί της προσεγγίζει τα γεγονότα και καταγράφει τις λεπτομέρειες, έτοιμη πάντα για το αιφνίδιο, αλλά και το ανοίκειο. Η χώρα μας ζει το αιφνίδιο και το ανοίκειο και σήμερα, στον ρυθμό των εθνικών γεγονότων, των ραγδαίων εξελίξεων και των ειδήσεων, που καθημερινά έρχονται από τις ακριτικές περιοχές της χώρας, τον Έβρο και τα νησιά.

Η χώρα δέχεται οργανωμένη επίθεση από την Τουρκία, με στρατηγικό σχεδιασμό και επικουρία όλου του κρατικού και παρακρατικού μηχανισμού της. Είναι πρωτοφανές αυτό που συμβαίνει. Τους χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες συνοδεύουν και ενθαρρύνουν στρατιωτικά τουρκικά οχήματα, τους ενισχύουν με εφοδιασμό δακρυγόνων και χημικών και κυρίως τους διαβεβαιώνουν ότι με επιμονή και υπομονή θα περάσουν μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα στη χώρα και θα κατοικήσουν ανεμπόδιστα σε αυτή.

Οι εικόνες είναι συγκλονιστικές. Οι ειδήσεις ακολουθούν τις εικόνες και οι εικόνες μας στοιχειώνουν, η εικόνα των χιλιάδων ανθρώπων, που έχουν εργαλειοποιηθεί από την Τουρκία αναίσχυτα, σαν μία μάζα κρέατος, αδιάφορη για την κατάληξη, ακόμη και για τα ιερά και τα όσια, αδιάφορη για τα μικρά παιδιά, η εικόνα της βάρκα με τους σαράντα οκτώ αλλοδαπούς, που τους συνόδευε τουρκική ακταιωρός και την τρύπησε ο διακινητής για να καταφέρει τη διάσωση από το λιμενικό μας, με το τραγικό αποτέλεσμα ένα μικρό παιδί να πνιγεί, η εικόνα χιλιάδων δικών μας παιδιών στα σύνορα να στέκονται φυλάσσοντας την πατρίδα και φυλάσσοντας τη χώρα από τη νέα απειλή. Θυμίζω ότι είναι αυτά τα ίδια, τα νέα παιδιά, που δεν χάνουμε την ευκαιρία σε άλλες περιπτώσεις να χαρακτηρίσουμε αδιάφορα, άμυαλα, αλλοτριωμένα από τα σύγχρονα ήθη, αυτά είναι τα ίδια παιδιά που φυλάνε τώρα την πατρίδα.

Έχουμε την εικόνα των χιλιάδων ανθρώπων της Ελλάδας να δηλώνουν συμπαράσταση, συμμόρφωση, ομοψυχία, ενότητα με κάθε τρόπο. Και όλες αυτές οι εικόνες μαζί, σε ένα θλιβερό, αντιφατικό, σουρεαλιστικό γαϊτανάκι, περιπλέκονται και τυλίγονται και κόβουν την ανάσα. Ο σχεδόν αμούστακος συνοριοφύλακας στον Έβρο, η γιαγιά, που βίωσε την πολεμική Ελλάδα με τραχινάδες και πίτες, να ταΐζει τους αστυνομικούς, η τρύπια βάρκα που παίρνει μαζί της στον βυθό ελπίδες, αλλά και ένα μικρό παιδί, η μάνα πρόσφυγας που σηκώνει το τυλιγμένο μωρό της πάνω από τον φράχτη, κάνοντας έκκληση σε έναν θεό που ψάχνει και δεν βρίσκει, ο αστυνομικός που δίνει τις πληγές από τις πέτρες και επιστρέφει στο πόστο, ο ενενηντάχρονος νησιώτης, που με το μπαστούνι του βγήκε στη διαδήλωση της Μυτιλήνης ζητώντας πίσω το νησί του, ζητώντας πίσω τη ζωή του.

Η Μεσόγειος σε φουρτούνια και τα Βαλκάνια σε φωτιά. Οι ηγεσίες σε διπλωματικό πυρετό και οι δύο λαοί ξανά σε μία νέα περιπέτεια. Χάνουν την ταυτότητά τους, χάνουν την ψυχή τους και η επώαση του φιδιού συνεχίζει, λες κι είναι δύσκολη η εκκόλαψη.

Πού είναι, αλήθεια, η Ευρώπη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Δεν ακούει τις κραυγές; Δεν ακούει και δεν βλέπει τις εικόνες; Δεν μυρίζει το μπαρούτι; Αρκούν οι διαβεβαιώσεις και οι υποσχέσεις για ενισχύσεις; Αρκεί, κύριε Υπουργέ, το χτύπημα στον ώμο και η εκδρομή στην παραμεθόριο; Τι λέτε εσείς γι' αυτό;

Η Κυβέρνηση οφείλει να αναλάβει δυναμικές και αποτελεσματικές πρωτοβουλίες, να πιέσει ασφυκτικά, να δηλώσει ότι είμαστε αποφασισμένοι να δοθεί λύση τώρα στο προσφυγικό. Έχουμε πραγματικές πρωτοφανείς συνθήκες, έχουμε όμως και ηθική υπεροχή. Έχει ευθύνη η Ευρώπη απέναντι στην Ελλάδα, μία χώρα που δέκα χρόνια τώρα υπέστη τα πάνδεινα, ίδρωσε τη φανέλα και μάτωσε το κορμί για να βγει το κάρο από τη λάσπη.

Είμαστε μία χώρα που δοκιμάστηκε, που λειοδορήθηκε, που απαξιώθηκε, που έγινε όμως και ο δοκιμαστικός σωλήνας πάσης φύσεως μνημονίων, μέτρων και περιορισμών, που επιβλήθηκαν από την ίδια την Ευρώπη και το ΔΝΤ.

Δεν μπορείτε λοιπόν να μιλάτε έτσι αυτή τη στιγμή σε αυτή τη χώρα. Έχετε ηθικό χρέος και εσείς να μεταφέρετε το χρέος της Ευρώπης, που είναι ηθικό επίσης αλλά και ενωσιακό, αλλιώς θα είναι αυτοί υπεύθυνοι για όσα συμβούν στη δική μας χώρα και πλέον η Ευρώπη δεν θα είναι ποτέ η ίδια ξανά.

Διαμαρτύρονται οι αγρότες τις μέρες αυτές ότι δεν συζητάμε για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Έχω άποψη για το πώς θα έπρεπε να διαμορφωθεί η κοινοβουλευτική μας ατζέντα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αύριο είμαι εισηγήτρια σε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών και δεν αισθάνομαι καθόλου καλά να εισηγούμαι για την αυτοδιοίκηση και τη δημόσια διοίκηση, όταν φλέγεται ο τόπος μου και η χώρα μου βρίσκεται σε άλλους ρυθμούς.

Η ατμομηχανή της ελληνικής αγροτικής παραγωγής είναι γεγονός ότι είναι ο αγροτικός χώρος. Προέρχομαι από έναν νομό, τον Νομό της Λάρισας, που είναι η ραχοκοκαλιά και δημιουργήσε μέχρι τώρα και άντεξε μέχρι τώρα, παρά τις δυσκολίες και τις μεγάλες πιέσεις. Θα πρέπει κάποια στιγμή να είμαστε ειλικρινείς με τον κόσμο. Σταματήστε επιτέλους να αλλάζετε τους νόμους. Έχουμε παραπάνω από εννιακόσιες πενήντα ρυθμίσεις για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, όταν η Γερμανία έχει νόμο από το 1889. Πώς να απολογηθούμε σε αυτόν τον κόσμο για αυτά που έχουμε κάνει;

Έχουμε ένα κακό παρελθόν πράγματι, από το συνεταιριστικό κίνημα. Όταν μπήκαν τα κόμματα μέσα στους συνεταιρισμούς και έγιναν φέουδα οι συνεταιρισμοί των κομμάτων, σταμάτησαν πια οι συνεταιρισμοί να είναι συνεταιρισμοί. Είναι μία παραδοχή.

Στη συνέχεια όμως τι; Τα ψέματα φαίνεται ότι τελειώνουν, τα σύνορα πέφτουν, οι αγορές ανοίγουν. Μπορεί να σταθεί ένας μικρός παραγωγός μόνος του; Δεν πρέπει να προστατέψουμε στην πραγματικότητα τον κόσμο μας από τους τοιφλικάδες του νέου τύπου και τις πολυεθνικές; Σε αυτή την τόσο ζοφερή εικόνα υπάρχει τίποτα άλλο που να μπορεί να προταθεί εκτός από τη συνέργεια και τη συνεργασία;

Όμως, με ποιον τρόπο το προτείνετε εσείς, κύριε Υπουργέ; Βάζετε από την πίσω πόρτα και δημιουργείτε -τι παράθυρο- μπαλκονόπορτα στο ιδιωτικό κεφάλαιο και δίνετε με αυτόν τον τρόπο τον έλεγχο στην πραγματικότητα των συνεταιρισμών, δημιουργώντας κι έναν φερετζέ. Δεν τολμάτε δηλαδή να το πείτε, ενώ υπάρχουν οι ενώσεις, υπάρχουν οι συμπράξεις μεταξύ των συνεταιρισμών, που μπορούν αυτό να το διευκολύνουν.

Όμως επιλέγετε την άλλη δομή, την πρωτόλεια μορφή, στους συνεταιρισμούς τους ίδιους βάζετε τον έλεγχο λοιπόν. Κι εκεί δημιουργείται ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Δεν μπορείτε έτσι να κατακτήσετε αξιοπιστία και εμπιστοσύνη για άλλη μία φορά. Η νέα μεταμνημονιακή οικονομία ή θα δημιουργηθεί με βασικό πυλώνα τον αγροτικό τομέα ή δεν θα υπάρξει καθόλου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δημιουργείτε αυτή τη στιγμή ένα χάος για άλλη μία φορά στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Δεν δημιουργείτε κίνητρα, δεν δίνετε δυναμικούς και νέους ορίζοντες, αλλά περιορίζετε τις δυνατότητες των αγροτικών συνεταιρισμών σε αυτά που ήδη ξέρατε, στην πεπατημένη, βάζοντας και τον έλεγχο των ιδιωτών στο κεφάλι τους.

Σήμερα ο Έλληνας αγρότης βρίσκεται σε απόγνωση. Ζητά από σας να ενσκήψετε πραγματικά με πολύ μεγάλη στοργή και φροντίδα στο πώς θα τον αξιοποιήσετε στην επόμενη δεκαετία. Φροντίζοντας αυτό που εισπράττει από το Υπουργείο σας είναι προβλήματα τα οποία δεν αίρονται, υπάρχουν και του ζητάτε και όραμα. Ζητάτε οραματικό στόχο στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, εσείς που έχετε αφήσει αυτή τη στιγμή την περιφέρεια χωρίς νερό, το καθεστώς των γεωτρήσεων άλυτο, το ιδιοκτησιακό καθεστώς πάρα πολλών γαιών άλυτο.

Δημιουργείτε, δυστυχώς, διαρκώς προβλήματα σε ό,τι αφορά τις αποζημιώσεις με μηχανισμούς τους οποίους δεν έχετε εκσυγχρονίσει με αμπελοκαλλιεργητές, φρουτοπαραγωγούς, με διάλυση αμβυκούχων και διήμερων παραγωγών.

Πώς απαντάτε στους αγρότες, όπως σας είπε και ο κύριος συνάδελφος της Συμπολίτευσης, που βρίσκονται στο Μεγάλο Ελευθεροχώρι αυτή τη στιγμή και αντιτάσσονται στα νομοσχέδια και στις προθέσεις σας σε ό,τι αφορά την απένταξή τους από τα προγράμματα; Πώς ζητάτε από αυτούς τους ανθρώπους να οραματιστούν, λοιπόν, το παρόν και το μέλλον στο όνομα της ανάπτυξης και να συμβάλλουν έτσι στην ανάπτυξη της χώρας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, κύρια συνάδελφε.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς, στο Κίνημα Αλλαγής, δίνουμε τη μάχη, διότι το ΠΑΣΟΚ υπήρξε διαχρονικά το κίνημα που μεταρρύθμισε την Ελλάδα, που εκπροσώπησε με αξιώσεις τον Έλληνα αγρότη και την Ελληνίδα αγρότισσα, βγάζοντάς τους από το περιθώριο.

Εμείς έχουμε γράψει ιστορία. Εσείς προσπαθείτε την ιστορία αυτή να την αλλοιώσετε. Πολλές φορές βλέπω στα νομοσχέδια

που έρχονται -θα τα πω αύριο αυτά- να βάζετε ψευδεπίγραφους τίτλους, για να μπορέσετε να περάσετε στη λήθη της ιστορίας τις μεγάλες τομές και τις μεταρρυθμίσεις. Θα έπρεπε να είστε πιο δημιουργικοί, να χρησιμοποιείτε την ιστορία για να σας διδάσκει και όχι να αποπέμπετε τον εαυτό σας από την ιστορία. Δυστυχώς αυτό δεν βοηθάει κυρίως την Ελλάδα, κυρίως τον λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης από το Κίνημα Αλλαγής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Εξάλλου βιώσαμε την αλληλεγγύη του Νομού Λάρισας με την ισχυρή αγροτική παραγωγή, με την κ. Λιακούλη και τον πρόεδρο.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν υπήρχε ένα νομοσχέδιο που θα έπρεπε να συμβολίσει τη νέα εποχή στην ελληνική οικονομία και την πραγματική αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου στην Ελλάδα, αυτό θα έπρεπε να είναι ένα νομοσχέδιο για νέους αγροτικούς συνεταιρισμούς, ένα νομοσχέδιο που θα δίνει ουσιαστικά κίνητρα στους παραγωγούς για την ανάπτυξη του συνεταιρίζεσθαι σε νέες υγιείς βάσεις, ένα νομοσχέδιο που να βάζει τάξη σε μια σειρά από διάσπαρτες διατάξεις και να εκσυγχρονίζει τον αγροτικό τομέα της χώρας μας από τον οποίο μπορούμε και έχουμε τη δυνατότητα να περιμένουμε πολλά.

Αντί για αυτά, λοιπόν, φέρνεται ένα νομοσχέδιο «Δούρειο Ίππο» για να μεταλλάξετε τη μορφή των συνεταιρισμών, ένα νομοσχέδιο «Δούρειο Ίππο» που υποσκάπτει τη δημοκρατική λειτουργία των συνεταιρισμών χωρίς, όμως, εχέγγυα για την ανασύνταξή τους και με πολλές παγίδες για το μέλλον τους. Και το ονομάζω «Δούρειο Ίππο», διότι βάζετε τους ιδιώτες επενδυτές σε αυτόν τον ρόλο μέσα στους συνεταιρισμούς, καθώς αυτό που μας λέτε με το παρόν νομοσχέδιο είναι ότι το πρόβλημα των χρεοκοπημένων ή προς χρεοκοπία συνεταιρισμών θα λυθεί αυτόματα με την εισαγωγή ιδιώτη επενδυτή.

Μα, αυτό, κύριε Υπουργέ, έχει εφαρμοστεί σε άλλες χώρες και έχει αποτύχει ήδη. Αλήθεια, πόσο εύκολα και για ποιον λόγο ένας ιδιώτης θα επενδύσει σε έναν ήδη χρεοκοπημένο συνεταιρισμό; Τι θα επιδιώκει; Πέραν αυτού οι συνεταιρισμοί έχουν ήδη την ευελιξία να κάνουν συμφωνίες με ιδιώτες επενδυτές. Εξάλλου, τι εμπόδιζε μια τέτοια δημιουργική σχέση μεταξύ κεφαλαίου, επενδυτή και συνεταιρισμού;

Κατά την άποψή μου, δεν θα έπρεπε αυτό να είναι το ζητούμενο, εκτός και εάν δεν θέλουμε επενδυτές, αλλά θέλουμε εκκαθαριστές, κάποιος να πάρει την ευθύνη και εφόσον προκύπτει αποτέλεσμα από όλη αυτή τη διαχείριση, να παίξει τον ρόλο του εκκαθαριστή και όχι του επενδυτή.

Το μόνο που πετυχαίνετε με αυτό το νομοσχέδιο είναι ότι δίνετε υπερεξουσίες στον ιδιώτη να παίρνει αποφάσεις ακόμη και μόνος του και αν δεν υπάρχει απαρτία, τι πειράζει;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Ας πούμε όμως ότι πράγματι έχετε δίκιο και ότι αυτό θα βοηθήσει. Φτάνει αυτό; Θα λύσετε έτσι τις παθογένειες και τα προβλήματα;

Το ότι δεν πήγαν καλά και απέτυχαν οι συνεταιρισμοί με την ευθύνη όλων μας, και ας το παραδεχτούμε σε αυτή την Αίθουσα, δεν σημαίνει ότι το συνεταιρίζεσθαι, αυτή η ιδέα συνεργασίας των ανθρώπων έχει αποτύχει. Έχουμε την τάση οποιαδήποτε προσπάθεια πολιτικής ή δράσης αποτυγχάνει να τα φορτώνουμε όλα στην ιδέα, η αυτοδιοίκηση φταίει, οι συνεταιρισμοί φταίνε. Οι πολιτικές μας φταίνε, αυτές πρέπει να αλλάξουμε.

Το νέο παραγωγικό μοντέλο της ελληνικής οικονομίας για να μπούμε στην τροχιά μιας βιώσιμης ανάπτυξης, έχει ανάγκη από έναν τελείως διαφορετικό αγροτικό τομέα, έναν διαφορετικό και διαφοροποιημένο, ισχυρό αγροτικό τομέα που θα στηρίζεται σε ισχυρούς συνεταιρισμούς, ισχυρούς συνεταιρισμούς και αγροτικό τομέα που δεν στηρίζονται με τη σειρά τους μόνο σε χρηματοδοτήσεις και επιδοτήσεις, αλλά αναγνωρίζονται ως αυτόνομες οικονομικές και κοινωνικές δυνάμεις με οντότητα και κύρος. Μόνο ένας τέτοιος ισχυρός συνεταιρισμός μπορεί να παρεμβαίνει στους μηχανισμούς της αγοράς και να οδηγήσει τα προιόντα μας στις τοπικές και παγκόσμιες αγορές.

Ο προηγούμενος αγαπητός συνάδελφος ανακάλυψε ότι η

συμμετοχή στις εκθέσεις λύνει τα προβλήματα. Αυτό ήταν παλιό στάδιο, το περάσαμε στον τουρισμό, το περάσαμε και στην αγροτική οικονομία. Πολύ σοβαρότερα πράγματα πρέπει να κάνουμε.

Μόνος του, λοιπόν, ο παραγωγός δεν μπορεί να παράγει κρίσιμα μεγέθη που ζητά η αγορά, ιδιαίτερα στη χώρα μας με τον κατακερματισμένο κλήρο. Δεν μπορεί να έχει μεγάλη πρόσβαση στα δίκτυα διανομής, που αλλάζουν βέβαια και διαρκώς με ραγδαίους ρυθμούς και καθορίζουν τους κανόνες της αγοράς.

Άρα χρειαζόμαστε ισχυρούς συνεταιρισμούς που ενώνουν παραγωγικές δυνάμεις, που θα μπορούν άμεσα να προσαρμόζονται στις ταχύτατα μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Χρειαζόμαστε ισχυρούς συνεταιρισμούς που θα αξιοποιούν την τελευταία λέξη της τεχνολογίας για την προώθηση και την παραγωγή των προϊόντων τους, αλλά και θα παρακολουθούν τις τάσεις της αγοράς.

Η συζήτηση που έγινε προηγουμένως για την Ολλανδία και το Ισραήλ δεν είναι θέμα απόλυτων αριθμών, αλλά πρέπει να μας προβληματίσει πώς μια χώρα σαν το Ισραήλ ζωντάνεψε την έρμη, πώς μια χώρα με αυτές τις κλιματολογικές συνθήκες της Ολλανδίας κατόρθωσε να έχει τέτοια προστιθέμενη αξία στα προϊόντα.

Στην Ελλάδα πρέπει επιτέλους να αναγνωρίσουμε τον ιστορικό ρόλο και την αναγκαιότητα των συνεταιρισμών, που είναι αναγκαίοι μέχρι σήμερα, αλλά πρέπει επίσης να κατανοήσουμε ότι πρέπει να αλλάξει η φυσιογνωμία και το περιεχόμενό τους, γιατί αλλάζουν οι συνθήκες και οφείλουν να προσαρμόζονται διαρκώς.

Εξάλλου, το συνεταιρίζεσθαι στα Αμπελάκια της Λάρισας υπήρξε εκατό χρόνια πριν. Άνθρωποι από ανάγκη ένωσαν δυνάμεις για να φτιάξουν τη ζωή τους. Τώρα πρέπει να παίξουν, λοιπόν, οι συνεταιρισμοί τον ρόλο της παραγωγής ασφαλών, ποιοτικών προϊόντων που παράγονται με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, που μεταποιούνται με στόχο να ενσωματώσουν προστιθέμενη αξία και να βρίσκουν τον δρόμο προς τις νέες αγορές.

Ο συνεταιρισμός του μέλλοντος είναι αυτός που θα λειτουργεί με όρους συνεργατικής οικονομίας του διαμοιρασμού. Τι είναι αυτό; Κάθε συνέταιρος είχε και ένα τρακτέρ τόσης ιπποδύναμης. Μα, γιατί έγιναν οι συνεταιρισμοί; Για να έχουν κοινά μέσα να μπορούν να ρίξουν το κόστος. Για εμάς, μειώνω το κόστος σημαίνει «επιδότησέ μου το πετρέλαιο», «επιδότησέ μου τα αγροεφόδια και έτσι θα παράγω καλύτερα» ή «δώσε μου τόση τιμή και εγώ θα συνεχίσω να κάνω τις ίδιες πρακτικές». Αυτές οι μέθοδοι έχουν τελειώσει.

Ποιος θα έχει τα προϊόντα; Πώς στις αγορές, οι οποίες σου δίνουν τη δυνατότητα πρώτη φορά να τοποθετήσεις προϊόντα στο ράφι τους, θα συνεχίσεις να έχεις την ίδια ποιότητα και θα χρησιμοποιήσεις πρακτικές που αυτοί θέλουν; Αυτούς τους συνεταιρισμούς θέλουμε και μπορούμε να τους έχουμε.

Να δώσω ένα παράδειγμα για την περιοχή μου, για το Ρήγιο της Χαλάστρας. Γνωρίζετε πόσες χιλιάδες στρέμματα υπάρχουν εκεί. Υπάρχει, λοιπόν, ένας συνεταιρισμός που κάνει τι; Συσκευάζει. Και αναρωτιέται «γιατί δεν μπορώ να τοποθετηθώ στην αγορά»; Δεν παράγει προστιθέμενη αξία. Δεν αξιοποιεί τη βιομάζα που υπάρχει εκεί κατά τόπους για να παράγει ενέργεια και να μειώσει κόστος. Και δίπλα η EURICOM, μια άλλη εταιρεία από την Ιταλία, παίρνει τα προϊόντα, κάνει υποπροϊόντα, φεύγουν στις αγορές.

Αυτό το παράδειγμα είναι η ανάγκη μιας πιλοτικής δράσης που θα δείξουμε στους ανθρώπους από την αρχή μέχρι το τέλος τι σημαίνει αυτό που περιγράφουμε, γιατί αλλιώς κανείς δεν πρόκειται με αυτή την αξιοπιστία που έχει η ελληνική πολιτεία, με αυτή την αξιοπιστία που έχουν τα ελληνικά πανεπιστήμια, με τον τρόπο που λειτουργεί η αγορά των αγροεφοδίων, να έχει εμπιστοσύνη, κανείς νέος άνθρωπος δεν θα βρεθεί στην επιλογή να φύγει από την πόλη, να βάλει τον γιο του στην παραγωγή.

Όλοι θα περιμένουν με τον γνωστό τρόπο, πότε θα έρθουν οι επιδοτήσεις, πότε ο ΕΛΓΑ θα πληρώσει, «πότε θα μας στηρίξετε και θα μας επιδοτήσετε το πετρέλαιο». Με αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να λειτουργήσει ο αγροτικός τομέας. Με αυτές τις σκέ-

ψεις νομίζω ότι όλοι πρέπει να προβληματιστούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Δαβάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα σκεφτεί να ξεκινήσω την ομιλία μου με το γεγονός, όπως αισθανόμουν εγώ, ότι η σκέψη όλων βρίσκεται στον Έβρο, βρίσκεται εκεί ψηλά, όπου δοκιμάστηκε πριν λίγα εικοσιτετράωρα η εθνική και η εδαφική μας ακεραιότητα όσον αφορά την εισβολή και την πρωτοφανή και οργανωμένη επίθεση υποδουμένων τους μετανάστες ανθρώπων, οι οποίοι ήθελαν να περάσουν τα σύνορα.

Όμως έκανα λάθος, διότι βλέπω ότι δεν είναι όλων η σκέψη εκεί και στις ενδεχόμενες συνέπειες που μπορεί να έχει όλο αυτό, αλλά είναι και σε -και αφορά κυρίως την Αξωματική Αντιπολίτευση, αλλά και άλλα κόμματα- μικροκομματικά παιχνίδια τα οποία δεν έχουν να κάνουν με αυτή την Αίθουσα.

Επιτέλους, πρέπει να καταλάβουμε ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει, ότι υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι με τους οποίους αυτή η Αίθουσα πρέπει να αποφασίζει και εν πάση περιπτώσει, να φαίνεται προς τα έξω. Δεν μπορεί να έχουμε αυτή τη στιγμή αυτού του είδους τα μικροκομματικά παιχνίδια και την πολιτική υποκριτική σε ένα καίριας σημασίας θέμα που έχει να κάνει με την εθνική μας ασφάλεια, την εθνική μας αξιοπρέπεια και κυρίως την ενότητα του ελληνικού λαού.

Η χθεσινή παρουσία του Πρωθυπουργού μαζί με σύμπασα την πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλα τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με προεξάρχουσα την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, κάθε Έλληνα -όχι εμάς της Νέας Δημοκρατίας που θα πείτε εσείς τώρα ότι εκ καθήκοντος τα λέμε αυτά- μας γέμισε από περηφάνεια και αυτοπεποίθηση.

Όταν βλέπω την πολιτική ηγεσία της Ευρώπης μέσα στο Σινούκ να παρατηρεί αυτόν τον σχεδιασμό που έγινε από τη γείτονα, εμένα ως Έλληνα, αλλά κυρίως τα παιδιά μας, αυτούς που αύριο θα μας διαδεχθούν και θα αποτελέσουν την ευοίωνα προοπτική για τον τόπο, πρέπει να μας γεμίζει με αυτοπεποίθηση. Μπόρεσε ο Μητσοτάκης και τους έβαλε σε ένα ελικόπτερο για να δουν τι συντελείται αυτόν τον καιρό στην πατρίδα μας.

Και εμείς ερχόμαστε εδώ και από τη μια λέτε -ο κ. Τσίπρας που εμφανίστηκε μετά από καιρό- ότι πράγματι πρέπει να κλείσουν τα σύνορα και από την άλλη, να υπάρχουν φωνές, όπως είπε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός που λένε ότι είναι κακή η ΠΝΠ, η πράξη νομοθετικού περιεχομένου σχετικά με την αναστολή για ένα μήνα των αιτούντων άσυλο. Πέστε μας τι θέλετε. Δεν θέλω να σκεφτώ αν ήσασταν εσείς Κυβέρνηση, τι θα γινόταν σήμερα στην Αθήνα.

Δεν θέλω να το σκεφτώ, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι όλα αυτά συγκροτούν ένα αφήγημα πλήρως απευκταίο από τον ελληνικό λαό. Πράγματι βρίσκεστε σε συνεχή επαφή με το αυθεντικό σας πρόσωπο το οποίο είναι εκείνο το 3%. Γυρίστε εκεί, αλλά να το ξέρουμε και να το ξέρει ο ελληνικός λαός ο οποίος σας εμπιστεύθηκε την τύχη του σε μια κρίσιμη περίοδο.

Επίσης θέλω να πω ότι αυτό το οποίο συνέβη εχθές στον Έβρο με την πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει όλους μας να μας κάνει να σκεφθούμε και να προβούμε σε προτάσεις για την ανασυγκρότηση μιας ενιαίας πολιτικής ευρωπαϊκής ασφάλειας, κάτι το οποίο έχει ατονήσει πάρα πολλά χρόνια μηδενός κόμματος εξαιρουμένου. Δηλαδή, πρέπει να δούμε τι θα σημαίνει αύριο, εφόσον εμείς αποτελούμε -και να το προετοιμάσουμε εμείς ως χώρα- τα σύνορα της Ευρώπης όπως λέμε, τι θα μπορεί να γίνει αύριο σε μια ενιαία πολιτική ευρωπαϊκής άμυνας και ασφάλειας, διότι πράγματι οι καιροί έχουν αλλάξει, τα σύνορα έχουν αλλάξει ρόλο και εν πάση περιπτώσει και εμείς εδώ είμαστε σε μια γειτονική και μια γενικότερη περιοχή η οποία έχει τεράστια προβλήματα.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο. Κύριε Υπουργέ, πράγματι αυτό το νομοσχέδιο απλοποιεί ξεκάθαρα τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, αυτών των αγροτικών συνεταιρισμών που τόσα χρόνια όλοι γνωρίζουμε και από τις οκτώ χιλιάδες λειτουργούν

οι εξακόσιοι -οι οκτώ χιλιάδες με σφραγίδα και οι εξακόσιοι τόσοι, οκτακόσιοι τόσοι- με όλα τα προβλήματα που συνεχίζουν τις παθογένειες του συνεταιριστικού λεγόμενου κινήματος, όπως και το συνδικαλιστικό κίνημα.

Απλοποιεί τη λειτουργία τους, συμβάλλει στο αυτοδιοίκητο και ενθαρρύνει την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, δηλαδή να έρθει ένας ιδιώτης με ένα επιτελείο το οποίο θα μπορέσει να αιμοδοτήσει καλύτερα και πιο σύγχρονα τον αγροτικό συνεταιρισμό, να συμβάλλει και να έχει και κάποιο λόγο σε αυτή τη διαδικασία.

Το καταστατικό του θα το εγκρίνει πλέον το Υπουργείο Ανάπτυξης και όχι οι δικαστικές αποφάσεις, καθώς επίσης θα συντηρήσει τον αριθμό που απαιτείται για να συγκροτηθεί ο συνεταιρισμός από τα είκοσι άτομα στα δέκα και λιγότερο. Εγώ έχω κάποιους φίλους, οι οποίοι σε μια περιοχή της ιδιαίτερας μου πατρίδας, της Λακωνίας, στα Βάτικα θέλουν να συγκροτήσουν έναν συνεταιρισμό για να επαναφέρουν το βατικιώτικο κρεμμύδι, ένα εξαιρετικό προϊόν το οποίο έχει ατονήσει εξαιτίας και της ελλείψεως μιας συλλογικής έκφρασης. Δεν υπάρχει αυτό σήμερα.

Αυτά όλα συγκροτούν μια νέα πρόταση για το συνεταιριστικό κίνημα, μια πρόταση που πρέπει να τη στηρίξουμε όλοι. Αισθάνομαι ότι όλοι εσείς, οι οποίοι επικαλείστε το παρελθόν μέσω ενός νόμου ο οποίος τελικώς ήταν ατελέσφορος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να συμβάλλετε σε αυτή την κατεύθυνση.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, είναι μια πολύ σημαντική ευκαιρία να δούμε και ζητήματα που συνεχίζουν να υπάρχουν. Δεν έχετε κάποια άμεση ευθύνη σε αυτό εσείς, αλλά όσον αφορά τις ελληνοποιήσεις των αγροτικών προϊόντων, του γάλακτος και των βρωσίμων ελιών, όσον αφορά την τιμή που λαδιού που είναι αστείο να συζητάμε ότι μπορεί ο Υπουργός να καθορίσει την τιμή του λαδιού -δεν ζούμε σε σοβιετικό καθεστώς, λείπουν οι συνάδελφοι του ΚΚΕ-, πρέπει να δούμε μια λαϊκή πολιτική πάνω στο εθνικό μας προϊόν.

Σχετικά με τα ζητήματα του ΕΛΓΑ: Είχατε πει και ήταν μια σημαντική παρέμβαση σας αυτή, ότι ο ΕΛΓΑ πρέπει πλέον να κινηθεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Να μιλήσουμε και για ιδιωτικούς ΕΛΓΑ. Είδα δηλώσεις οι οποίες λίγο το σχετικοποιούν, όχι δικές σας. Πιστεύω ότι πρέπει οι γεωργικές ασφάλισεις να μπουν σε μια νέα τροχιά, να συζητήσουμε με τους παραγωγούς, να συζητήσουμε με όλους αυτούς που όταν συμβεί το ζημιογόνο γεγονός δεν έχουν τον ΕΛΓΑ δίπλα τους, να δούμε τι θέλουν και να προχωρήσουμε σε μια ελευθερία επιλογής μέσω των ιδιωτικών ασφαλίσεων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλω να πω κάτι για ένα ζήτημα που έχουμε θέξει μαζί -θα ήθελα ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε, διότι υπήρχε ανοχή σε όλους τους συναδέλφους- και είδα και ένα ευήκοον ους, τα ανεπιτήρητα βοοειδή. Εθίγη από πολλούς συναδέλφους των Επτανήσων. Τα ανεπιτήρητα βοοειδή προσβάλλουν τον κάθε έναν από εμάς, τον κάθε πολίτη όσον αφορά και θέματα ασφάλειας και όσον αφορά υγειονομικά θέματα. Στην ιδιαίτερα μου πατρίδα, στη Μάνη, υπάρχει τεράστιο ζήτημα ανεπιτήρητων βοοειδών και πρέπει να το δούμε συλλογικά. Δεν είναι μόνο αρμοδιότητα δική σας, είναι και αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, όμως πρέπει να το δούμε.

Εν όψει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, των συζητήσεων για τη νέα ΚΑΠ που πράγματι τα ζητήματα είναι συγκεκριμένα, που οι πόροι είναι πιο λίγοι, πρέπει να στοχευθούν συγκεκριμένες πολιτικές: Παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, ζητήματα που έχουν να κάνουν με μια άλλη στρατηγική και κυρίως με μια ώθηση των νέων παιδιών να επανέλθουν στην αγροτική παραγωγή, στην αγροτική οικονομία. Δεν μπορεί η χώρα μας να φιλοξενεί ενάμιση εκατομμύριο περίπου εργαζομένους στην αγροτική γη αλλοδαπούς, όταν οι Έλληνες πολίτες αποφεύγουν πλέον το αγροτικό επάγγελμα, για τους γνωστούς συγκεκριμένους λόγους που δεν μπορώ να πω.

Χρειάζεται παραγωγή ποιοτικών προϊόντων και πρέπει το παράδειγμα της Ολλανδίας που ελέγχθη προηγουμένως να το δούμε σαν μοντέλο, σαν πρότυπο εφαρμογής πολιτικής, κύριε

Υπουργέ. Δεν μπορεί ακόμα και σήμερα -και επαναλαμβάνω δεν αφορά την επτά μηνών υπουργία σας, αλλά εν πάση περιπτώσει πρέπει να το δούμε- ο παραγωγός ντομάτας, επί παραδείγματι, να αγοράζει σπόρους ντομάτας από την Ολλανδία και να μην έχουμε την τράπεζα σπόρων που ελέχθη προηγουμένως, μέσα στη θύελλα λαϊκισμού που υπήρξε από τον κ. Βελόπουλο.

Επίσης, το μοντέλο του Ισραήλ πρέπει να αναλυθεί για να προχωρήσουμε σε μια διαφορετική πολιτική, καθώς επίσης και τα θέματα διαχείρισης νερού. Οι δικές μου περιοχές, ο κάμπος του Ευρώτα και των Μολάων με την υφαλμύρωση των νερών δίνουν ένα παράδειγμα υποθέσεων εργασίας για εφαρμογή πολιτικής, καθώς επίσης και για τα σχέδια βελτίωσης.

Είναι τα θέματα πάρα πολλά. Είναι ζητήματα που έχουν να κάνουν με αυτή καθ' αυτή, θα έλεγα, την υπόσταση της ελληνικής περιφέρειας, η οποία δεν θα υπάρξει, αν δεν υπάρξει ο αγροτικός κόσμος της χώρας και χρειάζεται μια ώθηση και μια νέα πολιτική. Είμαι βέβαιος ότι εσείς μπορείτε να το κάνετε. Προχωρήστε και είμαστε μαζί σας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να πάρω τον λόγο για να τοποθετηθώ για δύο βουλευτικές τροπολογίες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ζήτησα αυτή τη διακοπή στο σημείο αυτό γιατί έθεσε και ο προλαλήσας συνάδελφος κ. Δαβάκης το ζήτημα της αντιμετώπισης του προβλήματος των ανεπιτήρητων βοοειδών. Το ανέπτυξε εχθές ο συνάδελφος, ο κ. Καβαδάς από τη Λευκάδα και κατέθεσε σήμερα και μια τροπολογία, η οποία είναι η με γενικό αριθμό 194 και ειδικό 13, το περιεχόμενο της οποίας είναι το εξής, για να καταλάβουμε λίγο τι είναι αυτό το οποίο καλείται να αντιμετωπίσει το νομοθετικό πλαίσιο.

Στην πραγματικότητα έχουμε βοοειδή τα οποία εκφεύγουν του ελέγχου, καθίστανται ανεπιτήρητα, πηγαίνουν σε ορεινές περιοχές και δεν υπάρχει ευχερής δυνατότητα να τα μαζέψει κάποιος ξανά και να τα πάει στη διαχείριση.

Κατά νόμον, αυτή είναι υποχρέωση των δήμων. Όμως, πρακτικά δεν υπάρχει τρόπος για να γίνει αυτό. Άρα, εκείνο το οποίο κάνει αυτή η τροπολογία είναι ότι δίνει τη δυνατότητα η σύλληψη και η περισυλλογή των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων από τα συνεργεία που προηγούμενου εδαφίου, που, όπως ορίζεται στον νόμο, είναι συνεργεία δασικών υπαλλήλων ή κτηνιάτρων, να επιτρέπεται να γίνεται με αναισθητοποίησή τους με χρήση των ειδικών αναισθητικών όπλων, που προβλέπει ο όρος του νόμου. Είναι ο νόμος περί όπλων, που λέει ποια είναι τα αναισθητικά όπλα.

Αυτή, λοιπόν, την τροπολογία την κάνω δεκτή. Είναι τροπολογία συναρμοδιότητας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και του Υπουργείου Ανάπτυξης. Έχω συνεννοηθεί με τους Υπουργούς, συμφωνούν και αυτοί με την τροπολογία και επομένως, κάνω δεκτή τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Η δεύτερη τροπολογία που έχει κατατεθεί από την πλευρά του Κινήματος Αλλαγής, είναι μία τροπολογία η οποία αναφέρεται σε προϋφιστάμενο άρθρο των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων. Ετέθη αυτό ως ένα αίτημα και από τη μοναδική υφιστάμενη Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση, την ΚΕΟΣΟΕ. Είναι για τον οίνο αυτή η ένωση και στην πραγματικότητα τι λέει; Λέει να δώσουμε τη δυνατότητα να υπάρχουν και κλαδικές οργανώσεις συνεταιριστικές ανά προϊόν.

Παρ' ότι έχω εξετάσει και έχω σκεφθεί αρκετές φορές το θέμα, δεν κάνω δεκτή την τροπολογία και θα σας πω τον λόγο. Θεωρώ ότι, πρώτον, αυτό το κενό σε μεγάλο βαθμό καλύπτεται από τις διεπαγγελματικές οργανώσεις. Αυτό είναι το ένα. Επομένως, θέλω να ενισχύσω τις διεπαγγελματικές και να μην διασπάρω τη βασική δομή των διεπαγγελματικών οργανώσεων. Οι δε διεπαγγελματικές οργανώσεις είναι αυξημένης νομοθετικής σημασίας -ας το πω έτσι, να μην πω ισχύος, αλλά σημασίας- ακριβώς γιατί ουσιαστικά προβλέπονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό.

Αυτή είναι μία διάταξη η οποία υπάρχει πάρα πολλά χρόνια. Δεν έχει ιδρυθεί καμιά άλλη κλαδική οργάνωση, παρά μόνο αυτή η συγκεκριμένη. Η ΚΕΟΣΟΕ διατηρείται. Επομένως, δεν θίγω την ΚΕΟΣΟΕ αυτήν καθαυτήν, αλλά τη διατηρώ. Από την άλλη μεριά, το να διατηρούμε και έναν θεσμό, ο οποίος από τη μία μεριά διασπεί -ξαναλέω- το θέμα των διεπαγγελματικών οργανώσεων και την ανάγκη να ενισχύσουμε τις διεπαγγελματικές οργανώσεις και από την άλλη μεριά, δεν έχει λειτουργήσει καθόλου και σε κανένα επίπεδο, θεωρώ ότι δεν έχει κανένα νόημα και γι' αυτό δεν την κάνω δεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Υπάρχουν αντιδράσεις, αλλά πρέπει να τις δείτε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Συμμετέχει στη διεπαγγελματική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Η διεπαγγελματική δεν είναι οικονομική οργάνωση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Είναι συνδικαλιστική, δεν είναι οικονομική.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Άλλο πράγμα το ένα και άλλο πράγμα το άλλο. Η ΚΕΟΣΟΕ είναι οικονομική οργάνωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Πασχαλίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, η ελληνική γεωργία χαρακτηρίζεται από τον μεγάλο αριθμό γεωργικών εκμεταλλεύσεων μικρού μεγέθους, στις οποίες απασχολείται σημαντικό ποσοστό εργαζομένων. Η παραγωγικότητα αυτού του τομέα της οικονομίας και τα εισοδήματα εκείνων που τον υπηρετούν υπολείπονται σημαντικά τόσο έναντι των άλλων ευρωπαϊκών χωρών όσο και έναντι των άλλων τομέων της ελληνικής οικονομίας.

Η μεταβολή των χαρακτηριστικών του τομέα είναι εκ των πραγμάτων δύσκολη και χρονοβόρος διαδικασία, ενώ ήδη η ανάγκη αύξησης της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των αγροτών είναι πιεστική.

Οι συνεταιρισμοί, που με την παραδοσιακή ή τη σύγχρονη μορφή τους έχουν βαθιές ρίζες στην ελληνική κοινωνία και έχουν να επιδείξουν αξιοπρόσεκτα επιτεύγματα, είναι σε θέση να προσφέρουν πολύτιμη συνδρομή. Σε αυτά τα πλαίσια, λοιπόν, έρχεται το σημερινό νομοσχέδιο να φέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας των αγροτικών συνεταιρισμών, γεγονός άλλωστε που είχε αποτελέσει την προεκλογική δέσμευση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη.

Πράγματι, το εν λόγω νομοσχέδιο αλλάζει εξ ολοκλήρου το συνεταιριστικό τοπίο με βασικό κριτήριο την εξυγίανση των πολύπαθων αγροτικών συνεταιρισμών της πατρίδας μας και απώτερο σκοπό να μετεξελιχθούν αυτοί σε υγιείς ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, όπως δήλωσε και ο αρμόδιος Υπουργός κ. Βορίδης, στον οποίο αξίζουν θερμά συγχαρητήρια, όχι μόνο για τη συζήτηση στο νομοσχέδιο, αλλά και για τον τεράστιο αγώνα που δίνει καθημερινώς, ώστε να τεθούν οι βάσεις για την ανάδειξη της ελληνικής αγροτικής οικονομίας, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στην παγκόσμια αγορά.

Πιο αναλυτικά, στο πρώτο άρθρο δίνεται ο ορισμός των αγροτικών συνεταιρισμών ως αυτόνομες εθελοντικές ενώσεις προσώπων, οι οποίες επιδιώκουν την οικονομική ανάπτυξη και προαγωγή των μελών τους. Ως αγροτικοί συνεταιρισμοί θεωρούνται οι συνεταιρισμοί οποιουδήποτε κλάδου, δηλαδή αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, αγροτοβιομηχανικοί, με εξαίρεση τους δασικούς, ενώ διευκρινίζεται ότι πρόκειται για πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που έχουν εμπορική ιδιότητα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σ' αυτό το άρθρο προβλέπεται η δυνατότητα παροχής εκ μέρους των αγροτικών συνεταιρισμών ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων μικροχρηματοδοτήσεων με τη μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των 25.000 ευρώ συνολικά για κάθε μέλος συνεταιριστή.

Επίσης στο εν λόγω νομοσχέδιο προβλέπεται η μείωση του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού προσώπων για την ίδρυση αγροτικών συνεταιρισμών, από είκοσι σε δέκα, ενώ σε περιοχές με λιγότερους από τριετήμισι χιλιάδες κατοίκους δεν θα υπάρχει

αριθμητικός περιορισμός.

Για τη σύσταση γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, μέλη των οποίων μπορούν να γίνουν μόνο γυναίκες, απαιτείται ο ελάχιστος αριθμός των πέντε ιδρυτικών μελών.

Επιπλέον, διευκολύνεται η διαδικασία ίδρυσης αγροτικών συνεταιρισμών με τη δυνατότητα πλέον αυτοί να ιδρύονται με διοικητική πράξη, που θα εκδίδεται από την υπηρεσία του Υπουργείου και όχι από δικαστική απόφαση, όπως προβλέπει ο ισχύων νόμος.

Ταυτόχρονα, ιδιαίτερης σημασίας είναι η κατοχύρωση δυνατότητας συμμετοχής στους αγροτικούς συνεταιρισμούς επενδυτών ως μελών του, με σκοπό να μπορεί ο εκάστοτε συνεταιρισμός να ενισχύεται με την εισροή αναγκαίων κεφαλαίων, όποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο, χωρίς όμως να χάνει τον συνεταιριστικό του χαρακτήρα.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι τα μέλη-επενδυτές μπορούν να συμμετέχουν με περισσότερες από μία υποχρεωτικές μερίδες, με καθεμία εξ αυτών να παρέχει δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση. Το συνολικό δε ποσοστό των κεφαλαίων, που μπορεί να κατέχεται από τους επενδυτές, μπορεί να είναι μέχρι το 35%.

Επιπλέον στο άρθρο 8 καθορίζεται το ελάχιστο ποσοστό παραγωγής που πρέπει να παραδίδει κάθε μέλος στον αγροτικό συνεταιρισμό στο 75%.

Στο άρθρο 9 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι το συνεταιριστικό κεφάλαιο ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε 10.000 ευρώ, αλλά και ο χρόνος παραγραφής αξιώσεων του αγροτικού συνεταιρισμού εναντίον μελών των διοικητικών συμβουλίων για πράξεις που τελέστηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και προξένησαν ζημία από δόλο στον αγροτικό συνεταιρισμό.

Μεταξύ των άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα σχηματισμού ειδικού αποθεματικού από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη των αγροτικών συνεταιρισμών, ενώ με το παρόν νομοσχέδιο επαναπροσδιορίζεται και το φορολογικό καθεστώς για τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών.

Τέλος, προβλέπεται η σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τίτλο «Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών», που αποτελεί την Εθνική Συντονιστική Οργάνωση των Αγροτικών Συνεταιρισμών και των λοιπών προσώπων, που είναι εγγεγραμμένα στο σχετικό μητρώο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω για μία ακόμη φορά τα συγχαρητήριά μου προς τον κ. Βορίδη και τους συνεργάτες του για την αδιάκοπη προσπάθειά τους να βελτιώσουν εν γένει τους όρους άσκησης της αγροτικής δραστηριότητας, στεκόμενοι πάντα αρωγοί στο πλευρό των αγροτών μας και ακούγοντας με ιδιαίτερη προσοχή τα αιτήματά τους, όπως μπορώ να καταθέσω εξ' ιδίας αντιλήψεις.

Επίσης, θα ήθελα να σας πω ότι επισκέφθηκα την Καθαρά Δευτέρα τα σύνορά μας, ξεκινώντας από τις Καστανιές και μπορώ να σας πω αυτά που είδα. Στα σύνορα δεν υπάρχουν Τούρκοι στρατιώτες. Στα σύνορα υπάρχουν μόνο αυτοί οι πρόσφυγες. Ενώ στα δικά μας σύνορα υπάρχουν στρατιώτες και αστυνομικοί, στα τούρκικα σύνορα δεν υπάρχει κανένας. Μπροστά έχουν τους πρόσφυγες, οι οποίοι αλαλάζοντας πετούν πέτρες στους δικούς μας φρουρούς.

Ήμουν μπροστά, όταν έριχναν χημικά εναντίον των στρατιωτών μας, εναντίον των αστυνομικών μας και προσπαθούσαν με καπνογόνα να κόψουν τα σύρματα, για να περάσουν. Με τα καπνογόνα που τους έχουν δώσει οι Τούρκοι ήθελαν να κόψουν τα σύρματα και προσπαθούσαν να περάσουν. Είδα να πηγαίνουν η Πυροσβεστική, η Αστυνομία και μετά ο Στρατός, για να ξαναβάλει τα σύρματα.

Διέσχισα τα σύνορα από πάνω μέχρι κάτω. Έφθασα μέχρι το Νεραϊδοχώρι. Το Νεραϊδοχώρι είναι πολύ χαμηλά, είναι στις βέρες, όπου εκεί υπάρχουν γύρω στα είκοσι δικά μας άτομα με βάρδιες, αστυνομικοί που γυρίζουν με ένα πλοιάριο. Θα ήθελα πολύ να ενισχυθεί αυτό το πλοιάριο με θερμοκάμερες, γιατί οι άνθρωποι εκεί δίνουν μεγάλο αγώνα. Και εκεί κάτω δεν είδα πουθενά Τούρκους στρατιώτες. Είδα μόνο πρόσφυγες να προσπαθούν να περάσουν.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας πω ότι σε κάποια σημεία που πέρασαν βρήκα κέρματα και ταυτότητες στρατιωτικές Τούρκων. Αυτοί

όταν περνάνε καίνε τα ρούχα τους. Θα ήθελα να τα καταθέσω και να σας πω ότι υπάρχει μία άσφογη συνεργασία μεταξύ Αστυνομίας, στρατιωτικών, πυροσβεστών και εθελοντών. Το υψηλό φρόνημα υπάρχει. Δεν υπάρχει περίπτωση να περάσει κανένας. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Πασχαλίδης κατέθετε για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα αντικείμενα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε στη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και τον ν.3126/2003 «Ποινική ευθύνη των Υπουργών», όπως ισχύει, την 4^η Μαρτίου 2020: ποινική δικογραφία κατά των πρώην Υπουργών Δικαιοσύνης, Μιχάλη Καλογήρου και Σταύρου Κοντονή.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο κ. Κεγκερόγλου από το Κίνημα Αλλαγής, για επτά λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε ένα πολύ σοβαρό θέμα που αφορά την αγροτική ανάπτυξη, αλλά λόγω των εξελίξεων, επ' ευκαιρία συζητούμε και για ένα εθνικό θέμα.

Θεωρώ ότι πέρα από την αναφορά μας και την έκφραση μιας άποψης για αυτό το σοβαρό εθνικό θέμα που έχει προκύψει είναι υποβάθμιση η επ' ευκαιρία συζήτησή του. Και το λέω αυτό διότι εμείς ως Κίνημα Αλλαγής, συνεχίζοντας την παράδοση του ΠΑΣΟΚ, στεκόμαστε σταθερά και δυναμικά, με πατριωτική ευθύνη σε όλα τα εθνικά και τα μείζονα ζητήματα, μακριά από ανεδαφικούς διεθνισμούς και επικίνδυνους εθνικισμούς. Θεωρούμε ότι θα πρέπει στη χώρα, πέρα από τις επικοινωνιακές διαχειρίσεις, καλές ή κακές, να υπάρξει μία σταθερή, στιβαρή, εθνική γραμμή που θα μας οδηγήσει στην επόμενη μέρα. Δεν μπορεί να συνεχίσουμε να ακολουθούμε με αντιδράσεις τη δράση της Τουρκίας.

Θα γίνω ξεκάθαρος. Το Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών που ζητάμε εδώ και καιρό δεν αφορά ούτε φωτογραφίες ούτε καφέ, αλλά τη διαμόρφωση της αναγκαίας εθνικής στρατηγικής. Έχουν αλλάξει τα δεδομένα. Έχει αλλάξει στρατηγική η Τουρκία. Πρέπει εμείς να διαμορφώσουμε τη δικιά μας. Και δυστυχώς, δεν το έχουμε πράξει.

Στο δεύτερο που έχει να κάνει με την αντιμετώπιση της απειλής για την ασφάλεια των συνόρων μας αυτές τις μέρες, που όλοι, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, εκφράζουμε τη συμπαραστροφή μας και τη συμμετοχή μας και τη σύμφωνη γνώμη μας σε αυτό το οποίο πρέπει να πράττει η πατρίδα. Υπάρχει και το δεύτερο, που έχει να κάνει με τις ευθύνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και εδώ, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να με συγχωρήσετε, αλλά δεν πρέπει να είστε βασιλικοί του βασιλέως. Ακόμα και ο Πρωθυπουργός μας, ο κ. Μητσοστάκης, είπε ότι περιμένουμε απτή αλληλεγγύη. Δηλαδή, τι είπε; Να σας το εξηγήσω, για να μην ακολουθείτε λάθος γραμμή. Είπε ότι πρέπει να δείξουν δείγματα συγκεκριμένα. Είναι καλές οι δηλώσεις, αλλά θέλουμε απτά δείγματα αυτής της πολιτικής.

Εμείς, λοιπόν, αυτές τις μέρες, αυτό λέμε και με συγκεκριμένο τρόπο: Δεν μπορεί να συνεχίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση να μένει στις καλές δηλώσεις. Κάθε κράτος χωριστά να ακολουθεί τη δική του πολιτική. Ναι, είμαστε ικανοποιημένοι από την πολιτική της Γαλλίας. Δεν είμαστε καθόλου ικανοποιημένοι και είμαστε αντίθετοι με αυτό που κάνει η Γερμανία. Απαιτούμε, λοιπόν, ενιαία ευρωπαϊκή στάση και με αξιοποίηση συγκεκριμένων εργαλείων.

Η ρήτρα για τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την αλληλεγγύη δεν μπορεί να ενεργοποιηθεί αν δεν γίνει Συμβούλιο Κορυφής. Αυτό είναι ξεκάθαρο. Ούτε το Συμβούλιο Εξωτερικών και ούτε το Συμβούλιο των Υπουργών Εσωτερικών μπορεί να δώσει λύση.

Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι πρέπει να πάμε ένα βήμα μπροστά. Θα αναφερθώ παρακάτω στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με εργαλεία που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε.

Στο σημείο αυτό, όμως, θέλω να αναφέρω και κάτι που έχει να

κάνει με τη Βουλή. Χθες η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής, η Φώφη Γεννηματά, έστειλε μία επιστολή στον Πρόεδρο της Βουλής και ζήτησε, με βάση συγκεκριμένα σημεία που εκτιμούμε ότι εκφράζουν το σύνολο των πτερύγων, να υπάρξει ομόφωνο ψήφισμα από τη Διάσκεψη των Προέδρων βάσει του Κανονισμού της Βουλής και αυτό το ομόφωνο ψήφισμα να ανακοινωθεί στη Βουλή και να συζητηθεί, για να κάνουμε μία σοβαρή συζήτηση συγκλίνουσα προς την κατεύθυνση αυτή.

Δυστυχώς, δεν βλέπω καλές αντιδράσεις από τα κόμματα. Και να μην, να γίνεται αυτό σε άλλα θέματα, όπως είναι η διακομματική που ζητήσαμε για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Εκεί πες, εντάξει, έχουμε διαφορετικό πνεύμα και συμφέροντα μικροκομματικά ή άλλα. Τι γίνεται, όμως, σε αυτό το θέμα;

Τα κόμματα αύριο στη Διάσκεψη των Προέδρων πρέπει να τοποθετηθούν καθαρά επί της προτάσεώς μας. Δεν θα αφήσουμε στο απυρόβλητο κανένα κόμμα που δεν θα συμβάλει όχι μόνο στην αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου, αλλά στο πώς η Ελλάδα θα πάει μπροστά, ξεφεύγοντας από τις μυλόπετρες της αντιπαράθεσης.

Αυτό που βλέπουμε στον Έβρο αυτές τις μέρες δεν τελειώνει. Αποτελεί την πρόβα, κατά την άποψή μας. Πρόβα αποτελεί. Εάν εμείς μείνουμε στο πώς θα έχουμε συνοριοφύλακες και Ένοπλες Δυνάμεις για να αντιμετωπίσουν αυτό, χάνουμε. Διότι η στρατηγική της Τουρκίας είναι ακριβώς να στρέψει το ενδιαφέρον μας εκεί, άντε και στα νησιά.

Τι γίνεται με τη συμφωνία Τουρκίας - Λιβύης; Ξεχάστηκε. Κουβέντα δεν άκουσα από κανέναν. «Τρέχουν» οι ημερομηνίες και παγώνεται. Ενέργειες θέλει με βάση την εθνική στρατηγική. Η διαμόρφωσή της, λοιπόν, είναι και αντικείμενο του Συμβουλίου πολιτικών Αρχηγών.

Ένα θέμα που μπορεί άμεσα να ενεργοποιηθεί από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει σχέση με τον αγροτικό τομέα αφορά το ευνοϊκό τελωνειακό καθεστώς που απολαμβάνει η Τουρκία, σε σχέση με την εξαγωγή βιομηχανικών και τυποποιημένων αγροτικών προϊόντων, αθασμολόγητων, προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ενώ απολαμβάνει αυτό το ευνοϊκό καθεστώς και ενισχύεται η οικονομία της εξ αυτού του λόγου, την ίδια ώρα δεν φαίνεται να τιμά ούτε να εκτιμά αυτή τη συμφωνία. Αντίθετα, παραβιάζει και αυτή την οποία υπέγραψε το προηγούμενο διάστημα με την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού - προσφυγικού. Οφείλουμε να θέσουμε επί τάπητος το θέμα. Πρέπει να υπάρξει άρση της τελωνειακής ένωσης για όσο διάστημα η Τουρκία δεν συμπεριφέρεται με όρους καλής γειτονίας και σύμφωνα με αυτά που έχει συμφωνήσει με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να υπάρξει «πάγωμα», δηλαδή, των αθασμολόγητων εξαγωγών. Και αυτό είναι ένα θέμα, κύριε Υπουργέ, που πρέπει να το εισηγηθείτε και εσείς στο Υπουργικό Συμβούλιο και στον Πρωθυπουργό, διότι αφορά και τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα και τον άνισο ανταγωνισμό που δέχονται από αυτή την τελωνειακή ένωση με την Τουρκία. Θεωρώ, λοιπόν, υποχρέωσή μας να το κάνουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε, να μιλήσω για το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, μόνο δύο λεπτά, γιατί ξεπεράσατε ήδη τον χρόνο σας. Το ξέρετε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε. Σας ευχαριστώ.

Συζητάμε ένα καταστατικό. Δεν συζητάμε νομοσχέδιο. Συζητάμε καταστατικό συνεταιρισμού. Αυτό είναι.

Τα δέκα χρόνια κρίσης ανέδειξαν μία μεγάλη αλήθεια, ότι ο αγροτικός τομέας, η αγροτική παραγωγή μπορεί να είναι το όχημα που θα μας οδηγήσει όχι μόνο εκτός κρίσης, αλλά που θα δημιουργήσει βιώσιμη ανάπτυξη με βάση τον αγροτοδιατροφικό τομέα. Και, αντί να υπάρξει ένα επιχειρησιακό σχέδιο που θα δώσει αυτή την ώθηση και θα ανοίξει νέους δρόμους για την αγροτική παραγωγή, έρχεται ένα καταστατικό να το επικυρώσουμε. Μα, οι χώρες που έχουν σοβαρό συνεταιριστικό κίνημα δεν έχουν καν συνεταιριστικό νόμο αυτού του τύπου, σοβιετικού τύπου. Για αυτό σας είπα περί «Πολιτμπιρό» προηγουμένως. Αλί-

μονο, αν χρειάζεται ο Υπουργός -λέει- να εγκρίνει το καταστατικό ενός αγροτικού φορέα.

Για ποια φιλελευθεροποίηση μιλάτε, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας; Να δούμε δηλαδή και τι λέτε στον κόσμο και τι πράττετε. Κρατικίστικο μοντέλο χειρίστου είδους είναι αυτό το οποίο κάνετε. Είναι βασικές συνεταιριστικές αρχές, νόμος-πλαίσιο για τους συνεταιρισμούς, επιχειρησιακό σχέδιο. Οργανώνονται οι άνθρωποι σύμφωνα με αυτά τα οποία πιστεύουν και βάζουν στα καταστατικά τους αυτά τα οποία θέλουν, στο πλαίσιο του νόμου.

Είναι απαράδεκτη αυτή η εισήγηση που μας φέρνεται σήμερα εδώ. Και μάλιστα άκουσα με έκπληξη ότι απαγορεύονται οι κεντρικές κλαδικές συνεταιριστικές οργανώσεις, γιατί είναι, λέει, αντίθετες με τις ομοιοεπαγγελματικές ενώσεις, τις διεπαγγελματικές. Κάνετε λάθος. Οικονομικός φορέας είναι η κεντρική συνεταιριστική οργάνωση και συνδυάζει την επιχειρησιακή δράση και την επιχειρηματική όλων των συνεταιρισμών ή των αναπτυξιακών συμπράξεων όλης της Ελλάδας για να κάνει οικονομία κλίμακας.

Η διεπαγγελματική έχει άλλον ρόλο: τη διαφήμιση, την προβολή, την οργάνωση και τη στήριξη. Είναι τελείως διαφορετικό πράγμα. Πού έρχεται, όμως, αντίθετη; Με μεγάλα οικονομικά συμφέροντα που δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα.

Το ίδιο κάνετε και με το άρθρο που λέτε ότι μέσα στον συνεταιρισμό θα μπει ο ιδιώτης. Κοιτάξτε, στον αγροτικό τομέα δραστηριοποιούνται και οι συνεταιρισμοί και οι ιδιώτες. Και τα δύο μπορεί να λειτουργήσουν παράλληλα, σε συνεργασία και σε υγιές πλαίσιο.

Αυτό που κάνετε εσείς είναι αιμομικτικό. Δεν έχει διαφάνεια, δεν έχει κανόνες και οδηγεί στο τέλμα. Όχι στην αιμομιξία, κύριοι! Να στη συνεργασία του συνεταιριστικού και του ιδιωτικού τομέα. Αλλά θέλει ένα σχέδιο επιχειρησιακό, το οποίο δεν το έχετε. Θέλει ένα σχέδιο στήριξης των οργανώσεων παραγωγών, που δεν το έχετε, και αυτό το σχέδιο θα λέει: άρση των εμποδίων -φορολογικών, γραφειοκρατικών και άλλων- και εμπέδωση ενός κλίματος ασφάλειας, για να μπορέσουν να παραγάγουν οι ίδιοι οι παραγωγοί και να οργανωθούν έτσι όπως το θέλουν και έτσι όπως το μπορούν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Δημοσχάκης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Έβρος και η Ελλάδα δέχονται ιδιότυπη πολιορκία, η οποία θα είναι διαρκής. Η Ελλάδα σηκώνει αυτή τη στιγμή το βάρος της λαθμενής μεταναστευτικής πολιτικής από την απελθούσα κυβέρνηση. Δεχόμαστε μια ασύμμετρη απειλή από έναν γείτονα που αψηφά στις αρχές του εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου και διαπράττει σοβαρότατα κολάσιμα εγκλήματα. Χρησιμοποιεί ανθρώπους σε ανάγκη, τους οποίους μάζευε συστηματικά για να τους εξαπολύσει ως «βόμβες» κατά της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Η παρούσα κρίση ανέδειξε την ικανότητα, την αποτελεσματικότητα και την αποφασιστικότητα των δυνάμεων αποτροπής της χώρας μας. Εφαρμόζουμε το δόγμα αποτροπής μέσα από την ισχύ. Κρατάμε όρθια τα σύνορα. Η κρίση αυτή παράλληλα είναι μια ευκαιρία διάγνωσης των τρωτών σημείων και επανασχεδιασμού τακτικών αποτροπής και προστασίας.

Έχω επαναλάβει πολλές φορές ότι οι μεταναστευτικοί δρόμοι ταυτίζονται πολλές φορές και με τους πολεμικούς. Ενδεχομένως να ζήσουμε εφιαλτικές στιγμές. Το θεριό όταν ξεψυχάει είναι επικίνδυνο.

Τους δρόμους αυτούς τους κληρονομήσαμε ορθάνοιχτους από την προηγούμενη κυβέρνηση και τώρα τους σφραγίζουμε όπως οφείλουμε. Έχουμε δίπλα τους Ευρωπαίους εταίρους μας. Η Ευρώπη, όπως είδατε χθες στις Καστανιές, αντιδρά στον Έβρο με νεύρο. Η χώρα μας, όμως, εκπέμπει ασφάλεια. Ειδικά ο Έβρος αποτελεί ιδανικό προορισμό επενδυτών και ως τέτοιος διασφαλίζει την εσωτερική κοινωνική ειρήνη και ευνομία. Ό,τι έχει σχεδιαστεί και έχει συμφωνηθεί θα υλοποιηθεί.

Κύριε Υπουργέ, στο θέμα μας. Με το σχέδιο νόμου του Υπουρ-

γείου Αγροτικής Ανάπτυξης τίθενται νέες, υγιείς και στέρεες βάσεις για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Στόχος είναι να αναβαθμιστούν σε σύγχρονες, ανταγωνιστικές και επικερδείς επιχειρήσεις. Δημιουργούνται κατάλληλες προϋποθέσεις, ώστε να συντονιστούν οι συνεταιρισμοί με το σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον και την παγκόσμια αγορά.

Η Κυβέρνηση μένει πιστή στις προεκλογικές της δεσμεύσεις και σκύβει με προσοχή στον πρωτογενή τομέα, προκειμένου αυτός να καταστεί η ατμομηχανή της οικονομικής ανάπτυξης. Διασφαλίζονται τα κατάλληλα νομικά εργαλεία, που θα επιτρέψουν στους υφιστάμενους συνεταιρισμούς να επεκτείνουν την εμπορική τους δραστηριότητα και ως εκ τούτου την κερδοφορία τους. Ταυτόχρονα, ανοίγει τον δρόμο για την ίδρυση νέων συνεταιρισμών, ενισχύοντας την πάγια επιδίωξη της Κυβέρνησης για ενίσχυση του συνεταιριζέσθαι.

Διορθώνει πλήρως τα κακώς κείμενα του παρελθόντος, που οδήγησαν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς σε οικονομικό τέλμα. Σημειώνεται ότι από τις έξι χιλιάδες περίπου αγροτικούς συνεταιρισμούς που είναι εγγεγραμμένοι, σε λειτουργία βρίσκονται μόλις οκτακόσιοι, εκ των οποίων μόλις το 1/5 περίπου θεωρούνται βιώσιμοι.

Στόχος του παρόντος σχεδίου νόμου είναι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί να τεθούν στο επίκεντρο της αγροτικής διαδικασίας, αντιμετωπίζοντας τις παθογένειες που επικρατούν στην οργάνωση και στη δομή του συνεταιριστικού κινήματος στη χώρα. Ειδικότερα, θεσπίζεται ένα πλαίσιο το οποίο θα παρέχει στους συνεταιρισμούς την ευελιξία, τόσο στην εσωτερική οργάνωση όσο και στην επιχειρηματική κατεύθυνση, αφήνοντας στη διακριτική τους ευχέρεια να υιοθετήσουν μεικτά οργανωτικά χαρακτηριστικά.

Δίνεται περισσότερη ελευθερία στους παραγωγούς να ρυθμίζουν τον καταστατικό χάρτη λειτουργίας της κάθε ένωσης. Τους παρέχονται εργαλεία προκειμένου να ανταποκριθούν στις πιέσεις των μεγάλων εμπορικών εταιρειών και στον ανταγωνισμό. Αναποκρίνεται στο πάγιο αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μιας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης αυτών.

Επίσης, δίδονται σημαντικά φορολογικά κίνητρα. Τα πλεονάσματα των αγροτικών συνεταιρισμών δεν θα φορολογούνται, ενώ τα διανεμόμενα στα μέλη κέρδη θα φορολογούνται ως μερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Παρέχεται, παράλληλα, η δυνατότητα συμμετοχής στους αγροτικούς συνεταιρισμούς μελών-επενδυτών με δικαίωμα ψήφου που δεν θα ξεπερνά το 35% του συνόλου των ψήφων. Διασφαλίζεται η δυνατότητα παροχής εκ μέρους των αγροτικών συνεταιρισμών ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων και χρηματοδοτήσεων. Πρόκειται για μια μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των 25.000 ευρώ συνολικά για κάθε μέλος-συνεταιριστή.

Επίσης, απλοποιείται η διαδικασία ίδρυσης αγροτικού συνεταιρισμού. Αυτό οδηγεί στην επιτάχυνση της διαδικασίας, περιορίζοντας τον φόρτο των δικαστηρίων και μειώνοντας τα έξοδα για τους συνεταιριστές.

Προβλέπεται η δυνατότητα σχηματισμού ειδικού αποθεματικού και λοιπών άλλων μέτρων, τα οποία χαρακτηρίζονται ευεργετικά.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, άκουσα με χαρά την πρόσφατη ομιλία σας στο πανελλήνιο συνέδριο για το βαμβάκι στη Λάρισα. Σας παρακολουθούμε. Υπογραμμίσате ότι το βαμβάκι είναι ένα σοβαρό προϊόν και θα δώσετε προστιθέμενη αξία με την πιστοποίησή του. Χαιρετίζουμε αυτή την απόφασή σας. Αναφέρατε ότι με αυτές τις πρακτικές οι βαμβakoπαραγωγοί θα πετύχουν υψηλές τιμές, αλλά δίκαιες, για την παραγωγή τους. Σε αυτή τη διαδικασία είναι και ο Έβρος, αλλά και όλη η Θράκη, γιατί, ως γνωστόν, είναι βαμβakoπαραγωγός περιοχή.

Η προσασία του αγροτικού εισοδήματος από καταστροφές είπατε ότι αποτελεί προτεραιότητά σας. Το χαιρετίζουμε. Σας ευχαριστούμε για την καλή διάθεση που έχετε επιδείξει να λύσετε προβλήματα μείζονα της παρελθούσης εποχής και κυρίως του προκατόχου σας εδώ, που κάθεται στα πρώτα έδρανα, που γύρισε την πλάτη στον Έβρο και τους περιφρόνησε. Δεν τους έλυσε προβλήματα και ταυτόχρονα τους έβαλε σε μια διαδικασία

απαράδεκτη και μάλιστα υπόγειων και απαράδεκτων διαδρομών και συμφωνιών.

Σας ευχαριστώ και πάλι και είμαι σίγουρος ότι θα ενεργοποιήσετε τα πρόσφορα χρηματοδοτικά εργαλεία, έστω και αυτά που σας απομένουν, και θα δώσετε διπλή χαρά τώρα στο ελπιδοφόρο περιβάλλον που επικρατεί -πολεμικό μεν, ελπιδοφόρο δε- στον Έβρο, διότι για πρώτη φορά σκύβει ελληνική Κυβέρνηση μετά από πέντε χρόνια στα προβλήματα αυτών των ανθρώπων, που πραγματικά είναι ακρίτες. Ο Έβρος είναι πυλώνας, διότι εκεί χτυπάει η καρδιά των απανταχού Ελλήνων, εκεί βρίσκεται η ασπίδα του έθνους και του κράτους και εκεί βρίσκεται και η υπογραφή του κράτους. Αντιλαμβάνεστε, αν καταπέσουν τα σύνορα, τι εφιαλτικά σενάρια θα μπορούσε να ζήσει αυτός ο τόπος και αυτός ο λαός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Κλείνω, κυρία Πρόεδρε.

Συνεπώς είμαστε σίγουροι ότι θα επανεξετάσετε με τη γενναιότητα που σας διακρίνει το καθολικό αίτημα της περιοχής μου και της Ροδόπης και είμαι σίγουρος ότι θα το πράξετε, διότι έχετε αυτό το στοιχείο και το αναγνωρίζουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Και εγώ υπερψηφίζω το σχέδιο νόμου, γιατί πραγματικά έχει προοπτική, είναι οραματικό και δίνει λύση στα προβλήματά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Κλείνοντας, κυρία Πρόεδρε, θέλω να απευθύνω από το Βήμα του ελληνικού Κοινοβουλίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, έχετε πάει ήδη στα εννέα λεπτά. Όλοι ξεπερνάτε τον χρόνο σας χωρίς να μιλάτε επί της ουσίας στο νομοσχέδιο πάνω. Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Αν πάμε με αυτή τη διαδικασία, δεν θα τελειώσουμε ποτέ. Είναι άλλοι τριάντα συνάδελφοι να μιλήσουν. Δεν γίνεται. Τα λεπτά σας είναι επτά και έχουμε πάει ήδη στα εννιά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ούτε μισό, δέκα δευτερόλεπτα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Σας προσκαλώ, κυρία Πρόεδρε, και εσάς και όλα τα μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου, όποτε σας είναι δυνατόν, να έρθετε αυτόν τον καιρό που δοκιμάζεται αυτή η ακριτική περιοχή να αντιληφθείτε από κοντά το τι δυσκολίες περνάει.

Νομίζω ότι θα είστε στις αποφάσεις σας πιο παραγωγικοί, πιο αποτελεσματικοί και μέσα από αυτή τη διαδικασία μπορεί να χαρχθεί και η εθνική πολιτική για το μεταναστευτικό ζήτημα, που είναι το μείζον.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας και για την ανοχή σας, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας παρακαλέσω για ένα πράγμα. Επειδή μιλάμε για συγκεκριμένο νομοσχέδιο σήμερα...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω τον λόγο επί προσωπικού;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Επιτρέψτε μου, κύριε συνάδελφε. Μπορείτε να περιμένετε μισό δευτερόλεπτο.

Λέω, λοιπόν, ότι σήμερα συζητάμε συγκεκριμένο νομοσχέδιο και το θέμα που αναφέρεστε είναι πάρα πολύ σοβαρό. Όμως, όταν ξεοδέετε όλον τον χρόνο της ομιλίας σας για να μιλάτε για ένα θέμα, το οποίο δεν είναι σημερινό και ζητάτε μετά άλλη τόση ώρα για να μιλήσετε για το νομοσχέδιο, νομίζω ότι δεν θα τελειώσουμε ποτέ σήμερα.

Άρα να ζητήσουμε -και καλά έκανε ο κ. Γεγκερόγλου προηγουμένως και το ανέφερε- μια ειδική συζήτηση και να κάνουμε μια συζήτηση ώρες ατελείωτες εδώ. Όμως, σήμερα θα μιλήσουμε για αυτό το νομοσχέδιο.

Κύριε Αραχωβίτη, έχετε κάτι προσωπικό;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ναι, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Πείτε μου σε ποιο προσωπικό αναφέρθηκε;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Δώστε μου τον λόγο να σας πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ως πρώην Υπουργός, ανέφερε ο κύριος συνάδελφος ότι εξαπάτησα τους καλλιεργητές του Έβρου. Και θέλω να του πω μέσα σε τριάντα δευτερόλεπτα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Αυτό είναι μια πολιτική του έκφραση. Επιτρέψτε μου. Έχει κάθε δικαίωμα να το πει από αυτό το Βήμα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Αναφέρθηκε προσωπικά σε μένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Όταν σας δοθεί ο λόγος, θα πάρετε τον λόγο και θα μιλήσετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Νομίζω ότι αυτό είναι προσωπικό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Δεν θα γίνονται διακοπές συνεχώς.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Οφείλουμε να εξηγήσουμε ότι για μικροπολιτικές σκοπιμότητες του συναδέλφου... Οι παραγωγοί ξέρουν τι έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Παρακαλώ πάρα πολύ. Παρακολουθώ τη συζήτηση από το πρώι και γίνονται συνεχώς διακοπές με αυτή τη διαδικασία. Όχι, δεν είναι προσωπικό. Μίλησε γενικότερα. Παρακαλώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, αυτό που κάνετε δεν είναι σωστό. Για τριάντα δευτερόλεπτα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Όχι, δεν σας δίνω τον λόγο. Δεν είναι επί προσωπικού έτσι όπως τοποθετήθηκε. Δεν είναι επί προσωπικού.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Αυτό που κάνετε δεν είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Όχι, δεν είναι έτσι. Το ξέρετε πολύ καλά. Τη διαδικασία τη γνωρίζετε πολύ καλά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Είπε ότι εξαπάτησα τους παραγωγούς του Έβρου. Δεν είναι προσωπικό αυτό; Τι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε Σπανάκη, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Σήμερα καλούμαστε στο Κοινοβούλιό μας να συζητήσουμε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Επιτρέψτε μου, όμως, κυρία Πρόεδρε, από το Βήμα αυτό να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στις Ένοπλες Δυνάμεις, στα Σώματα Ασφαλείας, σε όλους τους εθελοντές, στις εθελοντικές οργανώσεις, στους διάφορους συλλόγους, στους διάφορους φορείς, στην τοπική αυτοδιοίκηση, στους κατοίκους της Θράκης και κυρίως του Έβρου, που τις τελευταίες ημέρες μάς έχουν γεμίσει υπερηφάνεια στέλνοντας προς κάθε κατεύθυνση ένα ξεκάθαρο μήνυμα, πως με τα σύνορα της Ελλάδος, πως με τα σύνορα της Ευρώπης δεν μπορεί να παίζει κανείς και πολύ περισσότερο οι τακτικισμοί του Ερντογάν.

Όλοι οι Έλληνες πολίτες, ολόκληρη η Ευρώπη είδε την ξεκάθαρη αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, είδαν τα αντανάκλαστικά της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, μιας Κυβέρνησης που υλοποιεί καθημερινά όσα είπε, όσα εξήγγειλε πριν από τις εκλογές της 7^{ης} Ιουλίου.

Είδαμε με ενθουσιασμό, είδαμε με εθνική υπερηφάνεια τον Έλληνα Πρωθυπουργό να φέρνει στην Ελλάδα κορυφαίους θεσμικούς παράγοντες της Ευρώπης για πρώτη φορά, να διευνοηθεί ουσιαστικά το μεταναστευτικό πρόβλημα, να εξασφαλίζει κονδύλια για την επίλυση του συγκεκριμένου ζητήματος, αλλά και να προασπίζει την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας.

Δεν είναι η στιγμή, όμως, για πολιτικές κορώνες ούτε για να λύσουμε πάνω στο θέμα αυτό οποιεσδήποτε κομματικές διαφορές, αλλά είναι στιγμή για εθνική ενότητα, για εθνική αποφασιστικότητα. Σε όσους θέλουν να παίξουν με το μέλλον της Ελλάδας, με το μέλλον των παιδιών μας, τους κλείνουμε την

πόρτα και τους λέμε ότι εμείς προτεραιότητα έχουμε την εθνική ενότητα.

Ο Πρωθυπουργός Μητσοτάκης δεν μασάει τα λόγια του. Υλοποιεί στο ακέραιο όσα υποσχέθηκε στον ελληνικό λαό με πράξεις, όχι με λόγια. Κάνει κοινωνούς των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε κορυφαίους Ευρωπαίους ηγέτες, όπως τον Πρόεδρο Μακρόν, την Καγκελάρια Μέρκελ, αλλά και τον Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών Ντόναλντ Τραμπ.

Ένα είναι σίγουρο, ότι η χώρα μας είναι ένας βασικός πυλώνας σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή και έχει μια Κυβέρνηση αποφασιστική και χρήσιμη για τον ελληνικό λαό. Έχει μια Κυβέρνηση που το τελευταίο επτάμηνο έχει προχωρήσει νομοσχέδια που αλλάζουν ουσιαστικά το τοπίο της χώρας, νομοσχέδια, όπως το σημερινό, που δίνουν ώθηση στους ελληνικούς αγροτικούς συνεταιρισμούς για την προώθηση των εξαγωγών, για την εξωστρέφεια, για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των αγροτικών συνεταιρισμών.

Μέσα από σαράντα άρθρα βάζουμε τις βάσεις για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στους οποίους δίνεται η δυνατότητα να συνεργαστούν με την τοπική αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού, με κοινωνοφελείς οργανισμούς, με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών, αλλά και με φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Το νομοσχέδιο προωθεί τις αγροτικές εταιρικές συμπράξεις, που οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συσταθούν σε οποιοδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας.

Και να πω, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου, απαντώντας στον κ. Κεγκέρογλου του Κινήματος Αλλαγής, ότι αυτές οι εταιρικές συμπράξεις λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή ΕΠΕ ή ΙΚΕ. Άρα ως προς το ότι γυρνάει πίσω δεκαετίες, όπως είπε ο κ. Κεγκέρογλου, απαντάμε ότι εμείς δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για συγχρόνους αγροτικούς συνεταιρισμούς, για σύγχρονες αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

Με λίγα λόγια, με το νομοσχέδιο αυτό επαναπροσδιορίζεται η λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, γιατί προβλέπεται ειδικό πλαίσιο, ακόμη και για τους γυναικείους συνεταιρισμούς, ενώ ταυτόχρονα ξεκαθαρίζεται ο ρόλος του κράτους και της γενικότερης κρατικής εποπτείας, που στο άρθρο 21 ξεκαθαρίζεται ότι γίνεται από συγκεκριμένες υπηρεσίες και με συγκεκριμένο τρόπο, από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ξεκαθαρίζει το τοπίο, επίσης, και αναβαθμίζεται, επιτέλους το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, κάτι που θα βοηθήσει καθοριστικά και ουσιαστικά την αγροτική παραγωγή, αλλά και τη συνολική εικόνα που πρέπει να υπάρχει και να έχουμε.

Το νομοσχέδιο αυτό συγκεκριμενοποιεί τις υποχρεώσεις των αγροτικών συνεταιρισμών και για την τήρηση των διαδικασιών και στο άρθρο 24 δημιουργεί την υποχρέωση ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί αποκτούν, επιτέλους, πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης και καθορίζεται το πώς φορολογούνται τα κέρδη τους και όχι τα πλεονάσματα, τα οποία δεν φορολογούνται, όπως δεν φορολογούνται και οι εισφορές των μελών προς τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Δίνεται η δυνατότητα ένταξης των αγροτικών συνεταιρισμών στους αναπτυξιακούς νόμους και φυσικά οι αρμόδιοι Υπουργοί μπορούν σε κάθε περίπτωση να καθορίζουν εξειδικευμένα κίνητρα για την ανάπτυξη των ελληνικών αγροτικών συνεταιρισμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ανέβω στο Βήμα να μιλήσω για ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πολλοί με ρωτήσατε τι σχέση έχει ένας Βουλευτής της Β' Αθηνών, του λεκανοπεδίου της Αττικής, να μιλάει για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Η απάντηση είναι απλή: Η αγροτική ανάπτυξη πρέπει να μας απασχολεί όλους. Η αγροτική ανάπτυξη θα συμβάλει καθοριστικά στη βελτίωση της ελληνικής οικονομίας, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στη διασφάλιση των φορολογικών εσόδων, στην ανάπτυξη της ευρύτερης περιφέρειας και, κυρίως, αυτές τις κρίσιμες ώρες, θα κρατήσει ψηλά για μια ακόμη φορά την ελληνική σημαία.

Και για να θυμηθώ τα λόγια ενός καθηγητή μου από την Ανωτάτη Εμπορική -ΑΣΟΕΕ- και πρώην Υπουργού, του Γιώργου Αγαπητού: «Η ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας θα βελτιώσει

σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, κάτι που θα έχει πολύ θετική συνέπεια στην ελληνική οικονομία.».

Επομένως, όταν μιλάει κανείς για ένα νομοσχέδιο που αφορά τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, μιλάει στην ουσία και για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας. Κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου από το Βήμα αυτό να σας συγχάρω και εσάς προσωπικά αλλά και το επιτελείο σας, γιατί μέσα από σαράντα ζουμερά άρθρα δίνετε μια ώθηση και μια ευκαιρία στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, που τους είδαμε πραγματικά να παίρνουν τη φθίνουσα πορεία. Δίνετε ευκαιρία, όπως δίνει ευκαιρίες αυτή η Κυβέρνηση.

Σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε και συγκεκριμένες τροπολογίες που λύνουν προβλήματα, όπως στις περιπτώσεις της παραχώρησης χρήσεων ακινήτων, που δίδεται παράταση για μια ακόμη καλλιεργητική περίοδο μέχρι τις 31-10-2020. Αλλά δίδεται λύση και για τις ευθύνες των διοικήσεων των ελληνικών συνεταιριστικών οργανώσεων, μια ρύθμιση που ταυτόχρονα επιταχύνει τις διαδικασίες εκκαθάρισης αγροτικών συνεταιρισμών, που ως αποτέλεσμα θα έχει τη ρευστοποίηση περιουσιών και φυσικά την αποπληρωμή των οφειλών τους προς το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία. Δίνουμε λύσεις και για τις ποινικές και αστικές διώξεις κατά μελών διοικήσεων αγροτικών συνεταιρισμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας, η χώρα έχει την ευτυχή συγκυρία να διαθέτει μια μεταρρυθμιστική Κυβέρνηση, που νομοθετεί με σκοπό και στόχο την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Όσο κι αν κάποιες Κασσάνδρες προτρέχουν να καταδικάσουν την αποτελεσματικότητα αυτής της Κυβέρνησης, η απάντηση είναι μία: Η Ελλάδα θα προχωρήσει με αισιοδοξία για το μέλλον μας, γιατί η Ελλάδα διαθέτει μια Κυβέρνηση που ακούει την κοινωνία, δεν λαϊκίζει, δεν κάνει κωλοτούμπες και βάζει στύτερες βάσεις για την ισχυρή Ελλάδα της Ευρώπης.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λιούπης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω και εγώ από το μείζον. Θέλω να εκφράσω την πλήρη συμπαράστασή μου στους ακρίτες μας, στον Έβρο και στα νησιά μας, στον στρατό, την αστυνομία, τους συνοριοφύλακες, τους λιμενικούς που φυλάσσουν αποτελεσματικά τα σύνορά μας, απέναντι στην ασύμμετρη απειλή, όπως ειπώθηκε, από τη γειτονική χώρα, η οποία εργαλείοποιεί δυστυχισμένους ανθρώπους, μετανάστες και πρόσφυγες, όπως όλοι γνωρίζουμε.

Επίσης να εκφράσω τη συμπαράστασή μου στις ενέργειες και στην πολιτική της Κυβέρνησης, την πολιτική της καλής φύλαξης των συνόρων, της ανάδειξης και της διεθνοποίησης του προβλήματος και φυσικά της ανάδειξης του σε κορυφαίο ευρωπαϊκό πρόβλημα.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, είναι πολύ σημαντικό, γιατί ο πρωτογενής τομέας ήταν και παραμένει εξαιρετικά σημαντικός για την ελληνική οικονομία και φυσικά αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνησή μας.

Το πρόβλημα του πρωτογενούς τομέα εντοπίζεται κυρίως στο μέγεθος του κλήρου και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, που τις καθιστά μη ανταγωνιστικές διεθνώς. Ενδεδειγμένη λύση για τη δημιουργία οικονομιών κλίμακος είναι φυσικά οι συμπράξεις και οι συνεργασίες των αγροτών μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι ο πρωτογενής τομέας παρουσιάζει χαμηλή παραγωγικότητα και μικρή διείσδυση στις ξένες αγορές, αποδείχθηκε ιδιαίτερα ανθεκτικός κατά την οικονομική κρίση.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται η εξυγίανση και η επαεκκίνηση των συνεταιρισμών, με την απλούστευση των διαδικασιών και την επίλυση χρόνιων προβλημάτων, που οδήγησαν τον θεσμό σε απαξίωση και τους υπάρχοντες συνεταιρισμούς σε μαρasmus. Το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί νόμο-πλαίσιο που θέτει τους βασικούς άξονες για τη λειτουργία των συνεταιρισμών, αλλά δίνει για πρώτη φορά στους αγροτικούς συνεταιρισμούς την ευελιξία να καθορίζουν οι ίδιοι, μέσω του καταστατικού τους, την εσωτερική οργάνωση που επιθυμούν, σε αντίθεση με το πα-

ρελθόν, που ο νόμος έθετε μόνο γραφειοκρατικά εμπόδια. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα.

Κατά γενική ομολογία η μείωση σε δέκα μέλη του ελάχιστου αριθμού που απαιτούνται για την ίδρυση συνεταιρισμού μόνο θετική μπορεί να κριθεί, γιατί δίνει ώθηση στη δημιουργία και διατήρηση και μικρών ακόμα συνεταιρισμών, ακόμη και με λιγότερα μέλη σε ειδικές συνθήκες, ειδικά προϊόντα ή και σε γυναικείους συνεταιρισμούς.

Μια από τις βασικές τομές του νομοσχεδίου είναι το γεγονός ότι δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής στους συνεταιρισμούς και μελών-επενδυτών με ειδικότερους όρους, που καθορίζονται από το καταστατικό. Τα μέλη-επενδυτές συμμετέχουν στη γενική συνέλευση με δικαίωμα ψήφου, αλλά δεν ξεπερνούν το 35% του συνολικού αριθμού των ψήφων, προκειμένου να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του συνεταιρισμού ως αγροτικού. Ως έναν βαθμό αντιλαμβάνομαι τις ανησυχίες εκείνων που αντιδρούν στην εισαγωγή του μέλους-επενδυτή. Μέχρι τώρα είχαμε συνηθίσει τους αγροτικούς συνεταιρισμούς να είναι ενώσεις αποτελούμενες αποκλειστικά από αγρότες. Ωστόσο, αυτό το μοντέλο είναι δεδομένο ότι δεν πέτυχε και ότι, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να εφαρμοστεί πια με επιτυχία στο μέλλον.

Εξάλλου, δεν υποχρεώνει κανείς έναν συνεταιρισμό να δεχθεί έναν επενδυτή που να κατέχει το 35% των μεριδίων. Όσοι έχουν την διάθεση να ανοίξουν τους συνεταιρισμούς τους σε νέες προοπτικές και νέες ευκαιρίες, θα έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν με όποιον τρόπο επιλέξουν οι ίδιοι. Ακόμα και ένα μικρό ποσοστό προς τους επενδυτές αρχικώς, μέχρι να δουν στην πράξη πώς θα λειτουργήσει το νέο σύστημα. Η αλλαγή πάντα δεν είναι εύκολη, όμως μερικές φορές -όπως αυτή που συζητάμε- είναι απολύτως αναγκαία.

Βασικό χαρακτηριστικό του παρόντος νομοσχεδίου είναι και ο περιορισμός του ρόλου του κράτους στη λειτουργία των συνεταιρισμών, καθώς μέχρι σήμερα η έντονη κρατική εποπτεία που υπήρχε δυσκόλευε τις διαδικασίες μέσα από τις γνωστές γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Καθιερώνεται ετήσιος διαχειριστικός έλεγχος από ορκωτό ελεγκτή ή ελεγκτική εταιρεία και η εποπτεύουσα αρχή μπορεί να ζητά και έκτακτο έλεγχο. Ενισχύεται η διαφάνεια των οικονομικών των αγροτικών συνεταιρισμών, με την υποχρέωση της δημοσίευσης των στοιχείων και των εγκριτικών αποφάσεων στην ιστοσελίδα του συνεταιρισμού.

Όσον αφορά τα οικονομικά των συνεταιρισμών, προβλέπεται η δυνατότητα σχηματισμού ειδικού αποθεματικού από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη. Τα πλεονάσματα δεν φορολογούνται, τα κέρδη φορολογούνται. Η οποιαδήποτε υπεραξία προκύπτει από την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων κατά τον μετασχηματισμό του συνεταιρισμού απαλλάσσεται από κάθε φόρο. Εξάλλου, σημαντικές είναι και οι θεσπιζόμενες φοροαπαλλαγές επί των εισφορών των μελών.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να ενταχθούν σε αναπτυξιακούς νόμους, ενώ μπορούν να θεσπίζονται και επιπλέον κίνητρα για τη συγχώνευση και την ανάπτυξή τους.

Πολύ σημαντική είναι η προθεσμία που δίνετε, κύριε Υπουργέ, μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου του 2021 για την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης εκκρεμών υποθέσεων πριν από την 1^η Ιανουαρίου του 2013, όπως επίσης και για την αναστολή σε ποινικές και διοικητικές ευθύνες για πέντε χρόνια σε διοικήσεις συνεταιρισμών που τελούν υπό εκκαθάριση, πτώχευση ή εξυγίανση.

Τέλος, προβλέπεται η σύσταση της Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, η δημιουργία της οποίας βρίσκει σύμφωνους τους εκπροσώπους των αγροτών, καθώς θα αποτελεί τη συντονιστική οργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών.

Σε αντίθεση με ό,τι διατείνεται η Αντιπολίτευση, το νομοσχέδιο ενισχύει το συνεταιριστικό κίνημα, δίνοντας μεγαλύτερη ελευθερία επιλογών στους συνεταιρισμούς και στα μέλη τους.

Κλείνοντας, θα ήθελα να κάνω μία μικρή αναφορά στη Μαγνησία, η οποία διαχρονικά πρωτοστατεί στο συνεταιριστικό κίνημα. Ένας από τους πρώτους συνεταιρισμούς στη σύγχρονη Ελλάδα είναι ο Γεωργικός Συνεταιρισμός του Αλμυρού, ιδρυθείς πριν από εκατόν εικοσι χρόνια. Ακόμα και σήμερα είναι ιδιαίτερα δυ-

ναμικό το συνεταιριστικό κίνημα με είκοσι έναν ενεργούς συνεταιρισμούς, εκ των οποίων τρεις είναι γυναικείοι.

Τελειώνοντας, θα έλεγα ότι το σημερινό νομοσχέδιο θέτει το πλαίσιο για τη μετεξέλιξη των αγροτικών συνεταιρισμών σε υγιείς, κερδοφόρες και αποδοτικές ενώσεις, που θα δώσουν νέα ώθηση στον πρωτογενή τομέα και θα συμβάλουν σημαντικά στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα δύο μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το «Roskilde Cathedral School» της Δανίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λογιάδης από το ΜέΡΑ25.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο για τους συνεταιρισμούς αποτελεί ουσιαστικά μία ελληνική πρωτοτυπία, μία ελληνική πατέντα. Δεν είναι ούτε συνεταιρισμός ούτε ανώνυμη εταιρεία. Δεν ανταποκρίνεται στο συνεταιριστικό πνεύμα, όπως μας είπε ο Διευθυντής της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας, της «ICA», η οποία ιδρύθηκε το 1895 και είναι η μεγαλύτερη μη κυβερνητική οργάνωση στον κόσμο για το συνεταιρίζεσθαι.

Το ελληνικό νομοσχέδιο περί συνεταιρισμών, μας είπε ο πρόεδρος, αποκαλεί «συνεταιρισμούς» κάτι που δεν είναι συνεταιρισμός κατά τη διεθνή δεδομένα και πρότυπα.

Διερωτώμαι, κύριε Υπουργέ, γιατί καλέσατε στην επιτροπή την «ICA», όταν έχει εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις από το νομοσχέδιό σας και όταν δεν τον λαμβάνουμε καθόλου υπ' όψιν μας. Η «ICA» τονίζει ότι πρέπει να διατηρηθεί ο χαρακτήρας των αγροτικών συνεταιρισμών και να μη μετατραπούν σε κεφαλαιουχικές εταιρείες, δηλαδή να ιδιωτικοποιηθούν από την πίσω πόρτα, δίδοντας σε ιδιώτες επενδυτές τη δυνατότητα να συμμετέχουν μέχρι το 35% του κεφαλαίου τους.

Εάν το κεφάλαιο από εξωτερικές πηγές γίνει η κύρια πηγή χρηματοδότησης των συνεταιρισμών, τα μέλη του συνεταιρισμού κινδυνεύουν να χάσουν τον έλεγχο των συνεταιρισμών από αυτούς τους ιδιώτες επενδυτές. Το νομοσχέδιο και με τη διάταξη αυτή δεν δημιουργεί προϋποθέσεις και συνθήκες εμπιστοσύνης, ώστε να συμπράξουν και να συνεταιριστούν οι παραγωγοί. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο είναι ουσιαστικά φιλοσοφικό κεφάλαιο, άρα ασύμβατο με κεφάλαια επενδυτών.

Το σημείο-κλειδί στους συνεταιρισμούς είναι η συνεργασία, αλλά στην Ελλάδα δεν έχουμε μάθει ούτε από την παιδεία μας ούτε από την κοινωνία μας τη βαθύτερη έννοια της συνεργασίας και έτσι θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν πρόκειται ουσιαστικά να έχει θετικά αποτελέσματα για τους αγρότες μας. Η πολιτεία έχει οδηγήσει διαχρονικά τους αγρότες να λένε και να προτρέπουν τα παιδιά τους «μάθε, παιδί μου, γράμματα, να μη γίνεις αγρότης σαν εμένα».

Ένα άλλο πρόβλημα για τους συνεταιρισμούς είναι τα πολλά συναρμώδια Υπουργεία, βάσει του νομοσχεδίου σας, γεγονός που δημιουργεί αγκυλώσεις, χρονοτριβή, πολυνομία, γραφειοκρατία και συνήθως διαφθορά και απαξίωση των συνεταιρισμών και στη λειτουργία τους, αλλά και ως ιδέα. Όταν απαξιωθεί, μάλιστα, αυτή η πραγματική ιδέα του συνεταιρίζεσθαι, τότε τον αγοράζουν ιδιώτες, στους οποίους δίνει αυτό το δικαίωμα το νομοσχέδιο και έτσι δημιουργείται μία συμβολαιακή γεωργία και έλεγχος τόσο των αγροτών, όσο και της αγοράς, από λίγους.

Η Αγροτική Τράπεζα, πρωτοποριακός θεσμός τότε κατά την ίδρυσή της ως κρατική τράπεζα, έγινε για να στηρίξει τον αγρότη με γνώσεις και κεφάλαια. Όμως, με την πάροδο του χρόνου,

όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις την απαξίωσαν και τη μετέτρεψαν σε τράπεζα που έδινε καταναλωτικά δάνεια και εορτοδάνεια, μέχρι που επτώχευσε και τελικά επωλήθη.

Πηγές χρηματοδότησης των συνεταιρισμών πρέπει να είναι τα ίδια τα μέλη του συνεταιρισμού, άλλοι συνεταιρισμοί, άλλα συνεταιριστικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κοινωνικά ομόλογα και κοινωνικοί επενδυτές -«social investors»- και τρίτοι εμπορικοί δανειστές και χρηματοπιστωτικές αγορές. Όμως αυτό προϋποθέτει γνώσεις.

Το νομοσχέδιο περαιτέρω δεν απαντά σε βασικά ερωτήματα, όπως πώς θα πείσουμε νέους αγρότες να μπουν σε συνεταιρισμούς, τι κίνητρα τους δίνουμε, πώς θα εκπαιδεύσουμε τους νέους αγρότες, αλλά και τους μεγαλύτερους σε ηλικία, διότι δεν αναφέρει τίποτα συγκεκριμένο και ουσιαστικό για τη συνεταιριστική εκπαίδευση. Δεν δίνει κίνητρα ούτε στα ξενοδοχεία ούτε στους συνεταιρισμούς να συνεργαστούν και να αναδείξουν την αξία των ελληνικών προϊόντων και της ελληνικής διατροφής. Δεν τους δίνει κίνητρα για πράσινη ανάπτυξη, για παράδειγμα, για ανακύκλωση υπολειμμάτων και πράσινες μεταφορές.

Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, εισάγουμε από το εξωτερικό πάρα πολλά αλκοολούχα ποτά. Θα μπορούσαν πάρα πολύ εύκολα τα ελληνικά αποστάγματα -η ρακή, ας πούμε, στην Κρήτη, από όπου είμαι, αλλά και άλλα- να είναι βάση για κοκτέιλ και για ελληνικά ποτά στα ξενοδοχεία και παντού.

Θα πρέπει να αναφέρω εδώ, και στο γενικότερο πλαίσιο της αγροτικής πολιτικής, την Κοινή Αγροτική Πολιτική, η οποία ουσιαστικά επιδοτεί εκτάσεις και όχι ποιοτικά προϊόντα. Οι εκτάσεις, όπως ξέρουμε, στην Ελλάδα είναι μικρές. Η Ελλάδα είναι μία ορεινή, πολυνησιακή, με πολλά απομακρυσμένα νησιά χώρα.

Το 2018, στον Νομό Ηρακλείου, από όπου είμαι, το αγροτικό εισόδημα ήταν 64 εκατομμύρια ευρώ. Από αυτά, τα 59 εκατομμύρια ευρώ ήταν επιδοτήσεις και τα 5 εκατομμύρια ευρώ πραγματική παραγωγή. Για ποια, λοιπόν, παραγωγή μιλάμε και για ποιους συνεταιρισμούς; Επιδοτήσεις παράγουμε και όχι προϊόντα. Σε αυτό μας οδήγησε η Κοινή Αγροτική Πολιτική. Πρέπει, μάλιστα, να τονίσουμε ότι η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική πρόκειται να μειώσει τους πόρους προς τη γεωργία.

Το νομοσχέδιο του συνεταιρισμού δεν αναφέρει τίποτα, επίσης, για το ποια εθνική στρατηγική, ποια εθνική πολιτική θέλουμε να ακολουθήσουμε στην Ελλάδα στον γεωργικό τομέα. Στο Ισραήλ είναι ανάρκετοι σε πολλά αγροτικά προϊόντα. Εμείς είμαστε;

Μερικά από τα δίκαια αιτήματα που στηρίζουμε ως ΜέΡΑ25 για τους αγρότες είναι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων που θα καλύπτουν το κόστος παραγωγής, θα ανταποκρίνονται στα ποσοτικά χαρακτηριστικά προϊόντα και θα διασφαλίζουν εισόδημα επιβίωσης με αξιοπρέπεια για τους αγρότες και η μείωση του κόστους παραγωγής. Να αρθεί αμέσως η απαράδεκτη κυβερνητική απόφαση, με την οποία ουσιαστικά αποκλείονται από την παραγωγή τίποτα χιλιάδες μικροί αμπελοκαλλιεργητές και οδηγούνται στο ξερίζωμα. Το θέμα του τίποτα και της ρακής, εάν φορολογηθεί πολύ, θα έχει συνέπεια πολλά χωριά να διαλύσουν, διότι ο κόσμος πλέον, οι αγρότες, δεν θα πηγαίνουν στα καφενεία, όταν ακριβύνει πολύ το ελληνικό απόσταγμα, η ρακή.

Επίσης, να αποπληρωθούν άμεσα οι παραγωγοί που έχασαν από το εμπάργκο με τη Ρωσία αγροτικά προϊόντα.

Κύριε Υπουργέ, ποτέ η Ελλάδα δεν θα μπορέσει να ανταγωνιστεί τις τιμές από τρίτες χώρες, όπως είναι η Αίγυπτος, η Τουρκία, η Κίνα, το Ιράκ. Ο αγρότης ζητά σωστές, δίκαιες και βιώσιμες τιμές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Θα πρέπει, επίσης, να τονίσουμε το θέμα της αλληλεγγύης με την Ευρώπη, καθώς η Ευρώπη πρέπει να σταθεί δίπλα μας αλληλέγγυα όχι μόνο στο μεταναστευτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα, όχι μόνο στο αμυντικό, όχι μόνο στο οικονομικό, αλλά και στα προϊόντα. «Ένωση» σημαίνει να καταναλώνουμε πρώτα τα ευρωπαϊκά προϊόντα και στον αγροτικό τομέα και στον τουρισμό και ύστερα να εισάγουμε από τρίτες χώρες φθηνά προϊόντα.

Πρέπει, λοιπόν, εμείς να διαμορφώσουμε τη δική μας εθνική πολιτική μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η θέση του ΜέΡΑ25 ασφαλώς είναι να υποστηριχθεί η σωστή λειτουργία των συνεταιρισμών και να υπάρχει μία καθετοποίηση του αγροτικού προϊόντος από τη σπορά μέχρι και τη διανομή του στη λιανική πώληση, ούτως ώστε να παρακάμπνεται οι μεσάζοντες χονδρέμποροι και να νέμονται ουσιαστικά την υπεραξία του μόχθου τους οι ίδιοι οι αγρότες. Αυτό προϋποθέτει εκπαίδευση, εκπαίδευση, εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μεϊκόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ απόλυτα φυσιολογικό το γεγονός ότι οι τελευταίες εξελίξεις στα σύνορά μας, αλλά και στα νησιά, επισκιάζουν τη συζήτηση για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και νομίζω ότι είναι απόλυτα ορθό αρκετοί από τους συναδέλφους μου να επιλέγουν να αφαιρέσουν κόμματι της τοποθέτησής τους, προκειμένου να πούνε την άποψή τους για τα τελευταία τραγικά γεγονότα.

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, και εμένα να μοιραστώ ορισμένες σκέψεις μαζί σας. Εχθές πέταξε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Σαρλ Μισέλ μαζί με τον Πρωθυπουργό πάνω από τον Έβρο. Μας είπε ότι αυτό που κάνουμε είναι πολύ σημαντικό για την Ευρώπη, μας είπε ότι περιμένει από την Τουρκία να εφαρμόσει τη συμφωνία με την Ευρώπη, είπε ότι μας εμπιστεύεται, μας ευχαρίστησε και έφυγε. Στην ίδια πτήση βρισκόταν και η Πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν. Είπε ότι τα σύνορα είναι και της Ελλάδας και της Ευρώπης, επίσης μας ευχαρίστησε, μας υποσχέθηκε και 700 εκατομμύρια ευρώ και έφυγε και εκείνη.

Επί της ουσίας, λοιπόν, κύριε Βορίδη, επιβεβαίωσαν κομψά και διπλωματικά με τη στάση τους ότι η διαχείριση του προσφυγικού - μεταναστευτικού ζητήματος, με την Ελλάδα στην πρώτη γραμμή να σηκώνει το μεγαλύτερο βάρος σε σχέση με τις δυνατότητές της, αποτελεί το μεγαλύτερο ηθικό και πολιτικό φιάσκο της Ευρώπης. Αναμφίβολα, θα πω εγώ, οι χθεσινές πτήσεις υψηλόβαθμων Ευρωπαίων αξιωματούχων είχαν έναν έντονο συμβολισμό υπέρ της Ελλάδας. Η πραγματικότητα, όμως, κύριε Υπουργέ, και η διεθνής και η ελληνική, επιτάσσουν στο άμεσο μέλλον το πέρασμα από τα μέτρα συμβολισμού στα μέτρα ουσίας.

Και έρχομαι σε ένα συμπέρασμα: Παρά τις τοξικές μορφές που πολλές φορές παίρνει ο δημόσιος διάλογος, ευτυχώς, θα πω εγώ, προκύπτει ένας κοινός τόπος μεταξύ όλων των πολιτικών δυνάμεων: ότι προφανώς η Ελλάδα έχει κάθε νόμιμο δικαίωμα να προστατεύσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα και να προασπίσει τα εθνικά της συμφέροντα, να φυλάσσει τα σύνορά της, όπως πάντα έκανε άλλωστε, σεβόμενη το Διεθνές Δίκαιο.

Όσα, λοιπόν, τραγικά συμβαίνουν στα σύνορα στον Έβρο και στα νησιά μας αποτελούν ένα τεράστιο διεθνές και ευρωπαϊκό πολιτικό ζήτημα και ως τέτοιο θέμα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Όταν, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, το σύνολο της Αντιπολίτευσης, παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, προσφέρει στην Κυβέρνηση το πεδίο της συνηνόησης και της εθνικής γραμμής, το ερώτημα που προκύπτει είναι ένα και πολύ απλό: Γιατί η Κυβέρνηση δεν διεκδικεί δυναμικά, ακόμα και με διάθεση σύγκρουσης και στη Σύνοδο Κορυφής, και την απειλή κυρώσεων προς την Τουρκία, αλλά και να τηρηθεί επιτέλους η συμφωνία για το προσφυγικό από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αυτά είναι μέτρα ουσίας.

Και ένα ακόμα ερώτημα: Ή ισχύει, κύριε Υπουργέ, αυτό που λέει ο κύριος Πρωθυπουργός, ότι οι άνθρωποι που συνωστίζονται στα σύνορα είναι κατατρεγμένοι και εργαλαιοποιούνται από τον Ερντογάν, προκειμένου να ασκηθεί πίεση προς την Ελλάδα και την Ευρώπη και δεχόμαστε τα 700 εκατομμύρια για να τα κάνουμε σκηνές, εξοπλισμό ιατρικό και κουβέρτες, ή ισχύει αυτό

που λέει ο κ. Γεωργιάδης, ο Αντιπρόεδρος σας, ότι πρόκειται για εισβολείς, για τζιχαντιστές, οι οποίοι έρχονται να μας κατακτήσουν και να καταλύσουν τον τρισχιλιετή πολιτισμό μας. Δεν μπορεί να ισχύουν και τα δύο πράγματα την ίδια στιγμή.

Άρα νομίζω, κύριε Βορίδη, εσείς οφείλετε να απαντήσετε υπεύθυνα για το πώς αντιλαμβάνεστε το εθνικό αυτό ζήτημα και όχι να κραδαίνετε μία ανακοίνωση της Νεολαίας του ΣΥΡΙΖΑ, κάνοντας όλη την ημέρα σπέκουλα με αυτό το πράγμα. Εκτός και αν τα πολλά αδιέξοδα στη διαχείριση του προσφυγικού - μεταναστευτικού προβλήματος επιβάλλουν σε ορισμένους, κύριε Βορίδη, εντός της Κυβέρνησης την αναζήτηση τόσο «ασφαλών» εχθρών, όσο και εξίσου «ασφαλών» πολέμων.

Μιλώντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για αδιέξοδα, ας έρθουμε και στο νομοσχέδιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς.

Το παρόν νομοσχέδιο δεν εισάγει τομές και αποτυγχάνει να απαντήσει στα πραγματικά προβλήματα του μικρού και πολυδιασπασμένου συνεταιριστικού κλάδου, με τους συνεταιρισμένους αγρότες να αγγίζουν με δυσκολία το 5% σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αγγίζει το 40%.

Τη στιγμή, λοιπόν, που το εισόδημα αγροτών και κτηνοτρόφων μειώνεται, που οι τιμές πώλησης σε σειρά αγροτικών προϊόντων κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα και οι παραγωγοί είναι έρμαιο των μεγάλων εταιρειών, η Κυβέρνηση φέρνει ένα νομοσχέδιο το οποίο αγγίζει εντελώς επιδερμικά τα προβλήματα των συνεταιρισμών και ένα ανούσιο ρετουσάρισμα σε ρυθμίσεις που έχουν να κάνουν ως επί το πλείστον με θέματα διαδικαστικά και καταστατικά. Δεν έχει καμμία λογική εκσυγχρονισμού και καμμία αναπτυξιακή κατεύθυνση.

Εγώ δεν μπορώ να καταλάβω ποια είναι η στόχευση. Αφορά τους παλιούς συνεταιρισμούς; Δεν λέει τίποτα γι' αυτούς που βρίσκεται η περιουσία τους σε καθεστώ αδράνειας, λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης, αλλά ταυτόχρονα δεν αφορά και τους υγιείς συνεταιρισμούς, που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα χρηματοδότησης και ανάπτυξης.

Και στους συνεταιρισμούς όπως βρίσκετε εφαρμογή για ακόμα μία φορά η πολιτική φιλοσοφία της Κυβέρνησης: Η είσοδος των ιδιωτών άνευ όρων είναι πανάκεια για κάθε παθολογία. Έτσι, λοιπόν, τα μέλη-επενδυτές μπαίνουν στους συνεταιρισμούς με ποσοστό μέχρι 35% και έχουν δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στα όργανα της διοίκησης και ειδικά προνόμια. Σε αντίθεση με τα μέλη-συνεταιριστές, τα μέλη-επενδυτές δεν έχουν υποχρέωση συναλλαγής με τον συνεταιρισμό, ενώ η αξία της μερίδας τους δεν είναι δεδωμένη, όπως ισχύει για τους συνεταιριστές, αλλά μπορεί να είναι διαφορετική με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

Με το άρθρο 9 -και πάλι σε αντίθεση με τους συνεταιριστές- τα μέλη-επενδυτές μπορούν να συμμετέχουν με περισσότερες από μία υποχρεωτικές μερίδες και με μία ψήφο για κάθε υποχρεωτική μερίδα που κατέχουν, με το πλάφόν βέβαια του 35%, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα πολλαπλής ψήφου.

Είναι προφανές ότι δημιουργούνται συνεταιριστές δύο ταχυτήτων και καταργούνται βασικές συνεταιριστικές αρχές, όπως αυτή της ισοτιμίας και της διατήρησης του δημοκρατικού ελέγχου του συνεταιρισμού.

Με πολύ απλά λόγια, κύριε Βορίδη, διαμορφώνετε το έδαφος, ώστε οι ιδιώτες να κάνουν ας πούμε *ort in* στην αξιοποίηση της υπεραξίας της περιουσίας και του *brand* του συνεταιρισμού και να έχουν σημαντικό λόγο στις αποφάσεις, αλλά *ort out* στις υποχρεώσεις τους, με ενισχυμένο ρόλο στις αποφάσεις του συνεταιρισμού. Το μέλος-επενδυτής θα έχει τη δυνατότητα να υπαγορεύει αποφάσεις με γνώμονα το κέρδος, όπως είναι φυσικό, και έχει πάντα τη δυνατότητα, δυνάμει της χρήσης της ανοιχτής θύρας, να αποσυρθεί ή να απειλήσει να αποσυρθεί από τον συνεταιρισμό, θέτοντας την επιβίωση και τη νόμιμη λειτουργία σε κίνδυνο.

Όπως έχει ήδη ειπωθεί επανειλημμένα και ειπώθηκε και στις επιτροπές κατά την ακρόαση των φορέων, το μοντέλο αυτό έχει ήδη δοκιμαστεί σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες χωρίς επιτυχία. Δεν θέλω να κινδυνολογήσω, όπως άλλωστε εχθές προέτρεψε να μην κάνουμε συνάδελφος από τη Νέα Δημοκρατία, αλλά νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι είναι τουλάχιστον ουτοπικό, αγνώντας την

ευρωπαϊκή και διεθνή εμπειρία, να περιμένουμε ότι το μοντέλο αυτό θα είναι κατ' εξαίρεση αποτελεσματικό στην Ελλάδα, όπου ο συνεταιριστικός κλάδος είναι κατακερματισμένος.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, κατά τη γνώμη μου επιχειρεί έναν νομικό πειραματισμό, δημιουργώντας ένα νομικό μόρφωμα και ένα ιδιότυπο υβρίδιο κεφαλαιοποιητικής εταιρείας με μανδύα συνεταιριστικό, που θα είναι εξαρτημένο και εκτεθειμένο στα ανεξέλεγκτα ιδιωτικά εμπορικά συμφέροντα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους παραγωγούς. Να σημειώσω ότι μέχρι τώρα κανένας δεν εμπόδιζε έναν συνεταιρισμό και έναν επενδυτή να δημιουργήσουν μία ανώνυμη εταιρεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα, κυρία Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, αδυνατεί να συλλάβει ή πολύ απλά αγνοεί την έννοια του συνεταιρισμού και των συνεταιριστικών αρχών. Ο συνεταιρισμός έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, έχει αδιανέμητη περιουσία και κλειδωμένα αποθεματικά, που δεν πρέπει να τα καρπωθούν τα τελευταία μέλη. Συνεπώς η δυνατότητα διανομής κερδών και περιουσίας είναι σαφέστατα κάτι εντελώς ασύμβατο με τη νομική ταυτότητα του συνεταιρισμού. Ο συνεταιρισμός είναι ένωση προσώπων και όχι ένωση κεφαλαίων.

Για πρώτη φορά, λοιπόν, σε συνεταιριστικό νόμο στη χώρα μας προβλέπεται η συμπληρωματική και αναλογική εφαρμογή διατάξεων για τις ανώνυμες εταιρείες, όταν αντίστοιχα σε προηγούμενους νόμους εφαρμόζονταν οι διατάξεις του Αστικού και Εμπορικού Κώδικα.

Το παρόν, λοιπόν, νομοσχέδιο δεν δίνει ουσιαστικά οικονομικά κίνητρα και εργαλεία στους αγρότες να συνεταιριστούν και να δημιουργήσουν προϊόντα προδιαγραφών και δεν υπάρχει κανένας στρατηγικός σχεδιασμός για τα πραγματικά προβλήματα, όπως αυτά της παραγωγής, της διάθεσης, της αύξησης της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών για να πετύχουν μεγαλύτερο εισόδημα και η συνεργασία τους με τους αγοραστές και τους μεταποιητές αγροτικών προϊόντων.

Κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να συνυπολογίσετε ότι, εν όψει της συρρίκνωσης των ενισχύσεων για την πρωτογενή παραγωγή, βάσει της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, σε συνδυασμό με το νέο, πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, περιμέναμε κάτι άλλο από ένα νομοσχέδιο, που εναλλακτικά θα μπορούσε να έχει κατά τη γνώμη μου τίτλο: «Ανοίξαμε και σας περιμένουμε: Συνεταιρισμοί σε τιμή ευκαιρίας».

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Βασιλειάδης από τη Νέα Δημοκρατία και αμέσως μετά ο κ. Αβραμιάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου αρχικά με τη σειρά μου να αναφερθώ στα πολύ σημαντικά γεγονότα που λαμβάνουν χώρα στον Έβρο τις τελευταίες ημέρες.

Οι πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσης βασίζονται σε διεξοδικό σχεδιασμό και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιχειρησιακών και διπλωματικών ενεργειών. Ο Πρωθυπουργός έφερε τις ηγεσίες των ευρωπαϊκών θεσμών στην Ελλάδα και τους άνοιξε τα μέχρι τώρα πεισματικά κλειστά μάτια τους αναφορικά με το προσφυγικό - μεταναστευτικό ζήτημα. Περιμένουμε η ευρωπαϊκή αλληλεγγύη να εκφραστεί και έμπρακτα. Η σκέψη μας αυτή τη δύσκολη ώρα είναι στα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή.

Έρχομαι στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου. Πρόκειται για ένα ζήτημα ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία και ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα στη χώρα μας. Ο αγροτικός τομέας παραδοσιακά αποτελούσε τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στην παραγωγή. Η κρίση έδειξε τις αδυναμίες της ελληνικής αγροτιάς και ειδικότερα την αποτυχία εξέλιξης των μεθόδων και της τεχνολογίας για αύξηση της ποιότητας και ποσότητας παραγωγής.

Ακόμα και σήμερα ο αγροτικός τομέας παραμένει ιδιαίτερα ευάλωτος σε φαινόμενα που δυστυχώς ο αγρότης δεν μπορεί να επηρεάσει, όπως η αλλαγή του κλίματος και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που αυτή προκαλεί όλο και συχνότερα, ή η διακοπή πρόσβασης στις αγορές του κόσμου λόγω γεωπολιτικών εξελίξεων και οικονομικών κυρώσεων.

Την ίδια στιγμή, η παγκοσμιοποίηση και ο ανταγωνισμός που αυτή δημιουργεί σε συνδυασμό με τις ολοένα και μεγαλύτερες απαιτήσεις παραγωγής των αγορών, που διαρκώς μεγεθύνονται, ασκούν αφόρητη πίεση στον Έλληνα παραγωγό και ειδικότερα στον μικροκαλλιεργητή.

Αυτό που χρειάζεται ο αγρότης του 2020, λοιπόν, είναι ελευθερία και η ελευθερία έρχεται μέσα από τις διαθέσιμες επιλογές.

Αυτό ακριβώς είναι που φέρνει το σημερινό υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι. Φέρνει επιλογές. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, με τον τρόπο που θα λειτουργούν αφού ψηφίσουμε αυτό το σχέδιο νόμου, θα επιτρέψουν στον Έλληνα αγρότη, εφόσον το επιθυμεί, να μετεξελιχθεί σ' έναν σύγχρονο επιχειρηματία, όχι αναλαμβάνοντας από μόνος του όλο το βάρος, αλλά ως μια συλλογική οικονομική μονάδα με ελεγχόμενο ρίσκο, εύκολη χρηματοδότηση και με τη δυνατότητα πλέον συμμετοχής και ιδιωτών επενδυτών.

Ας δούμε τι ακριβώς προβλέπει. Αρχικά απλοποιεί την ίδρυση νέων αγροτικών συνεταιρισμών. Η έγκριση έρχεται πλέον από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και όχι από δικαστικό φορέα, γεγονός που μειώνει το κόστος και την αναμονή για τους συνεταιριζόμενους και την ίδια στιγμή προκαλεί αποσυμφόρηση των δικαστηρίων. Ο ελάχιστος αριθμός προσώπων μειώνεται σε δέκα από είκοσι που μέχρι σήμερα ισχύει, ενώ είναι δυνατή η σύσταση και με λιγότερα πρόσωπα, εφόσον υφίστανται οι ειδικές συνθήκες που προβλέπει το άρθρο 4. Επαναπροσδιορίζεται το φορολογικό καθεστώς των συνεταιρισμών. Τα πλεονάσματα πλέον δεν φορολογούνται και τα διανεμόμενα κέρδη φορολογούνται ως μερίσματα. Ο αγρότης αντιμετωπίζεται ως επιχειρηματίας, δίκαια. Διευκολύνεται η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, με τη δυνατότητα παροχής εκ μέρους των αγροτικών συνεταιρισμών ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων μικροχρηματοδοτήσεων με τη μορφή πιστώσεων και με τη δυνατότητα ουσιαστικής πλέον συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών με δικαίωμα ψήφου μειοψηφίας. Λέω «ουσιαστικής», καθώς, αν και ο επενδυτής προβλεπόταν στον ισχύοντα νόμο, στην πράξη το μοντέλο αυτό δεν λειτουργούσε. Το ανέφερε και ο Υπουργός στη χθεσινή του τοποθέτηση.

Το σχέδιο νόμου αυτό αντικατοπτρίζει τη φιλοσοφία της Νέας Δημοκρατίας αναφορικά με τον πρωτογενή τομέα. Ήδη έχει πραγματοποιηθεί σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων με θετική κατεύθυνση, όπως η μείωση φορολογίας των αγροτών και η εξασφάλιση ειδικού καθεστώτος για τις ασφαλιστικές εισφορές, και υπάρχουν αρκετά ακόμη που μπορούν να γίνουν ειδικά ως προς τη μείωση του κόστους παραγωγής. Δεν θέλουμε κρατικοεξαρτημένους αγρότες. Το νομικό πλαίσιο που δίδει τους αγροτικούς συνεταιρισμούς ήταν απαραίτητο να ρυθμιστεί.

Ειδικότερα στην Πέλλα, έναν κατ' εξοχήν αγροτικό τόπο, πολλοί συνεταιρισμοί βρίσκονται σε διαδικασία εκκαθάρισης. Με το νομοσχέδιο αυτό θα ξεκαθαρίσει το τοπίο με άμεσο θετικό αντίκτυπο. Το κράτος πρέπει να δημιουργεί τις συνθήκες εκείνες, ώστε ο Έλληνας αγρότης να μπορεί να αναπτυχθεί, να εξελιχθεί και συνεπώς να ευημερήσει, να δημιουργεί ένα δίχτυ ασφαλείας, να συντονίζει και να εποπτεύει την παραγωγική διαδικασία. Σ' αυτό το πλαίσιο αναφορικά με το θέμα του νομοσχεδίου προβλέπεται η σύσταση της ΕΘΕΑΣ, της Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Τέλος, κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να αναφερθώ και στις υποуργικές τροπολογίες που έχουν κατατεθεί. Όλες κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Ξεχωρίζω την αναστολή των διώξεων κατά των διοικήσεων αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και το πολύ σημαντικό ζήτημα του τρόπου πρόσληψης προσωπικού στους οργανισμούς εγγειοβελτιώσεων.

Συνεπώς, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, στηρίζω το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου και σας καλώ να το υπερψηφίσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστούμε κι εμείς, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Αβραμάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαντώντας σε μερικούς από τους προλαλήσαντες Βουλευτές της Πλειοψηφίας, θέλω να πω τα εξής: Πρώτον, επειδή είπατε ότι δεν κάνετε κωλοτούμπες, θα πω ότι είστε η προσωποποίηση και οι πρωταθλητές της κωλοτούμπας. Απαντώντας στον κ. Σκρέκα, που μίλησε για fake news, θα πω ότι η «μονταζιέρα» του Μαξίμου δουλεύει καλά, η «ομάδα αλήθειας» σας δουλεύει καλά, άρα είστε οι τελευταίοι που μπορείτε να μιλάτε για fake news και για παραποίηση γεγονότων. Μόλις προχθές είχαμε παραποίηση ρεπορτάζ που αφορούσε την Ειδομένη που το παρουσιάσατε ως ρεπορτάζ από τον Έβρο, μαζί με πολλά άλλα.

Κύριε Βορίδη, έχοντάς σας απέναντί, θα σας πω ότι πραγματικά είστε πολιτικάντηδες αισχίστου είδους. Αναφέρομαι σε μια τηλεοπτική αντιπαράθεση που είχατε με τον κ. Βαρεμένο, όταν λέγατε ότι «εμείς ποτέ δεν είπαμε, δεν μιλήσαμε για αποσυμφόρηση νησιών». Έτσι ακριβώς είπατε, σε αντιπαράθεση με τη δήλωση του Πρωθυπουργού προεκλογικά, που έλεγε ότι «είναι προτεραιότητά μας η αποσυμφόρηση των νησιών». Μάλιστα, σας το λέω γιατί το είπατε, το επικαλεστήκατε ότι δεν μπορεί να μας λέτε πολιτικάντηδες, για να μη μας λένε μάλλον πολιτικάντηδες. Άρα καταλαβαίνετε την ανακολουθία λόγων και πράξεων.

Όσον αφορά τη διαχείριση του προσφυγικού και μεταναστευτικού, κύριε Βορίδη, η Κυβέρνησή σας αποδείχθηκε και αναποτελεσματική και κατώτερη των περιστάσεων. Οι χειρισμοί της όλο αυτό το διάστημα των επτά μηνών μπορώ να πω ότι ήταν από ανεύθυνοι μέχρι τραγικοί και επικίνδυνοι.

Τελευταία «πινελιά» σ' όλο αυτό το κομμάτι ήταν τα όσα συνέβησαν, τα κωμικοτραγικά που συνέβησαν στα νησιά, με εμφυλιοπολεμικές καταστάσεις, που έφεραν σε πολύ δύσκολη θέση και τους ντόπιους κατοίκους, αλλά εννοείται και τα Σώματα Ασφαλείας που παρευρέθηκαν εκεί. Σήμερα προσπαθείτε να «ρεφάρετε» με ό,τι γίνεται στον Έβρο. Θα έλθουμε κι εκεί.

Μην ξεχνάτε ότι παραλάβατε τα νησιά μας και τη Μόρια με πέντε χιλιάδες και σήμερα υπάρχει μια ασφυκτική κατάσταση είκοσι πέντε χιλιάδων και αυτό είναι αποτέλεσμα της δικής σας πολιτικής, ό,τι και να χρεώνετε σε εμάς.

Λέγατε τότε ότι ο Αλέξης Τσίπρας και ο ΣΥΡΙΖΑ είναι αυτοί που φέρνουν τους πρόσφυγες. Έλεγαν πολλά στελέχη σας τότε με δημόσιο λόγο ότι πιστεύουν και εμπιστεύονται περισσότερο τον Ερντογάν από τον Τσίπρα. Η κ. Μπακογιάννη έλεγε με στόμφο ότι δεν νιώθει να απειλείται και να κινδυνεύει από τον κ. Ερντογάν. Συνεχίζετε να πιστεύετε σ' αυτά που λέγατε; Αν όχι, να μας το πείτε.

Το προσφυγικό είναι ένα ευρωτουρκικό θέμα και όχι ένα ελληνοτουρκικό θέμα. Επιβάλλεται άμεσα να προχωρήσετε στη διευθέτηση του προβλήματος, να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες σύγκλησης του Συμβουλίου των πολιτικών Αρχηγών για κοινή θέση και στάση όσον αφορά την αντιμετώπιση της κρίσης άμεσα στον Έβρο ή όπου αλλού προκύψει και εννοείται ότι πρέπει να ζητήσετε την άμεση σύγκληση Συνόδου Κορυφής στην κατεύθυνση καταδίκης της Τουρκίας για τη μη τήρηση της δήλωσης συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση -και αυτό θα γίνει με την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία-, καθώς επίσης να ζητήσετε επιτακτικά και να ζητήσουμε ως κράτος και ως πολιτεία τη δυνατότητα της ισόνομης κατανομής των προσφύγων -μεταναστών σ' όλη την Ευρώπη.

Έχουμε πει ότι τα σύνορα πρέπει να διασφαλιστούν. Η Ελλάδα, και να ήθελε, δεν μπορεί να σηκώσει μόνη της το βάρος της προσφυγικής -μεταναστευτικής ροής. Είναι κάτι πέρα και πάνω από τις δυνάμεις μας. Είμαστε ξεκάθαροι στη θέση μας.

Η παρουσία των θεσμών χθες με τον κ. Μητσοτάκη χρησιμοποιήθηκε περισσότερο επικοινωνιακά. Τα αποτελέσματά της τα είδαμε. Ούτε μια δήλωση καταδίκης από πλευράς του Πρωθυπουργού. Αντίθετα, πήραμε γενικόλογες και αόριστες υποσχέσεις για ενίσχυση της FRONTEX και για οικονομική ενίσχυση της τάξης των επτακοσίων εκατομμυρίων ευρώ για τη διαχείριση της

προσφυγικής κρίσης. Αυτό είναι το ζητούμενο για εμάς αυτή τη στιγμή; Εμείς ζητάμε να παρθούν αποφάσεις στην κατεύθυνση ισόνομης κατανομής των προσφύγων σ' όλη τη χώρα.

Όσον αφορά τα σύνορα, κύριε Βορίδη, τα σύνορα φυλάσσονται πάντα στον Έβρο. Φυλάσσονται από τον Στρατό, που εγγυάται την εθνική ασφάλεια, την εδαφική ακεραιότητα και τα σύνορα της χώρας. Άρα οποιονδήποτε υπαιτιγμό κάνετε σ' αυτό το θέμα, αφήνει να εννοηθεί ότι τόσο καιρό δεν φυλάσσονταν τα σύνορα. Αυτό είναι μομφή προς τις ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις, προς τα Σώματα Ασφαλείας και όχι προς εμάς, την Αντιπολίτευση.

Εννοείται ότι όλοι όσοι είναι πάνω έχουν την αρωγή μας και είμαστε μαζί τους στην κατεύθυνση του να αποτραπεί αυτή η δύσκολη κατάσταση. Ξεκαθαρίζουμε τη θέση μας, για να μη δημιουργούνται εντυπώσεις μέσα στην Αίθουσα.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, αυτό που έχουμε να πούμε είναι ότι μία και μοναδική είναι η στόχευσή του και αυτή δεν είναι άλλη από την άλωση των συνεταιρισμών από ιδιώτες που έχουν τον «μανδύα» του ιδιώτη επενδυτή. Στην ουσία οι αγροτικοί συνεταιρισμοί οδηγούνται σε ιδιωτικά χέρια.

Μάλιστα, κατά το προσχέδιο υπήρχε η δυνατότητα εισόδου ιδιωτών επενδυτών της τάξης μέχρι 25% και είδαμε στην Ολομέλεια και στην τελική έκφανση του νομοσχεδίου ότι τελικά αυτή η συμμετοχή αγγίζει το 35%. Η είσοδος των ιδιωτών επενδυτών στο κεφάλαιο των αγροτικών συνεταιρισμών -και μάλιστα με δικαίωμα συμμετοχής ψήφου στα όργανα διοίκησης- ευνοεί σκανδαλωδώς όλους αυτούς που θέλουν να περάσουν τα περιουσιακά στοιχεία των συνεταιρισμών με πολύ λίγα χρήματα σε φυσικά πρόσωπα. Η διάταξη αυτή συνάντησε την καθολική άρνηση των φορέων που συμμετείχαν στη διαβούλευση, εκτός από έναν σύνδεσμο συνεταιρισμών.

Παρά τον ισχυρισμό του Υπουργού ότι μια τέτοια είσοδος των ιδιωτών επενδυτών θα λύσει το πρόβλημα της ρευστότητας της χρηματοδότησης και της ανάπτυξης των συνεταιρισμών, κανείς δεν πείστηκε απ' αυτό, κάτι που μάλλον είναι όνειρο θερινής νυκτός. Χαρακτηριστική είναι η τοποθέτηση του προσκεκλημένου της επιτροπής, του Γενικού Διευθυντή της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας, που τα μέλη της ξεπερνούν το ένα δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια συνεταιριστές, που δήλωσε: «Όπου επιχερήθηκε να εφαρμοστεί μια τέτοια ρύθμιση, απέτυχε».

Έτσι, λοιπόν, μετά από αυτή την παταγώδη αποτυχία της πιο σημαντικής, κατά τον Υπουργό, διάταξης σε συνδυασμό με την κακή ανασκευή ορισμένων άρθρων του προηγούμενου νόμου, συνάγεται το συμπέρασμα ότι αυτό το νομοσχέδιο όχι μόνο δεν θα προσφέρει τίποτα στους συνεταιρισμούς, αντίθετα θα τους βάλει στην ταλαιπωρία ανούσιων αλλαγών στα καταστατικά τους και δυσκολιών στην εφαρμογή του.

Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ψήφισε τον ν.4384/2016 και όταν τον ψήφισε, δεν είχε την ψευδαίσθηση ότι θα αυξήσει τους συνεταιρισμούς στη χώρα. Στόχος ήταν να καταφέρει να ξεκαθαρίσει το τοπίο των ενεργών συνεταιρισμών. Βρήκε μια εικονική πραγματικότητα εξίμισι χιλιάδων περίπου συνεταιρισμών -σφραγίδες οι περισσότεροι- με εβδομήντα πέντε χιλιάδες αγρότες μέλη, με συσσωρευμένα προβλήματα και χρέη.

Σήμερα οι υγιείς συνεταιρισμοί ανέρχονται στους οκτακόσιους ογδόντα και ο συνολικός αριθμός των μελών τους σε εκατόν σαράντα χιλιάδες περίπου, αν και δεν είναι όλοι ενεργά μέλη.

Αυτό που χρειάζεται σήμερα επιτακτικά είναι να συνεχιστεί η προσπάθεια εξυγίανσης τους, προκειμένου να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των αγροτών για τους συνεταιρισμούς τους. Δεύτερον, να αντιμετωπιστεί ριζικά η διαχρονική υπερχρέωσή τους και τρίτον, να δοθούν πρόσθετα κίνητρα στην ένταξη των αγροτών στους συνεταιρισμούς.

Είναι γεγονός ότι οι διατάξεις ενός νομοσχεδίου δεν είναι ικανές από μόνες τους να συμβάλλουν στην ανασυγκρότηση και την επιχειρηματική ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Βέβαια, στους συνεταιρισμούς αναδεικνύονται οι άνθρωποι και, συγκεκριμένα, οι καταρτισμένοι και με συνεργατική κουλτούρα αγρότες, που μπορούν να λειτουργήσουν στη λογική και στις απαιτήσεις των συνεταιρισμών. Ούτε, όμως, προς αυτή την κατεύθυνση το νομοσχέδιό σας βάλλει, κατ' εμέ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αρα, λέμε, κλείνοντας -για να μην τρώω τον χρόνο- τι είδους συνεταιρισμούς θέλουμε; Θέλουμε συνεταιρισμούς μεγάλους ή μικρούς, κατακερματισμένους, που θα ζητούν εναγωνίως την πρόσβαση σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα για την επιβίωσή τους;

Ο προηγούμενος νόμος είχε σαφή στόχευση. Μόνο οι πραγματικοί συνεταιρισμοί που έχουν απαραίτητο οικονομικό μέγεθος και λειτουργούν με δημοκρατικές διαδικασίες και έχουν υψηλό το αίσθημα της συνεργασίας και της αλληλεγγύης, μπορούν να παρέχουν οικονομική εξυπηρέτηση μαζί με κίνητρα ζωής και αξιοπρέπειας σε όσους εντάσσονται σε αυτούς.

Αρα, ο βασικός πυλώνας του νομοσχεδίου πρέπει να είναι η καθιέρωση, όπως είναι, του Ηλεκτρονικού Μητρώου Συνεταιρισμών, που μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο καταγραφής, ελέγχου και αξιολόγησής τους, ώστε να αντλούμε σήμερα χρήσιμα στοιχεία για τους αμιγούς συνεταιρισμούς.

Δεύτερον, προχωρήσαμε με το δικό μας νομοσχέδιο στην κατάργηση του χρεοκοπημένου θεσμού των ενώσεων και της απαξιωμένης ΠΑΣΕΓΕΣ, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να αναπτυχθεί το κύτταρο του συνεργατισμού. Οι συνεταιρισμένοι αγρότες για πρώτη φορά απέκτησαν άμεση σχέση με τις οικονομικές τους οργανώσεις, χωρίς αναφορά στο παλιό καθεστώς.

Τέλος, προχωρήσαμε στη δημοκρατική παράδοση του συνεταιρισμού της παραγωγής των μελών, γιατί αυτή είναι μια αναγκαία και αυτονόητη διαδικασία, που προβλέπει η διάταξη και θα πρέπει να γίνεται για να λειτουργούν σωστά οι συνεταιρισμοί.

Κλείνοντας, θα πω ότι είναι προφανές για ακόμη μια φορά ότι η Κυβέρνηση κινείται στην αντίθετη κατεύθυνση από την επίλυση των προβλημάτων της πρωτογενούς παραγωγής. Είναι, δυστυχώς, προφανές ότι όχι απλώς δεν υπάρχει κανένα σχέδιο για την ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής και κτηνοτροφίας αλλά και δεν υπάρχει καν γνώση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι παραγωγικές αυτές δυνάμεις. Όχι απλώς δεν ξέρετε τα προβλήματα αλλά ούτε ενδιαφέρεστε να τα μάθετε και να τα λύσετε. Το ίδιο γίνεται και με τη νέα ΚΑΠ, το ίδιο θα γίνει και σε κάθε άλλον τομέα που θα προκύψει στην πορεία.

Η απογοήτευση που προκαλείτε στον αγροτικό κόσμο να ξέρετε ότι δεν θα είναι ανώνυμη, θα έχει ονοματεπώνυμο και θα τη χρεωθείτε. Καλώ όλους τους δημοκρατικούς και προοδευτικούς πολίτες αυτού του χώρου να συμπορευθούν με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και τον Αλέξη Τσίπρα, στην κατεύθυνση να νικηθεί ο νεοφιλελευθερισμός του κ. Μητσοτάκη και ο νεοομπανισμός της εσωτερικής τρόικας της Κυβέρνησης, των κ.κ. Γεωργιάδη, Βορίδη και Πλεύρη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λεονταρίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφε, αυτή την κρίσιμη συγκυρία που οι Ένοπλες Δυνάμεις, η Ελληνική Αστυνομία, η Πυροσβεστική Υπηρεσία, το Λιμενικό Σώμα, οι εθελοντές και οι ακρίτες στον Έβρο και τα νησιά μας δίνουν έναν τίτιανιο αγώνα στην πρώτη γραμμή με αυταπάτηση -για να προστατεύσουν τα σύνορά μας από την ασύμμετρη απειλή που δεχόμαστε από την Τουρκία, που χρησιμοποιεί τους μετανάστες- οφείλουμε όλοι να δείξουμε εδώ στο Κοινοβούλιο πνεύμα εθνικής ομοψυχίας και αλληλεγγύης, για να δώσουμε το μήνυμα της ενότητας του ελληνικού λαού έναντι οποιασδήποτε επιβουλής των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και της ασφάλειάς μας.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε δημόσια όλους και όλες, άνδρες και γυναίκες, που στέκονται εκεί, στα σύνορα, στο ύψος των περιστάσεων και είναι μια γροθιά. Είμαστε όλοι δίπλα τους. Η εθνική συσπείρωση τις τελευταίες ημέρες είναι πρωτοφανής. Ο Πρωθυπουργός της χώρας Κυριάκος Μητσοτάκης με την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρέθηκαν επιτόπου στα σύνορά μας όχι μόνο συμβολικά αλλά και ουσιαστικά, έστειλαν το μήνυμα ότι τα ελληνικά σύνορα είναι και ευρωπαϊκά και η έμπρακτη αλληλεγγύη αποτελεί καθήκον και υποχρέωση των εταίρων

μας. Όλα όσα λαμβάνουν χώρα στα σύνορά μας δεν αποτελούν ένα εθνικό μόνο ζήτημα αλλά ένα πρωτίτως ευρωπαϊκό ζήτημα πρώτου βαθμού, το οποίο χρήζει άμεσης και αποφασιστικής αντιμετώπισης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισηγούμαστε σήμερα την ψήφιση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφορικά με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και άλλες διατάξεις, με στόχο μέσα από καινοτόμες δράσεις ο πρωτογενής τομέας να ξεδιπλώσει τις τεράστιες παραγωγικές του δυνατότητες.

Είναι γεγονός ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί στο σύνολό τους βρίσκονται σε βαθιά θεσμική και οικονομική κρίση εδώ και πολλά χρόνια. Τα στοιχεία για τους συνεταιρισμούς είναι απογοητευτικά. Από τους υφιστάμενους τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιους δύο αγροτικούς συνεταιρισμούς, δύο χιλιάδες ογδόντα οκτώ είναι αδρανείς, εκατόν δώδεκα βρίσκονται στη διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης, ενώ σε λειτουργία είναι μόνο οκτακόσιοι δεκαεννιά.

Η κακοδιαχείριση, η αδιαφάνεια, η έλλειψη πρωτοβουλίας, τα προβλήματα χρηματοδότησης οδήγησαν τους συνεταιρισμούς σε χρεοκοπία και αδράνεια. Έχοντας την εμπειρία της λειτουργίας τους όλα αυτά τα χρόνια, κάθε αγρότης φέρνει συνειρμικά στο μυαλό του το αμαρτωλό παρελθόν, τη διαφθορά, την κακή νοοτροπία που αναπτύχθηκε. Τα ενεργά μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών έχασαν την εμπιστοσύνη τους προς τις διοικήσεις. Τα ελλείμματα και τα χρέη έπνιξαν τη λειτουργία τους και αποτέλεσα όλων αυτών ήταν η απαξίωσή τους.

Εάν δεν αλλάξει η νοοτροπία, για να δει ο κάθε αγρότης την ομαδική δουλειά ως υποχρέωση λειτουργίας και ως άθροισμα συσυσταμένων δυνάμεων προς όφελος της δραστηριότητάς τους για να γίνει μια νέα αρχή, τότε τα αποτελέσματα δεν θα είναι θετικά.

Το παρόν νομοσχέδιο δημιουργεί το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης των αγροτικών συνεταιρισμών της χώρας και παρέχει τα εργαλεία λειτουργίας τους, ως ιδιωτικές και αυτόνομες επιχειρήσεις, οι οποίες θα έχουν πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα τους. Παράλληλα, δίνουμε τη δυνατότητα και την ευχέρεια συμμετοχής μελών-επενδυτών, χωρίς όμως ο αγροτικός συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Προβλέπεται η δυνατότητα από τους αγροτικούς συνεταιρισμούς προς τα μέλη πιστώσεων ύψους 25.000 ευρώ για κάθε μέλος. Μειώνουμε τον ελάχιστο αριθμό ίδρυσης από είκοσι σε δέκα άτομα και μάλιστα, όταν η έδρα του αγροτικού συνεταιρισμού βρίσκεται σε ορεινές περιοχές ή νησιά με λιγότερους από τριετίμους χιλιάδες κατοίκους, σε λιγότερα από δέκα μέλη.

Συστήνουμε γυναικείους αγροτικούς συνεταιρισμούς με ελάχιστο αριθμό μελών πέντε, με συγκεκριμένα μέτρα ανάπτυξης και δράσεων δικτύωσης, πληροφόρησης, προβολής και ανταλλαγής τεχνολογίας και καλών πρακτικών, με σκοπό τη στήριξη της συμμετοχής και της απασχόλησης των γυναικών και την ενίσχυση της οικονομικής τους αυτοτέλειας στην αγροτική παραγωγή.

Δίνεται η δυνατότητα υπαγωγής των αγροτικών συνεταιρισμών στους εκάστοτε αναπτυξιακούς νόμους και διατηρούνται διατάξεις που θεσπίζουν απαλλαγές φορολογικής ή άλλης φύσεως.

Στις λοιπές διατάξεις θεωρώ σημαντική την παράταση για την επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραγιών για πέντε ακόμα έτη, μέχρι τις 22 Μαρτίου του 2024. Έτσι, θα δοθεί η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες των ακινήτων που κατέχουν εδώ και πολλά χρόνια να αποκτήσουν τίτλους.

Όσον αφορά στις τροπολογίες, ρυθμίζεται η εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων ή των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων και τους δίνεται η δυνατότητα να προσλαμβάνουν εποχικό προσωπικό που είναι απαραίτητο με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα στον εσωτερικό κανονισμό υπηρεσίας του κάθε οργανισμού.

Αναστέλλονται για μία πενταετία οι ποινικές και αστικές δίωξεις κατά των μελών διοίκησης των αγροτικών συνεταιρισμών και συναφών συλλογικών σχημάτων, που τίθενται σε εκκαθάριση ή

κηρύσσονται σε πτώχευση ή τίθενται σε καθεστώς εξυγίανσης για οφειλές προς το δημόσιο ή και ασφαλιστικούς οργανισμούς. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Πιστεύω, επίσης, ότι είναι στη λογική κατεύθυνση η τροπολογία που αφορά τον συμψηφισμό των ασφαλιστικών εισφορών του ΕΛΓΑ με τις αποζημιώσεις των αγροτών από ακραία καιρικά φαινόμενα. Διότι, δεν είναι δυνατόν να πληρώσει ο αγρότης τις εισφορές του στον ΕΛΓΑ, όταν το εισόδημά του καταστρέφεται εξαιτίας και της κλιματικής αλλαγής και ο νομός του έχει κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και είναι φυσικά σε αδυναμία να καταβάλει τις οφειλές του, για την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο, με συνέπεια να τιμωρείται και να μην παίρνει την αποζημίωση που δικαιούται. Κύριε Υπουργέ, πρέπει να το ξαναδείτε αυτό το θέμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε να προωθήσουμε ένα σχέδιο συνεργατικότητας των αγροτών, δίνοντας τα εργαλεία να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε όλο τον κύκλο εργασιών, από την παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία των αγροτικών προϊόντων, από τη συνεργασία τους για την αγορά των εφοδίων και τη μείωση του κόστους παραγωγής μέχρι την πιστοποίηση, την τυποποίηση και τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων λειτουργώντας ως ομάδες, με στόχο την εξεύρεση νέων αγορών σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον όπου τα ποιοτικά χαρακτηριστικά θα προσθέσουν αξία στα προϊόντα τους. Είναι αλήθεια ότι υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα έλλειψης εμπιστοσύνης σε μοντέλα συνεταιρισμών που απέτυχαν λόγω προχειρότητας, λαθών και κακοδιαχείρισης.

Ο πρωτογενής τομέας, όμως, πρέπει να κοιτάξει μπροστά. Καλείται να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο, να διδαχθεί από τα λάθη του παρελθόντος και να συμπράξει σε υγιείς αγροτικούς συνεταιρισμούς που θα μεταφέρουν την τεχνογνωσία μέσα από σύγχρονα προγράμματα στα μέλη του, θα διεκδικήσει μέσα από το νέο ΕΣΠΑ 2021 – 2027, μέτρα που θα αναπτύξουν τις δραστηριότητές του και ευκαιρίες που θα αξιοποιηθούν προς όφελος δικό τους και της ελληνικής υπαίθρου.

Σε όλα αυτά, όμως, πρέπει να υπάρξουν από πλευράς πολιτείας σύγχρονες περιφερειακές διοικήσεις στην υπηρεσία των αγροτών, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΑ, για γρήγορες διεκπεραιώσεις και σύγχρονες και ευέλικτες κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου με αμφίδρομη επικοινωνία. Και πιστεύω ότι αυτό είναι στο χέρι μας και θα το βελτιώσουμε, όσο το δυνατόν περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Πιστεύω ότι το παρόν νομοσχέδιο δίνει την ελπίδα να δημιουργηθούν νέοι υγιείς συνεταιρισμοί, να συνεχίσουν -όσοι απέμειναν- σε νέες βάσεις, με νέα εργαλεία, για μία δυναμική αγροτική ανάπτυξη, με νέα αγροτική συνεταιριστική συνείδηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, ξεπερνάτε κατά πολύ τον χρόνο. Πρέπει να υπάρχει μία ανοχή, αλλά δύο λεπτά πάνω από το χρόνο νομίζω ότι στερεί χρόνο από τους συναδέλφους σας. Αυτό μην το ξεχνάτε ποτέ. Θα σας παρακαλέσω στα επτάμισι λεπτά θα αρχίζω να χτυπάω το κουδούνι και να σας προειδοποιώ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Κεφαλίδου από το Κίνημα Αλλαγής για επτά λεπτά, με τη σχετική ανοχή βεβαίως και σε σας, κυρία συνάδελφε.

ΧΑΡΟΥΛΑ (ΧΑΡΑ) ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε σε μέρες και ώρες κρίσιμες, χωρίς καμμία απολύτως πολυτέλεια κοινωνικής ησυχίας. Η χώρα μας δέχεται οργανωμένο σχέδιο πίεσης και προκλητικού εκβιασμού από την Τουρκία, μέσω κατευθυνόμενων μεταναστευτικών ροών στα σύνορά μας.

Αυτές τις ώρες δεν υπάρχει διαχωρισμός των Ελλήνων σε κόκκινους, πράσινους, μπλε και πορτοκαλί. Ας το καταλάβουμε. Ο ελληνικός λαός στη συντριπτική του πλειοψηφία το ένωσε από τις πρώτες ώρες κίολας, νωρίτερα θα σας έλεγα από πολλούς

από εμάς. Όχι μόνο άμεσα ανταποκρίθηκε και έδωσε το παρών αλλά ενεργά συμμετέχει και με πατριωτισμό και με ευθύνη.

Και φυσικά μιλάω για τον απλό κόσμο. Κάποιοι από αυτούς είναι αγρότες, είναι κτηνοτρόφοι, είναι αλιείς, που έβαλαν στην άκρη όλα τους τα προβλήματα, τη δυσαρέσκεια από πολιτικές επιλογές της Κυβέρνησης, το θυμό, την αγανάκτηση, και πρόσφεραν τον εαυτό τους, τα εργαλεία της επιβίωσής τους στην υπηρεσία της πατρίδας χωρίς δεύτερη σκέψη. Μάλλον, το ένστικτο του ενεργού πολίτη είναι πιο έντονο σε αυτόν τον απλό κόσμο, που νιώθει την άμεση απειλή και τον κίνδυνο από εχθρική επίθεση.

Αυτές τις ώρες η κριτική για λάθη, καθυστερήσεις, παλινωδίες της Κυβέρνησης καθώς και ιδεολογικές ανησυχίες κάποιων, είναι μίζερες, αντιπαραγωγικές και παύουν να έχουν νόημα. Πρώτα νικάμε όλοι μαζί, για να έχουμε χρόνο και χώρο στον τόπο μας, για να μπορέσουμε να ξαναχωριστούμε σε Δεξιούς, Κεντρώους, Αριστερούς και να αντιπαρατεθούμε, σε περιβάλλον ασφάλειας όμως.

Αυτούς τους απλούς ανθρώπους, τους μη βολεμένους, τους δικούς μας ανθρώπους, αυτούς αφορά το παρόν νομοσχέδιο που έχει να κάνει με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Όσα δίπλα μας συμβαίνουν αυτές τις ώρες, ας τα έχουμε στη σκέψη μας όταν συζητάμε το παρόν νομοσχέδιο, γιατί αφορά το μέλλον αυτών που τις τελευταίες μέρες εξασφαλίζουν τον δικό μας ήσυχο ύπνο.

Συμφωνούμε όλοι νομίζω ότι ο νόμος που θα διέπει τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, οφείλει να υπηρετεί βασικούς στόχους, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση της παραγωγικότητας, την αναβάθμιση των αγροτικών υποδομών και, κυρίως, τον εκσυγχρονισμό της αγροτικής μας παραγωγής, ώστε να μπορεί να συνομιλεί με τις αγορές του εξωτερικού.

Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, η σημερινή προσπάθεια θεωρούμε ότι αποπνέει έλλειψη θάρρους για μεγάλες αλλαγές. Και αυτό φάνηκε και από τα σχόλια της διαβούλευσης που εκφράζουν παρόμοιους προβληματισμούς, αν και προέρχονται από διαφορετικά πρόσωπα και φορείς.

Είναι πολλά τα χρόνια που λέμε και ακούμε ότι ο πρωτογενής τομέας είναι η κινητήριος δύναμη της ελληνικής οικονομίας και πρέπει να στηριχτεί με κάθε τρόπο. Κάθε φορά όμως, που το επαναλαμβάνουμε, αποδεικνύουμε πόσο ανέτοιμη είναι η πολιτεία για να αποδώσει στον πρωτογενή τομέα τη θέση που του αξίζει.

Αιτίες υπάρχουν. Ο τόπος μας παρουσιάζει ιδιαιτερότητες, μικροί κλήροι, που συχνά δεν τα λαμβάνουμε υπ' όψιν μας, έλλειψη συνεργατικής παιδείας, οι καχυποψίες των ίδιων των αγροτών, ιδιαίτερα των παλαιότερων που βίωσαν τις ωραίες εποχές των παχιών αγελάδων, όπου οι επιτηδείοι εκμεταλλεύτηκαν πράγματα και καταστάσεις.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να αποφασίσετε τι θέλετε για τους συνεταιρισμούς και ό,τι αποφασίσετε να το πείτε ξεκάθαρα. Σε αυτή την Αίθουσα, χθες και σήμερα, έχουν ακουστεί ωραία λόγια για παροχή ελευθερίας και εμπιστοσύνης στους συνεταιριστές, που φυσικά στηρίζει η Κυβέρνηση. Την ίδια ώρα ακρωτηριάξετε κάθε κίνητρο συμμετοχής του αγρότη, του παραγωγού, στη συλλογική προσπάθεια με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Υποτίθεται ότι το παρόν νομοσχέδιο καταρτίστηκε με βασικό κριτήριο την εξυγίανση των συνεταιρισμών και με σκοπό να τους βοηθήσει να μετεξελιχθούν σε υγιείς ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, που θα σταθούν με αξιώσεις στην ελεύθερη αγορά. Έτσι τουλάχιστον, λέτε.

Πώς θα το κάνετε αυτό; Με την εισαγωγή των ιδιωτών επενδυτών στους συνεταιρισμούς και, μάλιστα, με δικαίωμα ψήφου που φτάνει το 35%; Έτσι εννοείτε τον εκσυγχρονισμό και την εξυγίανση; Έτσι εννοείτε την αναπτυξιακή προοπτική των συνεταιρισμών, με την ολοκληρωτική αλλοίωση του συνεταιριστικού χαρακτήρα τους, με την αμφίβολη αντιπροσωπευτικότητα στη λήψη των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων, με τη νοθευμένη τους εκπροσώπηση στα διοικητικά συμβούλια;

Κύριε Υπουργέ, δεν θα έλεγα ότι το παρόν νομοσχέδιο είναι επιτυχής τρόπος αναζωογόνησης της αγροτικής ανάπτυξης. Μάλλον είναι ένα όλο νόημα κλείσιμο του ματιού σε μεγαλοεμ-

πόρους και επενδυτές σε βάρος του αγροτικού κόσμου. Ενδεικτικό των προθέσεων και των προτεραιοτήτων σας είναι η σιωπή και η λήθη για τους εργαζόμενους στους υπό εκκαθάριση συνεταιρισμούς, που δεν έχουν πάρει ούτε αποζημιώσεις ούτε δεδουλευμένα. Πού είναι η πρόβλεψη της νομοθετικής σας πρωτοβουλίας; Πουθενά.

Κυρίες και κύριοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε έχει και σημαντικές αλλαγές. Μείωση του ελάχιστου απαιτούμενου αριθμού προσώπων για να ιδρύσουν αγροτικούς συνεταιρισμούς από είκοσι σε δέκα και σε κάποιες περιπτώσεις χωρίς αριθμητικό περιορισμό ή η απλοποίηση της διαδικασίας ίδρυσης αγροτικών συνεταιρισμών.

Όλα όμως αυτά σκιάζονται από το Κεφάλαιο Γ', όπου έχετε διατάξεις που εισάγονται για πρώτη φορά, έχουν δημιουργήσει ανησυχία και αντιδράσεις στους συνεταιρισμούς και στους φορείς και έχουν να κάνουν με το ποσοστό της συμμετοχής των ιδιωτών και όχι άδικα. Με αυτή τη διάταξη οι συνεταιρισμοί μετατρέπονται σε επιχειρήσεις παραδομένες στον ιδιώτη επενδυτή και αυτόν μεν τον κάνετε γενικό δερβέναγα, τον δε συνεταιρισμό χρήσιμο εργαλείο διαχείρισης.

Έχω πολλά να πω, αλλά θα περιοριστώ μόνο στο ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν, γιατί εξυπηρετούν μία πολύ συγκεκριμένη ανάγκη για αυτούς. Εδώ και δεκαετίες διεθνώς υπάρχει αποκρυστάλλωση της ταυτότητάς τους, έχουν διατυπωθεί αρχές και αξίες οι οποίες αντικατοπτρίζουν πάνω από εκατό χρόνια διεθνούς εμπειρίας και πρακτικής.

Αυτό, λοιπόν, το θεμελιώδες χαρακτηριστικό, ότι άλλο συνεταιρισμός και άλλο κεφαλαιουχική επιχείρηση, εσείς έρχεστε και το αλλιώνετε. Σας το έχουν πει μέχρι σήμερα πάρα πολλοί. Στους δε φορείς σας το είπε και ο ίδιος ο Γενικός Διευθυντής της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας. Δεν μπορεί να υπάρξει σχήμα, που να είναι ανάμεσα σε συνεταιρισμό και σε κεφαλαιουχική εταιρεία. Άλλο το ένα άλλο το άλλο. Αλλιώς δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Έρχομαι σε κάτι που αφορά και τον Νομό Δράμας αλλά και όλες τις ορεινές περιοχές. Είναι η τροπολογία την οποία έχετε απορρίψει μετ' επιαιώνων και αφορά τους δασικούς συνεταιρισμούς. Κρυφτήκατε πίσω από τη δικαιολογία ότι δεν είναι στη δική σας αρμοδιότητα. Εγώ θα σας παρακαλούσα, κύριε Υπουργέ, να κοιτάξετε την ουσία και όχι τη διαδικασία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Εδώ, λοιπόν, στις ορεινές περιοχές βάζετε ένα πλαφόν προς τα πάνω, ώστε να υπάρχει η συμμετοχή είκοσι ενός ατόμων, για να μπορούν να έχουν δασικούς συνεταιρισμούς. Θα σας έλεγα ότι την ίδια ευελιξία που δίνετε σε άλλες ομάδες και συνεταιριστικές οργανώσεις παραγωγών και υπάρχει ένα ελάχιστο όριο πέντε μελών, να την προβλέψετε και για τους δασικούς συνεταιρισμούς, γιατί μιλάμε για αυτούς τους συμπολίτες μας που σας μίλησα στην αρχή της ομιλίας μου. Μιλάμε για αυτούς που σήμερα με αυταπάτηση δίνουν τη δυνατότητα σε όλους εμάς να κοιμόμαστε ήσυχοι. Και ξέρετε κάτι; Αφορά όλη την ορεινή Ελλάδα, η οποία έχει και μεγάλα προβλήματα και υπογεννητικότητα και δεν έχει και νέους ανθρώπους να μπορούν να σηκώσουν μία τέτοια δραστηριότητα.

Εύχομαι, λοιπόν, να μπορέσετε να το ξανασκεφτείτε, σας παρακαλώ να το κάνετε και σας ευχαριστώ για τον χρόνο.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Τον λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό ότι ο αγροτικός τομέας της χώρας αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα δομικά και οικονομικά. Το εισόδημα των αγροτών και των κτηνοτρόφων μειώνεται δραματικά. Η τιμή πώλησης πολλών αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων βρίσκεται κάτω από το κόστος παραγωγής και συνεχώς κατarrέει, όπως ενδεικτικά η τιμή του λαδιού και η τιμή του γάλακτος. Η κατάρρευση των τιμών δημιουργεί πρόβλημα επιβίωσης ειδικά για περιοχές προβληματικές, όπως είναι αρκετά

μεγάλες περιοχές της ιδιαίτερης πατρίδος μου της Αρκαδίας, η Κυνουρία και η Γορτυνία. Έτσι, σ' αυτό το πλαίσιο, οι μεμονωμένοι παραγωγοί είναι ευάλωτοι στις πιέσεις μεγάλων επιχειρήσεων που ελέγχουν το λιανεμπόριο και τη διανομή των προϊόντων.

Ταυτόχρονα, ο αγροτικός τομέας θεωρείται ότι θα αποτελέσει το βασικό όχημα για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί θεωρούνται το κατ' εξοχήν μέσο γι' αυτές. Στο παρελθόν, βέβαια, το σχετικό εγχείρημα απέτυχε για πολλούς λόγους, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα αίσθημα αποστροφής των αγροτών προς το «συνεταιρίζεσθαι».

Με το παρόν νομοσχέδιο δεν προωθούνται πολιτικές στήριξης και ενίσχυσης της αγροτικής παραγωγής μέσω της συνεταιριστικής οργάνωσης. Τουναντίον, το υπό κρίση νομοσχέδιο οδηγεί το συνεταιριστικό κίνημα σε οπισθοδρόμηση, χωρίς να επιλύει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν τις προηγούμενες δεκαετίες και επί κρίσης και προ κρίσης κατά την περίοδο, της επίπλαστης ανάπτυξης. Δεν επιλύεται ούτε το θέμα της ρευστότητας για την οποία το ξεπούλημα της Αγροτικής Τράπεζας αποτέλεσε αποφασιστικό πλήγμα.

Με πρόσχημα την ενίσχυση της ρευστότητας, μέσω χρηματοδότησης των συνεταιρισμών από ιδιώτες, επιδιώκεται με το παρόν νομοσχέδιο να περάσει ο έλεγχος των αγροτικών συνεταιρισμών σε ιδιωτικές εμπορικές εταιρείες.

Ο τίτλος του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ψευδεπίγραφος. Αναφέρεται σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, αλλά με τις ρυθμίσεις του αυτοί μετατρέπονται σε ενώσεις κεφαλαίων, σε κεφαλαιουχικές εταιρείες. Αλλιώνονται πλήρως ο χαρακτήρας, η φύση των αγροτικών συνεταιρισμών ως ενώσεων προσώπων που συνεργάζονται για έναν κοινό σκοπό, με κοινωνικό χαρακτήρα, την προαγωγή επαγγελματικών, περιουσιακών και λοιπών συμφερόντων και μέσω αυτών την ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας, αφού πλέον με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, αυτό δεν αφορά συνεταιρισμούς, όπως είπα προηγουμένως, αλλά κεφαλαιουχικές εταιρείες, επιχειρηματικά κέντρα.

Με το νομοσχέδιο παραβιάζονται οι αρχές της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας από τις οποίες πρέπει να διέπεται ένας αγροτικός συνεταιρισμός. Παραβλέπεται το γεγονός ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί αποτελούν μία αυτόνομη και ανεξάρτητη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά βάσει των αρχών της αυτοδιοίκησης, της αλληλεγγύης, της αλληλεγγύης, της ισότητας και της ισοτιμίας, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών της και δεν συνιστούν ένα οικονομικό μόρφωμα, όπως οι εταιρείες κεφαλαίου.

Με τη θεσμοθέτηση της δυνατότητας εισόδου ιδιωτών «επενδυτών» στους συνεταιρισμούς με ποσοστό 35% και τον συνδυασμό αυτού του κρίσιμου ποσοστού με τη διαφορετική αξία της συνεταιριστικής μερίδας και με την κατάργηση της αρχής «μία ψήφος, μία συνεταιριστική μερίδα» προς όφελος των ιδιωτών μελών εξυπηρετούνται ελάχιστοι συνεταιρισμοί που έχουν δεθεί στο άρμα κάποιων επενδυτών της αγοράς. Με το νομοσχέδιο σκοπεύεται ο ιδιώτης με το 1/10 της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας και με περισσότερες ψήφους να εξασφαλίζει τον πλήρη έλεγχο του αγροτικού συνεταιρισμού.

Όλες οι άλλες παραμετρικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου κατατείνουν σ' αυτό. Καταργούνται οι δύο θητείες του προέδρου του αγροτικού συνεταιρισμού και ο αναλογικότερος τρόπος εκλογής των διοικήσεων, με ορατό τον κίνδυνο επαναφοράς νοσηρών φαινομένων του παρελθόντος. Έτσι εμποδίζεται η ανανέωση του δυναμικού των αγροτικών συνεταιρισμών και η είσοδος νέων αγροτών παραγωγών σε αυτούς.

Σε αντίθεση με όσα προβλέπονται για τα φυσικά πρόσωπα-μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού, το νομοσχέδιο δεν προβλέπει υποχρέωση των ιδιωτών «επενδυτών» να συναλλάσσονται με αυτόν και τους επιτρέπει να ασκούν ανταγωνιστική δραστηριότητα προς αυτόν.

Άλλο ένα κρίσιμο θέμα για τη λειτουργία του αγροτικού συνεταιρισμού αφορά στην εμπορική σχέση που έχουν με τα μέλη τους. Το ποσοστό ετήσιας παραγωγής το οποίο κάθε μέλος συνεταιριστή υποχρεούται να παραδίδει στον αγροτικό συνεταιρισμό, καθώς και το ποσοστό εφοδίων που οφείλει να προμηθεύεται

από αυτόν δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 75% από 80% που ισχύει σήμερα. Στον βαθμό που δεν υπάρχει ρύθμιση, αναφέρει το νομοσχέδιο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις για τις ανώνυμες εταιρείες και του Αστικού Κώδικα.

Μία από τις βασικές δραστηριότητες των συνεταιρισμών, η συνεταιριστική εκπαίδευση, αφήνεται και αυτή στην τύχη της, αφού καταργείται το σχετικό ταμείο. Καταργείται ο ΟΔΙΑΓΕ για την προστασία και την αξιοποίηση προς όφελος των συνεταιρισμών της πτωχευμένης περιουσίας τους μετά την ολοκλήρωση της πτωχευτικής διαδικασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επειδή ο χρόνος πιέζει, θέλω να κάνω μία τελευταία αναφορά ως προς τη μη πρόβλεψη ουσιαστικών κινήτρων στο νομοσχέδιο για νέους αγροτικούς συνεταιρισμούς, ούτε για παλαιούς, με τα γνωστά προβλήματα που έχουν. Δεν δίδονται κίνητρα συγχώνευσης αλλά ούτε κίνητρα δημιουργίας νέων. Δεν αντιμετωπίζονται τα προβλήματα των υπό εκκαθάριση αγροτικών συνεταιρισμών.

Αντί να δίνεται στα νέα σχήματα η παραγωγική περιουσία αγροτικών συνεταιρισμών υπό εκκαθάριση, προτιμάται να προωθηθεί η ρευστοποίηση της που μάλιστα ονομάζεται «μετατροπή σε χρήμα». Με άλλα λόγια, με το νομοσχέδιο προωθείται η άλωση των αγροτικών συνεταιρισμών από ιδιωτικά συμφέροντα.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έκανε μία σημαντική προσπάθεια για να ενισχύσει τον θεσμό των αγροτικών συνεταιρισμών. Αυτό που πρέπει να γίνει σήμερα -και δεν γίνεται βέβαια σε κανένα βαθμό με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο- είναι να συνεχιστεί η προσπάθεια εξυγίανσης των αγροτικών συνεταιρισμών, να αντιμετωπιστεί, ουσιαστικά, η διαχρονική υπερχρέωση τους και να δοθούν πρόσθετα κίνητρα για την ένταξη αγροτών σε αυτούς. Πρέπει να εφαρμοστεί, δηλαδή, ένα σχέδιο ανασυγκρότησης και επιχειρηματικής ανάπτυξης των αγροτικών συνεταιρισμών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι συγχέετε τα πράγματα. Είναι άλλο ο αγροτικός συνεταιρισμός και άλλο η κεφαλαιουχική εταιρεία. Με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου ακυρώνεται, όπως είπα προηγουμένως, η φύση και ο χαρακτήρας του αγροτικού συνεταιρισμού. Η είσοδος ιδιωτών στο κεφάλαιό τους και μάλιστα, με δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, ευνοεί σκανδαλωδώς όλους αυτούς που θέλουν να εκποιήσουν τα περιουσιακά στοιχεία των συνεταιρισμών με ελάχιστο αντάλλαγμα ιδιώτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δυστυχώς, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας η νεοφιλελεύθερη ιδεολογία σας και η εκ μέρους σας στήριξη ισχυρών ιδιωτικών συμφερόντων σας οδηγεί στην ιδιωτικοποίηση των πάντων και στην εκχώρηση και παράδοση των σημαντικότερων τομέων και κλάδων της οικονομίας σε ισχυρά ιδιωτικά συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε. Έχετε μιλήσει ενάμισι λεπτό παραπάνω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Αυτό το νομοσχέδιο εντάσσεται στη σειρά νομοσχεδίων που έχουν ήδη ψηφιστεί, ενδεικτικά θα αναφέρω αυτά για την εκπαίδευση, την υγεία, την ενέργεια, την ασφάλιση, τις υποδομές και άλλων- που αποσκοπούν επαναλαμβάτως στην άλωση του συνόλου της οικονομίας από ισχυρά ιδιωτικά συμφέροντα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Γκόκας από το Κίνημα Αλλαγής για επτά λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας θα ήθελα να αναφερθώ στις πολύ σοβαρές εξελίξεις στα ανατολικά σύνορα της πατρίδας μας, όπου οι ενέργειες της Τουρκίας προκάλεσαν την άμεση απειλή για την ασφάλεια της χώρας μας. Οι ελληνικές δυνάμεις του Στρατού, της Αστυνομίας, των συνοριακών φυλάκων και του Λιμενικού έπραξαν -και πράττουν- στο ακέραιο το καθήκον τους. Αυτό αναγνωρίζεται από όλον τον ελληνικό λαό, από όλους μας.

Η απαιτούμενη ομοψυχία και ενότητα περνά μέσα από τη διαμόρφωση κοινής εθνικής στρατηγικής, από το Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών που είναι, όπως είπε και η Πρόεδρός μας, η Φώφη Γεννηματά, μονόδρομος. Διότι δεν αρκούν οι καλές δηλώσεις των Ευρωπαίων εταίρων. Η επόμενη μέρα πρέπει να συνοδεύεται με πρακτικά μέτρα στήριξης και αντιμετώπισης του προβλήματος -που δεν τα βλέπουμε ακόμα- ως υπόθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή ως κοινού προβλήματος με δίκαιο επιμερισμό των επιπτώσεων που προκαλεί σε όλα τα μέλη της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιχειρείται από την Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο που συζητάμε μία παρέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των αγροτικών συνεταιρισμών της χώρας. Περισσότερο, όμως, διευθετεί, δεν περιέχει μεταρρυθμίσεις ενταγμένες σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης του πρωτογενή τομέα, που οπωσδήποτε περιλαμβάνει και τη λειτουργία των οργανώσεων παραγωγών και των αγροτικών συνεταιρισμών ως βασικών εργαλείων στο σχέδιο αυτό.

Όταν λέμε -και προφανώς είναι έτσι αναμφισβήτητο- ότι ο πρωτογενής τομέας αποτελεί πυλώνα για την αναπτυξιακή και οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας μας, αυτό θα πρέπει να αποτυπώνεται σε ολοκληρωμένους σχεδιασμούς οργάνωσής του, στήριξής του με κίνητρα ισχυρά και με βασικό παράγοντα τον ίδιο τον αγρότη.

Κατ' αρχάς, ούτε ο προηγούμενος νόμος του ΣΥΡΙΖΑ, ο ν.4384/2016 διευκόλυνε τη λειτουργία των συνεταιρισμών. Με το συζητούμενο, δε, νομοσχέδιο η πολυνομία παραμένει, δυσχεραίνοντας κάθε μορφή ανάπτυξης και εξέλιξης των συνεταιριστικών οργανώσεων. Δεν παρέχεται βοήθεια στους παραγωγούς μας μέσα από κίνητρα και διευκολύνσεις αλλά και ενημέρωση για να υιοθετήσουν την αρχή του συνεταιρίζεσθαι, για να οργανωθούν και να συνεργαστούν, ώστε ο μόχθος τους να έχει αντίκρισμα, με στήριξη των προϊόντων τους από την παραγωγή μέχρι την προώθησή τους στην αγορά από τους ίδιους.

Η αγροτική οικονομία, ο πρωτογενής τομέας πρέπει να λειτουργεί ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγή και το εισόδημα για τους ίδιους τους παραγωγούς.

Ποια είναι, όμως, η κατάσταση σήμερα; Το εισόδημα του πρωτογενή τομέα έχει συρρικνωθεί με το αυξημένο κόστος παραγωγής, με τις χαμηλές τιμές, τις ελληνοποιήσεις ξένων προϊόντων, τις ασφαλιστικές και φορολογικές επιβαρύνσεις, με μειώσεις σε επιδοτήσεις και ενισχύσεις.

Υπάρχουν δυσκολίες γραφειοκρατικές και χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα και επομένως αδυναμία ένταξης σε αναπτυξιακούς νόμους και σχέδια βελτίωσης. Χάνονται αποζημιώσεις, επειδή δεν έχει προσαρμοστεί ο κανονισμός του ΕΛΓΑ στα νέα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής και νέων ασθενείων που προσβάλλουν καλλιέργειες ή ζώα. Δεν υπάρχει η κατάλληλη εκπαίδευση των αγροτών και ενημέρωση σε θέματα τεχνολογικών εξελίξεων, αλλά και για το ίδιο το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν.

Επίσης, η μη σύνδεση των ενισχύσεων που δίνονται σε σχέση με την πραγματική παραγωγή, στο ποσοστό που θα έπρεπε, αφαιρεί εισοδήματα σε όσους, πραγματικά, παράγουν και αποθαρρύνει τους νέους αγρότες. Διαπιστώνεται, επίσης, απροθυμία για συμμετοχή σε οργανώσεις παραγωγών και σε αγροτικούς συνεταιρισμούς και από νέους αγρότες. Υπάρχουν παράλληλα οι μικροί κλήροι. Και αυτό περιορίζει τις δυνατότητες για καλύτερα αποτελέσματα στις περισσότερες αγροτικές περιοχές. Ίσως τα προβλήματα να αφορούν και στο παρελθόν. Σήμερα, όμως, υπάρχει η πρόκληση και η ανάγκη αυτό να αλλάξει.

Με το παρόν σχέδιο νόμου δεν δίνεται απάντηση στο θέμα των κινήτρων για συμμετοχή σε οργανώσεις παραγωγών, όπως η καλύτερη αντιμετώπιση για τα αναπτυξιακά τους σχέδια, μεγαλύτερες ενισχύσεις και φορολογικά κίνητρα για τα μέλη τους.

Στην επιτροπή, βέβαια, μιλήσαμε αρκετά, αλλά και στην Ολομέλεια. Έγινε αναφορά από τον εισηγητή μας, τον κ. Πάνα σε όλα τα άρθρα, όπως και από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, τον κ. Κατρίνη.

Θα ήθελα να επισημάνω ορισμένα σημεία όπως τον αριθμό των μελών που σε χώρες πιο ανεπτυγμένες, στους παραγωγικούς συνεταιρισμούς ιδιαίτερα, φτάνουν μέχρι και τον αριθμό

τρία. Άρα, θα πρέπει αντίστοιχα και εδώ να το αντιμετωπίσουμε με τον ίδιο τρόπο.

Στο κυρίαρχο και επίμαχο θέμα της παραχώρησης του 35% σε ιδιώτες επενδυτές δεν συμφωνούμε. Πιστεύουμε ότι πρέπει να επανεξεταστεί, για να μην αλλοιωθεί η φυσιογνωμία των συνεταιρισμών. Ο χαρακτήρας του συνεταιρισμού ως προς την ιδιότητα μέλους, τη συμμετοχή, την αντιπροσώπευση δεν ταιριάζει με αυτόν των διαφόρων εταιρικών σχημάτων. Εταιρικές συμπράξεις, ανώνυμες εταιρείες και κεφαλαιουχικές εταιρείες μπορούν να έχουν –και έχουν- τις δικές τους δραστηριότητες. Οι συνεταιρισμοί έχουν οικονομικό και κοινωνικό χαρακτήρα ως ενώσεις προσώπων παραγωγών. Με την πρότασή σας χάνεται αυτός ο κοινωνικός χαρακτήρας.

Η οικονομική ενδυνάμωση μπορεί να τροφοδοτηθεί από προγραμματικές συμφωνίες με ιδιώτες ή με δυνατότητες εισφοράς κεφαλαίων μέσα από περισσότερες μερίδες συνεταιριζομένων που έχουν αυτή τη δυνατότητα ή τη διάθεση.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ στην ιδιαιτερότητα των αλιευτικών συνεταιρισμών που μισθώνουν ελληνικές λιμνοθάλασσες, κυρίως. Για παράδειγμα, στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, στην Άρτα, στον Αμβρακικό Κόλπο λειτουργούν τέτοιοι συνεταιρισμοί.

Πραγματικά νομίζω ότι δικαιολογημένα ζητούν αυτοί οι συνεταιρισμοί να έχουν ένα διαφορετικό πλαίσιο λειτουργίας από τους άλλους συνεταιρισμούς, αφού αφορούν ντόπιους κατοίκους που μόνο από κοινού συνεταιριζόμενοι μπορούν να μισθώσουν αυτά τα δημόσια ιχθυοτροφεία. Προφανώς, με ιδιώτη επενδυτή πολύ περισσότερο αλλάζουν πολλά στον τρόπο εκμετάλλευσης των λιμνοθαλασσών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στο ζήτημα της ευθύνης των μελών των διοικητικών συμβουλίων των συνεταιρισμών, ένα ζήτημα, πραγματικά, που συνδέεται και με τους δισταγμούς που υπάρχουν για συμμετοχή στους συνεταιρισμούς και ιδιαίτερα σε θέσεις ευθύνης. Υπήρξε χρόνο και πάγιο αίτημα από το Κίνημα Αλλαγής, η αποσύνδεση αυτής της ευθύνης με την ιδιότητα ενός προσώπου ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου ενός συνεταιρισμού.

Η τροπολογία που καταθέσατε και αφορά στα θέματα αυτά, κινείται πράγματι προς τη θετική κατεύθυνση. Θα πρέπει όλο αυτό το πλαίσιο να μην αποτελεί αντικίνητρο για συμμετοχή των αγροτών στους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα προσωπικής -όχι των ίδιων των συνεταιρισμών- και για τα εν ενεργεία στελέχη.

Κυρίες Υπουργέ, επιμένουμε όμως ότι θα πρέπει να δείτε θετικά και την τροπολογία που καταθέσαμε για τη δημιουργία διακριτών κεντρικών ενώσεων εθνικής εμβέλειας για τα βασικά προϊόντα της χώρας, το ελαιόλαδο, τα κτηνοτροφικά προϊόντα, το κρασί, τη σταφίδα κ.τ.λ., με τη νομική προσωπικότητα του συνεταιρισμού, για να ενισχυθεί η εθνική στρατηγική ανάπτυξης των κλάδων παραγωγής αυτών των πολύ σημαντικών προϊόντων για τη χώρα μας.

Αν μείνουμε στο τι έγινε μέχρι σήμερα, δεν έχει νόημα ίσως να συζητάμε ούτε καν για τους συνεταιρισμούς που αφορά το νομοσχέδιο. Ο δε ρόλος των διεπαγγελματικών είναι άλλος και μπορεί, όπως αναφέρθηκε και από άλλον συνάδελφο, να υπάρξει συνεργασία με τους συνεταιρισμούς. Θα πρέπει να το ξαναδείτε, κυρίες Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αγροτικός τομέας χρειάζεται τη στήριξη της πολιτείας, οικονομική και θεσμική, ούτως ώστε να υπάρχουν θετικά αποτελέσματα και για τους ίδιους τους παραγωγούς και για την οικονομία της χώρας. Όμως, αυτό δεν εξασφαλίζεται από αυτό το νομοσχέδιο, που καταψηφίζουμε επί της αρχής όπως και τα άρθρα που αλλοιώνουν το χαρακτήρα των συνεταιρισμών και, κυρίως, δεν στηρίζουν την ανάπτυξή τους, αλλά και τη δημιουργία νέων οργανώσεων, που είναι επίσης απαραίτητη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Μαντάς από τη Νέα Δημοκρατία και

αμέσως μετά η κ. Παπανάτσιου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΑΝΤΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προέρχομαι από τον Νομό Μεσσηνίας και ο Νομός Μεσσηνίας είναι συνυφασμένος στη σκέψη όλων μας με το εξαιρετικής ποιότητας ελαιόλαδο που παράγει τα τελευταία χρόνια. Το ελαιόλαδο, λοιπόν, αυτό το μοναδικό σε ποιότητα προϊόν που παράγεται στη Μεσσηνία, για δύο συνεχόμενες χρονιές δέχεται πολύ αρνητικές πιέσεις.

Την περσινή χρονιά λόγω κακής ποιότητας, κυρίως λόγω της κλιματικής αλλαγής, χάθηκαν από τον νομό περίπου είκοσι πέντε χιλιάδες τόνοι παραγωγής και σε οικονομικό αντίτιμο περίπου 100 εκατομμύρια ευρώ. Τη φετινή χρονιά κι ενώ η ποιότητα ήταν εξαιρετική και οι ποσότητες πολύ μεγάλες, δέχτηκε μια τεράστια πίεση στην τιμή το προϊόν με αποτέλεσμα να χάσει ο νομός περίπου 1 ευρώ το κιλό, κατ' επέκταση κοντά στα 80 εκατομμύρια ευρώ για φέτος.

Γιατί κάνω αυτή την αναφορά; Γιατί θέλω να σας πω ένα παράδειγμα, τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στη Μεσσηνία με το ελαιόλαδο και να καταλάβουμε και την αξία αυτού του νομοσχεδίου. Αυτή τη στιγμή το λάδι στην Μεσσηνία πωλείται 2,10 ευρώ το κιλό και παρ' όλη αυτή την πίεση της τιμής και την κρίση που βιώνει το προϊόν, υπάρχουν αυτή τη στιγμή που μιλάμε στη Μεσσηνία υγιείς αγροτικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι προσφέρουν τιμή στα μέλη τους 40 και 50 λεπτά ακριβότερα. Δηλαδή αγοράζουν το προϊόν με 2,50 ευρώ και 2,60 ευρώ, εφόσον πληροί κάποιες συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Αυτό και μόνο το στοιχείο αποδεικνύει περίτρανα την προστασία που μπορεί να παρέχει ένας υγιής συνεταιρισμός στα μέλη του τόσο στη διάθεση του προϊόντος όσο βεβαίως και στο οικονομικό αντίτιμο, το οποίο ας μη γελιόμαστε, είναι το αποτέλεσμα που συζητάμε, η τσέπη του αγρότη, του παραγωγού.

Και πώς το πετυχαίνουν αυτό; Δεν το πετυχαίνουν με μάγια. Το πετυχαίνουν με συγκεκριμένες στοχευμένες ενέργειες. Έχουν φροντίσει κι έχουν βρει τις δικές τους αγορές, διασφαλίζουν την ποιότητα του προϊόντος, εκπαιδεύουν τους παραγωγούς-μέλη τους, επεμβαίνουν όταν χρειάζεται, με αποτέλεσμα να πετύχουν αυτό που, πραγματικά, χρειάζεται η αγορά, έτσι ώστε να διαθέσουν το προϊόν τους.

Υπάρχουν μόνο τέτοιοι συνεταιρισμοί στη Μεσσηνία; Όχι, δεν υπάρχουν μόνο τέτοιοι συνεταιρισμοί. Υπάρχουν και συνεταιρισμοί οι οποίοι έχουν αποτύχει όπως είναι και σε ολόκληρη τη χώρα. Δεν έχουν γίνει όλα καλά με τους συνεταιρισμούς στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια.

Και επειδή άκουσα από πολλούς συναδέλφους ότι σε αυτό φταίνε ίσως οι παραγωγοί πρωτίστως, οι αγρότες, εγώ θα ήθελα να πω ότι πρωτίστως σε αυτό φταίνει το πολιτικό σύστημα της χώρας μας και τα κόμματα, οι οποίοι έβλεπαν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς για πάρα πολλά χρόνια ως ένα μακρύ χέρι εξουσίας, και προσπαθούσαν να εισχωρήσουν εκεί μέσα, προκειμένου να έχουν πολιτικά οφέλη...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Τα δικά σας, από εκεί να δείχνετε...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΑΝΤΑΣ: Κύριε Αποστόλου, αφήστε με να τελειώσω. Δεν καταλαβαίνω γιατί διακόπτετε.

Εμείς έχουμε ένα προνόμιο να κάνουμε και αυτοκριτική πολλές φορές. Δεν είμαστε σαν κι εσάς που νομίζετε ότι τα κάνατε όλα σωστά σε αυτή τη χώρα. Αλλά θα τα πούμε και παρακάτω και για εσάς.

Αυτή η χαμένη αξιοπιστία των αγροτικών συνεταιρισμών στη συνειδηση των αγροτών και παραγωγών αλλά και γενικότερα του οικονομικού συστήματος της χώρας μας, ταυτόχρονα με τη δεκαετή οικονομική κρίση την οποία βιώσαμε και σε συνδυασμό με τις πιέσεις που δέχονται τα προϊόντα σε ολόκληρη τη χώρα, εκτιμώ ότι αποτελούν βασικά συστατικά έτσι ώστε να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε πάλι τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών στη σωστή τους βάση. Γιατί τα αποτελέσματα τα έχουμε και ξέρουμε πώς να το κάνουμε.

Τι κάνει, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο; Κάνει ακριβώς αυτό το πράγμα, να αποκαταστήσει τη χαμένη αξιοπιστία των συνεταιρισμών. Απλοποιεί τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις ίδρυσής

τους. Ταυτόχρονα, προτρέπει με τη μείωση κόστους να μπορούν να μπουν όσο το δυνατόν περισσότεροι. Δημιουργεί ένα ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς. Κάνει ελκυστική τη συμμετοχή και βέβαια επιτρέπει την είσοδο ιδιωτών επενδυτών μέχρι ενός ποσοστού, εφόσον ο συνεταιρισμός το επιθυμεί.

Ακούω τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ να αντιδρούν πάνω στη δυνατότητα των ιδιωτών να μπουν σε έναν συνεταιρισμό και δεν σκέφτονται το απλό: Τα πάντα στη ζωή δεν είναι ένα οικονομικό αντάλλαγμα, αγαπητοί συνάδελφοι. Τα κεφάλαια των αγροτικών συνεταιρισμών είναι πάρα πολύ μικρά. Υπάρχουν ελάχιστοι συνεταιρισμοί στη χώρα μας που έχουν, για παράδειγμα, πάνω από 100.000 ευρώ μετοχικό κεφάλαιο. Η είσοδος ενός ιδιώτη σε έναν αγροτικό συνεταιρισμό δεν είναι ότι θα προσφέρει μόνο χρήματα για να επιβιώσει ο συνεταιρισμός. Θα προσφέρει έναν επαγγελματισμό που του χρειάζονται οι αγρότες. Θα προσφέρει μια διέξοδο στην προβολή και στην προώθηση των προϊόντων που το χρειάζονται αυτή τη στιγμή τα προϊόντα μας, για να μπορέσουμε να διεκδικήσουμε και να κερδίσουμε αγορές. Θα προσφέρει εμπειρία. Θα προσφέρει σωρευμένη τεχνογνωσία που δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή. Δεν είναι μόνο το οικονομικό κίνητρο. Μη μένετε μόνο σε αυτό.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, επίσης, προτρέπει τους παραγωγούς να μνηθούν σε ορθές καλλιεργητικές πρακτικές. Δεν είναι σημαντικό αυτό; Δεν είναι σημαντικό να χρησιμοποιούμε πλέον αυστηρά πρωτόκολλα ποιότητας; Δεν γνωρίζετε κι εσείς ότι το πρώτο πράγμα που εξετάζουν οι διεθνείς αγορές, προκειμένου το προϊόν αυτό να διοχετευθεί σωστά και σε καλές τιμές, είναι τα πρωτόκολλα ποιότητας;

Με το νομοσχέδιο διασφαλίζονται τα μέλη των συνεταιρισμών στο αποθεματικό κεφάλαιο, προκειμένου να παίρνουν κάποια προκαταβολή για τα προϊόντα τους, για να καλύπτουν τα βασικά τους έξοδα. Και βέβαια οργανώνεται ένα ολόκληρο σύστημα για να μπορέσουμε αυτό το ποιοτικό προϊόν, που όλοι μας νομίζουμε ότι το έχουμε, να το διοχετεύσουμε στις αγορές και να πετύχουμε τη σημαντικότερη υπεραξία που μπορούμε να πετύχουμε σε αυτή τη δύσκολη εποχή.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Αρκεί, όμως, ένα εξαιρετικό νομοσχέδιο να διορθώσει όλα τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου στη χώρα μας; Κι εγώ εκτιμώ ότι δεν αρκεί. Η πατρίδα μας χρειάζεται ισχυρό πρωτογενή τομέα, χρειάζεται επαγγελματίες παραγωγούς και η μετεξέλιξη των αγροτών σε επαγγελματίες παραγωγούς περνά, κυρίως, μέσα από την εκπαίδευση των αγροτών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω.

Και εδώ οι συνεταιρισμοί μπορούν να παίξουν έναν τεράστιο ρόλο στην εκπαίδευση των παραγωγών, από την ορθή καλλιεργητική πρακτική μέχρι την εκπαίδευση στο χωράφι, γιατί είναι αυτοί μόνο που μπορούν να το κάνουν, και μέσα από την εκπαίδευση των παραγωγών να μυήσουν και τους παραγωγούς στις ορθές πρακτικές των συνεταιρισμών, έτσι ώστε να αυξήσουν τα μέλη τους και να αποκατασταθεί η χαμένη αξιοπιστία.

Αντιλαμβάνομαι, λοιπόν, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, ότι σε πολλά πράγματα μπορεί να διαφωνούμε, κυρίως ιδεολογικά, και αντιλαμβάνομαι και τη δύσκολη θέση σας μετά το «άδειασμα» του Προέδρου σας στη χθεσινή του συνέντευξη, και παρ' όλο που ο κ. Αραχωβίτης προέτρεψε τους συναδέλφους να σταματήσουν να μιλάμε για το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα μας και να περιοριστούν στο νομοσχέδιο, παρ' όλα αυτά είναι πρώτο στην ατζέντα όλων των ομιλητών.

Θα ήθελα να πω, λοιπόν, ότι αυτή η παραδοχή του κ. Τσίπρα χτες ότι «Ναι, καλώς η Κυβέρνηση έκλεισε τα σύνορα και τα προστατεύει και τα φυλάει» είναι μια παραδοχή η οποία είναι ξεκάθαρα υποκριτική και είναι υποκριτική γιατί ενώ περίμενε τέσσερις ημέρες για να δει τι συμβαίνει, ήρθε μετά από τέσσερις ημέρες να συνταχθεί με την απόφαση αυτής της Κυβέρνησης, αφού είδε ότι ολόκληρη η ελληνική κοινωνία ήταν στο πλευρό του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη.

Δεν είναι η πρώτη φορά, βέβαια, που αναγκάζεστε να προβείτε

σε μια τέτοια πολιτική παλινωδία.

Το ζήσαμε τεσσεράμισι χρόνια, όταν είχαμε Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής αλλά δεν είχαμε μεταναστευτική πολιτική, όταν αντιμετωπίζατε τους πρόσφυγες και τους μετανάστες το ίδιο και χτίζατε πολιτικά αφηγήματα πάνω σε δήθεν ανθρωπιστικές αξίες, όταν θεωρούσατε ότι είστε οι μοναδικοί που μπορείτε να έχετε το προνόμιο του ανθρωπισμού.

Ανθρωπιστές είμαστε και εμείς, αλλά κυρίως δεν είμαστε αφελείς, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, και τέλος πάντων αν δεν μπορείτε να προσφέρετε κάτι καλό σε αυτή τη συγκυρία, τουλάχιστον μην προσπαθείτε να κάνετε και άλλο κακό στην πατρίδα μας με τις πολιτικές σας παλινωδίες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Παπανάτσιου Αικατερίνη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω και εγώ με το θέμα της επικαιρότητας και θα ήθελα να απαντήσω στον προηγούμενο συνάδελφο ότι η προσφυγική κρίση είναι ένα σημείο στο οποίο καλούμαστε όλοι και όλες να αναμετρηθούμε με τα φαντάσματα της Ιστορίας.

Δυστυχώς, άνθρωποι κατατρεγμένοι γίνονται μοχλός πίεσης γεωπολιτικών συμφερόντων. Σε αυτή τη φάση ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δείξει τα αντανakλαστικά που θα θέλαμε. Η αλήθεια είναι ότι δεν έχει γίνει ένας σοβαρός σχεδιασμός από την πλευρά της Κυβέρνησης στην όλη διαχείριση του προσφυγικού εδώ και επτά μήνες. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να πυροδοτήσει αντιδράσεις στα νησιά μας.

Και εδώ, αγαπητοί συνάδελφοι της Κυβέρνησης, θέλει προσοχή. Δεν γίνεται να πατάτε σε δύο βάρκες.

Ακούσαμε σήμερα τον κ. Πέτσα να λέει ότι δεν θέλετε σύγκληση του Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών. Όλα βαίνουν καλώς, δηλαδή. Όλα είναι υπό έλεγχο. Δεν θεωρείτε ότι απαιτείται ενημέρωση. Γιατί, λοιπόν, μας αναζητούσατε τις προηγούμενες ημέρες; Με επικοινωνιακά σόου δεν θα καταφέρετε να λύσετε το πρόβλημα. Ζητήστε την άμεση σύγκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Σταματήστε τις ακρότητες και, επιτέλους, ζητήστε κυρώσεις για τους γείτονες ακόμη και με βέτο.

Για εμάς οποια και αν είναι η ερώτηση, η απάντηση είναι πάντα ο άνθρωπος.

Ας δούμε το νομοσχέδιο που συζητάμε. Η κατάσταση στον αγροτικό χώρο και κατ' επέκταση στο συνεταιριστικό κίνημα είναι λίγο πολύ γνωστή σε όλους μας. Τα τελευταία χρόνια έγινε μια πολύ σοβαρή προσπάθεια ανασύστασης και εκσυγχρονισμού του συνεταιριστικού πλαισίου.

Γνωρίζαμε όταν νομοθετούσαμε ότι οι συνεταιρισμοί είχαν πληγεί τόσο θεσμικά όσο και οικονομικά από τις ακολουθούμενες πολιτικές στον αγροτικό χώρο. Είχαμε σχεδιάσει και υλοποιήσει μέτρα υπέρ του πρωτογενούς τομέα. Αρκετά να σημειώσουμε ότι από εσάς δεν έχει ακουστεί τίποτα για τον αγροτικό κόσμο τόσο προεκλογικά όσο και μετεκλογικά. Η πρώτη σας προσπάθεια παρέμβασης είναι η κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με τον ν. 4384 προσπάθησε πρώτον, να εδραιώσει και να νομιμοποιήσει κοινωνικά την πληγείσα αξιοπιστία των συνεταιριστικών σχημάτων, δεύτερον, να βοηθήσει τους μικρούς αγρότες να επιβιώσουν στο σημερινό περιβάλλον της ακραίας ανταγωνιστικής παγκόσμιας αγοράς, δημιουργώντας υγιείς συνεταιριστικές επιχειρήσεις που θα μπορούν να τους βοηθούν να πετύχουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής και καλύτερες τιμές για τα αγροτικά τους προϊόντα και, τρίτον, να δημιουργηθεί ένα θεσμικό πλαίσιο για την αποφυγή φαινομένων κατάχρησης της εξουσίας από μέλη του συνεταιρισμού ή των διοικητικών συμβουλίων.

Πήραμε υπ' όψιν μας την καλή πρακτική συνεταιρισμών βιώσιμων και με επιχειρηματική αποτελεσματικότητα. Με τον ν. 4384 απλοποιήθηκε η σύσταση των αγροτικών συνεταιρισμών και ρυθμίστηκε η υποχρέωση των μελών να παραδίδουν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους, με στόχο να δημιουργηθούν οι όροι για δυνατός, αυτόν και οικονομικά εύρωστους συνεταιρισμούς.

Ας δούμε τώρα τι γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο. Αγνοεί παντελώς τον αναπτυξιακό, οικονομικό και κοινωνικό ρόλο των συνεταιρισμών και παραβιάζει ευθέως πολλές από τις συνεταιριστικές αρχές. Να τις θυμίσουμε, γιατί ίσως χρειάζεται επανάληψη. Είναι η αρχή της εθελοντικής και ελεύθερης συμμετοχής, η αρχή της δημοκρατικής διοίκησης εκ μέρους των μελών, η αρχή της ισότιμης οικονομικής συμμετοχής, η αρχή της αυτονομίας και ανεξαρτησίας, η αρχή της εκπαίδευσης, η αρχή της συνεργασίας μεταξύ συνεταιρισμών και η αρχή του ενδιαφέροντος για την κοινότητα.

Στην περιοχή μου, στη Μαγνησία, όπως και σε ολόκληρη την Ελλάδα υπάρχουν ζωντανά παραδείγματα μακροχρόνιων και υγιών αγροτικών συνεταιρισμών που κατάφεραν να ενώσουν τις δυνάμεις των μικρών παραγωγών, να εξασφαλίσουν ένα καλό και σταθερό εισόδημα στα μέλη τους και να στηρίζουν τα παραγόμενα προϊόντα στις τοπικές και διεθνείς αγορές.

Με το παρόν νομοσχέδιο καταργείται ο έλεγχος των συνεταιρισμών από το κράτος, καταργείται ο περιορισμός των δύο θητειών του προέδρου, ώστε να υπάρχει εναλλαγή στη θέση. Είναι διατάξεις που είχαν στόχο να περιορίσουν τα φαινόμενα κακοδιοίκησης αλλά και να τυνώσουν και τη διαρκή εκπαίδευση των μελών και τη δημιουργία νέων συνεταιριστικών στελεχών.

Για εμάς ο συνεταιρισμός δεν είναι υπόθεση μιας θητείας ούτε καν μιας γενιάς. Είναι υπόθεση πολλών και μάλιστα διαδοχικών γενιών. Η κατάργηση αυτών των ρυθμίσεων δίνει τη δυνατότητα επανεμφάνισης των παθολογιών του παρελθόντος.

Θέλω να σταθώ, όμως, λίγο στην εμμονή σας να ομογενοποιήσετε τους συνεταιρισμούς με τις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Οι δημοκρατικές αρχές του συνεταιρισμού τον διαφοροποιούν δομικά από τις κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις. Στον ν.4384/2016, ο συνεταιρισμός ορίζεται σαν αυτόνομη ένωση προσώπων, που συγκροτείται εθελοντικά, είναι συνιδιόκτητη και δημοκρατικά διοικούμενη επιχείρηση για την προαγωγή κοινών στόχων.

Το δικό μας νομοσχέδιο, λοιπόν, ευθυγραμμιζόταν πλήρως με τις διεθνείς αρχές του συνεργατισμού.

Πάμε να δούμε τι προβλέπετε εσείς τώρα. Δίνετε τη δυνατότητα εισόδου των ιδιωτών επενδυτών στους συνεταιρισμούς σε ποσοστό έως 35%. Οι επενδυτές θα έχουν δικαίωμα ψήφου, θα συμμετέχουν στη διοίκηση και στις αποφάσεις χωρίς να συναλλάσσονται με αυτόν. Η δε είσοδος τους θα μπορεί να γίνεται και σε τιμή ευκαιρίας, καθώς η μερίδα των επενδυτών δύναται με απόφαση της γενικής συνέλευσης να έχει διαφορετική αξία από τη μερίδα των μελών, καταστρατηγώντας έτσι την αρχή της ισότιμης οικονομικής συμμετοχής.

Επιπλέον, εδώ καταπατούνται οι συνεταιριστικές αρχές της δημοκρατικής διοίκησης και αυτονομίας, καθώς ο ιδιώτης επενδυτής μπορεί να ελέγχει το 35% των ψήφων και να επηρεάσει τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης όπου απαιτείται απαρτία του 50% των μελών ή και λιγότερο.

Τα μέλη-παραγωγοί των αγροτικών συνεταιρισμών έχουν τις υποχρεώσεις συναλλαγής με τον συνεταιρισμό επί ποινή διαγραφής, ενώ οι επενδυτές, αντίθετα, μπορούν να δρουν ανταγωνιστικά προς τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Έτσι, οι παραγωγοί-μέλη των συνεταιρισμών θα έχουν λιγότερα δικαιώματα και μεγαλύτερες υποχρεώσεις σε σχέση με τους επίδοξους επενδυτές.

Οι ρυθμίσεις αυτές δεν εξυπηρετούν τους υγιείς συνεταιρισμούς ούτε και αυτούς που είναι σε λύση και εκκαθάριση. Εξυπηρετούν μόνο τους ιδιώτες μεγαλεμπόρους για τον έλεγχο της αγοράς, την εκμετάλλευση του brand name και της περιουσίας των συνεταιρισμών.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω ότι από το παραγωγικό σας σχέδιο απουσιάζει ο πρωτογενής τομέας, απουσιάζει πλήρως η ύπαρξη συγκεκριμένων μέτρων που θα δώσουν ώθηση και αναζωογόνηση στους υπάρχοντες συνεταιρισμούς, όπως η χρηματοδότησή τους, η βελτίωση της φορολογικής μεταχείρισης των αγροτών που διακινούν την παραγωγή τους μέσω των συνεταιρισμών –το είχε εξαγγείλει ο ΣΥΡΙΖΑ το προηγούμενο έτος και παράλληλα ως κυβέρνηση είχαμε υλοποιήσει φορολογικά κίνητρα, όπως τα φορολογήσιμα πλεονάσματα και ο χαρακτηρισμός τους σαν εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα και όχι από εμ-

πορική-, η εξάρτηση των συνεταιρισμών και των συνεταιρισμένων αγροτών από το τέλος επιτηδεύματος.

Τέλος, πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που, κατά την προσφιλή διαδικασία της Νέας Δημοκρατίας, περιορίζει ή τροποποιεί διατάξεις του ΣΥΡΙΖΑ, κυρίως εδώ επί τα χείρω.

Αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πρέπει να επιτρέψουμε να υπερσχύσουν ξανά λογικές που στο παρελθόν βοήθησαν να απαξιωθεί ή έννοια του συνεταιριζέσθαι στα μάτια του αγροτικού κόσμου αλλά και στο σύνολο της κοινωνίας.

Η κοινωνική οικονομία και ο συνεργατισμός κλείνουν μέσα τους την αλληλοβοήθεια, τη συνεργασία, την αλληλεγγύη και την αμοιβαία προσπάθεια προώθησης και προάσπισης κοινών συμφερόντων. Η κοινωνική οικονομία εξυπηρετεί τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες, και γι' αυτό αποτελεί πεδίο τριβής μεταξύ Κυβέρνησης και Αντιπολίτευσης. Η δημοκρατία στη βάση της παραγωγής και της διοίκησης αποτελεί την ειδοποιό διαφορά της κοινωνικής οικονομίας και του συνεργατικού πνεύματος.

Αυτές τις έννοιες υπηρετήσαμε εμείς τόσο από την επαγγελματική μας σταδιοδρομία όσο και από την πολιτική μας άποψη και θέση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δεν μιλάμε σαν ακαδημαϊκοί των συνεταιρισμών αλλά σαν ενεργά και δραστήρια άτομα εντός του αγροτικού χώρου και γι' αυτό σας παρακαλώ να ακούσετε την άποψή μας και να τη ζυγίσετε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε με τον Βουλευτή του Κινήματος Αλλαγής κ. Μουλκιώτη Γεώργιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστές σε όλες και όλους οι απειλές για την εθνική ασφάλεια, τις οποίες υφίσταται η χώρα μας από τη γείτονα χώρα, την Τουρκία. Είναι επίσης γνωστό ότι χθες παρήλασαν από τη χώρα μας διάφοροι παράγοντες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακούστηκαν πάρα πολλά και διάφορα, αλλά –δεν μπορεί, πρέπει να το πούμε– δεν ακούστηκε τίποτα, μα τίποτα κατά του Ερντογάν.

Αυτό τώρα το ερμηνεύουμε όπως θέλουμε, πλην όμως υπάρχει ένα ζήτημα το οποίο οφείλουμε να το τονίσουμε.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Το είπα πριν εγώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ηρεμήστε.

Είναι θέμα για το οποίο, είτε ειπώθηκε είτε όχι, πρέπει να πούμε ότι το Κίνημα Αλλαγής έχει θέσει συγκεκριμένα ζητήματα και συγκεκριμένα ερωτήματα προς την Κυβέρνηση, τα οποία δεν έχουν απαντηθεί. Μάλιστα χθες η Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής από αυτό το Βήμα έθεσε πολύ συγκεκριμένα ερωτήματα. Βεβαίως το μέζον ζήτημα που εδώ και μήνες έχει θέσει το Κίνημα Αλλαγής και δεν έχει απαντηθεί μέχρι σήμερα –που όψιμα κάποιος το κατάλαβαν και τώρα το επαναφέρουν– είναι το θέμα σύγκλησης του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών. Εδώ και μήνες το έχει θέσει μόνο το Κίνημα Αλλαγής και δεν υπήρξε καμιά άλλη συμπαράσταση. Όψιμα, όμως, κάποιος το θέλουν. Το λέω απλώς για σχολιασμό.

Το μέζον ζήτημα που είναι τα εθνικά θέματα, πρέπει να το αντιμετωπίζουμε με μια άλλη διάσταση, πολιτική διάσταση, εθνική διάσταση. Πρέπει το Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών να συγκληθεί. Είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίο.

Δεύτερο ζήτημα για το οποίο πρέπει να πούμε και να έχουμε υπ' όψιν μας, είναι το αίτημα της Πρόεδρου του Κινήματος Αλλαγής προς τον Πρόεδρο της Βουλής για σύγκληση της Διάσκεψης των Προέδρων και εφαρμογή του Κανονισμού, κατ' άρθρο 63 παράγραφος 1Γ, με πολύ συγκεκριμένα αιτήματα, όπως αναφέρονται στην επιστολή. Μέχρι σήμερα ουδέν έχει αναφερθεί.

Κατά τα άλλα, για το εθνικό θέμα του Έβρου προχωρούμε μια διαδικασία, γινόμαστε μάρτυρες πραγμάτων και θεμάτων. Είναι σε πάρα πολύ καλή κατάσταση σε σχέση με την άποψη που εκφράζουμε όλες οι πλευρές για τον αγώνα που γίνεται στον Έβρο και συνεχίζουμε, αφού παρατηρούμε το τι γίνεται. Όμως, εμμένουμε στη σύγκληση του Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο, πράγματι, η Κυβέρνηση φέρνει προς συζήτηση ένα νομοσχέδιο –όπως και πολλά άλλα που κατά καιρούς έχει φέρει– με ψευδεπίγραφους τίτλους. Ουσιαστικά τι

κάνει; Κάνει τη δουλειά που κάνει ένα ειρηνοδικείο πλέον σήμερα, για να τακτοποιήσει ένα θέμα σε σχέση με τα καταστατικά συνεταιρισμών. Τα καταστατικά και ό,τι πρέπει να αναφέρουν, είναι θέμα αποκλειστικής αρμοδιότητας της αυτονομίας των μελών των συνεταιρισμών και όχι βεβαίως της νομοθετικής εξουσίας. Όμως, σε κάθε περίπτωση το αντιμετωπίζουμε και αυτό ως νομοθετική εξουσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η περίοδος την οποία διανύουμε είναι ίσως η πιο κρίσιμη για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας, την ανασυνταξή της, αλλά και αυτής της ίδιας της ελληνικής υπαίθρου.

Η μεγαλύτερη πρόκληση την οποία έχει να αντιμετωπίσει η ελληνική αγροτιά, είναι ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση ενός εθνικού σχεδίου με βάση τη νέα συλλογιστική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αγροτικός τομέας στην Ελλάδα σαφώς χρειάζεται συνολική αναδιάρθρωση και εξωστρέφηση. Το λέμε διαχρονικά, το λένε όλες οι κυβερνήσεις από τη Μεταπολίτευση μέχρι σήμερα. Υπάρχει, πράγματι, αιτούμενο δεδομένο ή οφείλουμε να προβληματιστούμε για το τι γίνεται σε αυτή την κατάσταση;

Οι ομάδες παραγωγών χρειάζονται ενίσχυση των συνεργειών τους για να αυξήσουν τον εξωστρεφή και εξαγωγικό προσανατολισμό τους αλλά και την υποστήριξη μέσω κατάλληλων ασφαλιστικών και φορολογικών κινήτρων και ευνοϊκών όρων χρηματοδότησης από τις τράπεζες.

Στην παρούσα φάση, στη φάση έλλειψης ρευστότητας αλλά και περιορισμένης δυνατότητας δανεισμού, ο μόνος ρεαλιστικός δρόμος για την επίτευξη οικονομιών κλίμακος είναι η μαζική αύξηση του βαθμού συνεργασίας στο πλαίσιο του αγροτοδιατροφικού τομέα σε όλα τα επίπεδα και με όλους τους τρόπους. Δυστυχώς, όμως, το παρόν νομοσχέδιο δεν διακατέχεται από καμμία τέτοια λογική, δηλαδή τη λογική του εκσυγχρονισμού του συνεταιριστικού πλαισίου λειτουργίας προς μια αναπτυξιακή κατεύθυνση, με γνώμονα τις ανάγκες και το συμφέρον της ελληνικής οικονομίας αλλά και της ελληνικής αγροτιάς. Είναι καθαρά νομοσχέδιο διεκπεραιωτικό και το μόνο στο οποίο στοχεύει είναι να εξυπηρετήσει συγκεκριμένα συμφέροντα.

Συγκεκριμένα, προωθείται η χρηματοδότηση και, κυρίως, ο έλεγχος των συνεταιρισμών από το ιδιωτικό κεφάλαιο χωρίς κριτήρια. Δεν προωθεί μια αποτελεσματική σύμπραξη με τον ιδιώτη επενδυτή. Δεν επιλύει τα μέγιστα προβλήματα των αγροτικών συνεταιρισμών που αφορούν την αδιαφάνεια αποφάσεων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την ελλειμματική δημοκρατική λειτουργία. Δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα σχέσης συνεργασίας με τους αγοραστές αλλά και τους μεταποιητές των αγροτικών προϊόντων.

Αντιθέτως, καθιστά τους συνεταιρισμούς απλά εργαλεία διαχείρισης της αγοράς και των τιμών, που μάλιστα θα λειτουργούν σύμφωνα με τις επιδιώξεις, δυστυχώς, του επενδυτή και ονομάζονται αγροτικοί συνεταιρισμοί κατά την Κυβέρνηση. Κι αυτό γιατί αντί ο νόμος να προβλέπει τη σύμπραξη των αγροτικών συνεταιρισμών με επενδυτές χωρίς δικαίωμα ψήφου, δηλαδή μέσω προγραμματικών συμφωνιών που θα δίνουν ενδεχομένως φορολογικά κίνητρα στους αγροτικούς συνεταιρισμούς και θα θέτουν μια εναλλακτική αναπτυξιακή προοπτική για τον συνεταιρισμό, το νομοσχέδιο προβλέπει ότι οι συνολικές ψήφοι του ιδιώτη θα ανέρχονται –ακούστε!– μέχρι ποσοστό 35%. Αυτά γίνονται στις ανώνυμες εταιρείες και ξέρετε το τι γίνεται. Το νομοσχέδιο, λοιπόν, θέλει το 35% σε ποσοστό τάξης μεγέθους στον συνολικό αριθμό των ψήφων που διαθέτουν τα μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού.

Κύριε Υπουργέ, ο αγροτικός τομέας πτωχαίνει. Έχετε μεγάλη ευθύνη και πρέπει να αναλάβετε πρωτοβουλίες και όχι να κατεβάσετε νομοσχέδια, όπως κατεβάσατε και αυτό το νομοσχέδιο, που δεν προσφέρουν καινοτόμες λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα του πρωτογενούς τομέα.

Να υπενθυμίσω –γιατί δεν δίνετε λύσεις και δεν προσφέρετε τίποτα– ότι υιοθετήσατε τη λογική να σπαρθούν φωτοβολταϊκά πάρκα σε γόνιμες περιοχές, σε γη υψηλής παραγωγικότητας, ενώ έχουν μείνει ανεκμετάλλευτοι λόφοι και ημιορεινές περιοχές. Όμως, οι επενδυτές προσφέρουν διάφορα άλλα ανταλλάγματα για τη γη υψηλής παραγωγικότητας. Σε λίγο, αφού σπέρνουμε

αυτά, θα θερίζουμε –όπως έχω πει πάλι– φωτοβολταϊκά πάρκα.

Στη Βιωτία υπάρχουν μείζονα προβλήματα τα οποία χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση. Αναφέρομαι στην Κωπαίδα, των διακοσίων τριάντα χιλιάδων στρεμμάτων, αυτή που ο σημερινός Πρωθυπουργός ως Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης κατάργησε δύο φορές μολονότι δεν είχε καν χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά ήταν ένα αυτοχρηματοδοτούμενο νομικό πρόσωπο. Την Κωπαίδα, λοιπόν, σήμερα ποιος τη διαχειρίζεται; Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος. Ακούστε! Είναι υπηρεσία σε ένα απλό στάδιο και τίποτα άλλο. Αυτή είναι η λογική του πώς αναπτύσσεται μια περιοχή από την Κυβέρνηση.

Γι' αυτόν τον λόγο επαναφέρω την πρόταση για ίδρυση νέου φορέα, του Οργανισμού Αγροτικής Ανάπτυξης Κωπαίδος, για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της γεωργικής ανάπτυξης στις διακοσίες τριάντα χιλιάδες στρέμματα με μελέτη και κατασκευή τουλάχιστον σύγχρονων δικτύων.

Βεβαίως, πρέπει να διαμορφωθούν και άλλες πολιτικές πάνω σε αυτό το πλαίσιο. Εκεί μόνο εάν διαμορφωθούν πολιτικές, τότε θα έχουμε τον αγρότη να μένει εκεί στην Κωπαίδα ή και στις ευρύτερες περιοχές που πρέπει να υπάρχει.

Τέλος, την ίδια στιγμή κρίσιμη είναι η δημιουργία περιφερειακής αγοράς αγροτικών προϊόντων Στερεάς Ελλάδος, όπως αναφέρεται στο χωροταξικό του έτους 2018, με έδρα τη Λιβαδειά και με λειτουργία που θα βασίζεται στα πρότυπα των δημοπρατηρίων που ήδη λειτουργούν στο εξωτερικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπενθυμίζω ότι οι δεσμοί του Κινήματος Αλλαγής και του ΠΑΣΟΚ με τους αγρότες ήταν και παραμένουν αναλλοίωτοι. Από το 1981 και χάρη στην κυβέρνηση Παπανδρέου ο αγρότης και η αγρότισα κατέκτησαν μια νέα θέση στην ελληνική κοινωνία. Δώσαμε σκληρές μάχες εντός και εκτός Ελλάδος για να υπερασπιστούμε και να θωρακίσουμε τα συμφέροντα του Έλληνα αγρότη. Αυτές τις μάχες, με τις δυνάμεις που μας αναλογούν, θα τις συνεχίσουμε, γιατί η αγροτιά ήταν, είναι και θα είναι –όπως το λέμε, αλλά το πιστεύουμε εμείς– η ραχοκοκαλιά της ελληνικής υπαίθρου. Γιατί πιστεύουμε ότι μόνο με ουσιαστική και συλλογική προσπάθεια μπορεί να ξημερώσει ένα καλύτερο αύριο για τον Έλληνα αγρότη.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σκρέκας για μια μικρή παρέμβαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε, επειδή ακούω πολλούς Βουλευτές να φέρνουν και να ξαναφέρνουν το θέμα της δυνατότητας να κατασκευαστούν φωτοβολταϊκά πάρκα σε γη υψηλής παραγωγικότητας μέχρι του ποσού του 1%. Επειδή φαίνεται ότι δεν γνωρίζουν, θα ήθελα να επαναλάβω τι ισχύει μέχρι τώρα.

Μέχρι τώρα, μπορούσαν να κατασκευαστούν φωτοβολταϊκά πάρκα σε γη υψηλής παραγωγικότητας εκατέρωθεν εθνικού και επαρχιακού δικτύου διακόσια μέτρα. Τι σημαίνει αυτό; Θα σας πω ένα παράδειγμα. Στα Τρίκαλα που εκλέγομαι, έχουμε περίπου χίλια χιλιόμετρα εθνικού και επαρχιακού δικτύου. Με διακόσια και διακόσια μέτρα εκατέρωθεν σημαίνει ότι σε τετρακόσιες χιλιάδες στρέμματα θα μπορούσε, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης διάταξης, να πάρει κάποιος άδεια μικρής επέμβασης και να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό πάρκο. Σας πληροφορώ ότι η συνολική καλλιεργήσιμη γη στα Τρίκαλα είναι περίπου πεντακόσιες χιλιάδες στρέμματα, δηλαδή όχι 1%, αλλά στο 30% της γης υψηλής παραγωγικότητας από όπου διαπερνούν οι επαρχιακοί ή εθνικοί δρόμοι θα μπορούσε κάποιος να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό. Ερχόμαστε εμείς και βάζουμε ένα ταβάνι, ένα στοπ και λέμε ότι μπορείς να κατασκευάσεις μέχρι του ποσού 1% της συνολικά καλλιεργούμενης γης, σε γη υψηλής παραγωγικότητας. Έτσι προστατεύουμε τη γη.

Δεν το έχετε καταλάβει. Νομίζω ότι τώρα το καταλάβατε και καταλαβαίνετε ότι αυτό το οποίο νομοθετήσαμε –όχι τώρα, εδώ και έναν μήνα– είναι στη σωστή κατεύθυνση, γιατί προστατεύει τη γη υψηλής παραγωγικότητας.

Επαναλαμβάνω, για σας που δεν το καταλαβαίνετε, ότι μέχρι τώρα μπορούσε κάποιος, κατά παρέκκλιση, να κατασκευάζει αγροτικά φωτοβολταϊκά και εκτός απ' αυτό δίνεται η δυνατότητα -δεν το καταλαβαίνετε κι αυτό και μου κάνει εντύπωση- σε φτωχούς, σε μικρούς, σε μικρομεσαίους αγρότες να πάνε να κατασκευάσουν ένα φωτοβολταϊκό δίπλα στην πομόνα τους, δίπλα στο δικό τους το χωράφι.

Δεν χρειάζεται να πάει, κύριε Βουλευτά της Αντιπολίτευσης, του ΚΙΝΑΛ, να ψάχνει να αγοράζει άλλα χωράφια ή να βρίσκει άλλη γη να κατασκευάσει, κάτι που μπορεί να είναι πολύ ακριβό, γιατί θα έχει πολύ ακριβούς όρους δόμησης, αλλά φαίνεται ότι μάλλον δεν ενδιαφέρεστε πραγματικά για τους αγρότες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Αποστόλου, τι θέλετε; Θέλετε να απαντήσετε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Θέλω να κάνω μία παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, έχετε τον λόγο, μόνο για ένα λεπτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Αυτά που είπε ο κ. Σκρέκας δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, διότι από την ώρα που ανοίγει η δυνατότητα να έχουμε φωτοβολταϊκά τόξα σε γη υψηλής παραγωγικότητας, η επόμενη διαδρομή θα είναι σε συνδυασμό και με τη δυνατότητα να πουλούν μέχρι το 75% της παραγόμενης ενέργειας. Θα έχουμε την εικόνα η γη υψηλής παραγωγικότητας να είναι όλη σκεπασμένη με φωτοβολταϊκά τόξα. Ουσιαστικά, ενώ αυτό που θέλετε -και θέλουμε όλοι- είναι να ενισχυθεί ο πρωτογενής τομέας μέσα από την αντιμετώπιση του προβλήματος κόστους-ενέργειας με τα φωτοβολταϊκά, τελικά θα χάσουμε τη γη υψηλής παραγωγικότητας και ταυτόχρονα, θα γίνουμε όλοι υπηρέτες συγκεκριμένων συμφερόντων, για τον απλούστατο λόγο ότι, έχοντας τη δυνατότητα για ένα μεγαβάτ ανά επένδυση, θα δημιουργηθεί ένα μεγάλο μαγαζί, με συγκεκριμένα συμφέροντα, το οποίο θα ελέγχει όλη την κατάσταση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, ας μην ανοίγουμε άλλο το θέμα. Ειπώθηκε η άποψη της Κυβέρνησης και της Αντιπολίτευσης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Για μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, έχετε τον λόγο για μισό λεπτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Αποστόλου, δεν μπορώ να καταλάβω τι δεν καταλαβαίνετε. Λέτε ότι θα σκεπαστεί η γη υψηλής παραγωγικότητας με τα φωτοβολταϊκά. Σας λέω ότι βάζουμε ένα πλαφόν, ένα ταβάνι, μία οροφή μέχρι 1% της καλλιεργήσιμης γης. Όταν κυβερνούσατε εσείς, μπορούσε να χτιστεί το 20%, το 30% της γης υψηλής παραγωγικότητας...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Μα, τι λέτε τώρα, κύριε Υπουργέ;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Δεν υπήρχε ούτε ένα χιλιοστό!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ...λόγω της παρεκκλίσεως διακόσια και διακόσια μέτρα εκατέρωθεν επαρχιακού και εθνικού δικτύου.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Το 1% προστασία υπήρχε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πόσο δύσκολο είναι να το καταλάβετε αυτό το πολύ απλό πράγμα; Λέτε ότι θα σκεπαστούν όλα. Εγώ σας λέω ότι θα μπορέσει ο μικρός, ο φτωχός αγρότης, στην πομόνα του δίπλα, στο χωράφι του, σε ένα μικρό κομμάτι να κατασκευάσει ένα φωτοβολταϊκό, για να μπορέσει να μείνει στο χωράφι του. Εσείς θέλετε, μόνο αυτοί οι επενδυτές κεφαλαίου που έχουν τα μεγάλα κεφάλαια, να μπορούν να κατασκευάσουν φωτοβολταϊκά!

Σας λέμε ότι στη Γερμανία το 16% της ισχύος των φωτοβολταϊκών είναι αγροτικά φωτοβολταϊκά. Στην Ελλάδα είναι μόλις το 9%, ενώ έχουμε τόσο ήλιο! Εσείς δεν θέλετε, να κατασκευάσουν

οι αγρότες φωτοβολταϊκά! Θέλετε μόνο να το κάνουν οι επενδυτές κεφαλαίου!

Συγχαρητήρια, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Υπάρχει το 1%!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Έγινε κατανοητό, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι οκτώ μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Κοζάνης, Α' Τμήμα.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αυλωνίτη Αλέξανδρο-Χρήστο.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αυτούς τους μήνες, που είμαι εδώ, ως νέος Βουλευτής, το μόνο που έχω διαπιστώσει είναι ότι «το αλάθητο του Πάπα» είναι απ' αυτήν την πλευρά. Από εδώ είμαστε όλοι άχρηστοι! Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το εθνικό θέμα. Το εθνικό θέμα έχει γίνει αντικείμενο αντιπαράθεσης εντός της Βουλής και κομπάζει ο Αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργός ότι αυτός είναι εκείνος, ο οποίος θα λύσει το προσφυγικό!

Κούνια που μας κούναγε! Ειλικρινά, το πιστεύω αυτό. Είναι ένα τεράστιο, διαχρονικό πρόβλημα, που οι αιτίες, η πηγή της δημιουργίας των μεταναστευτικών και των προσφυγικών ροών, συνεχίζουν να υπάρχουν.

Σκέφτομαι το εξής: Ωραία, πολύ σωστά -συμφώνησε και ο Αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ- να κλείσουμε τα σύνορά μας. Από την άλλη πλευρά, που έχουν ανοίξει τα σύνορα, τι πολιτικές υποσχέθηκαν οι μεγάλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πού είναι οι κυρώσεις; Ποιος θα πιέσει, θα ασκήσει τις απαραίτητες διπλωματικές και οικονομικές κυρώσεις προς τον Ερντογάν να κλείσει τα σύνορα; Ποιος θα τον πιέσει να τηρήσει την κοινή δήλωση, τη συμφωνία που έκανε η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Τουρκία;

Εμείς διχάζουμε τον κόσμο! Για πηγαίνετε στα χωριά, πηγαίνετε στους τόπους που ο λαός πονάει φοβισμένος! Οι εθνικιστικές εξάρσεις πού οδηγούν; Μπούμερανγκ θα γυρίσει αυτή η κατάσταση σε σας που δημιουργείτε αυτήν την εθνική ένταση, αυτήν την όξυνση. Οι πατριώτες από δω, οι μειοδότες από κει! Αυτή είναι η εθνική πολιτική, που ασκείται από την Κυβέρνησή σας; Θα τα δούμε εδώ στο αμέσως προσεχές διάστημα.

Πάμε στο νομοσχέδιο.

Θα πω και εγώ απευθείας, κύριε Υπουργέ, ότι η μοναδική στόχευση του νομοσχεδίου σας είναι ο έλεγχος των συνεταιρισμών από ιδιώτες, τους οποίους βαφτίζετε «επενδυτές». Η είσοδος των ιδιωτών στους συνεταιρισμούς και μάλιστα, με δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου, θα δημιουργήσει πρόβλημα στους συνεταιρισμούς. Αλλοιώνετε εντελώς το συνεταιριστικό πνεύμα. Από τότε που δημιουργήθηκε στα Αμπελάκια -αν δεν κάνω λάθος- έτσι μέχρι σήμερα αλλοιώνεται εντελώς η λέξη «συνεταιρισμός». Βλέπετε ότι όλοι όσοι ασχολούνται, οι συνεταιρισμένοι αγρότες ή εν πάση περιπτώσει όλοι οι συνεταιρισμένοι Έλληνες, έρχονται σε κάθετη αντίθεση με σας. Μόνο κάποιος συνεταιρισμός σε ολόκληρη την Ελλάδα είναι σύμφωνος με το νομοσχέδιό σας.

Αυτή είναι, λοιπόν, η καθολική άρνηση. Θα πρέπει, το αλάθητο που έχετε, να το μοιιάσετε λίγο και με απόψεις, που ακούστηκαν και απ' αυτήν την πλευρά. Λίγο! Ακούστε και εμάς!

Ειλικρινά, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί καταργείτε τον θεσμό, που έχει να κάνει με τη συνεταιριστική εκπαίδευση. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί καταργείται ο περιορισμός της θητείας των προέδρων, καθώς και ο αναλογικότερος τρόπος εκλογής των διοικήσεων με τη δικαιολογία ότι δημιουργούνται αδύναμες διοικήσεις. Δεν μπορεί να ισχυρίζεται κάποιος, για έναν θεσμό, που η βασική του αρχή είναι η συνεργασία και η αλληλεγγύη, ότι δεν μπορούν να συνεργαστούν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Πού ακούστηκε αυτό; Μου φαίνεται ότι επικρατεί η λογική της κλειστής παρέας στον συνεταιρισμό και όχι οι δημοκρατικές διαδικασίες.

Ο προηγούμενος νόμος, που ψηφίστηκε επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ήταν ένας καλός νόμος. Περιορίσε και σταμάτησε την κατάρρευση του συνεταιριστικού κινήματος, ενώ πολλοί λόγοι υπήρξαν και συνενώθηκαν στο να καταρρεύσει το συνεταιριστικό κίνημα. Μην του δίνετε κι εσείς άλλη μία καταπακιά, για να εξαφανιστεί το συνεταιριστικό κίνημα από την Ελλάδα, τη στιγμή που η Ελλάδα δημιούργησε το συνεταιριστικό κίνημα. Αναφέρθηκε προηγουμένως στην περιοχή Αμπελάκια.

Θέλουμε συνεταιρισμούς υγιείς. Αυτός είναι ο σκοπός μας. Άρα, εκεί που θα πρέπει να στοχεύει το νομοσχέδιό σας -και δεν το κάνει- είναι, πρώτον, να συνεχιστεί η προσπάθεια εξυγίανσης των συνεταιρισμών, έτσι ώστε να επαναποκτηθεί η εμπιστοσύνη και να αντιμετωπιστεί ριζικά η διαχρονική υπερχρέωση και, δεύτερον, να δοθούν πρόσθετα κίνητρα για την ένταξη παλιών και νέων αγροτών στους συνεταιρισμούς. Το πετυχαίνει αυτό το νομοσχέδιο; Εγώ νομίζω ότι δεν το πετυχαίνει και θα μας δοθεί η ευκαιρία κάποια στιγμή να το κουβεντιάσουμε ξανά.

Αποτελούν, λοιπόν, αρνητική προϋπόθεση όλα αυτά που είπα προηγούμενα, για να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Επιτρέψτε μου, όμως, κύριε Υπουργέ, να πω κάτι, επειδή προέρχομαι από την Κέρκυρα. Η Κέρκυρα έχει ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, που έχει να κάνει με το πώς να στηρίξουμε εκεί το συνεταιριστικό κίνημα. Είναι κατάφυτη από ελαιόδεντρα. Να σκεφτείτε ότι το νησί της Κέρκυρας έχει τέσσερα εκατομμύρια ελαιόδεντρα και οι Παξοί εξήντα πέντε χιλιάδες. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει τουριστικό ντεκόρ, στην κυριολεξία, για να πουλάμε το τουριστικό προϊόν και τείνει να γίνει μονοκαλλιέργεια ο τουρισμός. Γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε, οικογένειες και γενιές επί γενεών, από τον ελαιώνα και τώρα τείνει ο ελαιώνας να εξαφανιστεί, από άποψη παραγωγής. Έχει ενάμισι ευρώ το λάδι με πέντε βαθμούς οξύτητα. Το κόστος είναι περίπου 2,5 ευρώ. Πώς να μην εγκαταλειφθεί;

Ξέρετε τι κάνουν στην Κέρκυρα οι αγρότες, κύριε Υπουργέ; Σας υπέβαλα και μια γραπτή ερώτηση από τις 2 Δεκεμβρίου και δεν μου απαντήσατε. Κόβουν τα ελαιόδεντρά τους και τα πουλάνε για ξυλεία! Και μου λέτε τώρα να πάω εγώ στην Κέρκυρα και να τους πω: Ξέρετε, παρενβήν στο νομοσχέδιο για τους συνεταιρισμούς. Για πού τους συνεταιρισμούς; Τι άλλο, δηλαδή, αντικείμενο έχει ο συνεταιρισμός της Κέρκυρας, όταν συμβαίνει αυτό;

Υπάρχει και κάτι άλλο. Έρχεται κοινή υπουργική απόφαση ότι θα κλείσουν τα ελαιотριβεία -πενήντα, εξήντα ελαιотριβεία είναι τα οποία αμείβονται από ποσότητα λαδιού, από αυτή που παράγεται κατά την έκθλιψη. Πού να βγουν οικονομικά; Θα τα κλείσουν, γιατί δεν μπορούν να επενδύσουν ένα μεγάλο ποσό, που ξεπερνά ακόμα και την αξία ολόκληρου του εργοστασίου ή της βιοτεχνίας, έτσι ώστε να μην υπάρχουν περιβαλλοντικά προβλήματα με τη μούργα, δηλαδή με αυτό που βγάζει κατά την έκθλιψη ο καρπός.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, πόσο σοβαρά ζητήματα αντιμετωπίζουμε.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τι λέτε για τα περιβαλλοντικά προβλήματα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Λέω το εξής: Υπάρχει, κύριε Υπουργέ, και παρακαλώ να το σκεφτείτε...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Από πότε είναι η ρύθμιση για τη συμμόρφωση των συγκεκριμένων ελαιотριβείων;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Είναι από την προηγούμενη κυβέρνηση.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Όχι, είναι εδώ και μία δεκαετία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Όχι, όχι. Ακούστε με. Η κοινή υπουργική απόφαση...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Γιατί όλα τα άλλα ελαιотριβεία έχουν συμμορφωθεί στην Ελλάδα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Κύριε Υπουργέ,

ακούστε λίγο, σας παρακαλώ. Τυχαίνει να είμαι παιδί ελαιотριβέα, γεννήθηκα δηλαδή μέσα στο λίστο, που λέμε στην Κέρκυρα, και ξέρω πολύ καλά το όλο θέμα. Θα σας πω το εξής: Είναι πενήντα, οικογενειακού χαρακτήρα, ελαιотριβεία, τα οποία εκθλίζουν ελαιόκαρπο στην περιοχή τους, τα οποία, αν κάνουν επένδυση αυτού του είδους, που ζητάει το Υπουργείο, πρέπει να πουλήσουν το ελαιотριβείο τους για να κάνουν...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ... (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Είναι νομοθεσία πολλών ετών η κοινή υπουργική απόφαση, την οποία σας ζητάω να αλλάξετε, δίνοντάς τους μία αναβολή να μην κλείσουν τα ελαιотριβεία, γιατί θα καταστραφεί και αυτό που έχει μείνει.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πόσες αναβολές έχουν πάρει μέχρι σήμερα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Αν δεν κάνω λάθος, έχουν πάρει δύο αναβολές.

Δώστε, λοιπόν, μία αναβολή στην κατεύθυνση τού να δείτε με τη μέθοδο του ΣΔΙΤ να κατασκευαστεί ένα εργοστάσιο, που να επεξεργάζεται τη μούργα σε ένα κεντροβαρές σημείο, έτσι ώστε να λυθούν τέτοιου είδους ζητήματα. Είναι πολύ σημαντικό το θέμα. Διαφορετικά, θα μείνει ολόκληρη Κέρκυρα χωρίς ελαιотριβεία. Ένα μόνο ελαιотριβείο έχει πάρει τη σχετική άδεια.

Αυτές τις σκέψεις είχα και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, αφού τονίσω το εξής: Βοηθήστε στην τιμή του λαδιού. Δεν είπα να παλέψετε μόνο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενισχύστε την τιμή του ελαιόλαδου, παραδείγματος χάρι με το σύστημα «all inclusive». Γιατί δεν τονώνετε αυτή την αγορά, να αγοράζουν, δηλαδή, οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις το τοπικό λάδι, το τυποποιημένο λάδι, έτσι όπως προβλέπει η νομοθεσία, έτσι ώστε να ενισχυθεί και η τοπική παραγωγή, κύριε Υπουργέ;

Είναι ζητήματα καθοριστικής σημασίας για τον ελαιώνα της Κέρκυρας, για ένα μεγάλο κομμάτι της παραγωγικής διαδικασίας, που μπορεί να είναι σε δεύτερη μοίρα τώρα, αλλά πριν από μερικά χρόνια -πριν την ανάπτυξη του τουρισμού- ήταν στην κορυφή, ήταν μονοκαλλιέργεια, μόνο με αυτό ζούσαν οι Κερκυραίοι και οι Παξινοί πολίτες.

Μετά από αυτές τις σκέψεις, πρέπει να καταλάβετε φυσικά, ότι δεν θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αυτό και περιμένω, αν έχετε την καλοσύνη, κύριε Υπουργέ, απαντήσεις σε αυτά που σας είπα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα τρεις μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1ο Γυμνάσιο Κοζάνης (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ κ. Χαρίτου Δημήτριος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΡΙΤΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, μετά και τη χθεσινή σαφή και κατηγορηματική τοποθέτηση του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ για τους ευρύτερους σχεδιασμούς της γείτονος, την εργαλειοποίηση του προσφυγικού-μεταναστευτικού, την επιβεβλημένη και αυτονόητη ανάγκη προστασίας των συνόρων της χώρας μας, θα ανέμενε κανείς να δείξετε την απαραίτητη ευθύνη και σοβαρότητα. Πού να τα βρείτε όμως;

Αντί να αντιληφθείτε την κρισιμότητα των στιγμών, βλέποντας τη μεγάλη εικόνα της γεωπολιτικής απειλής, που δέχεται η χώρα μας, δυστυχώς επιμένετε με ανευθυνότητα να τροφοδοτείτε παροξυσμούς, πολώσεις και διαιρέσεις στην κοινωνία μας, που είναι το μόνο που δεν χρειάζεται αυτή τη στιγμή.

Σήμερα, οφείλουμε να αναζητήσουμε, χωρίς αυταρέσκεια, τη διαμόρφωση κατά το ελάχιστο μιας εθνικής στρατηγικής. Από την πλευρά μας, είμαστε έτοιμοι. Αν δεν μπορεί ή δεν θέλει ο Πρωθυπουργός να σηκώσει το βάρος της διεκδίκησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των κυρώσεων για την Τουρκία ή να απειλή-

σει με βέτο παντού, σας θυμίζω ότι έχει ήδη ζητηθεί η σύγκληση του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Το έχουμε απορρίψει ήδη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΡΙΤΟΥ: Δικαίωμά σας. Εκτίθεστε απέναντι στον ελληνικό λαό.

Έρχομαι στο θέμα μας, κύριοι συνάδελφοι. Όσοι αγρότες μάς παρακολουθούν, θα λένε ότι αντιδικούμε περί όνου σκιάς, δηλαδή για το τίποτα, όχι μόνο γιατί είναι απαξιωμένη η εικόνα, που έχουν για τους συνεταιρισμούς, αλλά γιατί, κύριε Υπουργέ, ενώ είμαστε χρονικά λίγο, πριν ξεκινήσει η νέα καλλιεργητική περίοδος, ένα μεγάλο μέρος των αγροτών μας βρίσκεται σε πραγματική αδυναμία να προετοιμαστεί και να αντεπεξέλθει στις ανάγκες της νέας χρονιάς.

Να σας υπενθυμίσω, κύριε Υπουργέ, ότι οι αγρότες της Ροδόπης που επλήγησαν πέρυσι από ακραία καιρικά φαινόμενα, ακόμα περιμένουν να αποζημιωθούν.

Κυρίες και κύριοι, σας ακούω να μιλάτε διαρκώς για την προβληματική κατάσταση των συνεταιρισμών, λες και είσατε άμοιροι ευθυνών. Δικά σας θύματα είναι, κύριοι. Ξεχάσατε που τους είχατε μετατρέψει σε μπλε και πράσινα κομματικά παραμάγαζα, για να εκλέγουν Βουλευτές και να υποδεικνύουν Υπουργούς; Μην μας κουνάτε το δάχτυλο για τις προσπάθειες που έγιναν την προηγούμενη περίοδο, ώστε να μπει τάξη, κύριοι, ανάμεσα στα χιλιάδες άταφα δικά σας πτώματα των συνεταιρισμών, που ακόμα ταλαιπωρούν αγρότες, ακόμα και τους κληρονόμους τους.

Δεν σας ταιριάζει, κύριοι, ο ρόλος του εξυγιαντή των συνεταιρισμών, αλλά ο ρόλος αυτού που βάζει ταφόπλακα στη συνεταιριστική ιδέα. Και ξέρετε πολύ καλά πώς λέγεται.

Ο πυρήνας, κύριοι, των ρυθμίσεών σας βρίσκεται στο μέτοχο επενδυτή που εισάγεται στους συνεταιρισμούς, στον «κύριο 35%», που θα βάζει τα λεφτά, όπως λέτε. Σας το είπαν πολλοί, ότι αυτό δεν είναι συνεταιρισμός. Σας το είπε καθαρά ο εκπρόσωπος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας, ότι, όπου επιχειρήθηκε να εφαρμοστεί μία τέτοια ρύθμιση, απέτυχε. Δεν ιδρώνει το αυτί σας, όταν μάλιστα, γνωρίζετε ότι απέτυχε σε χώρες, στις οποίες είναι ισχυρή η συνεταιριστική ιδέα και σοβαρή η επιχειρηματικότητά.

Σας το εξήγησε πολύ απλά ένας πρόεδρος συνεταιρισμού. Σας είπε ότι δεν μπορούν να συνυπάρχουν παραγωγοί από τη μία και μέτοχος επενδυτής σε ένα σχήμα.

Σας θυμίζω τι σας είπε, κύριοι: Έχοντας κάνει σύμβαση ως συνεταιρισμός για να πουλήσει το γάλα με 90 λεπτά, πληρώνει στους παραγωγούς-μέλη του 87 λεπτά, ενώ στην αγορά διακινείται γάλα με 80 λεπτά. Ο «κύριος 35%» μέτοχος, προφανώς θα θέλει, θα επιδιώξει, να πληρωθεί ο παραγωγός-μέλος του συνεταιρισμού όχι με 87 λεπτά, αλλά με 80 λεπτά, ώστε να επωφεληθεί τη διαφορά του 10% ως εμπορικό κέρδος, σε βάρος των παραγωγών, μέσα στον ίδιο τον συνεταιρισμό.

Τι δεν καταλαβαίνετε, κύριοι; Ότι άλλα είναι τα συμφέροντα των παραγωγών μετοχών και άλλα του «κυρίου 35%», που στις συνελεύσεις με οριακή απαρτία θα έχει τη δυνατότητα να υπογορεύει αποφάσεις για τα συμφέροντά του;

Δεν νομοθετείτε, κύριοι, κανέναν συνεταιρισμό. Νομοθετείτε, αν εμπλακούν, τη διάλυση των υφιστάμενων υγιών και βιώσιμων συνεταιρισμών. Νομοθετείτε, κύριοι, όχι τόσο αθώα. Θέλετε να το εμφανίσετε ως την ευκαιρία για να βρουν -δήθεν- χρηματοδότηση οι παραγωγοί, που έχουν ιδέες. Αφήστε τα αυτά στην άκρη.

Γνωρίζουμε και γνωρίζετε πολύ καλά ότι πίσω από αδρανείς συνεταιρισμούς υπάρχουν τεράστιες περιουσίες σε αγροτικές υποδομές, όπως για παράδειγμα της Ροδόπης.

Μπορώ να υποθέσω, κύριοι, το μέγεθος της κοινωνικής περιουσίας σ' όλη την Ελλάδα, που αυτή βρίσκεται πλέον στο στόχαστρο, στους σχεδιασμούς με τα μοντέλα συνεταιρισμών που θα εισάγετε. Θα μας πείτε καχύποπτους. Και γιατί να μην είμαστε; Ρυθμίζετε τα πάντα, ακόμα και την παραμικρή αλλαγή στα καταστατικά των συνεταιρισμών. Τυχαιά, κύριοι, δεν φέρνετε καμμία -μα καμμία- ρύθμιση για την προστασία όλης αυτής της τεράστιας κοινωνικής περιουσίας; Μάλλον για προίκα, για δέλεαρ την κρατάτε για τους μετόχους επενδυτές. Δεν αναζωογο-

νείτε τους συνεταιρισμούς. Στήνεται το colpo grosso, για να γίνει-ται μεγαλύτερη υπαρπαγή κοινωνικής περιουσίας και πλούτου των αγροτών, για να δοθεί στα χέρια των λίγων, των «κυρίων 35%», που με μικρό κόστος θα τη μεταφέρουν σταδιακά στα χαρτοφυλάκιά τους.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, απευθυνόμενος στη νέα γενιά των αγροτών. Θα τους θυμίσω ότι η κοινωνική περιουσία των συνεταιρισμών είναι οι κόποι, οι θυσίες των γονιών τους. Οφείλουν να την υπερασπιστούν, ξεπερνώντας στην πράξη θνησιγενή σχήματα, όπως αυτά που στήνετε. Να αναζητήσουν συνεργατικά σχήματα. Άλλωστε, αυτή είναι οι πραγματικοί παραγωγοί. Να διεκδικήσουν την κοινωνική περιουσία, που τους ανήκει, να διεκδικήσουν πολιτικές, που θα αντιμετωπίζουν τα διαρθρωτικά προβλήματα του πρωτογενή τομέα, αξιοποιώντας τους κοινοτικούς πόρους, τις νέες τεχνολογίες, την τεχνολογία και την έρευνα.

Ο πρωτογενής τομέας, η αγροτική οικονομία μπορεί πράγματι να συμβάλει αποφασιστικά στο συνολικό σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, κύριοι, μόνο αν στις προτεραιότητες των πολιτικών δυνάμεων αποκτήσει το βάρος που πραγματικά της αξίζει να έχει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώ στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μανούσο Βολουδάκη.

ΜΑΝΟΥΣΟΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν συνηθίζω από το Βήμα αυτό να μιλάω για θέματα άλλα από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όμως οι μέρες που ζούμε πιστεύω ότι είναι τέτοιες, που το επιβάλλουν. Ζήσαμε τις τελευταίες μέρες μια απόπειρα εισβολής στην πατρίδα μας από χιλιάδες ανθρώπους, που δεν το δικαιούνται, κατευθυνόμενους από την Τουρκία, σε μια κατάσταση που οδήγησε σε επιβουλή, όπως το είπε ο Πρωθυπουργός, επί του εθνικού μας εδάφους.

Πιστεύω ότι είμαστε όλοι υπερήφανοι για την αποτελεσματικότητα και το φρόνημα που επέδειξαν οι Ένοπλες Δυνάμεις, η Αστυνομία, το Λιμενικό στα νησιά, αλλά και οι απλοί άνθρωποι στα σύνορα, που ο καθένας, με τον δικό του τρόπο, προσπάθησε να υποστηρίξει και υποστηρίζει ακόμα την προσπάθεια να υπερασπιστούμε τα σύνορά μας. Στη δύσκολη ώρα οι Έλληνες, όπως και παλιά, έδειξαν πατριωτικό φρόνημα, έδειξαν και ομοψυχία. Αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας επιτρέπει να αισιοδοξούμε ότι η πατρίδα μας έχει αύριο.

Ο Πρωθυπουργός κατάφερε να φέρει την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Έβρο την ώρα της κρίσης και αυτό έχει μια ιδιαίτερη σημασία, όχι μόνο για τα όσα συγκεκριμένα ήδη αποκομίζουμε από την επίσκεψη αυτή, δηλαδή την ενίσχυση από τη FRONTEX των δυνάμεων επιτήρησης, την πρόσθετη οικονομική βοήθεια κ.λπ.. Εννοώ την ενίσχυση, όχι μόνο για όσα ήδη έγιναν, αλλά και γι' αυτά που ακολουθούν, γιατί βέβαια, δεν έχει τελειώσει η ιστορία. Έχουμε μπροστά μας πολύ δρόμο, στον οποίον χρειαζόμαστε την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως γιατί χρειάζεται να αναθεωρηθεί ο περίφημος Κανονισμός του Δουβλίνου, αυτός που ρυθμίζει τα της παροχής ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι σε εντελώς λάθος βάση και που πρέπει να αναθεωρηθεί μ' έναν τρόπο που να επιτρέπει στην Ευρώπη να προστατεύει τα σύνορά της, να προστατεύει τελικά και την ταυτότητά της -προσθέτω εγώ- και στο κάθε κράτος-μέλος να μπορεί να προστατέψει και τα σύνορα και την εθνική του ταυτότητα.

Τις πρώτες τέσσερις μέρες αυτής της έκτακτης κατάστασης είδαμε από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ και γενικότερα της Αριστεράς -αλλά η Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει βέβαια ιδιαίτερη σημασία- μια επιστροφή στις παλιές ιδέες. Στις δηλώσεις κορυφαίων στελεχών σας στα μέσα ενημέρωσης, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακόμα και σε ανακοινώσεις θεσμοθετημένων οργάνων του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όπως της νεολαίας του, για παράδειγμα, είδαμε να κυριαρχούν οι παλιές αντιλήψεις των ανοικτών συνόρων, της υποδοχής των μεταναστών, με κάθε τρόπο και είδαμε να κατηγορείται η Κυβέρνηση για ακροδεξιά εθνικιστική πολιτική ή δεν ξέρω εγώ τι άλλο.

Χρειάστηκε να φτάσουμε χθες το βράδυ, τέσσερις μέρες μετά και ενώ είχαν γίνει όλα αυτά, τα οποία περιέγραψα, για να δούμε τον κ. Τσίπρα σε μια ακόμα ιστορική κωλοτούμπα να αναγνωρίζει ότι ναι, οποιαδήποτε κυβέρνηση θα έκλεινε τα σύνορα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, προσπαθεί ο Πρόεδρος σας, να σας κάνει ΠΑΣΟΚ του παρελθόντος, αλλά δεν του βγαίνει. Δεν είναι ούτε στο δικό του DNA ούτε στο δικό σας και η κοινωνία το καταλαβαίνει αυτό.

Ξεκαθαρίστε, λοιπόν, τη θέση σας και δείτε: Είστε με τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων, που θέλουν την πατρίδα τους ακέραια, τα σύνορά τους να φυλάσσονται, την εθνική τους ταυτότητα καθαρή και συγκεκριμένη όπως είναι ή είστε με τις περιθωριακές ομάδες του 3%, του «ανοικτά σύνορα», της ανομίας παντού και του μπάχαλου στα πανεπιστήμια και στην κοινωνία;

Έρχομαι στα του νομοσχεδίου. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε εδώ μια ουσιαστική μεταρρύθμιση: τη δυνατότητα εισόδου στους συνεταιρισμούς ιδιωτών επενδυτών, με δυνατότητα να συνεισφέρουν κεφάλαιο και να αποκτούν ψήφους μέχρι 35% του συνόλου. Πρόκειται, κατά τη γνώμη μου, για μια σημαντική μεταρρύθμιση, που δίνει τη δυνατότητα στους υγιείς συνεταιρισμούς να αντλήσουν κεφάλαια από την αγορά, να μπορέσουν να αναπτυχθούν, να ανταγωνιστούν στην αγορά. Είναι μια δυνατότητα, που και του ΣΥΡΙΖΑ ο αντίστοιχος νόμος προέβλεπε, βέβαια με μια πολύ κρίσιμη διαφορά. Προέβλεπε τη δυνατότητα να μπει κάποιος επενδυτής, ναβάλει χρήματα, αλλά χωρίς να έχει δικαίωμα ψήφου. Αυτά τα πράγματα δεν γίνονται, βέβαια. Κανείς δεν θα έβαζε τα λεφτά του, παρά μόνο αν τα λεφτά του τα είχε μαζέψει από τα λεφτόδεντρα, γι' αυτό και δεν δούλεψε αυτό μέχρι σήμερα.

Είναι πολύ σημαντικό το ότι από εδώ και πέρα προβλέπεται η δυνατότητα αυτή και δεν μπορώ πραγματικά να κατανοήσω την αντίδραση της Αντιπολίτευσης στο ζήτημα αυτό. Για την ακρίβεια, μπορώ να την κατανοήσω. Με την απλή λογική δεν κατανοείται. Γιατί; Διότι εδώ ο νόμος δεν έρχεται να επιβάλει σε κανέναν συνεταιρισμό να αποκτήσει ιδιώτες εταίρους, να αποκτήσει ιδιώτες μετόχους, ιδιωτικά κεφάλαια. Σε κανέναν δεν επιβάλλεται. Εάν, όμως, κάποιος συνεταιρισμός το επιθυμεί, μπορεί. Δίνεται αυτή η δυνατότητα και η Αντιπολίτευση, η Αριστερά και όχι μόνο, καταλαμβάνεται από ιερά μανία.

Γιατί, λέω εγώ; Δεν μοιάζει λογικό. Υπάρχει, όμως, ένας λόγος στην πραγματικότητα. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, πιστοί στις ιδεολογικές σας καταβολές, πιστεύετε ότι εσείς, η πεφωτισμένη ηγεσία, γνωρίζετε καλύτερα απ' αυτούς που τους αφορά το πώς θα κάνουν τη δουλειά τους. Το μοντέλο αυτό ποδηγέτησης της κοινωνίας έχει πεθάνει εδώ και κάποιες δεκαετίες. Καλό είναι να το καταλάβετε. Προχωράμε στην πατρίδα μας σ' ένα άλλο μοντέλο, ένα μοντέλο που οδηγεί σε πραγματική ανάπτυξη.

Θα πω δυο λόγια για την τροπολογία για τη δακοκτονία, κύριε Υπουργέ. Πολύ καλά κάνει και φέρνετε αυτήν την τροπολογία, για να επισπευσθούν οι διαδικασίες της προμήθειας των υλικών των διαγωνισμών για τη δακοκτονία. Θα επαναλάβω κάτι, που σας είπα και στην επιτροπή: Είναι καλό αυτό, αλλά δεν αρκεί. Πρέπει να ολοκληρωθεί η διαδικασία της πρόσληψης των τομεάρχων της δακοκτονίας. Με ενημερώσατε ότι είναι εν εξελίξει. Θα ήθελα, όμως, να διασφαλίσετε ότι θα μπορέσουν τις αμέσως επόμενες μέρες οι περιφέρειες να προκηρύξουν τους διαγωνισμούς της πρόσληψης των τομεαρχών, γιατί πρέπει οπωσδήποτε τον Ιούνιο να μπορούν να πιάσουν δουλειά.

Δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση, στις ελαιοπαραγωγικές περιοχές να αντιμετωπίσουμε προβλήματα σαν αυτά που αντιμετωπίσαμε πέρυσι στην Κρήτη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώ στο Βήμα τον Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ κ. Καλαματιανό Διονύσιο-Χαράλαμπο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ζήτημα που συζητούμε σήμερα στο νομοσχέδιο αφορά στους συνεταιρισμούς, ένα κρίσιμο θέμα που αφορά και στην παραγωγική διαδικασία, στην παρα-

γωγή του τόπου μας.

Όμως, το θέμα της επικαιρότητας είναι το προσφυγικό-μεταναστευτικό και επιτρέψτε μου ένα σχόλιο και γι' αυτό. Οφείλουμε να αναδείξουμε το ζήτημα αυτό, το προσφυγικό-μεταναστευτικό ως ένα ευρωπαϊκό ζήτημα. Δεν αρκούν οι επικοινωνιακοί χειρισμοί, δεν αρκούν οι επισκέψεις, τα χτυπήματα στην πλάτη και μόνο η χρηματοδότηση. Έχουμε ανάγκη από έμπρακτη στήριξη από τους Ευρωπαίους εταίρους μας.

Δεν ακούσαμε τίποτα στην επίσκεψή τους για την καταδίκη της Τουρκίας, που εκμεταλλεύεται τους πρόσφυγες, για να εξυπηρετήσει δικούς της γεωπολιτικούς στόχους. Δεν ακούσαμε τίποτα για συγκεκριμένα μέτρα και οικονομικές κυρώσεις εναντίον της Τουρκίας. Δεν ακούσαμε τίποτα για την ισομερή κατανομή των προσφύγων σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, ώστε να μη γίνει η Ελλάδα αποθήκη ψυχών.

Έχουμε ανάγκη από την εκπόνηση και υλοποίηση ενός εθνικού σχεδίου για το κρίσιμο αυτό ζήτημα και εμείς είμαστε έτοιμοι να συνδράμουμε σε αυτό. Θα πρέπει, όμως, να αφήσετε την αλαζονική και αυταρχική σας συμπεριφορά. Ενεργήστε για τη σύγκληση Συνόδου Κορυφής, συγκαλέστε Συμβούλιο Πολιτικών Αρχηγών, για να πείσετε -σε αυτό πιστεύουμε και εμείς- ότι χρειάζομαστε ομοψυχία και όχι διχαστικές πρακτικές.

Ως προς το σχέδιο νόμου που συζητάμε, δεν απαντά στα προβλήματα του πρωτογενή τομέα, της πρωτογενούς παραγωγής του τόπου μας. Αποκαλύπτει, όμως, ξεκάθαρα το σχέδιο της Κυβέρνησης σχετικά με τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία, που πιστεύει ότι θα πρέπει να έχουν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί της χώρας. Η Κυβέρνηση οραματίζεται να μετατρέψει τους αγροτικούς συνεταιρισμούς σε κεφαλαιουχικές εταιρείες. Είναι έκδηλη η πρόθεσή της να αναδείξει το ιδιωτικό κεφάλαιο ως τον κύριο πρωταγωνιστή, που θα καθορίζει τις εξελίξεις σε αυτούς. Δίνει στους ιδιώτες επενδυτές το δικαίωμα της άμεσης εμπλοκής τους στα δρώμενα των συνεταιρισμών.

Το αφήγημά σας είναι ότι με την είσοδο των ιδιωτών επενδυτών θα επιλυθεί το ζήτημα της χρηματοδότησης των συνεταιρισμών. Αυτό, όμως, που θα καταφέρετε είναι να περάσει ο έλεγχος των συνεταιρισμών σε ιδιώτες και θα μεταλλαχθεί βεβαίως, ο χαρακτήρας τους. Οι συνεταιρισμοί θα μετατραπούν σε επιχειρήσεις, που θα αποβάλουν εξ ολοκλήρου την ιδέα του συνεργατισμού, χωρίς να ωφελούνται βεβαίως, οι υγιείς συνεταιρισμοί ούτε όμως και οι υπό εκκαθάριση συνεταιρισμοί να αποκομίζουν κάποιο όφελος.

Χαρακτηριστική είναι η αντίδραση του συνόλου των φορέων, που έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση της διαρκούς επιτροπής. Εξέφρασαν τον έντονο προβληματισμό τους για την είσοδο ιδιωτών επενδυτών στους συνεταιρισμούς. Αξίζει να αναφερθεί ότι ο Γενικός Διευθυντής της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας τόνισε ότι η είσοδος των ιδιωτών επενδυτών είναι αντίθετη με τη συνεταιριστική λογική. Επιπλέον, επικαλέστηκε την εμπειρία του και επεσήμανε ότι δεν υπάρχει θετικό αποτέλεσμα σε άλλες χώρες όπου επιχειρήθηκε κάτι παρόμοιο. Καλό είναι να ακούσουμε αυτούς τους εμπειρογνώμονες, που γνωρίζουν τη διεθνή κατάσταση.

Το νέο σχέδιο νόμου έρχεται σε ευθεία ρήξη με τις συνεταιριστικές αρχές. Πλήττεται η αρχή της αυτονομίας και η αρχή της ανεξαρτησίας. Πλήττεται η αρχή ότι η περιουσία των συνεταιρισμών ανήκει στις γενεές και όχι στους μετόχους. Κρίσιμο είναι το γεγονός ότι με το σχέδιο νόμο θα μπορούν οι ιδιώτες να συμμετέχουν στους συνεταιρισμούς με ποσοστό 35%. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι, οι αποφάσεις που θα λαμβάνονται, να είναι ουσιαστικά σύμφωνες με τα συμφέροντα των ιδιωτών.

Ακόμα, όμως και ο τρόπος που μπορεί κάποιος ιδιώτης να αποκτήσει το 35% είναι τουλάχιστον αμφιλεγόμενος. Αυτό με την πρότασή σας μπορεί να γίνει ακόμα και με απόφαση του 1/5 των μελών και με απλή πλειοψηφία. Τι σημαίνει στην πράξη αυτό; Σημαίνει ότι το 10% των μελών θα μπορεί να καθορίσει την τύχη ολόκληρου του συνεταιρισμού.

Επίσης, με το σχέδιο νόμου καταστρατηγείται η δημοκρατική αρχή της «μίας μερίδας μία ψήφος». Επιτρέπεται να καθορίζεται η αξία της μερίδας των ιδιωτών επενδυτών μέσα από τη Γενική Συνέλευση. Παράλληλα, μπορεί να είναι διαφορετική από εκείνη των

μελών. Πρακτικά, ένας ιδιώτης επενδυτής θα μπορεί να αποκτήσει το 35% ενός αγροτικού συνεταιρισμού με τιμή και αξία μερίδας διαφορετική με απόφαση απλώς της Γενικής Συνέλευσης. Εξάλλου, δεν προβλέπεται καμμία υποχρέωση των μελών επενδυτών να συναλλάσσονται με τον εκάστοτε συνεταιρισμό, ενώ αυτό είναι υποχρεωτικό για τα μέλη, για τους συνεταιριστές.

Όλα αυτά έρχονται σε μια περίοδο, που η πολιτική σας έχει αφήσει αρνητικό αποτύπωμα στους αγρότες, τους κτηνοτρόφους και τους αλιείς της χώρας. Τα πεπραγμένα είναι γνωστά. Αυξήσατε με το που αναλάβατε την τιμή στο αγροτικό ρεύμα αέρα, άρα αυξήσατε το κόστος παραγωγής. Κατά τα άλλα, δηλώνετε ότι θέλετε να μειώσετε το κόστος παραγωγής.

Τα στελέχη σας ισχυρίζονται συνεχώς με έμφαση ότι πρέπει να προαχθούν πολιτικές και δράσεις, που θα έχουν ως στόχο τη μείωσή του. Οι πράξεις σας, όμως, δείχνουν το αντίθετο και έχουν το αντίθετο αποτέλεσμα.

Σε ότι αφορά την κτηνοτροφία, οι έλεγχοι στην αγορά έχουν μειωθεί, οι κτηνοτρόφοι μάς καταγγέλλουν ότι γίνονται παράνομες ελληνοποιήσεις σε γαλακτοκομικά και άλλα προϊόντα και αυτό προάγει αθέμιτες πρακτικές, με αποτέλεσμα οι τιμές του παραγωγού να δέχονται ασφυκτική πίεση.

Στην αλιεία ψηφίσατε χαράτσι για όλα τα αλιευτικά σκάφη, που θα υπολογίζεται με βάση το μήκος του σκάφους και όχι με τον τόζρο του κάθε αλιέα.

Μέσα σε όλα αυτά, προωθείτε και την ιδιωτικοποίηση του ΕΛΓΑ, ισοπεδώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον δημόσιο χαρακτήρα του.

Οι αγρότες μας, κύριε Υπουργέ, έχουν ανάγκη από έναν αποτελεσματικό και σύγχρονο ΕΛΓΑ, που θα αποζημιώνει άμεσα και με δίκαιο τρόπο τις πραγματικές ζημιές, όχι έναν ιδιωτικό οργανισμό, που θα μετακυλίζει το επενδυτικό κόστος στους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε και πέτυχε τη μείωση της φορολογίας των συνεταιρισμών, από το 13% στο 10%, εφάρμοσε την προνομιακή μεταχείριση των συνεταιριστικών οργανώσεων στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Άφησα για το τέλος το μεγαλύτερο ζήτημα των ημερών στον αγροτικό κλάδο. Τουλάχιστον στην πατρίδα μου, την Ηλεία, είναι ένα μείζον θέμα και έχει μειώσει πάρα πολύ το εισόδημα των αγροτών μας στην περιοχή, το θέμα της τιμής του ελαιολάδου. Έχει φέρει σε πραγματική απόγνωση τους παραγωγούς μας. Είναι γνωστή η επιλογή σας για την αδράνεια. Το μόνο που ξέρετε να κάνετε καλά, είναι να λέτε συνεχώς ότι δεν μπορείτε να παρέμβετε για να στηρίξετε την παραγωγή. Επικαλείστε τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς. Την ίδια στιγμή, άλλες χώρες, που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα, της χαμηλής τιμής δηλαδή, παρεμβαίνουν και προσπαθούν να πετύχουν στήριξη των παραγωγών. Αυτή είναι η ανύπαρκτη πολιτική σας για τον πρωτογενή τομέα.

Σήμερα, όσο ποτέ χρειαζόμαστε ισχυρούς αγροτικούς συνεταιρισμούς, που θα προστατεύσουν και θα ενισχύσουν τους παραγωγούς μας. Εσείς, σε αντιδιαστολή με αυτή την ανάγκη, νομοθετείτε για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς με γνώμονα το κεφάλαιο και το όφελος του ιδιώτη επενδυτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω σε τριάντα δευτερόλεπτα.

Συμπερασματικά, το μέλλον για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς της χώρας, σύμφωνα με το σχέδιο, που φέρνει η Κυβέρνησή σας, προδιαγράφεται δυσόωνο. Ο ρόλος των συνεταιρισμών είναι ιδιαίτερα κρίσιμος για τη σωστή λειτουργία και αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Οι υγιείς συνεταιρισμοί μπορούν να λειτουργήσουν ως ανάχωμα και προστατευτικό περιβάλλον σε δύσκολες συνθήκες.

Κύριοι της Κυβέρνησης, καταψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο, το οποίο, όχι μόνο δεν επιλύει προβλήματα, αλλά δυστυχώς δημιουργεί νέα. Έχει ως μοναδικό του στόχο τη μετατροπή των αγροτικών συνεταιρισμών, από κέντρα συνεργατισμού, σε προπύργια επιχειρηματικών συμφερόντων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώ στο Βήμα τη Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σκόνδρα Ασημίνα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν από οτιδήποτε άλλο, θα ήθελα από αυτό το Βήμα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας, που με σθένος υπερασπίζονται αυτές τις μέρες τα σύνορα της χώρας μας από τους εισβολείς, που πιέζουν κατά χιλιάδες υπό την καθοδήγηση της Τουρκίας.

Δηλώνω περήφανη, επίσης, για το θάρρος, την ετοιμότητα, την αποτελεσματικότητα και τη διπλωματική δεινότητα, που επέδειξε ο Πρωθυπουργός μου και η Κυβέρνησή μου στην ακραία αυτή πρόκληση.

Ικανοποίηση, όμως, δηλώνω και για τη στάση του κ. Τσίπρα, που συμφωνεί με τις ενέργειες του Κυριάκου Μητσοτάκη, παρ'όλο που έτσι αιφνιδίασε σχεδόν όλον τον ΣΥΡΙΖΑ. Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες με ομοψυχία στέκονται στο ύψος των περιστάσεων, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα δεν φοβάται, δεν εκβιάζεται και συνεχίζει να φυλάει την Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπαίνοντας στη συζήτηση του νομοσχεδίου, πρέπει να πω ότι πιστεύω ακράδαντα πως ο πρωτογενής τομέας μπορεί να συντελέσει τα μέγιστα στην ανάπτυξη, στην τόνωση της εθνικής οικονομίας και στη δημιουργία θέσεων εργασίας. Η Κυβέρνησή μας εργάζεται ακατάπαυστα γι' αυτούς τους στόχους.

Είναι προϋπόθεση όμως, το παραγωγικό μοντέλο να ανασυγκροτηθεί και να αναδιαρθρωθεί. Δεν μπορεί να συμβεί αυτό εάν ο αγροτικός κόσμος δεν προβεί σε ειλικρινείς συνεργασίες και συνεργείες με επαγγελματισμό, ευθύνη και εμπιστοσύνη. Δεν μπορεί κανείς αγρότης μόνος του να επιβιώσει, να γίνει ανταγωνιστικός, να απελευθερωθεί και να παράξει, απολαμβάνοντας, τόσο ο ίδιος όσο και η οικονομία, την προστιθέμενη αξία της παραγωγής του, χωρίς μια ριζική τομή.

Αφετηρία μπορεί να είναι η νέα δομή και ο νέος τρόπος λειτουργίας των συνεταιριστικών σχημάτων. Αυτή την αναγκαία μεταρρύθμιση που εξυγιάνει και ενδυναμώνει την αγροτική συνεταιριστική δράση φέρνει ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Μάκης Βορίδης, με το παρόν σχέδιο νόμου. Μέσα από αυτό θα γίνει η επανεκκίνηση του συνεταιριστικού κινήματος, που περνάει μια σοβαρή κρίση και απαξιώθηκε πλήρως την τελευταία εικοσαετία. Αφήνοντας πίσω τα δύσκολα χρόνια, ρίχνουμε βάρος στον πρωτογενή τομέα, που συντελεί στην αυτάρκεια της χώρας, στο εμπορικό ισοζύγιο και μπορεί να αποτελέσει απαρχή μιας νέας εκβιομηχάνισης της πατρίδας μας.

Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα ή τα μεγάλα αστικά κέντρα και τα κοσμοπολίτικα νησιά. Ελλάδα είναι και εκείνες οι περιοχές, που καλλιεργούν τη γη και εκτρέφουν ζώα και παράγουν πρωτογενή πλούτο, όπως η Θεσσαλία, το περιβόλι της Ελλάδος και η Καρδίτσα, που είναι νομός αγροτικός, αλλά και ο δεύτερος φτωχότερος στην επικράτεια. Για να ανακάμψει και να ξεφύγει από το τέλμα που βιώνει, χρειάζεται λύση στα προβλήματά του. Ποια είναι αυτά σε περιοχές που η τοπική οικονομία στηρίζεται στην αγροτιά; Ο μικρός και κατακερματισμένος κλήρος, το υψηλό κόστος καλλιέργειας, η χαμηλή παραγωγικότητα, με αποτέλεσμα την έλλειψη ανταγωνιστικότητας, τη χρονοβόρα διακίνηση των προϊόντων, τις χαμηλές τιμές διάθεσης και την περιορισμένη πρόσβαση στις ξένες αγορές. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι σημαντικό όχημα επίλυσης αυτών των βασικών προβλημάτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον δρόμο της αναδιάρθρωσης της παραγωγής επαναπροσδιορίζουμε το νομικό πλαίσιο, που αφορά ακριβώς τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και τις αγροτικές εταιρικές συμπράξεις. Πρόκειται για ένα σύγχρονο νομοθετικό πλαίσιο που ανταποκρίνεται σε πραγματικά δεδομένα, μακριά από ιδεοληψίες και κομματικές σκοπιμότητες που υπήρχαν παλαιότερα. Ο νόμος επιδιώκει την απλοποίηση ίδρυσης, την ευελιξία σύνθεσης, τη διαφάνεια λειτουργίας και τις ευκαιρίες ουσιαστικών επενδύσεων. Εξισορροπείται ο ρόλος του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και παρέχονται ελευθερίες στους συνεταιριστές να αποφασίζουν και να δρουν, με γνώμονα

τα συμφέροντα τους. Έτσι, αποφεύγουμε την κρατική κηδεμονία με συνεταιρισμούς εγκλωβισμένους σε παθογένειες, στρεβλώσεις και νοοτροπίες του παρελθόντος, όπως αυτός της κομματικής χειραφέτησης. Ο ρόλος του κράτους θα είναι εποπτικός και ελεγκτικός και παύει να αποτελεί τροχοπέδη στην εύρυθμη λειτουργία τους. Εισάγεται η ιδιωτική πρωτοβουλία, ώστε οι συνεταιρισμοί να λειτουργήσουν ως ανταγωνιστική επιχείρηση, όπως ακριβώς οφείλουν, για να εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους.

Το νομοσχέδιο δίνει δυνατότητα συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών με δικαίωμα ψήφου, που δεν θα υπερβαίνει το 35% του συνόλου όλων των μελών. Τονίζω ότι είναι αποκλειστικό δικαίωμα του καταστατικού να διαμορφώσει το όριο, τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των ιδιωτών επενδυτών. Οι επενδύσεις, βεβαίως, επιλύουν το πάγιο πρόβλημα χρηματοδότησης και λειτουργίας των συνεταιρισμών. Επαναπροσδιορίζεται το φορολογικό καθεστώς, που διέπει τους συνεταιρισμούς, αφού τα πλέονάσματά τους δεν φορολογούνται. Τα δε διανεμόμενα κέρδη θα φορολογούνται ως μερίσμα με 5%, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογία. Συστήνεται η Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών που αποτελεί την Εθνική Συντονιστική Οργάνωση των αγροτικών συνεταιρισμών και των λοιπών νομικών προσώπων, που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο.

Ένα ζήτημα που οφείλω να θίξω έχει να κάνει με τις χρεοκοπημένες ενώσεις. Πίσω από αυτές υπάρχουν εργαζόμενοι, όπως και στη πρώην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Καρδίτσας, που αφενός έχασαν τη δουλειά τους, αφετέρου μέχρι σήμερα δεν έχουν εξοφληθεί τα χρωστούμενα από την ΕΑΣ. Είστε γνώστης, κύριε Υπουργέ, και παρακαλώ να δώσετε λύση, όσο πιο άμεσα γίνεται.

Κύριοι συνάδελφοι, ο πρωτογενής τομέας της χώρας μας σήμερα αποδίδει ανά στρέμμα περίπου 60% λιγότερο ακαθάριστη προστιθέμενη αξία από ό,τι η αντίστοιχη στους ευρωπαϊκούς εταίρους μας. Αυτό μπορεί να αντιστραφεί μόνο με μια μορφή οικονομικής σύμπραξης επιτυγχάνοντας οικονομίες κλίμακος. Είναι σημαντικό για το σήμερα, αλλά αναγκαίο για το αύριο και τους νέους αγρότες, διότι οι παλιές γενιές σταδιακά αποσύρονται και ο αγροτικός πληθυσμός συρρικνώνεται. Βάζοντας τους συνεταιρισμούς στο επίκεντρο, οι αγρότες ενδυναμώνουν και η παραγωγή δεν γίνεται απλά βιώσιμη, αλλά αποδοτική και κερδοφόρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Χρειαζόμαστε αγροτικούς συνεταιρισμούς ανταποδοτικούς, με άρτια τεχνολογική και επιστημονική υποστήριξη και σωστή οργάνωση που να εμπνέουν εμπιστοσύνη και κύρος. Η απελευθέρωση της συνεργατικής και συνεταιριστικής δραστηριότητας αποτελεί σημαντικό εργαλείο μετάβασης από τον μικρό, αδύναμο, μεμονωμένο και απομονωμένο αγρότη και κτηνοτρόφο, που η επιβίωσή του στηρίζεται στην επιδότηση, σε πρότυπα γεωργικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων. Δημιουργούνται οι βάσεις για καθετοποιημένες μονάδες, από την καλλιέργεια μέχρι την τυποποίηση, διακίνηση και εμπορία.

Πιστεύουμε στον αγροτικό κόσμο και στηρίζουμε έμπρακτα τον πρωτογενή κλάδο, δηλαδή, γεωργούς, κτηνοτρόφους, μελισσοκόμους, αλιείς, πτηνοτρόφους. Το λέγαμε προεκλογικά, το δείχνουμε μετεκλογικά. Είμαστε δίπλα στους αγρότες και πασχίζουμε για ποιοτικά ελληνικά προϊόντα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε με τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαραβέγια Κωνσταντίνο.

Μέχρι να πάρει τον λόγο ο κ. Μαραβέγιας, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Βουλευτής κ. Σταύρος Καλαφάτης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό για τις 9 και 10 Μαρτίου. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ορίστε, κύριε Μαραβέγια, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε ξεκινώντας, να μεταφέρω

τη φωνή των συμπολιτών και της τοπικής μου κοινωνίας ότι αξίζουν συγχαρητήρια στην Κυβέρνηση και τον Πρωθυπουργό προσωπικά για το γεγονός ότι διαχειρίζεται με τόσο άρτιο τρόπο μία τόσο μείζονα κρίση στα σύνορα μας, που επιτρέπει σε όλους εμάς εδώ στα ενδότερα να συνεχίζουμε απρόσκοπτα το προγραμματισμένο κυβερνητικό έργο.

Με αφορμή, λοιπόν, το συζητούμενο νομοσχέδιο για τους συνεταιρισμούς, οφείλω, ως Βουλευτής Μαγνησίας, να αναγνωρίσω τα πολλά θετικά μέτρα, που ήδη έχει λάβει η Κυβέρνηση για την πρωτογενή παραγωγή, μέτρα στήριξης των Θεσσαλών αγροτών και όχι μόνο. Θυμίζω τον ασφαλιστικό νόμο, που ψηφίσαμε την προηγούμενη εβδομάδα και θέλω να σταθώ ειδικά στους ασφαλισμένους του πρώην ΟΓΑ και στην ευαισθησία που έμπρακτα έδειξε η Κυβέρνηση για τον Έλληνα αγρότη με ένα νέο, ευνοϊκό για τους παραγωγούς, προστατευτικό πλαίσιο μειωμένων εισφορών και αυξημένων παροχών, που διαφέρει από το αντίστοιχο για όλους τους υπόλοιπους αυτοαπασχολούμενους.

Πρώτα απ' όλα, η Νέα Δημοκρατία ψήφισε την κανονική συνταξιοδότηση των αγροτών, που συνεχίζουν να εργάζονται. Επίσης, όπως για όλους τους υπόλοιπους αυτοαπασχολούμενους, έτσι και για τους αγρότες νομοθετήσαμε την πλήρη αποσύνδεση των ασφαλιστικών τους εισφορών από τα χρόνια ασφάλισης, αλλά και από το αγροτικό εισόδημα με την εισαγωγή των νέων έξι ασφαλιστικών κατηγοριών. Θεσμοθετήσαμε, επίσης, την απόλυτη ευελιξία στην επιλογή των παραπάνω ασφαλιστικών κατηγοριών με την ελεύθερη επιλογή στην αρχή κάθε έτους και την ελευθερία τού να παραμείνει για έναν τουλάχιστον χρόνο ο κάθε αγρότης στη συγκεκριμένη ασφαλιστική κατηγορία.

Επίσης, θεσπίσαμε την καθολική ευνοϊκή μεταχείριση σε όλους τους νεοεισερχόμενους στην παραγωγική διαδικασία με χαμηλές εισφορές για την πρώτη πενταετία του ασφαλιστικού τους βίου. Πρόκειται για ρυθμίσεις, που περιέχουν πολλά καινοτόμα στοιχεία και ευνοούν ιδιαίτερα, τόσο τους ασφαλισμένους όσο και τους συνταξιούχους στον πρώην ΟΓΑ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν έφερε μόνο ασφαλιστικές ευνοϊκές διατάξεις, αλλά δώσαμε κίνητρα οικονομικής αξιοποίησης γεωργικών εκτάσεων με το ξεμπλοκάρισμα μεγάλων επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κάτι που έχει άμεσα θετικό αντίκτυπο και στους αγρότες της Μαγνησίας.

Ψηφίσαμε το 2019 και μία σειρά φοροελαφρύνσεων, όπως ο χαμηλός εισαγωγικός συντελεστής 9% και για τα αγροτικά εισοδήματα και καθιερώσαμε έναν εξαιρετικά χαμηλό φορολογικό συντελεστή 10% για τα αγροτικά συνεταιριστικά σχήματα, που είναι και το αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου. Στόχος μας ήταν και παραμένει η οικονομική ελάφρυνση των αγροτικών συνεταιρισμών και η ταυτόχρονη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, μέσω της σύστασης νέων συλλογικών σχημάτων από γεωργούς, κτηνοτρόφους και αλιείς.

Κύριε Υπουργέ, σ' αυτό το σημείο έρχεται σίγουρα να βοηθήσει και το συζητούμενο σήμερα νομοσχέδιο. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι αναμφίβολα πολύτιμοι φορείς της κοινωνικής οικονομίας. Με αυτήν την ιδέα μεγάλωσα και μέσα στο δικό μου σπίτι, ως γιος υπαλλήλου της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Πηλίου και βορείων Σποράδων.

Στη χώρα μας, όμως, είχαμε ιδιαίτερο πρόβλημα να αντιληφθούμε τη θέση και τη σημασία των συνεταιριστικών επιχειρημάτων. Κάποιοι, επηρεασμένοι από την οικονομία της αγοράς, θεωρούσαν ότι οι συνεταιρισμοί δεν είναι τίποτε άλλο από ιδιωτικές επιχειρήσεις, που ξεχωρίζουν από τη μετοχική τους σύνθεση και μόνο. Κάποιοι άλλοι, υπό την επήρεια του υπαρκτού σοσιαλισμού, πίστεψαν πως οι αγροτικοί συνεταιρισμοί στην Ελλάδα θα έπρεπε μονίμως να είναι κρατικοδίαιτοι, κάτι -λίγο έως πολύ- σαν τα κολχόζ της Σοβιετικής Ένωσης, με εγγυημένη απορρόφηση της παραγωγής τους, χωρίς κανένα επιχειρηματικό ρίσκο και τελικά, χωρίς κανένα κίνητρο για τους ίδιους τους συνεταιριστές.

Πρόκειται για μία εξίσου λανθασμένη αντίληψη, που προκλήθηκε από τη μονομέρεια στην πολιτική σκέψη τη δεκαετία του 1980. Σήμερα, όμως, η χώρα μας έχει προχωρήσει και έχουμε αντιληφθεί πλέον ότι οι συνεταιρισμοί ούτε μπορούν να εξομοι-

ώνονται με ιδιωτικούς ομίλους, αλλά ούτε και να θεωρούνται σαν τοπικό παράρτημα ενός κράτους, που θα ελέγχει ασφυκτικά την κάθε συλλογική δράση των αγροτών.

Το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί παράδειγμα αυτής της νέας φιλοσοφίας. Επιχειρεί να τονώσει την επιχειρηματική διάσταση των αγροτικών συνεταιρισμών και των εταιρικών αγροτικών συμ-πράξεων, χωρίς να αλλοιώνει τον καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα των συλλογικών αυτών σχημάτων. Έτσι, εισάγονται βασικές καινοτομίες, όπως νομικά πρόσωπα -συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών εταιρειών και επιχειρήσεων- να μπορούν να ιδρύουν ή να συμμετέχουν ως επενδυτές σε συνεταιρισμούς σε ποσοστό μέχρι 35% επί του συνόλου. Διατηρείται, επομένως, ο κοινωνικός έλεγχος πάνω στους αγροτικούς συνεταιρισμούς και συνεχίζει να ασκείται από τους ίδιους τους συνεταιριστές η εξουσία, «μπολιάζοντας» τους ταυτόχρονα τόσο με κεφάλαια όσο και με τεχνογνωσία από τον ιδιωτικό τομέα.

Απλοποιείται, επίσης, η διαδικασία ίδρυσης αγροτικών συνεταιρισμών με έγκριση καταστατικού από το αρμόδιο Υπουργείο και όχι με δικαστική απόφαση, κάτι που θα επιταχύνει τις διοικητικές διαδικασίες, παράλληλα με τον περιορισμό του φόρτου των δικαστηρίων.

Μειώνονται, από είκοσι σε δέκα τουλάχιστον, τα πρόσωπα που απαιτούνται για την υπογραφή του σχετικού καταστατικού σύστασης αγροτικού συνεταιρισμού ή μπορεί να είναι ακόμα και λιγότερα πρόσωπα, εφόσον υφίστανται ειδικές συνθήκες.

Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα παροχής εκ μέρους των συνεταιρισμών ή τρίτων νομικών προσώπων μικροχρηματοδοτήσεων με τη μορφή πιστώσεων μέχρι 25.000 ευρώ συνολικά για κάθε μέλος συνεταιριστή, κάτι που θα ενισχύσει και την αυτοτελή παραγωγική μονάδα όλων των συνεταιρισμών, που είναι η ατομική αγροτική εκμετάλλευση.

Σε αυτό το νομοσχέδιο περιέχονται διατάξεις ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος, όπως η δυνατότητα σχηματισμού ειδικών αποθεματικών από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη, το οποίο δεν θα φορολογείται.

Επίσης, εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι η τυχόν υπεραξία, που θα προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων κατά τον μετασχηματισμό ενός συνεταιρισμού, θα απαλλάσσεται από κάθε φόρο, όπως και κάθε μεταγραφή ακίνητης περιουσίας στα κτηματολογικά γραφεία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ανάμεσα στα υπόλοιπα άρθρα του νομοσχεδίου, που αφορούν θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, θέλω να ξεχωρίσω, κύριε Υπουργέ, τη διάταξη περί μη εκτέλεσης πρωτοκόλλων προστίμων, που έχουν επιβληθεί σε κατόχους αγροτεμαχίων αναδασμού, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό άλλα αγροτεμάχια. Όπως σας είχα αναφέρει και στη σχετική επιστολή που σας απηύθυνα, επρόκειτο για ένα δίκαιο αίτημα, το οποίο χρονίζει και έπρεπε να διευθετηθεί κατ' αντιστοιχία ταυτόσημης νομοθετικής ρύθμισης, που είχε γίνει και στο παρελθόν.

Κύριε Υπουργέ, εκμεταλλεύομαι και την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης, για να σας καταθέσω με τη μορφή προτάσεων την εισήγηση που έλαβα από την Ομοσπονδία Κτηνοτρόφων Θεσσαλίας, σχετικά με θέματα, των οποίων η επίλυση επείγει.

Ζητήματα πρώτης προτεραιότητας είναι η έγκαιρη καταβολή της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το αιγοπρόβειο κρέας. Σημαντικά θέματα είναι η γρήγορη στελέχωση των περιφερειακών κτηνιατρικών και η άμεση εφαρμογή της ΚΥΑ, που αφορά την αναγραφή της χώρας προέλευσης των κρεάτων στην ταμειακή απόδειξη των κρεοπωλείων, που είναι ένα απολύτως αναγκαίο βήμα για τον έλεγχο των ελληνοποιήσεων των αμνοερίφων.

Άλλα μέτρα, που μπορούν να βοηθήσουν ουσιαστικά τους κτηνοτρόφους μας, είναι τα τέλη βόσκησης να λογίζονται ως έξοδα εκμετάλλευσης και η επέκταση του προγράμματος βιολογικής κτηνοτροφίας σε περισσότερους δικαιούχους.

Τέτοια απλά και πρακτικά μέτρα, τα οποία μπορούν να έρθουν σε συνέχεια του συζητούμενου νομοσχεδίου, θα ενισχύσουν την επιχειρηματική διάσταση τόσο των ατομικών εκμεταλλεύσεων όσο και των συνεταιριστικών σχημάτων, κάτι άλλωστε που η σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης επιδιώκει

και για το οποίο θα μας βρει αρωγούς στο μέλλον, όπως συμβαίνει και σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Καλώς στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιο Στύλιο.

Ορίστε, κύριε Στύλιο, έχετε τον λόγο για επτά λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα περνά δύσκολες ώρες, καθώς έχει να αντιμετωπίσει έναν ύμιο εκβιασμό της γείτονας χώρας, της Τουρκίας, που εργαλειοποιεί απειλημένους ανθρώπους.

Η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, της Νέας Δημοκρατίας, απάντησε άμεσα και αποφασιστικά στην τουρκική πρόκληση, φυλάσσοντας τα σύνορα. Έπραξε αυτό που όφειλε να πράττει κάθε κυβέρνηση με αίσθηση του ιστορικού της καθήκοντος. Διεθνοποίησε το ζήτημα, κάλεσε την ευρωπαϊκή πολιτική ηγεσία στη χώρα μας, έθεσε τους πάντες προ των ευθυνών τους και συνεχίζουμε. Οι επόμενες, όμως, ώρες και μέρες θα είναι κρίσιμες για τη χώρα, τους πολίτες και την κοινωνική συνοχή. Απαιτείται απ' όλους μας ενότητα, σοβαρότητα, ψυχραιμία και ρεαλισμός. Απαιτείται να ακολουθήσουμε το παράδειγμα των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, που αυτές τις δύσκολες για την πατρίδα μας στιγμές διαφυλάσσουν το μέγιστο αγαθό της εθνικής ασφάλειας. Τους ευχαριστούμε από καρδιάς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Αγροτικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις». Στο παρελθόν, ορισμένοι -κυβερνήσεις, κόμματα, παρατάξεις- επιχειρήσαν να ελέγξουν το συνεταιριστικό κίνημα. Άλλοι το πέτυχαν, άλλοι όχι. Μετά, ήρθε η κρίση και έθεσε νέα δεδομένα στον ήδη προβληματικό χώρο των συνεταιρισμών. Τίθεται, συνεπώς, τα ερωτήματα: Επιτελούν οι συνεταιρισμοί τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκαν; Είναι αναγκαία η εξυγίανση και η ανασυγκρότηση των συνεταιρισμών; Τι μπορεί και τι πρέπει να προσφέρει η πολιτεία στις συνεταιριστικές οργανώσεις;

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, από τους τεσσερισήμισι χιλιάδες αγροτικούς συνεταιρισμούς του παρελθόντος μετά τον εξορθολογισμό του νόμου Σκανδαλίδη, φθάσαμε περίπου στις δύο χιλιάδες στα σήμερα βρισκόμαστε στα εξής δεδομένα: Εκατόν δώδεκα να βρίσκονται στη διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης, ενώ σε λειτουργία είναι μόνο οι οκτακόσιοι δεκαεννιά. Αυτή η εξέλιξη δημιουργεί προβλήματα στους παραγωγούς με μικρό κλήρο, που είναι και η πλειοψηφία των αγροτών της χώρας μας.

Οι αγρότες μας δεν έχουν πρόσβαση σε συνεργατικά σχήματα, δεν μπορούν να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακος, χάνουν στον ανταγωνισμό. Κατά τη γνώμη μου, είναι ανάγκη να δημιουργηθεί ένα θεσμικό πλαίσιο, ώστε να δοθούν κίνητρα στους παραγωγούς, στους νέους αγρότες, να οργανώσουν τους συνεταιρισμούς τους στα πλαίσια της σύγχρονης οικονομίας και του μάντζμεντ, να λειτουργήσουν αυτόνομα και σε περιβάλλον δημιουργικότητας με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με σύγχρονα λογιστικά πρότυπα, με εξωστρεφή προσανατολισμό, με ποιοτική παραγωγή, με ενίσχυση των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων.

Οι διεθνείς επιστημονικές τάσεις του μάντζμεντ στον αγροτοδιατροφικό τομέα υποδεικνύουν τον δρόμο. Οι προτάσεις τους, αποτέλεσμα επιστημονικών ερευνών, συνηγορούν ότι μέσα από συνεργίες και συνεργασίες στα πρότυπα των clusters του εξωτερικού θα μπορούσαν οι αγρότες να βελτιώσουν τις αποδόσεις τους και να καλυτερεύσουν τη θέση τους. Το ζητούμενο για τους παραγωγούς μας είναι η εξειδίκευση και η εξωστρέφεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δημιουργία βιώσιμων συνεταιρισμών είναι το ζητούμενο. Αυτό προσπαθεί να επιτύχει η σημερινή νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις ατέλειες και τα προβλήματα του παρελθόντος, να αξιοποιήσει τη συσσωρευμένη εμπειρία, διορθώνοντας λάθη και παραλείψεις και να δώσει το στίγμα για τον τρόπο της οργάνωσης των συνεταιρισμών στη νέα εποχή.

Πρόκειται για συνεταιρισμούς, οι οποίοι οφείλουν να είναι κατά τον ορισμό μόνο εμπορικές ενώσεις, με στόχο να δίνουν προστιθέμενη αξία στην παραγωγή του προϊόντος, μέσω κοινών δράσεων, χωρίς όμως να υπεισέρχονται στην παραγωγική διαδικασία, εκεί όπου ο κάθε παραγωγός είναι ελεύθερος να ακολουθήσει το δικό του μοντέλο, μέσω της αξιοποίησης ενός θεσμού, όπου πρέπει να τον διαδώσουμε και να τον ενισχύσουμε, της ομάδας παραγωγών.

Με τη σημερινή παρέμβαση, δίνονται μεγαλύτεροι βαθμοί ελευθερίας στους συνεργατισμούς, απομακρύνοντάς τους από τον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους, ενώ ταυτόχρονα, καθιερώνονται διαδικασίες, οι οποίες τους καθιστούν πιο ευέλικτους και πιο αποτελεσματικούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο πετυχαίνει τα εξής: Πρώτον, προβλέπεται η οργάνωση ενός συνεταιρισμού από μικρότερο αριθμό παραγωγών, καθώς αυτό επιτρέπει την οριζόντια οργάνωση παραγωγών κατά προϊόν, ενώ προτρέπει σύγχρονες και μεσαιές επιχειρήσεις, σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, να δημιουργήσουν εμπορικές ενώσεις και να δώσουν υπεραξία στα προϊόντα τους, υποστηρίζοντας έτσι την τοπική επιχειρηματικότητα, δημιουργώντας συνθήκες αντίστοιχες με αυτές μιας ανώνυμης εταιρείας. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη και οι δημογραφικές αλλαγές, που συντελέστηκαν τα τελευταία χρόνια.

Δεύτερον, προβλέπεται ιδιαίτερη ενίσχυση και πρόνοια για τους γυναικείους συνεταιρισμούς. Τρίτον, το Υπουργείο καθορίζεται ως εποπτεύουσα αρχή, χωρίς όμως να ελέγχει τη νομιμότητα όλων των αποφάσεων των συνεταιρισμών. Αυτό, δυστυχώς, ίσχυε με τον προηγούμενο νόμο, τον ν.4384/2016 όπου οδήγησε σε έναν ασφυκτικό έλεγχο και σε γραφειοκρατία και δεν απέδωσε.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας επισημάνω τα εξής και να δώσετε ιδιαίτερη βαρύτητα. Δεν θα πρέπει να υπάρχει, κατά τη γνώμη μου, εποπτικό συμβούλιο. Δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, η γενική συνέλευση να αμνηστεύει το διοικητικό συμβούλιο από τις ευθύνες του. Πρέπει να διασφαλίζεται η δημοκρατική λειτουργία και η αντιπροσωπευτικότητα του συνεταιρισμού. Η κρατική εποπτεία ορθώς κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση με διαδικασίες, που διασφαλίζουν τη διαφάνεια και τον έλεγχο.

Αναφέρομαι πολύ σύντομα σε μία μεγάλη μεταρρύθμιση, όπου επιτρέπεται να μετέχουν ιδιώτες επενδυτές, οι οποίοι μπορούν να επενδύσουν, να βοηθήσουν τους αγρότες με τεχνογνωσία, με ροή κεφαλαίων και κυρίως, με τη χρησιμοποίηση των δικτύων διανομής και πωλήσεων, που οι ίδιοι οι επενδυτές έχουν. Έχουν την υποχρέωση οι παραγωγοί να δίνουν ποσοστό μέχρι 75% της παραγωγής τους στον συνεταιρισμό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εισάγεται η τριτοβάθμια εκπροσώπηση των συνεταιρισμών, που θα αποτελέσει τον θεσμικό συνομιλητή της πολιτείας, μαζί με το Τεχνικό Επιμελητήριο και τους άλλους φορείς. Είναι ένας φορέας, που ενισχύεται καταστατικά με δυνατότητες αξιοποίησης ευρωπαϊκών και εθνικών κονδυλίων. Επιπλέον, ορίζεται και ως φορέας της συνεταιριστικής εκπαίδευσης, που αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει στην Ελλάδα.

Δεν συμφωνώ, όμως, με τη νομαρχιακή διάρθρωση αυτού του φορέα, καθώς αυτό δημιουργεί πολυγλωσσία και αντικρουόμενες φωνές πολλές φορές. Ο τριτοβάθμιος φορέας δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία, σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί να έρχεται και σε σύγκρουση με τους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς. Οφείλουμε να μην γυρίσουμε σε πρακτικές του παρελθόντος, που έγιναν συνώνυμες με την κατάρρευση του συνεταιριστικού κινήματος.

Θα ήθελα να κάνω δύο τελευταίες επισημάνσεις. Πρώτον, στη Γερμανία, που αποτελεί μια χώρα του δυτικού κόσμου, το 50% του τζίρου της αγροτικής παραγωγής κινείται μέσα από συνεταιρισμούς και από συνεταιριστικές οργανώσεις. Αποτελεί ένα φωτεινό παράδειγμα, για να προτρέψουμε τους αγρότες μας να κινηθούν προς τα εκεί.

Δεύτερον, κύριε Υπουργέ, έχω κάποιες προτάσεις για το μέλ-

λον. Οφείλουμε να ενισχύσουμε τους παραγωγούς να κινηθούν, μαζί με την αύξηση της παραγωγικότητας και την προσαρμογή στα νέα δεδομένα της νέας ΚΑΠ, να οργανωθούν και να αποτελέσουν τα ECO SKINS, να λειτουργήσουν ως δίκτυα γνώσης με τους ερευνητικούς φορείς της χώρας και να δοθούν ιδιαίτερα κίνητρα και ιδιαίτερα προνόμια σε σχήματα όπου συμμετέχουν συνεταιριστικές οργανώσεις, να δοθεί προτεραιότητα στη χρηματοδότηση, να υπάρξει δυνατότητα χρηματοδότησης των σχημάτων από τα ευρωπαϊκά ταμεία ή από τα venture capitals ή από την αναπτυξιακή τράπεζα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό.

Κάθε νομοσχέδιο που αφορά τον αγροτικό τομέα της χώρας έχει εθνική σημασία. Και έχει εθνική σημασία, διότι ο αγροτοδιατροφικός τομέας είναι αυτός, ο οποίος δίνει διάσταση, μέγεθος και ύπαρξη στην ελληνική περιφέρεια. Είναι αυτός που δίνει ζωή στα απομακρυσμένα χωριά της χώρας, στα νησιά μας. Για αυτόν τον λόγο, οφείλουμε να δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα και να τον αντιμετωπίζουμε με τη σημασία, έτσι όπως πράττετε, κύριε Υπουργέ, με το σημερινό νομοσχέδιο. Και σας προτρέπω να συνεχίσετε σε αυτήν την κατεύθυνση και στα επόμενα βήματά σας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Κωνσταντίνος Μπλουχός για επτά λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΛΟΥΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια χώρα δεν είναι μόνο ένα οικονομικό και κοινωνικό σύστημα. Είναι και μία πατρίδα με ό,τι αφορά και συνεπάγεται και ό,τι αυτό περιλαμβάνει. Και κάποιοι από εμάς επαιρόμαστε, γιατί είναι μία ιδιαίτερη και μοναδική πατρίδα. Και για όσο καιρό ο λαός αυτός δεν έχει αποφασίσει την αυτοκατάργησή του την εθνική ή δεν συναινεί σε αυτοκτονικούς πατριδομηνιστικούς ιδεασμούς, εμείς πρέπει να πράξουμε το πατριωτικό μας καθήκον. Αυτό πράττει η Κυβέρνηση με σύνεση και αποφασιστικότητα. Οι αντιπολιτευτικοί βορβορυγμοί των τελευταίων ημερών μόνο θλίψη προκαλούν.

Έρχομαι στο θέμα μας τώρα. Η πεμπτοσύνη της οικονομικής και επιχειρηματικής ανθικότητας κρύβεται πίσω από αυτόν τον υπέροχο τίτλο του «συνεταιρίζεσθαι εν Ελλάδι» στα τέλη του 20ού αιώνα. Όλη η αντίληψη περί του παραγωγικού λεφτόδεντρου, που φτιάχνει χρήμα για να φάμε όλοι, κρύβεται πίσω από αυτήν τη δραστηριότητα, η οποία τα τελευταία τριάντα πέντε χρόνια διαφημίστηκε αρχικά ως η αποθέωση και η πανάκεια για την πρωτογενή αγροτική παραγωγή, ενώ κατόπιν αποτέλεσε την αφετηρία της διαπόμπευσης κάθε συλλογικής προσπάθειας.

Η συλλογική συμπεριφορά ενός ολόκληρου κλάδου επί πολλά χρόνια κατέδειξε, κατά τη γνώμη μου, δύο πραγματικότητες. Πρώτον, τη διάθεση του κόσμου της αγροτιάς να πάψει να ανήκει στην επαρχία, να διακόψει τη σχέση του με την αγροτιά και την κτηνοτροφία και να αστικοποιηθεί και δεύτερον, την απόλυτη αποτυχία του κρατικοδιαίτου επιχειρείν που ταυτίστηκε με μορφές οικονομίας σοβιετικού τύπου, χωρίς κίνητρα αξιομισθίας, αξιοκρατίας και αξιοπρέπειας. Με μόνο ελατήριο το φιλότιμο σταχανοβισμό, οι συνεταιρισμοί έγιναν πεδία σχεδόν απόλυτης διαφθοράς, ανευθυνότητας και ιδιοτέλειας, χωρίς επιχειρηματική συνείδηση.

Κάναμε τους αγρότες συμμετόχους και τους παγιδεύσαμε στις ξέρες των ιδεολογικών ρακών μας. Τους κάναμε συνενόχους στα εγκλήματα της κακοδαιμονίας μας και των παθογενειών μας. Τους εξομοιώσαμε στον στροβιλισμό του αστισμού μας. Δεν τους έπρεπαν αυτά.

Ως μόνη λύση προβάλλει η τόνωση του συνεταιριστικού πνεύματος, πράγμα που επιδιώκεται διά του παρόντος. Κατά τη γνώμη μου, είναι μία από τις τελευταίες ευκαιρίες που έχουμε. Διότι το συνεταιρίζεσθαι, παρά την αποτυχία των κρατικοδιαίτων διεφθαρμένων σχημάτων που προηγήθηκαν, είναι η μόνη ελπίδα για μία χώρα σαν εμάς βασισμένη στη μικρή, νοικοκυραϊκή οικογενειακή επιχείρηση.

Το παρόν νομοσχέδιο δημιουργεί το πλαίσιο εντός του οποίου

οι συνεταιρισμοί αποκτούν ευελιξία μέσω του καταστατικού τους, για να προχωρήσουν στην υιοθέτηση μικρών και εύστοχων οργανωτικών χαρακτηριστικών. Ένα συνεργατικό επιχειρηματικό σχήμα μπορεί πλέον να συμμετάσχει σε προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, να τα αξιοποιήσει.

Σήμερα υπάρχουν λίγοι, αλλά καλοί και υγιείς επιχειρηματικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί των οποίων η επιτυχής δραστηριότητα μάς κάνει να κοιτούμε με αισιοδοξία το μέλλον. Πρόκειται για συνεταιριστικές επιχειρήσεις πρωταγωνιστές είτε καινοτόμων αγροτικών επιχειρήσεων, είτε επιχειρηματικές συστάδες, είτε ιδίως νέου τύπου επιχειρηματικούς συνεταιρισμούς.

Νέοι κυρίως αγρότες και κτηνοτρόφοι δημιουργούν ενώσεις παραγωγών στηριγμένες στη λογική της επιχειρηματικότητας, του ανταγωνισμού, της καινοτομίας και της ποιότητας. Αυτοί οι αγρότες βρίσκονται στην αιχμή των μεγάλων ευρωπαϊκών ανακατατάξεων στον γεωργικό τομέα. Μόνον αυτοί οι πρωταγωνιστές θα είναι σε θέση να περάσουν στην εποχή της ψηφιακής ενδεχόμενα γεωργίας, στις προδιαγραφές της γεωργίας ακριβείας.

Ορισμένοι από τους συνεταιρισμούς νέου τύπου βρίσκονται σήμερα στην τεχνολογική πρωτοπορία της Ευρώπης, στον τομέα του ο καθένας. Οι συνεταιρισμοί αυτοί καλλιεργούν, επίσης, τη λογική ευρύτερων συνεργιών προσδίδοντας ισχυρή αυτοπεποίθηση εθνικών πρωταθλητών μαζί με έναν υγιή πατριωτισμό.

Δεδομένης της ιδιαιτερότητας του μικρού κλήρου στη γη και τη μορφή της ιδιοκτησίας του ζωικού κεφαλαίου, ο συνεταιρισμός νέου τύπου αποτελεί τη μόνη προοπτική δημιουργίας μονάδων κλίμακας, με ασφαλές εισόδημα για τον παραγωγό, ποιοτικό και ανταγωνιστικό προϊόν, με εξαγωγικές δυνατότητες για τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων αγροτών.

Παράλληλα, η οικονομική επιβίωση της χώρας συναρτάται άμεσα με μια καίρια προϋπόθεση, να υπάρξει ένα πραγματικά σύγχρονο κράτος που θα εγγυηθεί την ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη.

Στη Δράμα βασικός πυλώνας της τοπικής ανάπτυξης είναι η πρωτογενής παραγωγή με λίγες, αλλά υποδειγματικές προσπάθειες, κύριε Υπουργέ. Τέτοιο παράδειγμα είναι η ομάδα παραγωγών του Νευροκοπίου. Κατάφερε με μέθοδο, με κρυστάλλινη διαφάνεια στα οικονομικά και στις προθέσεις να αποτελέσει ένα σημαντικότερο ελκυστή της καλλιέργειας της πατάτας, τοπικό εθνόσημο για εμάς και για όλη την Ελλάδα.

Έχει κύκλο εργασιών που αγγίζει τα 3,5 εκατομμύρια ευρώ και με εξαγωγικό φορτίο που ξεπερνά από τη δεύτερη κιάλας χρονιά λειτουργίας της το 25% του παραγόμενου προϊόντος, με χρήση της γεωγραφικής ένδειξης και μιλάμε για το Νευροκόπι, όνομα - σφραγίδα στην καλλιέργεια της πατάτας, περιοχή με ιδιαίτερο μικροκλίμα και ακραίες συνθήκες.

Τι θέλει μια τέτοια επιχείρηση; Προστασία; Όχι. Επιδοτήσεις και τιμές ασφαλείας; Προς Θεού! Η επιχείρηση αυτή θέλει εξασφαλισμένο θεσμικό πλαίσιο υγιούς ανταγωνισμού και συμβολαϊκής γεωργίας. Θέλει ολοκληρωμένα σχέδια και διαχείριση σχεδόν πενήντα παραγωγών, διακίνηση πλέον των δεκαπέντε εκατομμυρίων κιλών πατάτας σε μια τάξη μεγέθους εβδομήντα εκατομμυρίων κιλών για όλο το λεκανοπέδιο Νευροκοπίου.

Η προσπάθεια αυτή εισέρχεται στη λογική του «στηρίζω τον τόπο μου, στηρίζω την πατρίδα μου». Το παράδειγμα αυτό το έχει κατά νου και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο οποίος το επισκέφτηκε σε προεκλογικό χρόνο.

Μια τέτοια επιχείρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν τη θωπεύουμε, αλλά την προστατεύουμε με ένα σοβαρό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και ανταγωνισμού όπως το παρόν. Όσοι αντιπαλεύετε τέτοιες νομοθετικές λογικές, τι κάνετε ουσιαστικά; Επιθυμείτε και επιδιώκετε την παραμονή στη μίζερια για να έχετε τη δήθεν πολυτέλεια να συμπάσχετε στη μίζερη κατάσταση και να αγωνίζεστε για κάποια φαντασιακά δίκαια κάποιο φαντασιακό κινήματος, το κίνημα ως αυτοσκοπός. Είναι γνωστές πρακτικές του μεταπολιτευτικού μας χρόνου, οι οποίες έκλεισαν τον κύκλο τους.

Στον ταλαίπωρο και μαυροκαψιριασμένο, συγχωρέστε μου τη νεολοξία, αυτόν αγωνιστή αγρότη -και δεν πρόκειται για λούδι- μενο σε κάποιες παραλίες, αλλά για αγωνιστές της ζωής, ανθρώ-

πους του νυχθήμερου μόχθου- οφείλουμε μόνο σεβασμό. Εσείς τον εργαλειοποιείτε.

Σεβασμός σημαίνει όχι υποκρισία, όχι λαϊκισμός και αριστερό-σχημος εξυπνακισμός. Σεβασμός σημαίνει η αποτύπωση της σκληρής πραγματικότητας, των αποτυχιών μας, του νέου περιβάλλοντος, όπως αυτό διαμορφώνεται και ουσιαστική προσπάθεια εξεύρεσης των αναγκών και ικανών συνθηκών που θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα ενός κρίσιμου πυλώνα για τη χώρα στο απαιτητικό μέλλον.

Κι επειδή, παρ' ότι γιατρός, εγώ προέρχομαι από αυτούς τους μαυροκαψιριασμένους αγρότες, θα μου επιτρέψετε να κλείσω με μια θύμηση στον κυρ-Δημήτρη και την κυρά Λένη, τους αγρότες γονείς μου.

«Δεν ξεχωρίζει το χωράφι από την καρδιά του και από τα στάχυα δεν χωρίζει τα παιδιά του. Η φαμίλια του και οι γιοι του, οι γιοι του το καμάρι και η ψυχή του. Σπίτι, δουλειά, σπίτι, δουλειά. Δουλεμένα, κουρασμένα, παραμορφωμένα, γερασμένα χέρια της αγροτιάς, όμοια με ρίζες σαν αυτές της ελιάς και του αμπελιού που καλλιέργησαμε».

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Μάξιμος Σενετάκης.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στα δικά μου τα μέρη όταν λέμε παραγωγή το μυαλό μας πηγαίνει στην αγροτική παραγωγή. Φαντάζομαι το ίδιο συμβαίνει και για τα μέρη των περισσότερων από εσάς. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα που βασιζόταν και εξακολουθεί να βασίζεται στην αγροτική της παραγωγή. Παλαιότερα ήμασταν ο «μπαχτσές» της Ευρώπης και ήταν ένας βασικός λόγος αυτός που συμμετείχαμε στην τότε ΕΟΚ, η οποία ιδρύθηκε από τη συνένωση των ευρωπαϊκών κρατών και στον αγροτικό τομέα.

Σε εκείνο το τραπέζι η Ελλάδα είχε ξεχωριστή θέση, γιατί τα αγαθά της ήταν ξεχωριστά. Και είναι ξεχωριστά, γιατί το θέλησε η φύση να είναι. Όμως, το ότι ήταν και είναι ξεχωριστά δεν σημαίνει ότι είναι και ανταγωνιστικά. Σε έναν κόσμο που αλλάζει με μεγάλες ταχύτητες, σε έναν κόσμο που αυξάνονται οι εμπορικές συναλλαγές στον αγροτοδιατροφικό κλάδο, με μεγάλες εμπορικές εταιρείες να μπαίνουν στο παιχνίδι, χάσαμε το πρένο του ανταγωνισμού, μείναμε πίσω. Και μείναμε πίσω γιατί; Πρώτον, γιατί έχουμε μικρό και κατακερματισμένο κλήρο που δεν επιτρέπει οικονομίες κλίμακος και δεύτερον, γιατί μετατρέψαμε τους αγροτικούς συνεταιρισμούς από εργαλείο για τον διεθνή οικονομικό ανταγωνισμό, σε εργαλείο για τον τοπικό μικροπολιτικό ανταγωνισμό.

Η κρατική παρέμβαση δημιούργησε στρεβλώσεις και εν τέλει ένα κακό ιστορικό προηγούμενο. Δημιουργήσαμε συνεταιρισμούς με χρέη, με απλήρωτους αγρότες, εστίες διαφθοράς που έπληξαν το συνεταιριστικό κίνημα. Τι κάναμε δηλαδή; Πυροβόλησαμε για άλλη μια φορά τα πόδια μας. Και ποια ήταν η κατάληξη; Να μην υπάρχει πρακτικά σήμερα επίσημος θεσμικός εκπρόσωπος του συνεταιριστικού κινήματος. Να υπάρχουν πλειάδα συνεταιρισμών - φαντασμάτων που χρωστούν και βρίσκονται υπό εκκαθάριση. Είναι συνεταιρισμοί που τελούν σε καθεστώς επ' αορίστου εκκαθάρισης.

Κι εδώ, κύριε Υπουργέ, θέλω να επικαλεστώ τη νομική σας ιδιότητα και θα ήθελα να συμβάλλετε στο να λύσουμε αυτόν τον γόρδιο δεσμό της εκκαθάρισης, η οποία δημιουργεί ένα κλίμα το οποίο καθυστερεί πάρα πολύ και στα εταιρικά σχήματα. Θέλουμε να βάλουμε προϋποθέσεις και χρονοδιαγράμματα. Κάποια στιγμή πρέπει να τελειώνουμε με αυτό το πράγμα.

Αφαιρέσαμε, λοιπόν, δηλαδή από τους ανθρώπους της υπαίθρου το βασικό εργαλείο ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα και το χειρότερο, το απαξιώσαμε στη συνείδηση των αγροτών.

Ο βασικός σκοπός, λοιπόν, του παρόντος νομοσχεδίου είναι να δώσουμε και όχι να ξαναδώσουμε -γιατί ποτέ πρακτικά δεν το είχαν- στους ανθρώπους της υπαίθρου ένα βασικό αναπτυξιακό εργαλείο και να το νομιμοποιήσουμε στη συνείδησή τους, ένα εργαλείο που θα ακολουθεί το πνεύμα της αγοράς και της επιχειρηματικότητας και θα επιτρέπει στους ανθρώπους του αγρο-

τοδιατροφικού κλάδου να το χρησιμοποιούν ως όπλο απέναντι στις μεγάλες κεφαλαιουχικές εταιρείες που μπαίνουν δυναμικά στον χώρο.

Πώς το πετυχαίνουμε αυτό; Προχωρώντας σε δύο τομείς που θα αλλάξουν άρδην την εικόνα. Η πρώτη τομή γίνεται στο μικροκλίμα των συνεταιρισμών. Στους συνεταιριστές παρέχεται ευελιξία και ελευθερία. Το κυριότερο, όμως, περιβάλλονται από την εμπιστοσύνη μας, εμπιστοσύνη να συνεταιριστούν ελεύθερα και να διαμορφώσουν τις σχέσεις τους με τα καταστατικά τους.

Από την άλλη, παρέχεται ελευθερία και ευελιξία δίνοντας για πρώτη φορά τη δυνατότητα σε ιδιώτες επενδυτές να κατέχουν έως και το 35% των μεριδίων ενός συνεταιριστικού σχήματος, ιδιώτες επενδυτές που να μπορούν να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο και να έχουν δικαίωμα ψήφου.

Εδώ είχαμε και τη μεγαλύτερη αντίδραση από την Αντιπολίτευση που δεν θέλει τον ιδιώτη επενδυτή γιατί -λέει- παραβιάζεται η συνεταιριστική αρχή. Εγώ, ως πρακτικός άνθρωπος, πραγματικά δεν μπορώ να το καταλάβω αυτό και δεν μπορώ να φανταστώ κάποιον να επενδύει κάπου τα χρήματά του και να μην έχει δικαίωμα ψήφου.

Και δεν σας κρίνω πως θα ήθελα ο Υπουργός να ήταν και πιο γενναϊόδωρος, να έβαζε μεγαλύτερο ποσοστό και να μην περιόριζε το 35%, γιατί μπορεί και αυτό το ποσοστό να είναι εν τέλει τροχοπέδη για έναν επενδυτή, παρ' ότι, βέβαια, είναι το ποσοστό εκείνο που δίνει το όριο για να προστατεύονται τα δικαιώματα της μειοψηφίας.

Όμως, εν πάση περιπτώσει, κύριε Υπουργέ, φαίνεται ότι δεν επιθυμείτε να προκαλέσετε άλλο ένα φιλελεύθερο σοκ σε ανθρώπους που όλα αυτά τα χρόνια συνηθίζουν να βρίσκονται κάτω από τις αυστηρές υποδείξεις του κράτους. Τέλος πάντων, αυτό, όπως είπαμε, αλλάζει.

Διευκολύνουμε το συνεταιρίζεσθαι. Το καταστατικό θα εγκρίνεται από την υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Αυτή θα είναι η εποπτεύουσα αρχή, αντί η δικαστική, και έτσι η διαδικασία ίδρυσης αγροτικού συνεταιρισμού θα απλοποιείται και τα έξοδα για τους συνεταιριστές θα είναι αισθητά μειωμένα. Επίσης, παρακινούμε για το συνεταιρίζεσθαι. Πλεόνασμα που δημιουργεί ο αγροτικός συνεταιρισμός δεν φορολογείται.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η δεύτερη τομή γίνεται στο επίπεδο θεσμικής τους εκπροσώπησης και ενότητας του συνεταιριστικού χώρου. Δεν γίνεται το κράτος να μην έχει αξιόπιστο κοινωνικό εταίρο ως επίσημο συνομιλητή με το συνεταιριστικό κίνημα.

Και, ναι, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτό το λέμε εμείς της συντηρητικής παρατάξεως. Εμείς θέλουμε για συνομιλητή μας έναν αξιόπιστο κοινωνικό εταίρο, ενώ οι υπόλοιποι των προοδευτικών παρατάξεων ψηφοθηρικό εταίρο. Για αυτό μετρούσαν κεφάλια. Μετρούσαν, δηλαδή, αριθμό συνεταιρισμών μηδενικής αξίας μόνο και μόνο για λόγους πολιτικής επιρροής και έτσι καταλήξαμε να έχουμε δύο απαξιωμένους φορείς συνεταιριστικής εκπροσώπησης.

Ε, λοιπόν, αυτό σήμερα αλλάζει. Σε τριτοβάθμιο επίπεδο συγκροτείται η Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών και η ηγεσία της θα πρέπει να αντιπροσωπεύει το 51% του κύκλου εργασιών των συνεταιρισμών. Μετράμε, δηλαδή, αλλιώς. Κριτήριο δύναμης θα είναι πλέον ο κύκλος εργασιών του συνεταιρισμού. Για αυτό και οι τέσσερις χιλιάδες συνεταιρισμοί θα εκκαθαριστούν και θα εξαφανιστούν. Δεν θέλουμε πλέον συνεταιρισμούς - φαντάσματα. Θέλουμε πραγματικούς συνεταιρισμούς.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με το παρόν νομοθέτημα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υλοποιεί άλλη μια προεκλογική της δέσμευση. Επιδεικνύει και αποδεικνύει ότι διακατέχεται από συνέπεια λόγων και πράξεων. Θυμίζω ότι ο νόμος για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς ήταν ένα από τα τέσσερα σημεία προτεραιότητας του προεκλογικού προγράμματος και βασικό αίτημα των συνεταιριστικών οργανώσεων που θεωρούσαν την υφιστάμενη νομοθεσία του ΣΥΡΙΖΑ υπερβολικά ρυθμιστική και κρατικά παρεμβατική.

Το αίτημά τους ήταν να τους αφήσουμε να κάνουν τη δουλειά τους όπως την ξέρουν, να τους λύσουμε τα χέρια, τα πόδια, το μυαλό και να δώσουν τη μάχη του ανταγωνισμού με εταιρείες-

μεγαθήρια. Αυτό τους υποσχθήκαμε ότι θα κάνουμε και αυτό κάνουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει η Βουλευτής του ΜέΡΑ25 κ. Αγγελική Αδαμοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοθετικό καθεστώς των συνεταιρισμών αλλάζει για όγδοη φορά τα τελευταία σαράντα ένα χρόνια. Αυτό, βεβαίως, είναι άκρως ενδεικτικό της παραδοσιακής προχειρότητας και της διαχρονικής έλλειψης προσεκτικού σχεδιασμού των κυβερνήσεων για αυτό το τόσο πολύ σημαντικό ζήτημα.

Εδώ η Κυβέρνηση δεν νομοθετεί απλά τεχνικές λεπτομέρειες που πρέπει να επικαιροποιούνται στο πέρασμα των χρόνων, αλλά ένα τελείως καινοφανές σχήμα που ανατρέπει απόλυτα την ίδια τη λειτουργία και τη δομή των συνεταιρισμών όπως τη γνωρίζουμε στην Ελλάδα, αλλά και όπως την αντιλαμβάνονται ομόφωνα στο εξωτερικό.

Μάλιστα, είναι τέτοια η ασυμβατότητα του μοντέλου που προτείνει το Υπουργείο με τον ορισμό, τις αρχές και την αποστολή των συνεταιρισμών, που όλοι οι φορείς στην ακρόαση συμφώνησαν κατ' αρχάς στο εξής, ότι το νομοσχέδιο δεν έχει καμμία σχέση με συνεταιρισμούς. Όλοι οι ειδικοί όλων των χωρών -Ελληνες και ξένοι- είπαν στην επιτροπή ότι το μόρφωμα, το οποίο προβλέπει το σχέδιο νόμου, είναι μια ένωση προσώπων που λειτουργεί εντελώς εκτός πλαισίου συνεταιρισμών και που δεν έχει καμμία σχέση με τα όσα ορίζουν οι διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Ο Γενικός Διευθυντής της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας, ο κ. Μπρούνο Ρόουλαντ, προφανώς θεωρώντας ότι απευθύνεται σε ένα κράτος το οποίο νομοθετεί έχοντας χρόνο μπροστά του για σοβαρή διαβούλευση και χωρίς βιασύνη, είπε ότι βρίσκεται στη διάθεση του Υπουργείου για τις επόμενες εβδομάδες, ώστε να βοηθήσει με την εμπειρία του στις απαραίτητες διορθώσεις. Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, γιατί τόσο ταχεία επίσπευση και ψήφιση.

Να δούμε, λοιπόν, τι μας είπε μεταξύ άλλων ο ειδικός αυτός, μεταφέροντας τη θεσμική μνήμη και εμπειρία εκατόν πενήντα χρόνων διεθνούς εμπειρίας και πρακτικής και μεταφέρω επακριβώς τα λεγόμενά του: «Όσον αφορά το θέμα των επενδυτών, ισχυρές χώρες με ιστορία στο συνεταιριστικό κίνημα, όπως η Γαλλία και η Ιταλία, ξεκίνησαν μια τέτοια προσπάθεια στη δεκαετία του 1990, όταν υπήρχε μια μόδα στην Ευρώπη για τη δημιουργία αυτών των εργαλείων. Μιλούσαν και για δευτερογενείς ανταλλαγές μετοχών, αλλά όλα αυτά στην ουσία χάθηκαν, περιόριστσαν, εξαφανίστηκαν, γιατί ήταν κάτι το ανορθόδοξο και, εν πάση περιπτώσει, το δοκίμασαν και είδαν στο τέλος ότι το μοντέλο ήταν αποτυχημένο και δεν λειτουργήσε. Και εσείς μπορείτε να το κάνετε, αν θέλετε, αλλά να μην αφήνουμε να προχωρήσει και μετά να λέμε εκ των υστέρων ότι δεν λειτουργήσε».

Στην ουσία, λοιπόν, είπε ότι πρόκειται για ένα χρεοκοπημένο μοντέλο που απέτυχε σε πολύ ισχυρότερες οικονομίες και σε πολύ πιο οργανωμένα συστήματα παραγωγής. Είπε, επίσης, ότι εδώ μιλάμε για αλλοίωση της ίδιας της δομής του συνεταιρισμού και αυτό μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα επικίνδυνο για την αγροτική παραγωγή και την οικονομία ευρύτερα.

Μίλησε για την ανάγκη να οικοδομηθεί ένα σύστημα με την εγνητική παρουσία μεγάλων ομοσπονδιών, όπως στις χώρες που διαθέτουν ήδη ένα δυνατό συνεταιριστικό κίνημα, ώστε τα μέλη τους αφ' ενός να απολάβουν άμεσες υπηρεσίες και αφ' ετέρου να παρίστανται σε οργανωμένη διαπραγμάτευση με την Κυβέρνηση και τους άλλους παίκτες.

Διαβεβαίωσε, επίσης, ότι με τη δήλωση του 1995 έχει δοθεί διεθνώς ένας πολύ ακριβός ορισμός του τι εστί συνεταιρισμός και έχουν διατυπωθεί οι αρχές και οι αξίες, οι οποίες αντικατοπτρίζουν τη συνεταιριστική πρακτική και εφαρμόζονται σχεδόν σε όλα τα κράτη του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας.

Είπε, επίσης, ότι ο ορισμός αυτός διακρίνει τον συνεταιρισμό από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, στις οποίες θέλετε να μετατρέψετε τους συνεταιρισμούς, και σας υπενθύμισε τη σύσταση 193 που έχει ήδη προσυπογράψει η Ελλάδα. Με λίγα λόγια, λοι-

πόν, έθεσε το νομοσχέδιο εκτός πλαισίου.

Αντί, λοιπόν, να ασχολείστε με τον τρόπο που θα τονώσετε πραγματικά τους συνεταιρισμούς και που θα αναβιώσει έτσι η διαλυμένη ήδη αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή στη χώρα μας προς όφελος των πολλών, η Κυβέρνηση αποφασίζει να πρωτοτυπήσει όχι μόνο κόντρα σε κάθε διεθνή καλή πρακτική, αλλά ταυτόχρονα εφαρμόζοντας ένα αποτυχημένο μοντέλο.

Το 10% του συνόλου των απασχολούμενων στον κόσμο εργάζεται σε συνεταιρισμούς που αριθμούν ένα δισεκατομμύριο διακόσια εκατομμύρια μέλη. Αυτούς εκπροσωπεί εξάλλου και ο κ. Ρόουλαντς. Στην Ελλάδα η αναλογία συγκριτικά είναι μηδαμινή. Μετά βίας συμμετέχει στους συνεταιρισμούς το 5% των αγροκτηνοτρόφων που συνιστούν περίπου το 11% του εργατικού δυναμικού, δηλαδή είναι είκοσι φορές λιγότερα τα μέλη των συνεταιρισμών στην Ελλάδα σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο και οχτώ φορές λιγότερα σε σχέση με τον ενωσιακό.

Αντί, λοιπόν, να δοθούν κίνητρα για αθρόα συμμετοχή σε συνεταιρισμούς με βάση τα πρότυπα, τα οποία ήδη πετυχαίνουν διεθνώς και έτσι να τονωθεί με αυτόν τον τρόπο η πρωτογενής παραγωγή και περαιτέρω η οικονομία, εσείς επιλέγετε να δώσετε δύναμη και κέρδη στους λίγους, που με το 35% θα κάνουν απόλυτο κουμάντο στα νέα μορφώματα κεφαλαιουχικών συνεταιρισμών.

Είναι αδύνατον να διασφαλιστεί με αυτόν τον τρόπο η παραμονή της επένδυσης. Έτσι, ο στρατηγικός επενδυτής μπορεί να αποχωρήσει οποτεδήποτε, αναλαμβάνοντας ακόμη και αυτά που του αναλογούν ως εταίρος.

Ας σκεφτούμε, λοιπόν, πόσο εύκολα χειραγωγήσιμος μπορεί να γίνει ένας συνεταιρισμός, όταν ανά πάσα στιγμή το 35% μπορεί να απειλήσει με αποχώρηση, που στην ουσία αυτό μπορεί να καταστρέψει ακόμη και το σχήμα και όλους τους υπόλοιπους. Και το κέρδος εννοείται ότι στο τέλος θα το καρπώνεται ο μεγαλομέτοχος και όχι οι πολλοί.

Ομόφωνα, επίσης, σας μετέφεραν οι φορείς ότι δεν λαμβάνετε καμμία πρόνοια για το κορυφαίο ζήτημα της παροχής συνεταιριστικής εκπαίδευσης και δεν δημιουργείτε ταμεία αλληλεγγύης από και προς τους συνεταιρισμούς. Επίσης, κακώς φορολογείτε το πλεόνασμα της παραγωγής, διότι δεν αποτελεί κέρδος το οποίο προκύπτει από συναλλαγές με τρίτους, αλλά αποτελεί αφ' ενός προσαρμογή τιμής που διαμορφώθηκε ήδη από τον συνεταιρισμό, αφ' ετέρου αποτελεί -όχι ακριβώς- εισόδημα, το οποίο προέρχεται από συναλλαγές του αγροτικού συνεταιρισμού με τα μέλη του και όχι με τρίτους, που θα θεωρούνταν εισόδημα, κέρδος και άρα φορολογείται.

Επίσης, δεν ρυθμίζετε ορθά το πλαίσιο για τα αδιανέμητα αποθεματικά -βεβαίως οι συνεταιρισμοί διαθέτουν αδιανόητη περιουσία, η οποία δεν μπορεί να διανεμηθεί, δεν μπορεί να διατεθεί, γιατί έχει δημιουργηθεί από αφορολόγητα αποθεματικά μη διανεμόμενα, δηλαδή αδιάθετα, τα γνωστά «κλειδωμένα αποθεματικά»- και κατά συνέπεια τον πλούτο που δημιουργήσαν γενεές αγροτών, που δεν μπορούν να τον καρπωθούν τα τελευταία μέλη, ούτε οι ιδιώτες επιχειρηματίες που θέλετε να μπλέξετε.

Επιπλέον, θέτετε σε κίνδυνο τις φοροαπαλλαγές και δίνετε πάτημα και στις άλλες επιχειρήσεις να ζητήσουν ίση φορολογική μεταχείριση με τους συνεταιρισμούς, αφού οι συνεταιρισμοί πλέον μπορούν να λειτουργούν με όρους καθαρά επιχειρηματικούς.

Κλείνοντας, λοιπόν, θα αναφερθώ σε ένα συμπέρασμα που ακούστηκε στην επιτροπή. Ειδικά στην περίοδο της κρίσης οι μόνες επιχειρήσεις που δεν παρουσίασαν ζημιές είναι οι συνεταιριστικές και οι μόνες τράπεζες οι οποίες δεν χρηματοδοτήθηκαν από κρατικούς πόρους ήταν οι συνεταιριστικές. Ο ίδιος ο ΟΗΕ ανέφερε ότι το συνεταιριστικό μοντέλο αντέχει σε περιόδους κρίσης. Οι ελληνικοί συνεταιρισμοί που καταστράφηκαν απέτυχαν, διότι δεν ακολούθησαν τις συνεταιριστικές αρχές, αλλά τους νόμους και τις αρχές της αγοράς.

Αυτές, λοιπόν, τις καταστροφικά αποτυχημένες αρχές σήμερα η Κυβέρνηση θέλει να τις κάνει νόμο, γι' αυτό λοιπόν και εμείς ως ΜέΡΑ25 θα καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα έξι μαθήτριες και μαθητές και δύο εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Κουφαλίων Θεσσαλονίκης (πρώτο τμήμα).

Η Βουλή τούς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Καλώ στο Βήμα τον τελευταίο από τον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών, τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σάββα Χιονίδη.

ΣΑΒΒΑΣ ΧΙΟΝΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, πραγματικά στην εποχή μας είναι πολύ σημαντικό το να μπορείς να προχωρείς με τομές. Είναι πάρα πολύ σημαντικό επίσης να είσαι συνεπής σε αυτά που υπόσχεσαι. Είναι εξίσου σημαντικό να μπορείς κατά τη διαδρομή ό,τι είναι δίκαιο και λογικό να το ικανοποιείς.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ)

Αυτά τα τρία χαρακτηριστικά είναι που έχει και αυτά που πρέπει και πρεσβεύει η Κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας και ένα εξαιρετικό παράδειγμα αξιοπιστίας και συνέπειας είναι το συγκεκριμένο Υπουργείο και ο συγκεκριμένος Υπουργός.

Θα ήθελα να αναφερθώ, λοιπόν, στο θέμα του κατά πόσον πρέπει να πάμε στις λογικές της οικονομίας κλίμακας. Την οικονομία κλίμακας την έχουμε ανάγκη όλοι. Και άκουσα να λέγεται μέσα στην Αίθουσα ότι έχουμε μικρούς κλήρους, μικρά εισοδήματα. Η απάντηση ποια είναι; Η απάντηση είναι μία και μοναδική: Είναι οι οικονομίες κλίμακας. Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι σε αυτήν την κατεύθυνση κινήθηκαν και οι παλαιότεροι συνεταιρισμοί του νόμου του 1986, ο οποίος είναι συνεπής.

Σήμερα, λοιπόν, με όλες τις παθογένειες και επιειδή ακούστηκαν πολλά για τους παλαιούς συνεταιρισμούς, πρέπει να βρούμε και μια καλή κουβέντα, ότι στήριξαν σε κρίσιμες χρονικές στιγμές τον αγρότη από το ανεξέλεγκτο εμπόριο. Είχαν ρόλο διαχρονικά, άσχετα αν η εξέλιξή τους έβγαλε μεγάλες παθογένειες. Επομένως, είναι σημαντικό να μπορείς να προσαρμόζεσαι στη νέα εποχή και η νέα εποχή είναι εδώ.

Θα κάνω μια μικρή παρατήρηση προς το Υπουργείο και τον Υπουργό. Είπε κάποια στιγμή στην Αντιπολίτευση «Αλίμονο αν ταιριάζαμε με εσάς», εννοώντας στη φιλοσοφία. Για ποιον λόγο θα πρέπει να χαρίζεται σε οποιαδήποτε πολιτική παράταξη η λογική της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας; Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία είναι κάτι που εφαρμόζεται σε όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα σε χώρες οι οποίες δεν έχουν καθόλου αριστερό πρόσημο. Παραδείγματος χάριν, λέγεται: «Γιατί θα πρέπει να συμμετέχουν στο ένα τρίτο περίπου επιχειρηματικά κεφάλαια σε έναν συνεταιρισμό»; Διότι το 2016 με την προηγούμενη κυβέρνηση, με τον νόμο για τις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις σαφώς και προβλέπεται ότι το ένα τρίτο μπορεί να είναι και νομικά πρόσωπα και να συμμετέχουν σε αυτήν την ΚΟΙΝΣΕΠ. Αποτελεί κι αυτό ένα από τα παραδείγματα κοινωνικής οικονομίας. Βέβαια είναι από τα πράγματα τα οποία δεν έγιναν. Οφείλει αυτή η Κυβέρνηση να στηρίξει και τις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις. Σε αλληλέγγυες κοινωνικές οικονομίες, χώρες όπως η Γαλλία, η Γερμανία, ο Καναδάς μπορεί να έχουν και περισσότερο από το 40% της οικονομίας τους βασισμένες σε αυτό. Και βέβαια συμβαίνει το εξής: Λέμε «ιδιωτική οικονομία», «κρατική οικονομία». Δεν είναι έτσι. Είναι και μια άλλη οικονομία την οποία στην Ελλάδα δεν την είδαμε ποτέ τόσο θετικά. Είναι η κοινωνική αλληλέγγυα οικονομία.

Σε αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο πρότεινε ένα σχέδιο νόμου, το οποίο πραγματικά έρχεται και προσαρμόζεται σε αυτές τις συνθήκες για να μπορέσει και η Ελλάδα να μπει σε αυτήν τη διαδικασία με υγιείς συνεταιρισμούς, με υγιή αντιμετώπιση του συνεταιρίζεσθαι.

Γιατί, λοιπόν, είναι αυτός ο νόμος και οι συνεταιρισμοί στη

σωστή κατεύθυνση; Διότι, υπάρχει ελεύθερη συμμετοχή, δημοκρατική διοίκηση, ανεξαρτησία απέναντι στο κράτος, αλλά υπάρχει και το επιχειρηματικό ρίσκο. Δεν εννοώ, βέβαια, ότι θα οφείλουν να γραφτούν στο μητρώο ή ότι θα πρέπει να έχουν και ετήσια γενική συνέλευση. Αυτές είναι οι βασικές αρχές του συνεταιρίζεσθαι και σε αυτές είμαστε πάρα, μα πάρα πολύ κοντά.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι πέραν του βασικού νόμου, έγιναν και παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά τη στήριξη συνεταιριστών, οι οποίοι πιθανόν να μην έχουν και βαριά ευθύνη -ποινική ή αστική- και βεβαίως το οφείλουμε στο πλαίσιο της λογικής ότι κάποιος είναι αθώος μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο. Σωστά υπάρχει, λοιπόν, η παρέμβαση, ώστε αυτοί οι άνθρωποι μέχρι να γίνουν οι εκκαθαρίσεις να μπορούν να στέκονται με αξιοπρέπεια στην οικογένεια χωρίς να κινδυνεύει κάθε μέρα η περιουσία και κυρίως η τιμή τους.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό, κύριε Υπουργέ -και θα πρέπει να κάνετε δική σας παρέμβαση πλέον μαζί με τα συναρμόδια Υπουργεία- να τελειώνει αυτή η ιστορία και να μπει ένα χρονικό όριο στη λογική των εκκαθαρίσεων, όχι μόνο σε ό,τι αφορά εδώ, αλλά γενικότερα στις εκκαθαρίσεις. Θα πρέπει να μπει ένα πλαίσιο, ώστε να μην πάει στο διηνεκές για πολλές δεκαετίες και να ξεχνάμε τελικά ποιο είναι το μεγάλο νόημα της εκκαθάρισης. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα μείζον ζήτημα.

Θέλω να αναφερθώ και σε δύο συνεταιρισμούς οι οποίοι είναι αξιόλογοι και αξιοπρεπείς. Άκουσα πριν για τη Δράμα, στο Νευροκόπι. Πραγματικά έχουμε υγιείς συνεταιρισμούς, όπως και στην περιοχή μου. Υπάρχουν οι συνεταιρισμοί κερασοπαραγωγών που έχουν μια φοβερή εξέλιξη όλα τα τελευταία χρόνια, που διέπεται από καθαρές και διάφανες σχέσεις και μια άλλη επιχείρηση, επίσης συνεταιριστική, η οποία πάει εξαιρετικά, τα ακτινίδια «ΖΕΥΣ», όπως και ο «ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ» με τα κεράσια. Πάνε εξαιρετικά και αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό μπροστά, ευθέως και έχουν τη δυνατότητα να δώσουν το καλύτερο προς τους αγρότες και κυρίως μια ασφάλεια πολύ μεγάλη. Γιατί πολλές φορές οι αγρότες μας -και το ξέρουμε όλοι εδώ- έτυχε να πέσουν θύματα ανθρώπων οι οποίοι δίδοντάς τους πιθανόν μια καλύτερη τιμή δεν τους έδιναν ποτέ τα λεφτά τους πίσω.

Είναι ένα από τα θέματα που θα πρέπει να το δούμε, κύριε Υπουργέ. Θα πρέπει να δούμε κατά πόσο πρέπει να προκύψει και ένα Ταμείο Αλληλεγγύης και Ασφάλισης αυτών των προϊόντων, όπως υπάρχει και στον καπνό σήμερα και κανείς από τους καπνοπαραγωγούς δεν έχασε ποτέ ούτε ένα ευρώ.

Θέλω, λοιπόν, κλείνοντας να πω ότι είμαστε στη σωστή κατεύθυνση, καθώς η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία δεν ανήκει σε κανέναν χώρο, αλλά ανήκει στην κοινή λογική. Αυτό το νομοσχέδιο που είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε, κατευθύνεται εκεί που οφείλει για την ίδια την κοινωνία.

Έχω μαζί μου το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας, σχετικά με το τι υποσχέθηκαμε. Το πρώτο είναι ότι εισάγουμε νέο νόμο για τους συνεταιρισμούς και μειώνουμε τη φορολογία στο 10%, κ.λπ.. Δίνουμε επιπλέον κίνητρα για τη σύσταση νέων συνεργατικών σχημάτων. Έγιναν; Έρχονται νεώτερα; Βοηθούμε, για να πάμε προς αυτήν την κατεύθυνση;

Υπάρχει συνέπεια και θέλω να συγχαρώ το Υπουργείο και τον Υπουργό για την τόσο αυστηρή προσήλωσή του στη λογική και κυρίως σε αυτά που υποσχέθηκαμε. Αυτό μας δίνει τη δυνατότητα να ελπίζουμε μόνο σε καλύτερα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χιονίδη που ήταν και ο τελευταίος.

Καλησπέρα και από μένα! Ο κατάλογος με τους ομιλητές έχει τελειώσει. Θα δώσω λίγο χρόνο στους εισηγητές και στους ειδικούς αγορητές. Θα ξεκινήσουμε ανάποδα. Νομίζω ότι ένα τρίλεπτο είναι αρκετό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για ένα λεπτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Όχι, εσείς δεν μπορείτε, γιατί τον έχετε εξαντλήσει τον χρόνο, κύριε Κατρίνη, όπως βλέπω εδώ πέρα. Εξαμήνιο είναι το νούμερό σας.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Εμείς είμαστε ανεξάρτητοι, κύριε Πρό-

εδρε. Μιλήσαμε τον λιγότερο χρόνο από όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Πρώτα θα ξεκινήσουμε από τους εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές.

Ξεκινάμε από το ΜέΡΑ25 και τον κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη που έχει τον λόγο για τρία λεπτά...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, μια στιγμή, για να συνεννοηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Να συνεννοηθούμε. Γιατί όχι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Θα δευτερολογήσουμε κανονικά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Βεβαίως. Γιατί όχι; **ΜΑΡΙΑ - ΕΛΕΝΗ (ΜΑΡΙΛΕΝΑ) ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ:** Για τους εισηγητές ο χρόνος είναι επτάμισι λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Έχετε δίκιο. Δεν πρόκειται να σας κλέψω. Ρώτησα αν θέλετε τρία λεπτά. Αν θέλετε να μιλήσετε μέχρι τα επτάμισι λεπτά, μπορείτε να μιλήσετε για επτάμισι λεπτά.

Ορίστε, κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στην ομιλία μου έθεσα το εξής θέμα: Όταν θα φεύγουν οι επενδυτές που θα έχουν το 35% και θα ζητάνε όλα τα χρήματά τους πίσω, πώς δεν θα χρεοκοπεί ο συνεταιρισμός; Πάρα πολύ απλά, βασίζομαι στα δικά σας γραφόμενα στο άρθρο 7. Τι είναι αυτό που εσείς περιγράφετε; Περιγράφετε το ότι θα υπάρχει ένα καταστατικό που θα προσδιορίζει τους όρους και δεν θα είναι αυθημερόν η αποπληρωμή, αλλά θα είναι μέσα σε λίγους μήνες, σε ένα εξάμηνο, σε έναν χρόνο. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι ο συνεταιρισμός, ο οποίος έχει ανοιχτεί στον ιδιώτη επενδυτή γιατί δεν έχει ρευστότητα, πήρε τα χρήματά του, τα χρησιμοποίησε για ρευστότητα και δεν πρόκειται να τα έχει διαθέσιμα ούτε σε έναν ούτε σε ενάμιση χρόνο. Αυτό είναι το μυστικό της ρευστοποίησης των συνεταιρισμών.

Όμως, ξέρετε, δεν χρειάζεται να συζητάμε, γιατί αυτό διέπει όλο σας το νομοσχέδιο. Αυτό που σας ενδιαφέρει -αυτό που φαίνεται, που εμείς εικάζουμε διαβάζοντας το νομοσχέδιό σας- είναι να δώσετε τη χρηματοδότηση από την Κοινή Αγροτική Πολιτική του 50% των δαπανών των συνεταιρισμών στους ιδιώτες, μαζί με την περιουσία και το αγαθό όνομα των συνεταιρισμών. Αυτός είναι ο σκοπός που διέπει αυτό το νομοσχέδιο.

Τώρα, όμως, επειδή και η κοινωνία που μας ακούει σήμερα ενδιαφέρεται πάρα πολύ γι' αυτά που συμβαίνουν στα σύνορά μας, θα ήθελα να κάνω μία μικρή αναφορά σε όλα αυτά που συζητήθηκαν εδώ πέρα κατά τη διάρκεια της συζήτησής μας.

Αντί η Κυβέρνηση -και εσείς, κύριε Υπουργέ και ο Πρωθυπουργός- να είναι αυτή τη στιγμή στα Υπουργικά Συμβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να θέτουν βέτο σε κάθε απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέχρι να υποχρεωθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση με αφορμή και αυτήν την κρίση να προχωρήσει στον δίκαιο διαμοιρασμό της ανθρωπιστικής φιλοξενίας και φροντίδας που πρέπει να γίνεται, εσείς χαίρεστε που γίναμε στη θέση της Τουρκίας οι δεσμοφύλακες και η ασπίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δηλαδή, φυλάμε τα σύνορα αυτών που δεν θέλουν να διαμοιραστούν την ανθρωπιστική φροντίδα. Δεσμοφύλακας -και με υπογραφή του ΣΥΡΙΖΑ- ήταν η Τουρκία. Έφυγε η Τουρκία και ήρθε η σειρά μας να γίνουμε εμείς δεσμοφύλακες. Αυτό είναι στην ουσία.

Αυτήν τη στιγμή θα έπρεπε εσείς να είστε στα συμβούλια και να βάζετε βέτο σε κάθε απόφαση, μέχρι να γίνει αυτός ο διαμοιρασμός.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πολύ καλή ιδέα είπατε!

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Αυτές τις μέρες ανακοινώθηκε ότι παραδίδονται οσονούπω έξι υπερσύγχρονα υποβρύχια από τη Γερμανία στην Τουρκία. Υπάρχει ρεκόρ πολεμικών εξοπλισμών από τη Γερμανία στην Τουρκία! Με το να είστε το καλό παιδί της Ευρώπης δεν κερδίζει στο παραμικρό η χώρα και αυτός ο τόπος. Μας οδηγείτε σε αδιέξοδο και στο ανθρωπιστικό κομμάτι, αλλά και στο ουσιαστικό. Πρέπει να καταλάβετε ότι αν δεν διαπραγματευτείτε, μας οδηγείτε σε βαθιά αδιέξοδα και φτωχοποίησης, αλλά -λυπάμαι- και πολλών άλλων κινδύνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ. Από την Ελληνική Λύση έχει τον λόγο ο κ. Βασίλης Βιλιάρδος. Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης αναφέρθηκε στην παραγωγή ανά στρέμμα στην Ελλάδα, η οποία με βάση την ομιλία του Γενικού Διευθυντή της Eurobank το 2017 στο Συνέδριο του «ECONOMIST», ήταν 190 ευρώ ανά στρέμμα.

Το καταθέτω στα Πρακτικά, για να υπάρχει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο κύριος Υφυπουργός τον αντέκρουσε λέγοντας πως το εισόδημα ανά εκτάριο στην Ελλάδα ήταν 1.044 ευρώ. Αναφέρθηκε, λοιπόν, σε εντελώς διαφορετικούς συντελεστές, καταθέτοντας μετά ένα γράφημα της EUROSTAT στα Πρακτικά. Αυτό το γράφημα αναφέρεται, πρώτον, σε εκτάρια αντί σε στρέμματα και, δεύτερον, σε εισόδημα αντί σε παραγωγή. Δεν ανέφερε δε, νομίζοντας πως απευθύνεται σε ανόητους, πως το μισό από το εισόδημα των Ελλήνων αγροτών προέρχεται από επιδοτήσεις και ενισχύσεις, ενώ μόνο το άλλο μισό από την αγορά, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, για να υπάρχει.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλο παραγωγή, λοιπόν, και άλλο εισόδημα, ενώ είναι ντροπή να διαστρεβλώνει ένας Υφυπουργός με αυτόν τον τρόπο τα γεγονότα.

Στην Ολλανδία είναι μικρή η διαφορά μεταξύ εισοδήματος και παραγωγής - 1.736 ευρώ και 1.700 ευρώ- επειδή οι Ολλανδοί δεν επιδοτούν την παραγωγή με τα χρήματα της ΚΑΠ, αλλά τη συσκευασία, την τεχνολογία και τα «logistics». Γι' αυτόν τον λόγο έχει εξελιχθεί η Ολλανδία στην τρίτη μεγαλύτερη εξαγωγική χώρα του πλανήτη στα αγροτικά προϊόντα, παρά το πολύ μικρό της μέγεθος, με δύομις φορές μικρότερη καλλιεργούμενη έκταση από την Ελλάδα και με σχεδόν το ένα δέκατο του δικού μας εργατικού δυναμικού, ενώ το 50% του εμπορικού πλεονάσματος της Ολλανδίας προέρχεται από τα αγροτικά προϊόντα.

Πρώτη στο εισόδημα είναι η Μάλτα -για να καταλάβουμε τι ακριβώς συμβαίνει- με 5.135 ευρώ, σύμφωνα με το γράφημα που έφερε ο Υφυπουργός. Δεύτερη -το καταθέτω στα Πρακτικά- πάλι στο εισόδημα είναι η Κύπρος με 1.997 ευρώ. Ο μέσος τζίρος της ελληνικής καλλιέργειας είναι μόλις 11.059 ευρώ -εξαιρετικά χαμηλό ποσό και ο τζίρος είναι αυτός που πρέπει να μας ενδιαφέρει και όχι οι επιδοτήσεις- ενώ ο μέσος τζίρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 34.785 ευρώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ότι η αγροτική παραγωγή στην Ελλάδα δεν πάει καθόλου καλά και πρέπει να κάνουμε πολύ περισσότερα πράγματα.

Σχετικά τώρα με τις τροπολογίες που κατατέθηκαν, συμφωνούμε απόλυτα με τη δακοκτονία. Άλλωστε, εμείς την προτείναμε.

Επίσης, συμφωνούμε με τον συμψηφισμό του ΕΛΓΑ με τις ασφαλιστικές εισφορές των αγροτών, όπως πρότεινε ένας Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας από την Πέλλα. Συγγνώμη, αλλά δεν θυμάμαι το όνομά του.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ο κ. Καρασμάνης το είπε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Επειδή δεχόμαστε πολλά παράπονα για επενδυτικά σχέδια που έχουν παραδοθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και η Κυβέρνηση δεν έχει ακόμα ελέγξει τους φακέλους, θερμή παράκληση να επιληφθείτε του θέματος, εάν βέβαια είναι σωστή η πληροφόρησή μας και αν το ακούσετε.

Επίσης, να φροντίσετε να δημιουργηθούν ξανά τμήματα σποροπαραγωγής στους συνεταιρισμούς.

Ελπίζουμε, ακόμα, να συνειδητοποιήσατε πως το μυστικό του

πρωτογενούς τομέα είναι κεντρικός σχεδιασμός της πρωτογενούς παραγωγής, συνεργατικότητα, -όπως και στην πολιτική είναι αυτό που απαιτείται-, καθώς επίσης θερμοκήπια και διχτυοκήπια και, τέλος, αλήθειες και όχι ψέματα.

Όσον αφορά το νομοσχέδιο τώρα για τους συνεταιρισμούς, οι οποίοι είναι απολύτως απαραίτητοι για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα, θα επιστημονούμε μόνο ορισμένα άρθρα, αφού έχουμε αναφερθεί ήδη διεξοδικά σε όλα, καταλήγοντας στο συμπέρασμά μας. Στο πλαίσιο αυτό λέμε τα εξής:

Στο άρθρο 6 στην παράγραφο 3 η είσοδος των ιδιωτών στο συνεταιριστικό κεφάλαιο με δικαίωμα συμμετοχής στα όργανα διοίκησης δεν έχει ελπίδες να εφαρμοστεί από πραγματικούς συνεταιρισμούς και από σοβαρούς συνεταιριστές. Επομένως δεν είναι μία χρήσιμη διάταξη. Θα κάνουν χρήση της συγκεκριμένης διάταξης πιθανότατα ορισμένες αγροτικές εταιρείες σύμπραξης. Φαίνεται, όμως, πως με τη διάταξη αυτή διευκολύνετε να περάσουν τα περιουσιακά στοιχεία των συνεταιρισμών με πολύ λίγα χρήματα σε ιδιώτες. Θα πρέπει πάντως να αναγραφεί ρητά ότι τα μέλη - επενδυτές απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε ανταγωνιστική προς τους σκοπούς του αγροτικού συνεταιρισμού δραστηριότητα.

Επίσης, η συμμετοχή μελών - επενδυτών μη χρηστών πρέπει να θεσπιστεί στον παρόντα νόμο και να μην επαφίεται στο καταστατικό του αγροτικού συνεταιρισμού. Θεωρούμε πως το 35% είναι υπερβολικά μεγάλο, ενώ, αν αυτό συγκεντρωθεί στα χέρια ενός μόνο επενδυτή, ουσιαστικά καθίσταται άμεσα απόλυτη πλειοψηφία. Όλοι γνωρίζουμε πως είναι εξαιρετικά σπάνιο να βρίσκονται στις γενικές συνελεύσεις των αγροτικών συνεταιρισμών πάνω από το 70% των δικαιωμάτων ψήφου.

Στο άρθρο 7 στην παράγραφο 4 σε ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου τέτοιου είδους κανόνες πρέπει να επιβάλλονται από τον ίδιο τον συνεταιρισμό και όχι από το κράτος. Δεν έχουμε άλλωστε κοινομιστικό καθεστώς. Ένας συνεταιρισμός που δεν χρωστάει σε κανέναν και δεν ζητάει χρήματα από κανέναν, γιατί θα πρέπει να υφίσταται τέτοιους περιορισμούς από το κράτος; Το κράτος μπορεί να ελέγχει τη νόμιμη λειτουργία του και τίποτα παραπάνω. Όλα τα άλλα είναι αρμοδιότητα των μελών του συνεταιρισμού.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 1 η παραδοτέα ποσότητα παραγωγής θα πρέπει να ορίζεται από τον κάθε αγροτικό συνεταιρισμό και φυσικά όχι από τον νομοθέτη. Ούτε εδώ έχουμε κοινομιστικό καθεστώς. Εκτός αυτού, κανένας συνεταιρισμός δεν μπορεί να αποδείξει ότι ένα μέλος του παρέδωσε το 75% της παραγωγής του, αφού δεν υπάρχει κάποιο έγγραφο από τα μέλη του που εξασφαλίζει τον συνεταιρισμό και τα συμφέροντά του.

Στο άρθρο 10 στην παράγραφο 5 δεν προβλέπεται προσωπική κράτηση των μελών του αγροτικού συνεταιρισμού για υποχρεώσεις του αγροτικού συνεταιρισμού προς τρίτους και το δημόσιο, καθώς επίσης για υποχρεώσεις μεταξύ των μελών και του αγροτικού συνεταιρισμού. Επομένως, εάν κάποιο μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι και μέλος του αγροτικού συνεταιρισμού, τότε δεν προσωποκρατείται, ακόμα και αν έχει τελέσει αξιόπινες πράξεις, όπως ξέπλυμα χρήματος λόγω τεράστιων οφειλών στο δημόσιο;

Επόμενο ερώτημα: Εάν ένα μέλος σε συνεργασία με το διοικητικό συμβούλιο ενός αγροτικού συνεταιρισμού λάβει ένα τεράστιο δάνειο χωρίς να το αποπληρώσει στον αγροτικό συνεταιρισμό και καταρρεύσει ο αγροτικός συνεταιρισμός λόγω αυτού του γεγονότος, τότε επέρχεται καθολική απαλλαγή;

Η παράγραφος 6 πρέπει να διαγραφεί κατά τη γνώμη μας, έτσι ώστε να μπορεί η μερίδα να κατασχεθεί, να εκποιείται και να απαλλάσσεται ο συνεταιρισμός από πρόσωπα που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς όφελος των λοιπών συνεταιριστών.

Η παράγραφος 8 αποτελεί ένα εξαιρετικό «παραθυράκι» για παράνομες ενέργειες καταδολίευσης των πιστωτών. Ο κάθε υπερχρεωμένος θα μπορεί έτσι να εντάσσεται σε έναν αγροτικό συνεταιρισμό και να εξασφαλίζει την προστασία του έναντι κατάρχεσης μέσω της παράδοσης στον αγροτικό συνεταιρισμό προϋπάρχοντων του ή δανείων του.

Είναι δυνατόν το τίμημα, αλήθεια, να θεωρείται ακατάσχετο;

Εάν πωληθούν τα προϊόντα ενός συνεταιριστή, γιατί το τίμημα να μην κατασχεθεί και να μειώσει τις υποχρεώσεις του; Μοιάζει με την ικανοποίηση συμφερόντων κάποιων ψηφοφόρων της Κυβέρνησης.

Δεν υπάρχει άλλος χρόνος, οπότε θα κλείσω με το συμπέρασμά μας για το σύνολο του νομοσχεδίου το οποίο είναι το εξής: Ευνοεί τη χρηματοδότηση και τον έλεγχο των συνεταιρισμών από το ιδιωτικό κεφάλαιο χωρίς να επιλύει τα μεγάλα προβλήματα των αγροτικών συνεταιρισμών. Προβλήματα εντοπίζονται ως προς τη διαφάνεια των αποφάσεων των μελών του διοικητικού συμβουλίου και ως προς την έλλειψη δημοκρατικής λειτουργίας. Μεγάλο πρόβλημα αποτελεί επίσης η απεριόριστη γραφειοκρατία κατά τη σύσταση, λειτουργία και διατήρηση των αγροτικών συνεταιρισμών, ενώ παράλληλα περιορίζεται η καινοτομία και η αξιοποίηση ατόμων στις αγροτικές πρωτοβουλίες και δεν δίνονται κίνητρα, παρά το ότι η Ελλάδα είναι μία χώρα με πολλές προοπτικές ανάπτυξης της γεωργίας και γενικότερα του πρωτογενούς τομέα.

Κλείνοντας, τονίζω ότι χωρίς επιτυχημένους και λειτουργικούς συνεταιρισμούς ο πρωτογενής τομέας στην Ελλάδα δεν πρόκειται να έχει μέλλον. Το σημερινό νομοσχέδιο, το οποίο φυσικά θα καταψηφίσουμε, έχει πολλά λάθη και μεγάλες ελλείψεις, οπότε δεν πρόκειται να βοηθήσει καθόλου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα έξι μαθήτριες και μαθητές και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Κουφαλίων Θεσσαλονίκης (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Μανωλάκου, έχετε τον λόγο. Είστε η μόνη που έχετε δικαίωμα να μιλήσετε επτάμισι λεπτά, γιατί ο Αρχηγός σας μίλησε ακριβώς δεκαπέντε λεπτά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩΣ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Συνεχίζεται η αντιπαράθεση και η εκμετάλλευση των ξεριζωμένων ανθρώπων, που χρησιμοποιούνται ως έρμαια των γεωπολιτικών παιχνιδιών, αλλά και εθνικιστικών κύκλων. Ακουσαμε και εδώ μέσα μερικές κορόνες. Από την πλευρά του ΚΚΕ τα είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος και υπάρχει σήμερα και ανακοίνωση του πολιτικού γραφείου.

Να ξεκαθαρίσω, όμως, το εξής: Η αστική τάξη της Τουρκίας εκβιάζει και παζαρεύει, νομιμοποιώντας την εισβολή στη Συρία, σπέρνοντας προσφυγιά και θάνατο. Ποιος την έχει καταδικάσει αυτή την τουρκική εισβολή, όπως και την εισβολή στην Κύπρο; Κανείς. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε οι Αμερικανοί ούτε το ΝΑΤΟ.

Τι γίνεται τώρα; Κλιμακώνεται η τουρκική στρατιωτική επέμβαση με τις πλάτες των Αμερικανών, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βρίσκεται σε παζάρι με τη Ρωσία. Τι θα πρέπει να περιμένουμε; Αύξηση της προσφυγιάς. Και τι μας λένε οι Ευρωπαίοι; Φυλάξτε τα σύνορα. Είναι ευρωπαϊκά. Τώρα το θυμήθηκαν! Όταν τα παραβιάζει η Τουρκία, τότε δεν ξέρουν τίποτα για σύνορα. Και τι μας είπαν; Μήπως μας είπαν «ελάτε να υλοποιηθεί η κατανομή μεταξύ των κρατών - μελών» ή η «οικογενειακή επανένωση» που είχε συμφωνήσει η Γερμανία και δεν υλοποίησε εκτός από μία φορά; Όχι βέβαια. Ούτε καν τα συμφωνημένα.

Αντίθετα, τι γίνεται; Χρησιμοποιείται η αναγκαιότητα -γιατί ναι, η κατάσταση είναι κρίσιμη- φύλαξη των συνόρων για να ονομάζεται εχθρός του λαού τα θύματα των ιμπεριαλιστικών πολέμων και επεμβάσεων και να μετατρέπεται η χώρα σε φυλακή προκειμένου να προστατεύεται το φρούριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με εργαλεία την αντιμεταναστευτική της πολιτική και τους νόμους της. Γι' αυτό είναι απαράδεκτη η πολιτική τους και δικαίως ζητάμε κατάργηση του Δουβλίνου και της επαίσχυντης δήλωσης Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας που υπέγραψε ο ΣΥΡΙΖΑ και

συμφώνησαν και οι υπόλοιποι.

Αλλά και για το τώρα που υπάρχει κρίση, όπως γινόταν το 2015, ναι, εμείς λέμε να μετακινούνται απευθείας από Τουρκία και σύνορα και να το οργανώνουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΟΗΕ με όλες τις αναγκαίες διαδικασίες στις χώρες που επιθυμούν και βεβαίως να κλείσουν όλα τα hot spots στα νησιά του Αιγαίου και να μη δημιουργηθούν νέα ούτε κλειστά ούτε ανοικτά και να σταματήσει κάθε συμμετοχή, στήριξη και εμπλοκή στις ενέργειες και τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ, των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περιοχή της Μέσης Ανατολής που στηρίζουν την εισβολή της Τουρκίας στη Συρία, τις επεμβάσεις στη Λιβύη, διαιωνίζοντας και τον πόλεμο και τις καταστροφές. Είναι καθαρή, καθαρότατη η θέση μας και ας προσπαθούν μερικοί να την καπηλευτούν.

Κύριε Υπουργέ, όλες οι υπουργικές τροπολογίες που καταθέσατε έχουν υπογραφή και άλλων Υπουργών και είναι λογικό, αφού υπάρχει συναρμοδιότητα. Στη δακτοκτονία υπογράφουν οι Υπουργοί Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Επενδύσεων. Για τις διοικήσεις των συνεταιρισμών υπογράφουν οι Υπουργοί Οικονομικών, Εργασίας, Ανάπτυξης κ.λπ.. Συνεπώς, για τις τροπολογίες που κατέθεσε το ΚΚΕ φυσικά θα χρειαστούν υπογραφές και συμφωνία και άλλων Υπουργών και σε μερικές περιπτώσεις μέσα από επίκαιρες ερωτήσεις που έχουμε κάνει έχουν συμφωνήσει τουλάχιστον στα λόγια.

Τι σας ζητάμε, λοιπόν; Να μην τις απορρίψετε με το επιχείρημα ότι είναι αρμοδιότητας άλλων Υπουργείων, γιατί αυτό μας είπατε. Να τις ξαναδείτε, γιατί είναι αρμοδιότητας και του Υπουργείου σας και ταυτόχρονα είναι δίκαια αιτήματα και εκκρεμότητες ομάδων ανθρώπων όπως είναι οι εργαζόμενοι στις συνεταιριστικές οργανώσεις, αλλά και των κατοίκων στο Κάτω Σούλι. Νομίζω ότι είναι και η εκλογική σας περιφέρεια. Μπορεί να το ξέρετε. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν εκκρεμότητα από το 1928. Κοντεύουν να συμπληρώσουν έναν αιώνα προβλημάτων. Άρα, εμείς θέλουμε να τις δείτε και τις τρεις.

Οι συνεταιρισμοί των αγροτών με τους νόμους μέχρι τώρα και του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ δεν δούλεψαν, όμως ούτε με αυτόν τον νόμο θα δουλέψουν. Γιατί; Διότι δεν αφορά ούτε είναι για τους μικρομεσαίους αγρότες, αλλά είναι για την εισβολή των επενδυτών που θα καρπωθούν τα πάντα. Την είσοδο των επενδυτών την είχε ετοιμάσει νωρίτερα ο νόμος του ΣΥΡΙΖΑ. Εσείς το ολοκληρώνετε όλο αυτό με την άλωση τους.

Προσπαθείτε να εμφανίσετε Κυβέρνηση και Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι έχετε διαφορές. Στήνετε και ψευτοκαυγάδες. Έφτασε κάποιος συνάδελφος να χαρακτηρίζει σταλινικό τον προηγούμενο νόμο του ΣΥΡΙΖΑ. Γελάει και το παρδαλό κατσίκι. Δεν έχει καταλάβει ότι ίδια άρθρα θα ψηφίσει και στον υπάρχοντα νόμο. Ίδια μεθοδολογία είναι.

Να πω και κάτι άλλο; Οι αγρότες στην πρώην Σοβιετική Ένωση είχαν κατακτήσεις, είχαν δουλειά, είχαν εισόδημα, παιδικούς σταθμούς, είχαν διακοπές, δωρεάν υγεία, παιδεία, αθλητισμό, πολιτισμό. Δεν είχαν καμμία αγωνία για χρέη, για εισφορές, για φόρους, για το αν θα έχουν αύριο ψωμί ή σπόρους ή λιπάσματα ή φυτοφάρμακα ή ζωοτροφές για την καλλιέργεια της γης ή για τις κτηνοτροφικές μονάδες. Καμμία αγωνία δεν είχαν. Όλα αυτά ήταν λυμένα. Όταν άρχισαν να κάνουν αντιγραφές από καπιταλιστικούς νόμους, τότε την πάτησαν. Έχασαν αυγά και καλάθια και δυστυχώς επηρεάστηκε και όλος ο πλανήτης. Γιατί; Διότι δεν υπάρχει αντίπαλο δέος και ζούμε όλη την καπιταλιστική βαρβαρότητα, πολέμους παντού, πείνα και δυστυχία.

Έχετε, λοιπόν, ίδια πολιτική γιατί σας ενώνει μια κλωστή, η ίδια κλωστή. Είναι η κλωστή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν μπορείτε, λοιπόν, να διαφοροποιηθείτε μεταξύ σας, αλλά προσπαθείτε να ενισχύσετε τη δημιουργία της μεγάλης καπιταλιστικής αγροτικής ιδιοκτησίας. Απλά η Νέα Δημοκρατία το πάει με ταχύτερο βήμα. Εξάλλου αυτό φαίνεται, αν θέλετε, και από τα στοιχεία που έδωσε χθες ο κ. Βορίδης. Τι μας είπε; Λειτουργούν εξακόσιοι εικοσι ένας συνεταιρισμοί. Το 77,7% έχει τζίρους μέχρι ένα εκατομμύριο και βέβαια είναι αμφίβολο αν στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να έχουν αντιπροσώπους όσοι έχουν τζίρο κάτω από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ. Το 18,5% έχει τζίρο από ένα έως εννιά εκατομμύρια ευρώ. Άρα για το πρώτο

εκατομμύριο θα έχουν μία ψήφο και μετά ανά δύο εκατομμύρια άλλη μία, άρα ενισχύονται και βεβαίως το 3,7% είναι η κορυφή για τζιρό πάνω από εννιά εκατομμύρια.

Συνεπώς, τελικά εάν αθροίσουμε τις δύο τελευταίες κλίμακες, το 22,4% δεν αποκλείεται να συγκεντρώσει και την πλειοψηφία των ψήφων, αφού δεν πάει με τον αριθμό των αντιπροσώπων, αλλά τον κεφαλαίων. Αυτό προωθείτε, αυτή είναι η λογική. Συνεπώς τα προβλήματα της αγροτιάς βεβαίως τα γνωρίζετε. Ο κ. Σκρέκας αναφέρθηκε σε μερικά. Η επιλογή σας, όμως, δεν είναι η λύση υπέρ της πλειοψηφίας των μικρομεσαίων αγροτών, αλλά υπέρ των μεγαλοαγορών και των επενδυτών.

Εμείς, λοιπόν, καλούμε τους αγρότες να μην επιτρέψουν να χρησιμοποιηθεί και να αλωθεί η περιουσία τους από κεφαλαιοκράτες και να καρπωθούν τη συνεταιριστική περιουσία που φτάνει τα δύο με τρία δισεκατομμύρια, που φτιάχτηκε από εισφορές των γονιών, των παππούδων, των προπαππούδων τους, αλλά αντίθετα να τα χρησιμοποιήσουν για τις ανάγκες της περιοχής τους και για το κοινωνικό σύνολο, που σημαίνει να ψηφίσουν στις γενικές τους συνελεύσεις να μην εισβάλει ο επενδυτής στους συνεταιρισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αρδελάς): Ευχαριστούμε πολύ.

Τον λόγο έχει ο κ. Απόστολος Πάνας από το Κίνημα Αλλαγής.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω κατ' αρχάς με την τροπολογία για τους ΓΟΕΒ, για την οποία ρώτησα τον Υπουργό, αλλά δεν έλαβα ικανοποιητική απάντηση.

Θα αναφέρω, λοιπόν, τα εξής: Υπάρχει απόφαση του ΑΣΕΠ η οποία καταλήγει ότι οι ΓΟΕΒ επιτίπουν για το πάσης φύσεως προσωπικό τους στον ν.2190/1994. Κατά τα άλλα, λοιπόν, η προωθούμενη τροπολογία είναι αντισυνταγματική, καθώς η νομική φύση των ΓΟΕΒ τούς κατατάσσει στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Η αιτιολογία του Υπουργείου για την εξαίρεση των ΓΟΕΒ από τη διαδικασία του ΑΣΕΠ του προσωπικού του ιδιωτικού δικαίου σχετικά με το ότι δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό νομίζω ότι προβάλλεται κακώς.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την απόφαση της Ολομέλειας, ο λόγος για τον οποίον δεν μπορούν να εξαιρεθούν οι ΓΟΕΒ από τις διαδικασίες ΑΣΕΠ είναι η νομική τους φύση, όπως αυτό αναλυτικά αναπτύσσεται, που τους κατατάσσει στα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Σημειώνεται επίσης ότι δεν υπάρχει ένας ενιαίος κανονισμός εσωτερικής υπηρεσίας για όλους τους ΓΟΕΒ και σ' αυτούς δεν αναφέρονται τα κριτήρια πρόσληψης του προσωπικού.

Κυρίες και κύριοι, ακούσαμε τον κύριο Υπουργό και τις τοποθετήσεις των συναδέλφων. Αυτό που αποκομίσαμε από τη συζήτηση είναι ότι το νομοσχέδιο δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα διαχρονικά προβλήματα των συνεταιρισμών, όπως η αδιαφάνεια στις αποφάσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου και η ελλειμματική δημοκρατική λειτουργία, η ισχνή οικονομική ευρωστία λόγω περιορισμένης συνεργασίας μεταξύ των μελών και περιορισμένης αξιοποίησης της παραγωγικής τους δυναμικότητας, τα γραφειοκρατικά εμπόδια κατά τη σύσταση και τη λειτουργία, η περιορισμένη καινοτομία και η έλλειψη διασύνδεσης με τις αγορές πρόσδεσης σε μια συνδυαστική αγροτική πολιτική, η περιορισμένη αξιοποίηση του δυναμικού νέων ανθρώπων με γνώσεις και δεξιότητες και η πρόσδεση των αγροτικών συνεταιρισμών σε ιδιωτικά κεφάλαια που εντείνει την αποστασιοποίηση των αγροτών παραγωγών από τη διοίκηση του κάθε συνεταιρισμού.

Ειδικότερα, το εν λόγω ζήτημα ενισχύεται από την πρόβλεψη για είσοδο ιδιωτών με δικαίωμα ψήφου στον συνεταιρισμό, κάτι που νομίζω ότι αναλύσαμε όλοι διεξοδικά.

Για να λέμε τα πράγματα ξεκάθαρα, επειδή πρέπει να βλέπουμε πάντα το σκεπτικό πίσω από την κατάθεση ενός νομοσχεδίου, δεν είναι καθόλου τυχαίο, κατά την άποψή μου, ότι αυτό είναι το πρώτο νομοσχέδιο που ήρθε από το Υπουργείο μετά την ανάληψη των καθηκόντων της Κυβέρνησης. Είναι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Αυτό από μόνο του καταδεικνύει την οπτική της Κυβέρνησης απέναντι στον αγροτικό τομέα. Καταδεικνύει τη θέση προτεραιοτήτων και την ανυπαρξία ουσιαστικού στρατηγικού σχεδιασμού για το σύνολο του πρωτογενούς τομέα. Δεν αναφέρομαι φυσικά στη θεματο-

λογία, αλλά στην ποιοτική αξία του εν λόγω νομοθετήματος.

Δεν ακούσαμε, λοιπόν, πουθενά, κύριε Υπουργέ, στην ομιλία σας να βάζετε ένα νέο πλαίσιο, ένα νέο όραμα για τους συνεταιρισμούς, να μιλήσετε φερ' ειπείν για την καθετοποίηση της παραγωγής σε έναν συνεταιρισμό, το πώς δηλαδή ένας συνεταιρισμός θα κάνει παραγωγή, μεταποίηση και μεταπώληση του προϊόντος, να μιλήσετε για κίνητρα, για εκπαίδευση, για αλλαγή νοοτροπίας.

Περιοριστήκατε σε μια νομική ανάλυση του ρόλου του ιδιώτη επενδυτή και του πόσο περισσότερες ελευθερίες δίνετε στους συνεταιριστές σε σχέση με τον προηγούμενο νόμο.

Η πεποίθηση που έχουμε εμείς ακράδαντα στο Κίνημα Αλλαγής είναι ότι ο πρωτογενής τομέας της χώρας είναι αυτός που μπορεί πραγματικά να βγάλει τη χώρα από την κρίση. Αυτήν την πεποίθηση δεν νομίζω ότι την έχετε, διότι τα προβλήματα πολλαπλασιάζονται αντί να μειώνονται.

Στη συζήτηση της επίκαιρης ερώτησης του Κινήματος Αλλαγής για τον πρωτογενή τομέα, πριν από ακριβώς έναν μήνα, σας θέσαμε κάποια συγκεκριμένα ερωτήματα για το κόστος παραγωγής, για τις τιμές των προϊόντων, για την αξιοποίηση του προγράμματος 2014-2020, για τις αυξημένες φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις των αγροτών, για την καθυστέρηση των δικαιούμενων αποζημιώσεων και πολλά άλλα. Σε ελάχιστα από αυτά έχουμε λάβει κάποια σαφή απάντηση.

Εδώ, λοιπόν, υπάρχει ένα ζήτημα απραξίας, το οποίο έρχεται να συμπληρωθεί από το παρόν νομοσχέδιο και την κατάθεσή του. Από τη μια, λοιπόν, μας λέτε ότι η φιλοσοφία που διαπνέει το νομοσχέδιο είναι η παροχή ελευθερίας και η εμπιστοσύνη στους συνεταιριστές και το υποστηρίζετε θερμά και από την άλλη, όμως, οι διατάξεις του νομοσχεδίου δεν αποδεικνύουν τα λεγόμενά σας. Διότι για μας, η φιλοσοφία που σίγουρα απουσιάζει παντελώς από το νομοσχέδιο είναι η φιλοσοφία του κινήτρου στον συνεταιριστή.

Απουσιάζει, λοιπόν, παντελώς η ολιστική προσέγγιση για τον πρωτογενή τομέα της χώρας σε αναπτυξιακή κατεύθυνση, που, δίνοντας κίνητρο στον παραγωγό να συνεταιριστεί, θα έδινε και νέα πνοή στους συνεταιρισμούς.

Είναι γεγονός ότι οι αποσπασματικές πολιτικές του αρμόδιου Υπουργείου για την αντιμετώπιση μερικών επιμέρους προβλημάτων του αγροτικού κόσμου δεν βλέπουμε αυτή τη στιγμή να δίνουν λύση. Χρειάζεται μια νέα πολιτική πρόταση που θα προκύψει από μετρήσεις, από μελέτες, από διαβούλευση, από πραγματικό ενδιαφέρον για τον πρωτογενή τομέα.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, δυστυχώς, εγκλωβίζεται σε καταστατικού τύπου διατάξεις. Λειτουργεί διαφορετικά από τον τρόπο της ανάπτυξης τον οποίο εμείς βλέπουμε. Αποτελεί ένα εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης για το πώς να ιδρύσει κανείς έναν συνεταιρισμό.

Κλείνοντας, θέλω να εκφράσω τον προβληματισμό μου όχι μόνο τον προσωπικό, αλλά θεωρώ και της πλειονότητας των παραγωγών, που είχαν ενδεχομένως την προσδοκία για τη δημιουργία ενός νέου συνεταιριστικού πλαισίου με περισσότερα ατομικά κίνητρα, περισσότερη προοπτική, περισσότερη καινοτομία, με διάθεση εκσυγχρονισμού για αυτές τις τόσο αντιπροσωπευτικές του πρωτογενούς τομέα ενώσεις αγροτών. Άλλη μια ευκαιρία για μια νομοθετική ρύθμιση με πραγματικές μεταρρυθμίσεις θεωρώ ότι πήγε χαμένη.

Διαφωνώντας, λοιπόν, με τη στόχευση και τη συνολική φιλοσοφία που διαπνέει το εν λόγω σχέδιο νόμου, το καταψηφίζουμε επί της αρχής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αρδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Σταύρος Αραχωβίτης από τον ΣΥΡΙΖΑ για πέντε ολόκληρα λεπτά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Φτάνοντας στο τέλος της διαδικασίας, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ξεκινήσουμε όπως ξεκίνησαν μέχρι τώρα όλες οι τοποθετήσεις των Βουλευτών της Συμπολίτευσης. Όμως, να ρωτήσω το εξής: Έχουμε καταλάβει πόσο σοβαρά

είναι τα πράγματα στη γειτονιά μας, για να τα διαχειριζόμαστε μόνο με επικοινωνιακό τρόπο; Η γειτονιά μας φλέγεται, έχουμε πρόβλημα, το οποίο εργαλειοποιείται από τον γείτονα.

Καλό θα είναι, λοιπόν, να μη διχάζουμε την κοινωνία, να μη διχάζουμε τους πολίτες, να μη χρησιμοποιούμε τα ΜΑΤ εναντίον των νησιωτών, να μη χρησιμοποιούνται εμπρηστικές δηλώσεις, αλλά, όπως είπε και ο πρώην Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας, να βάλουμε πλάτη όπου χρειάζεται. Ας μείνουμε σε αυτό.

Όλοι οι Έλληνες είναι τόσο πατριώτες όσο και φιλόξενοι. Αυτό πρέπει να το διατηρήσουμε. Τώρα χρειάζεται ομοψυχία. Δεν χρειάζεται να μιλάμε για τα ανοιχτά, τα κλειστά σύνορα, ο ένας να κατηγορεί τον άλλο για το πόσο ήταν τα ανοιχτά ή τα κλειστά σύνορα με πεντέμισι χιλιάδες στη Μόρια και πόσο είναι ανοιχτά ή κλειστά τα σύνορα με εικοσιπέντε χιλιάδες στη Μόρια.

Ας προχωρήσουμε, όμως, να δούμε και το νομοσχέδιο, γιατί έχει σοβαρά ζητήματα. Να δούμε, πρώτα από όλα, τι πραγματικά είπαν οι δύο φορείς, έστω οι δύο φορείς που εκφράζουν τους συνεταιρισμούς.

Παραμιπτόντως, δεν ξέρω αν τους ρωτήσατε, κύριε Υπουργέ, αν η αντιπροσωπευτικότητα τους είναι με τον τζίρο ή με τα μέλη στα δύο αυτά σώματα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Και στα δύο είναι καλά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Και στα δύο; Τους ρωτήσατε πώς είναι η αντιπροσωπευτικότητά τους σε αυτά που ήδη έχουν σωματεία;

Τι είπε, λοιπόν, ο κ. Σατολιάς; Είπε το εξής: «Ξέρουμε ότι η πραγματικότητα στην Ελλάδα είναι διαφορετική. Οι συνεταιρισμοί είναι υπερχρεωμένοι, οι περισσότεροι ή σε προμηθευτές ή σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα».

Με τι συνθήκες, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, μια συνέλευση που στην πρώτη με τα δύο τρίτα, στη δεύτερη αν για αυτόν τον λόγο βγει απαρτία του ενός πέμπτου, δεν μπορεί να είναι για αυτόν τον λόγο η εισαγωγή επενδυτών; Βάζει σοβαρά ζητήματα.

Το σοβαρότερο, όμως, ζήτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το βάζει ο κ. Κατσούλης από τη ΣΑΣΟΕΕ, που λέει ότι ένα από τα δεδομένα της σκέψης μας είναι η έλλειψη χρηματοδότησης. Η παρουσία επενδυτή, αν δεν έχει άλλο λόγο ο συνεταιρισμός να ασχοληθεί με αυτό, προκύπτει από την έλλειψη χρηματοδότησης. Δηλαδή, το μόνο πρόβλημα που συζητάει κάποιος είναι η έλλειψη χρηματοδότησης. Σας το λένε ξεκάθαρα οι φορείς που επικαλείστε.

Αρα, λοιπόν, ας δούμε την πραγματικότητα και ας μην ψάχνουμε άλλες δικαιολογίες, άλλους τρόπους για να εξυπηρετήσουμε άλλα συμφέροντα τα οποία εισηγούνται την είσοδο κατά 35% στο συνεταιριστικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου στους συνεταιρισμούς.

Εδώ και τόσες μέρες δεν μας λύθηκε μια απορία που τη ζητούμε από τις επιτροπές. Γιατί με άλλη τιμή συνεταιριστικής μερίδας που το αποφασίζει η γενική συνέλευση έτσι όπως συγκαλείται; Γιατί; Αν θέλετε να πείτε ότι μπορεί να πετύχει καλύτερη τιμή, βάλτε του σαν δικλίδα ασφαλείας ότι δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τη συνεταιριστική μερίδα. Γιατί το αφήνετε ανοικτό; Αρα, δεν είναι αυτό.

Το ζήτημα είναι, για να κάνουμε μια σύγκριση με τον δικό μας νόμο, τον προηγούμενο, με τι δεδομένα συζητάμε. Παρουσιάσατε δεδομένα που είχατε μετά το 2016 ή το 2017. Γιατί δεν συζητούμε και πριν από αυτό; Διότι προφανώς δεν υπήρχαν δεδομένα και ήρθε ο ν.4384 να βάλει μια τάξη, να δώσει δεδομένα, να ξέρουμε πια γιατί μιλάμε. Αρα, αυτό ήταν το βασικό στοιχείο παρέμβασης του ν.4384.

Να τελειώσω με το βασικό, ότι εδώ έχετε βάλει πραγματικά στο μπλέντερ διατάξεις για τους συνεταιρισμούς και διατάξεις για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Το βλέπουμε σε μια σειρά από άρθρα. Στο άρθρο 33 για την περιουσία, δεν είναι μέτοχοι οι συνεταιρείοι. Είναι άλλες οι αρχές και οι αξίες που διέπουν τους συνεταιρισμούς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το βλέπουμε ότι έχετε μπερδέψει, αν θέλετε, τελικά μεγάλους

και ισχυρούς συνεταιρισμούς ή μειώνετε τα μέλη. Το βλέπουμε πάλι στις διατάξεις για το ελάχιστο συνεταιριστικό κεφάλαιο. Μια λέτε ότι δεν είστε κρατιστές, την άλλη παρεμβαίνετε μέσα σε αυτό.

Νομίζω ότι βασικό στοιχείο αυτού του νομοσχεδίου είναι η σύγχυση. Επί της ουσίας, εμείς θα κρατήσουμε τα θετικά, όπως ότι θα κρατήσετε τον ν.4384 και ό,τι άλλο θετικό υπάρχει, αλλά επί της αρχής δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σε αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ ευχαριστώ. Κύριος με «Κ» κεφαλαίο. Πέντε λεπτά είπα, δεν διαμαρτυρήθηκε.

Τώρα τον λόγο έχει η κ. Μαριλένα Σούκουλη - Βιλιάλη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΕΝΗ (ΜΑΡΙΛΕΝΑ) ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΑ - ΕΛΕΝΗ (ΜΑΡΙΛΕΝΑ) ΣΟΥΚΟΥΛΗ - ΒΙΛΙΑΛΗ: Όχι η γειτονιά μας, αλλά το σπίτι μας φλέγεται, κύριε Αραχωβίτη. Η Ελλάδα είναι το σπίτι μας. Και βέβαια, μακριά από εμάς και ψευδοϊσορροπίες και διχαστικά λόγια.

Κατ' αρχάς, να ευχαριστήσω όλους και όλες τις συναδέλφισσες και τους συναδέλφους για τη συμμετοχή τους στη συζήτηση που είχαμε αυτές τις δύο μέρες. Εκτιμώ, κατέστη σαφές ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί -πλην ελαχίστων, ελάχιστων εξαιρέσεων- στην παρούσα κατάσταση και με βάση τις παραγωγικές τους δυνατότητες δεν μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας στη χώρα. Ακούστηκαν πολλά για την επιτακτική ανάγκη να μη χαθούν οι συνεταιριστικές αρχές μέσα σε αυτό το νομοσχέδιο. Και αναρωτιέμαι: Υπάρχει μεγαλύτερο πλήγμα στις διαχειριστικές αρχές από την παντελή έλλειψη εμπιστοσύνης που έχουν οι ίδιοι οι αγρότες για τους συνεταιρισμούς;

Αγαπητοί συνάδελφοι, υπάρχει αδήριτη και πραγματική ανάγκη οι συνεταιρισμοί να αλλάξουν ριζικά. Εμείς δεν διατάζουμε να δούμε την πραγματικότητα κατάματα και δεν διατάζουμε, επίσης, να παρέμβουμε αποτελεσματικά. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί ήρθε η ώρα να συγχρονίσουν το βήμα τους με τα νέα επιστημονικά δεδομένα και να προλάβουν τις παγκόσμιες εξελίξεις, που τρέχουν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς.

Ακούστηκε από πολλούς συναδέλφους αυτές τις δύο μέρες, συναδέλφους νομών με σημαντική αγροτική δραστηριότητα ή νομών κατ' εξοχήν με αγροτική δραστηριότητα, η ανάγκη για εξέλιξη, για πρόοδο, για έρευνα και καινοτομία. Αυτό δεν πρόκειται να γίνει με τις νοοτροπίες του χθες, που ήθελαν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς σε μία συνεχή αναζήτηση για πολιτική патронία. Δεν πρόκειται να γίνει από το στοργικό κράτος που από τη μία τσέπη τους έδινε τις επιχορηγήσεις και από την άλλη τσέπη το φακελάκι με το ψηφοδέλτιο. Αυτά τελείωσαν, κύριοι συνάδελφοι.

Εμείς τολμάμε και δίνουμε στους αγρότες μας το δικαίωμα να αποφασίσουν τον αυτόνομο δρόμο προς τη χειραφέτησή τους. Κάνουμε μία προσπάθεια μήπως τους πείσουμε επιτέλους, να ασχοληθούν με τους συνεταιρισμούς. Μιλήσατε για εκπαίδευση και αναρωτηθήκαμε πού θα γίνει αυτή. Να βρούμε ποιους; Ποιους θα εκπαιδεύσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι; Οι αγρότες μας αδιαφορούν. Γερνάνε οι αγρότες μας. Γερνάνε τα χωριά μας. Γερνάνε οι ρίζες μας.

Υπήρξα για πάρα πολλά χρόνια υπεύθυνη των ολοκληρωμένων προγραμμάτων ανάπτυξης του αγροτικού χώρου και στην Κορινθία και στην Πελοπόννησο, για πολλά χρόνια, τα ΟΠΑΑΧ και τα LEADER. Και πραγματικά, οι αγρότες μας τολμούσαν και γίνανε ξενοδόχοι. Δεν σας κάνει εντύπωση; Πώς οι αγρότες μας τολμήσανε να γίνουν ξενοδόχοι και δεν τολμούν να γίνουν συνεταιριστές πια; Έχουν φοβικά σύνδρομα; Αλλού να ψάξουμε να βρούμε τα φοβικά σύνδρομα, αγαπητοί συνάδελφοι.

Συμμετοχή μελών επενδυτών σε μικτό σχήμα. Άλλο ένα θέμα που αναδείχθηκε επαρκώς στη συζήτησή μας. Ιδεολογικές προσεγγίσεις, ιδεοληπτικές προσεγγίσεις, φοβικά σύνδρομα. Μερίδα της αντιπολίτευσης αντιδρά. Άλλοι δεν θέλουν καθόλου επενδυτές. Ο ΣΥΡΙΖΑ τους θέλει όπως τους είχε ο νόμος του 2016, διακοσμητικούς.

Μια παρατήρηση: Δεν μπήκατε στον κόπο να ψάξετε την επισημονική βιβλιογραφία για τις εμπειρικές έρευνες -Κυριακόπουλος 2004, Καλογεράς 2013-, που αφορούν εναλλακτικά μοντέλα οργάνωσης των συνεταιρισμών, όπως αυτό με μέλη επενδυτές. Ξέρετε τι έδειξαν οι έρευνες; Έδειξαν ότι σε αυτά τα μοντέλα υπάρχει καλύτερη στοχοθέτηση και προσανατολισμός στις ανάγκες της αγοράς και γι' αυτό πέτυχαν καλύτερες αποδόσεις για τους συνεταιριστές. Δεν ξέρω πού βρήκατε τα επιστημονικά δεδομένα και υιοθετείται μία δήλωση έτσι άκριτα. Με ξεπερνά.

Εμείς καλούμε τους συνεταιρισμούς να αναλάβουν την ευθύνη, ώστε να καταστούν σύγχρονοι μοχλοί αναπτυξιακής δράσης, ώστε να αποκτήσουν την δύναμη προώθησης της συνεργατικότητας και της καινοτομίας. Να κλείσουν τα αυτιά τους σε πολιτικές πατρωνίες, από όπου κι αν προέρχονται και να ακολουθήσουν τον δρόμο που έχουν χαράξει οι συνεταιρισμοί με καλές πρακτικές στην χώρα μας.

Αυτοί που δεν ψάχνουν συνεργατικά κινήματα, όπως ακούστηκε μέσα σε αυτή την Αίθουσα, δεν θεωρούν ότι αυτό το νομοσχέδιο απευθύνεται σε τραπεζίτες, αλλά πιστεύουν ότι απευθύνεται σε αγρότες. Σε συνεταιρισμούς που έχουν τολμήσει να βγουν στις διεθνείς αγορές και ξέρουν ότι, για να συμβεί αυτό, χρειάζεται η οικοδόμηση εκτεταμένων δικτύων διανομής, υψηλές δαπάνες μάρκετινγκ, έρευνα, πιστοποίηση και διασφάλιση της ποιότητας και μεγάλη παραγωγική δυναμικότητα. Γι' αυτό το μικρό μέγεθος, που ακούστηκε πολλές φορές μέσα σε αυτή την Αίθουσα, μετατρέπεται σε ανυπέρβλητο εμπόδιο, γιατί συνδέεται με υψηλά κόστη παραγωγής, υψηλά κόστη συναλλαγών, χαμηλή δυνατότητα καινοτομίας, αυξημένο κόστος χρηματοδότησης και αδυναμία προσέλκυσης κεφαλαίων.

Εμείς έχουμε εμπιστοσύνη ότι οι αγρότες μας και τα αγροτικά μας προϊόντα έχουν αξία και μέσα στο κατάλληλο φιλελεύθερο και ευρύχωρο πλαίσιο θα δημιουργήσουν την πολυπόθητη προστιθέμενη αξία, τόσο για τους ίδιους, όσο και για την ελληνική οικονομία.

Ναι, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, μπορούμε να είμαστε ανταγωνιστικοί διεθνώς με όρους ποιότητας, αλλά για να συμβεί αυτό υπάρχει μόνον ένας δρόμος, η ενίσχυση της συνεργατικότητας. Αυτό που χθες είπα πολλές φορές και χάρηκα που σήμερα το άκουσα και από πάρα πολλούς συναδέλφους εδώ μέσα. Πρέπει να πάσουμε να λειτουργούμε ως μονάδα και να γίνουμε ομάδα.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί οφείλουν να ανακτήσουν την χαμένη τους αξιοπιστία και να περάσουν το μήνυμα μιας νέας, πιο αποδοτικής νοοτροπίας. Το έχουν ανάγκη οι ίδιοι, το έχει ανάγκη η πατρίδα. Το παρόν νομοσχέδιο κινείται στη σωστή κατεύθυνση και για αυτό εισηγούμαι την ψήφισή του.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Για να μην γίνω κακός -είστε και εργατοπατέρες-, θέλω να σας παρακαλέσω για κάτι. Δεν το κάνω για εμένα, κύριε Κατρίνη. Εγώ το θεωρώ υποχρέωσή μου. Μπορώ να μείνω μερόνυχτα εδώ πάνω. Σκεφθείτε τους υπαλλήλους που έχουν γονατίσει και αυτοί, τον Υπουργό που το σαρανταοκτάωρο το έβγαλε μόνος του.

Από ένα λεπτό είμαστε σύμφωνοι, κύριε Αποστόλου;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ένα λεπτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Προλαβαίνετε εσείς μία χαρά. Τα είπα καλά και ο κ. Πάνας. Έχει μιλήσει και η κ. Γεννηματά. Έχετε από ένα λεπτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, θέλω να ξεκινήσω από τα θετικά, γιατί πρέπει να λέμε και τα θετικά. Οφείλω να αναγνωρίσω, τους οκτώ τουλάχιστον μήνες που διάγουμε το βίο αυτής της κοινοβουλευτικής περιόδου της Κυβέρνησης, ότι ίσως είναι η πρώτη φορά, κύριε Πρόεδρε, που ήρθε ένα νομοσχέδιο στη Βουλή, στο οποίο δεν υπάρχουν τροπολογίες αφινιδιαστικές. Όλες οι τροπολογίες συζητήθηκαν στην επιτροπή, προαναγγέλλθηκαν και αναλύθηκαν διεξοδικά.

Ο κ. Βορίδης, δυστυχώς, αποτελεί μία φωτεινή εξαίρεση σε

σχέση με τους συναδέλφους του. Και θέλω να πιστεύω ότι ένας καλός οiwνός για την Κυβέρνηση και την παράταξή του, που δυστυχώς σε κάθε νομοσχέδιο φέρνει τουλάχιστον δέκα τροπολογίες της τελευταίας στιγμής. Και αυτό είναι πολύ καλό, κύριε Υπουργέ, και οφείλω να σας το αναγνωρίσω.

Εδώ τελειώνουν τα θετικά, όμως, έτσι; Γιατί βέβαια, μια και μιλάμε για τις τροπολογίες, εμείς, όπως είπα και ο εισηγητής, συμφωνούμε και για την τροπολογία για την δακοκτονία -νομίζουμε ότι είναι πολύ σημαντική, αν λάβουμε υπ' όψιν και την καταστροφή στο ελαιόλαδο φέτος- και βεβαίως και για την τροπολογία που ρυθμίζει, επιτέλους, το ζήτημα με τις ευθύνες των διοικήσεων, που άνθρωποι καταστρέφονται, λιοδορούνται και δυστυχώς απειλούνται με καταστροφή προσωπική, όχι μόνο οικονομική, χωρίς να έχουν ευθύνη, και βεβαίως, για την παράταση του ν.4537/2018 σε σχέση με το ν.4061/2012 για την διαχείριση των αγροτεμαχίων από τους κατοίκους των περιοχών με όρους εντοπιότητας και με όρους ανεργίας, όμως θα πρέπει και αυτό να ελεγχθεί, αν πραγματικά πηγαίνουν σε ανθρώπους οι οποίοι χρρίζουν κοινωνικών κριτηρίων. Βεβαίως, και για την τροπολογία για τους δασικούς συνεταιρισμούς, κύριε Υπουργέ, είχατε την ευθεία να πείτε ότι δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητά σας, ελάτε όμως, που αύριο στο πολυνομοσχέδιο του κ. Θεοδωρικάκου στο άρθρο 24 έχει άρθρο για τους δασικούς συνεταιρισμούς. Δεν έχουν όλοι φαίνεται την ίδια ευαισθησία με εσάς, έτσι; Βεβαίως, για την τροπολογία για τις κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις, μάλλον η γλώσσα μας. Και ο κ. Πάνας και άλλοι Βουλευτές από την παράταξή μας το είπαν. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα το λάβετε υπ' όψιν σας.

Νομίζουμε, ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το νομοσχέδιο αδικήθηκε και από την Κυβέρνηση, αλλά και από την συγκυρία. Δυστυχώς, ο περισσότερος χρόνος σ' αυτή τη διήμερη συζήτηση καταναλώθηκε για αλλότρια θέματα, πέραν αυτού που προσπάθησε εντελώς επιφανειακά, κατά την άποψή μας, χωρίς αποτελεσματικότητα και χωρίς προοπτική -και αυτό είναι το σημαντικότερο που προσάπτουμε στην Κυβέρνηση- να δώσει κάποια λύση-διέξοδο στο συνεταιριστικό κίνημα και στον αγροτικό και κτηνοτροφικό κόσμο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και αυτό συμβαίνει, κύριε Υπουργέ, σε μία συγκυρία, που βλέπουμε ότι οι οiwνοί, δυστυχώς, δεν είναι καλοί στην οικονομία. Βλέπετε τι γίνεται με το Χρηματιστήριο μέσα στον Φλεβάρη με 11 δισεκατομμύρια απώλειες, βλέπετε τι γίνεται με τα spreads που εκτινάχθηκαν μέσα σε μία εβδομάδα. Βλέπουμε ποιες είναι οι εκτιμήσεις του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για τους ρυθμούς ανάπτυξης, που λένε ότι μπορεί να φτάσει και 1% κάτω απ' αυτό, που πομπωδώς είχε αναφέρει ο συνάδελφός σας, ο κ. Γεωργιάδης, στον προϋπολογισμό δύο μήνες πριν και όταν τα προϊόντα απειλούνται με χαμηλές τιμές.

Είμαι σίγουρος ότι έχετε διαβάσει και το σημερινό άρθρο της εφημερίδας «ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ», που σας καλεί να αντιγράψετε ένα βασιλικό διάταγμα. Κοιτάξε να δείτε τώρα συγκυρία, προ- πρέπει εσάς να υιοθετήσετε το βασιλικό διάταγμα της Ισπανίας, που προστατεύει τους παραγωγούς με πρόστιμα 1 εκατομμυρίου ευρώ, για να μην έχουν τιμές πώλησης κάτω του κόστους. Σας λέει ότι εσείς εδώ στη χώρα λέτε «δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι», αλλά στην Ισπανία κάνουν κάτι και προσπαθούν.

Συνεπώς θέλουμε να πιστεύουμε ότι το επόμενο διάστημα θα δούμε ανάλογες πρωτοβουλίες και από εσάς για διασφάλιση των τιμών των προϊόντων. Εμείς θα είμαστε εδώ, για να σας υπενθυμίζουμε τον βασικό λόγο για τον οποίον είστε σ' αυτό το Υπουργείο, που είναι η διασφάλιση του εισοδήματος και της αξιοπρέπειας των αγροτών, των κτηνοτρόφων και όλων των ανθρώπων του πρωτογενούς τομέα στη χώρα μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο κ. Αποστόλου από τον ΣΥΡΙΖΑ για ένα λεπτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Υπουργέ, αυτό που βγήκε από τις συζητήσεις τεσσάρων ημερών στην επι-

τροπή και δύο ημερών στην Ολομέλεια είναι βασικά ένα, ότι δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μπουν οι ιδιώτες στους συνεταιρισμούς με δικαίωμα απόφασης στη διοίκηση.

Είναι, θα σας έλεγα, κατασταλαγμένη πλέον η διεθνής εμπειρία του συνεργατισμού πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, όπως είναι και μία άλλη διάταξη, αυτή που ορίζει ότι ένα μέλος έχει μία ψήφο. Πρόκειται για δημοκρατική διαδικασία, η οποία χαρακτηρίζει ιδιαίτερα τη συνεργατική λειτουργία σε όλο τον κόσμο.

Κύριε Υπουργέ, γιατί βιάζεστε τόσο πολύ να δημιουργήσετε θεσμούς, αδιαφορώντας για τη δημοκρατική τους νομιμοποίηση; Ξέρετε, ακολουθείτε την παλιά διαδικασία και στο πέρασμα του χρόνου θα σβήσουν και αυτές οι προτάσεις σας, διότι δεν στηρίζονται πάνω σε μία δημοκρατική νομιμότητα.

Η ανύπαρκτη συνεταιριστική κουλτούρα μάς εκθέτει διεθνώς και όχι η ανυπαρξία θέσης στους θεσμούς, δηλαδή συγκεκριμένης καρέκλας. Η ανυπαρξία μας στη συνεταιριστική διαδικασία, αυτό είναι που μας εκθέτει.

Δεν χρειαζόταν, κύριε Πρόεδρε, να φέρουμε καινούργιο νόμο για τους συνεταιρισμούς, διότι αυτά που υπήρχαν ως προβλήματα και έπρεπε να επιταχυνθεί η λύση τους ήταν η διαδικασία της εκκαθάρισης, ήταν η τεράστια υπερχρέωση που υπάρχει. Και στέκομαι για λίγο ιδιαίτερα στους ενεργούς συνεταιρισμούς. Πρέπει πάση θυσία, κύριε Υπουργέ, να συνεχίσουν να λειτουργούν οι συγκεκριμένοι συνεταιρισμοί από την ώρα που μπορούν -και πράγματι έτσι συμβαίνει- και ανταποκρίνονται στα βασικά έξοδα λειτουργίας τους.

Εκεί, λοιπόν, δεσμευθήκατε ότι θα έρθει η «ΡQH» στην επιτροπή, όχι απλώς να μας ενημερώσει, αλλά για να καταλήξουμε να είστε και εσείς έτοιμοι, να είμαστε όλοι έτοιμοι να καταθέσουμε μία συγκεκριμένη πρόταση για την αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος, του ξεπουλήματος που γίνεται αυτή την ώρα από την πλευρά της «ΡQH» και αφορά μία μεγάλη αγροτική περιουσία, η οποία οπωσδήποτε είναι απαραίτητη για τον χώρο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, κύριε Υπουργέ, με το εξής. Στην τοποθέτησή σας αναφερθήκατε στις δικές μας νομοθετικές ρυθμίσεις. Απ' αυτά που μέχρι τώρα τουλάχιστον έχουν υποπέσει στην αντίληψή μου, θέλω να σας πω ότι η θεσμική σας πρωτοβουλία δεν ήταν κάτι το οποίο κοσμάει τη λειτουργία σας στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Και αναφέρομαι, καταρχάς, στην περίφημη τροπολογία, με την οποία ανατρέψατε απόφαση του Σ.τ.Ε. πριν στεγνώσει το μελάνι, όπως ήταν η περίπτωση με τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, όπου μειώσατε το ποσοστό στο 15%. Αυτό είναι κατακερματισμός. Αυτό στερεί δύναμη γενικά από τους συγκεκριμένους φορείς, για να ανταποκριθούν στα προβλήματά τους.

Βεβαίως, για το σημερινό νομοσχέδιο τα είπαμε. Αναμένουμε την επόμενη πρωτοβουλία που ανακοινώσατε να μην είναι, κύριε Υπουργέ, στο ίδιο μοτίβο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αποστόλου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους για τη συμμετοχή τους στη συζήτηση και για τις κριτικές τους παρατηρήσεις. Θέλω να ευχαριστήσω, κυρίως, την εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας για την εξαιρετική δουλειά που έκανε στην παρουσίαση του νομοσχεδίου μας.

Ας ξεκινήσω τώρα από το τελευταίο που είπε ο κ. Αποστόλου. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όλες οι νομοθετικές μου πρωτοβουλίες θα είναι στο ίδιο πνεύμα. Άρα, λοιπόν, σ' αυτή την κατεύθυνση θα προχωρήσουμε, γιατί αυτό είναι το πνεύμα και η φιλοσοφία της Κυβερνήσεώς μας. Είναι πνεύμα και φιλοσοφία, η οποία εξετέθη με σαφήνεια και καθαρότητα προς τον ελληνικό λαό και έλαβε την έγκρισή του. Θα ήταν απολύτως ασυνεπές και αντιδημοκρατικό, εάν έκανα, κύριε Αποστόλου, αυτό το οποίο με καλείτε να κάνω. Δηλαδή στην πραγματικότητα να αδιαφορήσω γι' αυτά τα οποία υπήρξαν αντικείμενο της συμφωνίας μας με τον ελληνικό λαό και να προσχωρήσω στις απόψεις σας, οι οποίες

καταψηφίστηκαν και εν πάση περιπτώσει σε κάθε περίπτωση δεν συμφωνούμε με αυτές.

Επιτρέψτε μου, κατ' αρχάς, να μεταφέρω ένα μήνυμα από την Υφυπουργό, την κ. Αραμπατζή. Με εξουσιοδότησε γι' αυτό. Είναι ασθενής, δεν έχει κορωνοϊό, αλλά αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δεν μπόρεσε να είναι κοντά μας σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Περαιστικά!
ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τώρα, κάτι σημαντικό θα κάνουμε, προκειμένου να δημιουργείται αυτή η αντίσταση και η αντίρρηση ειδικά από τις πτέρυγες που εκφράζουν την Αριστερά, αλλά θα πω και τη λαϊκιστική Δεξιά στο Κοινοβούλιο μας. Κάτι καλό θα κάνουμε.

Εγώ, για να σας πω δηλαδή την αλήθεια, έτσι όπως το καταλαβαίνω, ανοίξατε μία πολύ μεγάλη συζήτηση, η οποία επικεντρώθηκε στο θέμα του ιδιώτη επενδυτή. Κατά τη γνώμη μου, το μείζον στην παρέμβαση που κάνουμε στο νομοσχέδιό μας δεν είναι αυτό. Το μείζον είναι η μεγάλη διακριτική ευχέρεια και ελευθερία που αφήνουμε στους συνεταιριστές, να αποφασίσουν με τα καταστατικά τους τους όρους της συνεργασίας τους.

Αυτό είναι η σημαντική τομή και η διαφοροποίηση απ' αυτό που περιέγραψε ο κ. Αραχωβίτης ως πατερναλιστικό μοντέλο. Το ομολόγησε, είπε ότι ήταν ένα βαριά ρυθμιστικό μοντέλο το μοντέλο του 2016 και εξήγησε τους λόγους, που έπρεπε να γίνει αυτό το 2016, κατά την άποψή του. Εγώ επεσήμανα με στοιχεία, τα οποία δεν επιδέχονται αμφισβήτησης, τις συνέπειες αυτής της βαριάς ρυθμίσεως στον νόμο του 2016. Στην πραγματικότητα ο νόμος του 2016 οδήγησε σε μείωση της παρεμβάσεως των συνεταιρισμών στην αγροτική οικονομία της χώρας. Δεν λέω ότι είναι το μόνο στοιχείο. Εγώ δεν αδικώ ποτέ κανέναν, όπως ξέρετε, στην επιχειρηματολογία. Προφανώς, υπάρχουν και άλλα στοιχεία, που έχουν να κάνουν ευρύτερα με μεγέθη της αγροτικής οικονομίας και της παραγωγής, αλλά όμως σίγουρα ο νόμος του 2016 είναι ένα από τα στοιχεία -το θεσμικό, το κανονιστικό, το ρυθμιστικό στοιχείο- που έπαιξε αρνητικό ρόλο στην εξέλιξη των συνεταιρισμών τα επόμενα δύο, τρία χρόνια της εφαρμογής του.

Η παρέμβαση μας, λοιπόν -και εκεί δεν άκουσα πολλά- ήταν στην πραγματικότητα επ' αυτού: Ελαφρύναμε το βαρύ αυτό πλαίσιο. Δίνουμε μεγαλύτερη ρυθμιστική ελευθερία στους ίδιους τους συνεταιριστές και με αυτόν τον τρόπο, καθιστούμε ελκυστικότερο το πλαίσιο του συνεταιρίζεσθαι. Επ' αυτού δεν άκουσα απάντηση. Όμως, άκουσα πολλά, και μάλιστα σε κατάσταση αγωνίας και πανικού, για το τι πρόκειται να γίνει με την επέλαση των ιδιωτών επενδυτών που περιμένουν ουρά να μπουν στους συνεταιρισμούς.

Θέλω να σας εξομολογηθώ κάτι. Δεν ξέρω ούτε έναν τέτοιο. Δεν έχει εκφραστεί το παραμικρό ενδιαφέρον. Ελπίζω να εκφραστεί. Επί του παρόντος, πάντως, δεν έχουμε τέτοιο ζήτημα. Έχετε, όμως, μία τεράστια ανησυχία γι' αυτό, την οποία και εκφράσατε.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να μοιραστώ μια σκέψη μαζί σας. Αν διαβάσετε τον Κανονισμό της Βουλής, υπάρχει ένα άρθρο, το οποίο απαγορεύει τα γραπτά κείμενα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σωστά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Οι αγορητές στο Κοινοβούλιο δεν επιτρέπεται να ομιλούν από γραπτό κείμενο. Γιατί το έχει αυτό ο Κανονισμός της Βουλής; Μάλιστα, παλιά υπήρχε και το εξής: Αν θυμάστε, έπρεπε να υπάρχουν οι λεγόμενοι «κύκλοι ομιλητών», δηλαδή ουσιαστικά να εναλλάσσονται οι ομιλητές στα κόμματα. Γιατί είχε αυτή την οικονομία ο Κανονισμός της Βουλής τότε; Το είχε προκειμένου να μην έχει κανείς έτοιμο κείμενο από το σπίτι ή από το γραφείο, να ακούει τι έχει πει ο προλαλήσας -εξ ου και η εναλλαγή των ομιλητών- και ο διάλογος να είναι ζωντανός, ώστε να υπάρχει απάντηση στα επιχειρήματα και με τον τρόπο αυτό να χτίζεται μια διαλεκτική του κοινοβουλευτικού διαλόγου.

Δυστυχώς, εδώ σ' αυτή τη διάρκεια, όπου ακούσαμε πάρα πολλά, στην πραγματικότητα ακούστηκε ένας μονόλογος. Ήταν παράλληλοι μονόλογοι. Λέει κάποιος, δηλαδή, τα ίδια και τα ίδια επιχειρήματα, χωρίς όμως να απαντά στα επιχειρήματα των άλλων.

Παραδείγματος χάριν «οι φορείς που δεν θέλουν», το άκουσα είκοσι φορές. Δεν άκουσα, όμως, επιχείρημα. Διότι εγώ απάντησα σε αυτό και είπα: Μα, οι δύο βασικοί συλλογικοί φορείς των συνεταιρισμών θέλουν. Επ' αυτού δεν μου είπε κανένας «όχι, κύριε, κάνετε λάθος, διότι δεν θέλουν». Δεν μου το είπε κάποιος αυτό. Συνέχιζαν να μου λένε σε όλη τη διάρκεια της συζητήσεως: «Οι φορείς που δεν θέλουν».

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Όπως συνεχίζετε κι εσείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Αφήστε τον. Δεν διέκοψε κανέναν τόσο ώρα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εγώ, όπως ξέρετε, είμαι ανεκτικός στις διακοπές. Αρκεί να μην μου αφαιρούν χρόνο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Κάνετε μία εσείς και κάνουν μία και οι άλλοι.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Με την κ. Μανωλάκου έχουμε και μια ιστορική διαφωνία. Θα σας πω μετά.

Λένε τώρα: «Είναι η επέλευση της ιδιωτικοποίησης». Πώς είναι ιδιωτικοποίηση αφού, πρώτον, εξαρτάται από την ελεύθερη βούληση των μερών; Άρα, πρέπει να πάρουν απόφαση οι ίδιοι για να βάλουν μέσα τον επενδυτή. Δεν τους τον βάζουμε εμείς. Θα ήταν ιδιωτικοποίηση εάν έλεγα υποχρεωτικά: «Ερχεται κάποιος και μπαίνει». Αυτό είναι ιδιωτικοποίηση; Σε μια εταιρεία του δημοσίου, έρχομαι εγώ και τη δίνω. Πώς είναι λοιπόν αυτό ιδιωτικοποίηση, όταν αυτό εξαρτάται από την απόφαση των συνεταιριστών;

Δεύτερον, τι είδους ιδιωτικοποίηση και ξεπούλημα είναι, αφού έχουν μειοψηφία; Ακούω τώρα και απαντήσεις: «Ναι, αλλά επειδή δεν ενδιαφέρονται και επειδή θα εξαγοραστούν...». Θα εξαγοραστούν; Τι σημαίνει «θα εξαγοραστούν»; Άρα, αυτοί δεν ξέρουν το συμφέρον τους και θα πάνε να εξαγοραστούν; Το συμφέρον τους είναι η συνεταιριστική τους επιχείρηση. Θα πάνε να εξαγοραστούν;

Και εν πάση περιπτώσει -να το πω διαφορετικά- εάν τελικώς θέλουν να εξαγοραστούν ο νόμος θα τους εμποδίσει; Δεν θα βρεθούν χίλια δυο οχήματα και τεχνικές, που ούτως ή άλλως υπάρχουν, προκειμένου να φτάσουν σε αυτό το αποτέλεσμα; «Μα, ξέρετε, δεν συμμετέχουν». Πώς δεν συμμετέχουν; Δεν συμμετέχουν στη διοίκηση της περιουσίας τους; Δηλαδή, είναι ανεύθυνοι;

Αυτός είναι ο πατερναλισμός. Δεν ξέρουν αυτοί, ξέρει το κράτος, ξέρει η Βουλή, ξέρει ο νομοθέτης, ξέρει ο Αραχωβίτης, ξέρει ο Βορίδης. Αυτοί, όμως, που είναι στο πεδίο και στη δουλειά δεν ξέρουν και δεν μπορούν να αποφασίσουν.

Άκουσα μετά το εξής: «Η περιουσία των συνεταιρισμών, την οποία βάλουν στο χέρι». Μετά ακούω και το επόμενο αντιφατικό. «Ναι, αλλά στους καταχρεωμένους συνεταιρισμούς δεν θα μπει κανένας σε αυτούς». Άρα, για τους καταχρεωμένους και την περιουσία τους δεν μας ενδιαφέρει, γιατί δεν θα πάει κανείς σε αυτούς.

Οι άλλοι που έχουν καθαρή περιουσία, χαζοί είναι να πάνε να τη δώσουν χωρίς το αντίστοιχο αντίτιμο; Και αυτό απαντάει και στην επόμενη κριτική. Λέει: «Είναι δυνατόν να καθορίζεται με το καταστατικό η αξία του μεριδιούχου ιδιώτη επενδυτή;». Αυτός, δηλαδή, θα βάλει -ας πούμε- σε έναν μεγάλο συνεταιρισμό ένα κεφάλαιο δέκα εκατομμύρια και θα του δώσουμε εμείς μία μερίδα, η οποία θα κάνει χίλια ευρώ. Αυτό σας φαίνεται λογικό οικονομικά; Πείτε μου για να καταλάβω δηλαδή. Πώς τα σκέφτεστε αυτά τώρα;

Άκουσα μετά: «Αλλοιώνεται...» -λέει- «...η φυσιογνωμία τους». Τι σημαίνει «αλλοιώνεται η φυσιογνωμία τους»; Δηλαδή, στην πραγματικότητα, απέναντι σε ένα θεωρητικά κατασκευασμένο σχήμα περί φυσιογνωμίας, εκείνο το οποίο έχει σημασία δεν είναι η βιωσιμότητα του συνεταιρισμού και να μπορέσουμε να τον στηρίξουμε για να αντέξει στον ανταγωνισμό, αλλά το να διατηρηθεί μια γενική φυσιογνωμία. Αυτό κι αν είναι ιδεοληπτικό. Αυτό κι αν δεν πατάει στην πραγματικότητα!

Δεν έχει σημασία εάν οι συνεταιρισμοί χρόνο με τον χρόνο κλείνουν. Δεν έχει σημασία αν οι συνεταιρισμοί κάνουν όλο και μικρότερο κύκλο εργασιών. Δεν έχει σημασία αν οι συνεταιρισμοί

αντιπροσωπεύουν όλο και λιγότερους συνεταιρισμένους. Τη φυσιογνωμία μη χάσουμε! Εκεί τη φυσιογνωμία να τη βάλουμε ψηλά, στο βάθρο, να την κοιτάμε και να την καμαρώνουμε! Αλλά να μην υπάρχει τίποτε άλλο.

Άρα, λοιπόν, σε αυτά δεν άκουσα επιχειρήματα. Δεν άκουσα επιχείρημα, γιατί δεν εμπιστεύεστε τους συνεταιριστές. Δεν άκουσα επιχείρημα, γιατί δεν σέβεστε την αυτονομία της ιδιωτικής βουλήσεως.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Προσέξτε, σας ξαναείπα την αντινομία. Εμ, υπάρχει διεθνής ανταγωνισμός. Εμ, υπάρχει η είσοδος του μεγάλου κεφαλαίου. Εμ, υπάρχει η είσοδος των εμπορικών εταιρειών. Εμ, αυτά δημιουργούν δύσκολο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Να τους δώσουμε ένα εργαλείο για να μπορέσουν αυτοί να ανταπεξέλθουν; Απάντηση: Όχι, να μην τους δώσουμε εργαλείο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Εσείς μειώνετε τα μέλη.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, πιέζονται και συσσωρεύονται όλα αυτά. Ομολογείτε πανταχόθεν ότι υπάρχει τεράστια δυσκολία. Εμείς λέμε να τους δώσουμε δυνητικά ένα όπλο, για να μπορέσουν να απαντήσουν σε αυτήν τη δυσκολία και εσείς λέτε «όχι», αλλά ομνύουμε στη συνεταιριστική ιδέα.

Να πω και την ιστορική μου διαφωνία, διότι είπατε για τους αγρότες στη Σοβιετική Ένωση. Να επισημάνω απλώς ότι μετά τη μπολσεβικική επανάσταση του '17, ακολούθησε ο ρωσικός εμφύλιος. Αυτό που είναι ελάχιστα γνωστό είναι ότι ο ρωσικός εμφύλιος, στην πραγματικότητα, είχε τη μάχη τριών στρατών. Είχε τον μπολσεβικικό στρατό, τον επαναστατικό στρατό, είχε τον στρατό των λευκών, που ήταν οι τσαρικοί, και είχε και τον στρατό των πράσινων, που ήταν οι αγρότες. Οι αγρότες αντιτάχθηκαν στο μπολσεβικικό καθεστώς, κυρίως γιατί ακολουθούσε τότε πολιτικές κολεκτιβοποίησης. Μάλιστα, υπήρχε τότε και σύγκρουση...

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Δεν τα ξέρετε καλά.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρία Μανωλάκου, είναι πολύ ενδιαφέροντα αυτά τα ιστορικά ζητήματα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Πάρα πολύ και τα έχουμε μελετήσει.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κι εγώ. Μπορεί να μην έχουμε τις ίδιες ακριβώς πηγές, αλλά εμένα με ενδιαφέρει πάρα πολύ αυτό το κομμάτι της ιστορίας.

Μάλιστα, τότε υπήρχε και παραδοσιακά στην ανάλυση που έκανε, κυρίως ο Λένιν, αλλά εν γένει ο μαρξισμός - λενινισμός, η εξής προσέγγιση: Τελικώς, αντικειμενικά η αγροτική τάξη θα συγκρουόταν με την ανερχόμενη τότε εργατική τάξη, γιατί αντικειμενικά δεν ήταν επαναστατική δύναμη της ιστορίας, που ήταν κατά τη θεωρία αυτή η εργατική τάξη.

Άρα, λοιπόν, η αντιμετώπιση των μπολσεβίκων απέναντι στον κόσμο της αγροτιάς ήταν μια στάση ιστορικά κριτική, γιατί δεν μπορούσαν να τους δουν ως συμμάχους στη διαλεκτική που προσπαθούσαν να χτίσουν. Αυτά για την ιστορία. Βεβαίως, από τότε άλλαξαν πολλά.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Οι αγρότες δεν είναι ενιαίοι. Είναι μικροκληρούχοι... (δεν ακούστηκε)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Όχι, αυτό είναι μεταγενέστερη ερμηνεία. Τότε δεν το είχαν αυτά.

Άκουσα, επίσης, κριτική για το θέμα της εκπαίδευσης. Πάλι δεν τα διαβάσαμε καλά στο νομοσχέδιο. Η εκπαίδευση πηγαινει στην Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών. Άρα, δεν είναι ότι δεν έχει πρόβλεψη το νομοσχέδιο για την εκπαίδευση. Φυσικά και έχει πρόβλεψη.

Πηγαινει, όμως, σε αυτό το όργανο το οποίο πρόκειται να συγκροτηθεί. Κατά τη γνώμη μου, μάλιστα, αυτό είναι το σωστό όργανο για να κάνει την εκπαίδευση, διότι οι συνεταιρισμοί οι οποίοι έχουν αυτούς τους μικρούς κύκλους εργασιών τι είδους εκπαίδευση μπορούν να αναλάβουν; Άρα, στην πραγματικότητα θέλουμε ένα κεντρικό όργανο που να αναλάβει την εκπαίδευση.

Επίσης, θα σας πω για κάτι το οποίο άκουσα πολλές φορές. Λέει: Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση κατά των μελών του συνεταιρισμού. Και γιατί δεν απαγγέλλεται; Για ποιο πράγμα δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση; Για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις του συνεταιρισμού προς τρίτους. Σε ποιο σημείο της δικής μας έννομης τάξης υπάρχει μια προσωπική κράτηση για αστικές απαιτήσεις; Πουθενά! Θα έπρεπε να το βάλουμε ειδικά στους συνεταιρισμούς; Δηλαδή, αν κάποιος οφείλει κάτι σε κάποιον για ένα δάνειο, προσωποκρατείται; Αν χρωστάει ενοίκια, προσωποκρατείται;

Άρα, λοιπόν, για τις δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις πρέπει να προσωποκρατείται. Αυτό μας λείπει η Ελληνική Λύση; Να βάλουμε ειδική προσωποκράτηση ειδικά για τους συνεταιρισμούς, όταν σε όλη μας την έννομη τάξη δεν υπάρχει προσωπική κράτηση;

Αυτά με το ξέπλυμα χρήματος πού τα βρήκατε; Κατ' αρχάς, το ξέπλυμα χρήματος είναι ποινικό. Επομένως έχει αυτοτελή ποινική υπόσταση και διώκεται ως έγκλημα. Δεν είναι προσωπική κράτηση. Προσωπική κράτηση είναι μέσο αναγκαστικής εκτέλεσης αστικών απαιτήσεων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Ποιος το είπε αυτό;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τι είναι αυτό που λέμε τώρα εδώ; Λέμε κάτι απλώς για να πούμε.

Τώρα, επιτρέψτε μου να πω μερικά πράγματα πολύ γρήγορα για τις τροπολογίες. Όσον αφορά τις τροπολογίες για τη δακτοκτονία, είδα ότι υπάρχει ευρύτερη συναίνεση.

Κύριε Αραχωβίτη, περιμένω με αγωνία να ακούσω τη θέση του ΣΥΡΙΖΑ για την τροπολογία για την ευθύνη διοικήσεως των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων. Θα την ακούσω σε λίγο.

Τώρα όσον αφορά τις ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, διάβασε ο κ. Πάνας σχετικά επιμελώς, πρέπει να πω, την απόφαση 19 του ΑΣΕΠ. Όμως, θα δείτε ότι στην πραγματικότητα η απόφαση του 2019 εκείνο το οποίο λέει είναι το ότι δεν υπάρχει ρητή εξαίρεση στις διατάξεις ενός νόμου του 2017 για τα ζητήματα που ρυθμίζονται με τον ν.2190/1994.

Στην πραγματικότητα εκείνο το οποίο ζητείται είναι να υπάρξει ρητή εξαίρεση σύμφωνη, όμως, με τις προβλέψεις του άρθρου 107 του Συντάγματος από τις συγκεκριμένες διατάξεις που περιλαμβάνει ο ν.2190/1994.

Αυτή την εξαίρεση εισάγουμε και θεωρώ ότι η ρύθμισή μας έτσι όπως έχει καλύπτει τις πρόνοιες του άρθρου 107. Δεν έχουμε δεχτεί παρατήρηση επ' αυτού για το ζήτημα αυτό. Άρα, έχω εκτιμήσει την ανησυχία σας, γιατί έχω διαβάσει την απόφαση του ΑΣΕΠ και σας λέω ότι είναι σωστή ρύθμιση. Δεν θα έχει πρόβλημα.

Για τα θέματα της παράτασης ισχύος είπαμε. Για τη λύση καθάρσεως ανενεργών είπαμε. Και τελειώνω με τις υπουργικές τροπολογίες.

Σχετικά με τις βουλευτικές τροπολογίες, θα μου επιτρέψετε να πω ότι θεωρώ πολύ άδικη την κριτική που δεχόμαστε εδώ για το θέμα των μελών σύστασης των δασικών συνεταιρισμών. Δεν έχω τη δυνατότητα να υπογράψω τα πάντα και δεν έχω τέτοια αρμοδιότητα. Θα ξέφρευε από την εντολή την οποία έχω και από τον ελληνικό λαό και από τον Πρωθυπουργό.

Αυτό που θέλω να ξεκαθαρίσω είναι ότι οι δασικοί συνεταιρισμοί είναι αρμοδιότητα πλέον του Υπουργείου Περιβάλλοντος, γιατί εκεί έχει πάει η Γενική Διεύθυνση Δασών. Επί εποχής Τίνας Μπιρμπίλη και Γεωργίου Παπανδρέου εκεί πήγε. Το αν πρέπει να παραμείνει εκεί, είναι μια άλλη συζήτηση που δεν θα την κάνουμε τώρα. Τότε πήγε, όμως, η Γενική Διεύθυνση Δασών από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Εξ ου και όλα αυτά τα ζητήματα τα οποία βλέπετε ότι δημιουργούνται τώρα, τα οποία θα ρυθμιζόνταν, κατά τη γνώμη μου, με πολύ καλύτερο τρόπο εάν το σύστημα ήταν διαφορετικά οργανωμένο. Όμως, αυτή τη στιγμή δεν έχω τέτοια αρμοδιότητα.

Οφείλω στον κ. Καρασμάνη μια διόρθωση, γιατί είπα πράγματι ότι η τροπολογία του δεν είχε κατατεθεί στην Ολομέλεια. Είχε κατατεθεί στην Ολομέλεια και όχι στην επιτροπή. Και, επίσης, μου επεσήμανε -και τον ευχαριστώ- ότι η αναφορά του πως είχαν ανασταλεί βεβαιούμενες οφειλές των αγροτών από το Υπουργείο Οικονομικών δεν αφορούσε ζητήματα ασφαλιστικής αναστολής,

αλλά εν γένει βεβαιούμενες οφειλές.

Ευχαριστώ, επίσης, τον κ. Καρασμάνη γι' αυτή την τροπολογία -παρ' ότι δεν την κάνω δεκτή για τους λόγους που εξήγησα- τον ευχαριστώ διότι μου δίνει την ευκαιρία να σκεφτώ την περίπτωση -η οποία βέβαια θα πρέπει να δούμε τι καλύπτει και θα το συζητήσω με τον ΕΛΓΑ για το ποιες είναι οι περιπτώσεις- περίπτωση που έχει επέλθει η ζημία, έχει καταστεί δικαιούχος ασφαλίσματος ο αγρότης, δεν του έχει καταβληθεί το ασφάλιστρο αυτό, αλλά έρχεται η χρονική στιγμή να καταβάλει το ασφάλιστρο της επόμενης χρονιάς, καθώς μεσολαβεί ένας χρόνος από τη χρονική στιγμή της επελεύσεως της ζημίας μέχρι τη χρονική στιγμή που πρέπει να καταθέσει το ασφάλιστρο. Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει ένα αντικείμενο ειδικής ρυθμίσεως. Άρα ευχαριστώ τον κ. Καρασμάνη γιατί έθεσε το θέμα με την τροπολογία του, αλλά υπό αυτή την έννοια που λέω τώρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Έχει ξανασυμβεί.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα το δω. Θα μιλήσω και με τον ΕΛΓΑ και θα το δω. Ξέρω ότι ο κ. Αποστόλου είναι πιο αυστηρός στο θέμα αυτό και πράγματι ο ΕΛΓΑ είναι αρκετά δυσκολοκείμενος. Επομένως, όλα αυτά θέλει μια προσεκτική συζήτηση.

Τώρα όσον αφορά τη μίσθωση των παραγωγικών εγκαταστάσεων, τα έχω πει. Όχι, δεν την κάνω δεκτή.

Τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων είναι η τροπολογία του ΚΚΕ. Δεν είναι καθόλου δικό μου αυτό, γιατί είναι τελείως ασφαλιστικό. Επομένως αυτό είναι θέμα του Βρούτση, αλλά θα το θέσω.

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Ο Βρούτσης είπε ότι είναι δικό σας, είναι... (δεν ακούστηκε)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θα το θέσω εγώ στον Βρούτση.

Όσον αφορά τα ζητήματα για τους εργαζόμενους των υπό εκκαθάριση αγροτικών συνεταιρισμών, πρόκειται για συναρμοδιότητες. Πάλι, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι δικό μου, αλλά εν πάση περιπτώσει, επειδή αφορά εργαζόμενους σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, προφανώς κρατείται με αυτή την έννοια και θα το θέσω, όπως θα θέσω και την αλλαγή χρήσης γης της περιοχής Κάτω Σουλίου Μαραθώνα.

Επίσης, κρατώ για να τη δω την τροπολογία του κ. Κεγκέρογλου για το Καστέλι και τα κληροτεμάχια.

Έκανα δεκτή τη διαχείριση των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώνων. Έχω μιλήσει γι' αυτό, όπως έχω μιλήσει για το ότι δεν κάνω δεκτή την τροπολογία για τις κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις. Άρα, με αυτό κλείνω τα θέματα των τροπολογιών.

Τώρα, ποιο είναι το μέλλον; Κοιτάξε, τι εμείς έχουμε κάνει αυτή τη στιγμή και θέλω να συνοψίσουμε το ποια είναι η στρατηγική μας. Πάντα ο κ. Αποστόλου είναι πηγή εμπνεύσεως και αντιπαραθέσεως. Με αυτή την έννοια, είναι πολύ γόνιμες οι παρατηρήσεις τις οποίες κάνει.

Κύριε Αποστόλου, η στρατηγική μας λέει ότι θέλουμε να τελειώσουμε με έναν κύκλο οργάνωσης της αγοράς. Τι είναι το πρώτο πράγμα που κάναμε; Διεπαγγελματικές οργανώσεις. Τι κάναμε, κύριε Αποστόλου, στις διεπαγγελματικές οργανώσεις; Τεσσεράμισι χρόνια δεν κάνατε απολύτως τίποτε και πήγατε...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Όλες οι διεπαγγελματικές επί δικής μας θητείας όχι απλά είχαν προχωρήσει, αλλά είχαν ολοκληρωθεί.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Μου επιτρέψτε; Τεσσεράμισι χρόνια, κύριε Αποστόλου, δεν νομοθετήσατε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Πού είναι οι διεπαγγελματικές ροδακίνου;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τεσσεράμισι χρόνια δεν έγινε απολύτως τίποτε. Νομοθετήσατε δεκαπέντε μέρες με μια απλή υπουργική απόφαση του κ. Αραχωβίτη προ των εκλογών, για να συνεννοηθούμε! Νομοθετήσαμε όχι με υπουργική απόφαση, αλλά με νόμο στους τρεις πρώτους μήνες για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, αλλάζοντας πράγματι το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Και γιατί το αλλάξατε;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων): Θα σας πω γιατί το άλλαξα. Για τον λόγο που δεν θέλατε εσείς να το αλλάξω. Για τον λόγο που δεν θέλατε εσείς να το αλλάξετε, κύριε Αποστόλου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Και φτάσατε σε ένα σημείο με 15%... (δεν ακούστηκε)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, δεν φταίω εγώ τώρα για την κα-
θυστέρηση. Είπα ότι εγώ αποδέχομαι τις διακοπές, αλλά να μην
αφαιρείται ο χρόνος.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Λειτουργείτε καθ' υπαγόρευση.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ακούστε, επειδή λέτε για την υπαγόρευση, θα
σας πω το εξής: Ο νόμος πάντοτε έχει πολλούς μπαμπάδες,
αλλά μία μαμά, το Κοινοβούλιο. Το Κοινοβούλιο είναι αυτό που
παράγει τη νομοθεσία.

Εγώ, λοιπόν, δεν την έβγαλα τη νομοθεσία, κύριε Αραχωβίτη,
όπως εσείς, με υπουργική απόφαση. Εγώ την έφερα εδώ, ανοι-
χτά, σε δημόσιο διάλογο, και κάνουμε κουβέντα, να ξέρουμε όλοι
και ποιος υπαγόρευσε και ποιος δεν υπαγόρευσε και τι υπαγό-
ρευσε ο ένας στον άλλον.

Εδώ, λοιπόν, εγώ σας λέω ευθέως ότι έκανα διάλογο θεσμικό
με τις διεπαγγελματικές οργανώσεις και το συλλογικό τους όρ-
γανο. Άκουσα αυτά τα οποία ζητούσαν και ένα από τα βασικά
πράγματα που ζητούσαν ήταν η μείωση του ποσοστού αντιπρο-
σωπεύσεως, για να μπορούν να συγκροτηθούν.

Επειδή το έκανα αυτό, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ -μιας και
δεν έχουμε κυρία εδώ τώρα- γι' αυτό ιδρύθηκε η διεπαγγελμα-
τική της φέτας.

Γι' αυτό ιδρύεται την επόμενη εβδομάδα η διεπαγγελματική
του ροδάκινου. Γι' αυτό ιδρύθηκε η διεπαγγελματική των εσπε-
ριδοειδών. Μέσα στο διάστημα των λίγων μηνών έχουμε τρεις
καινούργιες σημαντικές διεπαγγελματικές, την ώρα που επί της
δικής σας εποχής αυτά είχαν παγώσει.

Να ρωτήσω εγώ τώρα. Εσείς είστε έμπειροι στα αγροτικά και
χρόνια ασχολούμενοι και τυρβάζοντες περί αυτά, σε αντίθεση με
εμένα, τον αρχικώς αδαή. Εσείς, λοιπόν, έμπειροι τόσα χρόνια
δεν ξέρατε τι πρέπει να γίνει; Φυσικά και ξέρατε. Γιατί δεν το κά-
νατε; Δεν το κάνατε γιατί δεν θέλατε. Γιατί δεν πιστεύετε στον
θεσμό των διεπαγγελματικών οργανώσεων, γιατί δεν θέλατε να
το στηρίξετε, γιατί δεν θέλατε να γίνει και πράγματι δεν έγινε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κύριε Αποστόλου,
σας παρακαλώ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τελειώσαμε με τις διεπαγγελματικές. Να πάμε
παρακάτω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Πώς τελειώσαμε; Κατακερματί-
σατε έναν χώρο και λέτε ότι είναι επιτυχία;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εντάξει, τα είπατε. Γιατί ταραξέστε; Ναι, είναι
μεγάλη επιτυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και στην επιτροπή τα
είπατε αυτά. Παρακαλώ.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τι να κάνουμε τώρα; Μη στεναχωρηθούμε γι'
αυτό. Γι' αυτό εσείς κάθεστε εκεί που κάθεστε και εγώ κάθομαι
εκεί που κάθομαι. Λύθηκε το θέμα!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Σήμερα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σήμερα. Πάντα υπάρχει προσωρινότητα στη
ζωή. Ουδέν μόνιμο. Πάμε παρακάτω, όμως.

Η δεύτερη παρέμβασή μας η οποία γίνεται σήμερα, είναι οι
αγροτικοί συνεταιρισμοί για την οργάνωση της αγοράς. Έγινε
σήμερα. Παρεμπιπτόντως, αν θυμάμαι καλά, σας πήρε δύο χρό-
νια να νομοθετήσετε για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και τε-
λειώσαμε μέσα στο επτάμηνο τους αγροτικούς συνεταιρισμούς
και όχι με ελλιπή διαβούλευση, γιατί τα ακούω και αυτά.

Ο νόμος για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς έχει «σηκωθεί»
εδώ και έναν μήνα στη διαβούλευση, έχει κάτσει δεκαπέντε ημέ-
ρες, έχει μείνει ακόμη ένα εικοσαήμερο προς γενικότερη διαβού-
λευση και συζήτηση και υπήρξε πλήρη και άνετη συζήτηση στο

Κοινοβούλιο. Τι ακριβώς θέλετε να γίνει; Στα πόσα ακριβώς θέ-
λετε να το πάμε; Ποια είναι, δηλαδή, η επιβράδυνση που θέλετε
εδώ;

Εμείς τελειώσαμε και με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς την
πρώτη μας παρέμβαση. Χτίσαμε αυτό που θέλαμε να χτίσουμε.
Θα δούμε τώρα που ξεκινάει πώς θα λειτουργήσει.

Ποιο είναι παραπέρα; Τι είναι εκείνο που πρέπει να κάνουμε;
Κάναμε και κάτι ακόμα, διότι δεν μείναμε σε αυτό. Μειώσαμε
μέσα στο πρώτο επτάμηνο και τη φορολογία στα συλλογικά
αγροτικά σχήματα. Την κατεβάσαμε τη φορολογία. Άρα, εδώ
είναι συγκεκριμένη η πολιτική μας.

Τι μένει; Θα σας πω. Μένει και μια σειρά πραγμάτων που αφο-
ρούν την οργάνωση στην αγορά. Πρώτον, θα συζητήσουμε, θα
δούμε και θα εξετάσουμε αν χρειάζεται πρόσθετο νομικό πλαίσιο
για τις οργανώσεις παραγωγών. Αυτό είναι μια συζήτηση εξαι-
ρετικά τεχνική, πολύ λίγο πολιτική, γιατί τα περισσότερα είναι θε-
σπισμένα στο πλαίσιο του κανονισμού.

Όμως, έχει τεχνικά φορολογικά στοιχεία, τα οποία κανείς πρέ-
πει να μελετήσει και να δει για το ζήτημα της οργάνωσης παρα-
γωγών και τις σχέσεις των οργανώσεων παραγωγών με τα
άλλα συλλογικά αγροτικά σχήματα, κυρίως δε με τους αγροτι-
κούς συνεταιρισμούς, ποια είναι η σχέση τους, πώς εντάσσονται,
πώς δεν εντάσσονται, τα ΑΦΜ τους. Άρα, υπάρχει μια τέτοια κου-
βέντα και αυτή θα την εξετάσουμε και θα δούμε αν χρειάζεται να
κάνουμε κάτι.

Θα προχωρήσουμε το αμέσως επόμενο διάστημα. Ελπίζω ότι
θα αξιοποιηθούν οι διατάξεις τις οποίες προβλέψαμε, προκειμέ-
νου να προχωρήσουν οι δύο βασικοί συλλογικοί φορείς σ' έναν
ενιαίο, δηλαδή στην Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Θέλω εδώ να σας πω το εξής, γιατί το άκουσα και αυτό δεν
πρέπει να λέγεται, γιατί είναι εξαιρετικά κακό. Λέει ότι δεν υπάρ-
χει εκπροσώπηση -το είπε νομίζω η κ. Μανωλάκου- για αυτούς
που είναι κάτω από τις 500.000 ευρώ. Δεν είναι αλήθεια. Υπάρχει
η δυνατότητα να εκπροσωπηθούν μόλις...

ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ: Δυνατότητα όχι υποχρεωτικότητα.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ας μαζετούν δύο πεντακοσαχίλια, να συμ-
φωνήσουν ότι αυτός είναι ο εκπρόσωπός τους και εκπροσωπούν-
ται. Άρα, δεν είναι ότι δεν εκπροσωπούνται. Εκπροσωπούνται
αρκεί να συνενωθούν, προκειμένου να υπάρχει μια δικαιοσύνη
στο ζήτημα του οικονομικού συσχετισμού.

Αυτό είναι, λοιπόν, απολύτως σωστό. Οτιδήποτε άλλο θα πα-
ραβίαζε αυτή την αρχική βασική αρχή που έχουμε θέσει, ότι πρέ-
πει να υπάρχει μια σχέση με την οργάνωση της αγοράς και μια
παρέμβαση μέσα από τον κύκλο εργασιών.

Τι άλλο πρόκειται να κάνουμε; Η κ. Κουνάβη, η οποία είναι υπη-
ρεσιακή και την ευχαριστώ πολύ για τη στήριξη της και τη βοή-
θειά της σε όλο το έργο το οποίο κάνει το Υπουργείο αυτή τη
στιγμή, έχει λάβει την εντολή να προχωρήσει στην εκκαθάριση
του μητρώου. Τι σημαίνει αυτό;

Άκουσα και για το Μητρώο με την ευκαιρία. Το μητρώο το
φτιάξατε εσείς; Το μητρώο είναι από το 2011 φτιαγμένο. Πώς
λέτε ότι φτιάξατε εσείς το μητρώο; Είναι τρομερό αυτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Πάλι το ΠΑΣΟΚ;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Είναι τρομερό αυτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Πείτε το δημοσίως.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Από τότε δουλεύει το μητρώο;

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Τι θέλω να πω πάνω σ' αυτό; Άκουσα, λοιπόν, ότι
το Μητρώο το έφτιαξε ο νόμος του 2016. Μα, το Μητρώο είναι
φτιαγμένο από το 2011. Προσέξτε.

Άκουσα, επίσης, τον κ. Αποστόλου να λέει ότι ξεκινήσαμε τη
διαδικασία της εκκαθάρισης. Πώς ξεκινήσατε τη διαδικασία της
εκκαθάρισης; Έχει λυθεί ένας; Έχετε σβήσει έναν συνεταιρισμό
από το μητρώο, για να ξεκουράσουμε λίγο το καημένο το μη-
τρώο και να μην έχουμε να κοιτάμε τέσσερις χιλιάδες ανενερ-
γούς και να καταλήξουμε να ασχολούμαστε με αυτούς που
υπάρχουν; Σβήσατε έναν;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Βεβαίως.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων): Πολιτική σας επιλογή ήταν να μη σβήσετε ούτε έναν και πολιτική μου επιλογή είναι να δώσω την εντολή να προχωρήσει η διαδικασία της εκκαθάρισης του μητρώου για να καθαρίσουμε με όλο αυτό το πράγμα.

Άρα, αυτό είναι το μέλλον. Θα υπάρξουν ειδικές ρυθμίσεις - γιατί κόπτεσθε γι' αυτό και ορθώς, εδώ θα πω ότι είναι ορθή η αγωνία- για την εκκαθάριση των ανενεργών συνεταιρισμών. Αυτό που συζητήσαμε και το οποίο προσπαθήσατε να αντιμετωπίσετε με αυτή την ωραία εταιρεία που φτιάξατε, στην οποία δεν βάλατε ΔΣ επί δύο χρόνια -αυτή την εταιρεία λέω- θα το αντιμετωπίσουμε με ειδικές ρυθμίσεις για τους εκκαθαριστές.

Ούτως ή άλλως το ζήτημα που θέτει ο κ. Αποστόλου όλοι το κατανοούμε ότι είναι μεγάλο και σημαντικό. Τεσσεράμισι χρόνια να επισημάνουμε βεβαίως, ότι δεν έγινε τίποτα για αυτό το μεγάλο και σημαντικό που αφορά την πρόοδο και την εξυγίανση των συνεταιρισμών που έχουν λειτουργία, αλλά που έχουν όμως και πολύ μεγάλες οφειλές.

Θέλω να ρωτήσω πόσοι ακριβώς μπήκαν σε ρύθμιση στα τεσσεράμισι χρόνια που ήσασταν στην κυβέρνηση;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Πρέπει να έχω και εγώ τον ανάλογο χρόνο για να σας απαντήσω.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Άρα, ένα τεράστιο ζήτημα το οποίο υπάρχει...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Φέρατε νόμο του 2014...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Αποστόλου, όπως ξέρετε, επειδή μου αρέσει το ζήτημα, μπορώ να πάω στην άλλη μισή, αλλά ανησυχώ μήπως σας καταπονίσω.

Αυτό, λοιπόν, είναι ένα μεγάλο θέμα που όντως πρέπει να συζητηθεί και πρέπει να δούμε πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί. Βεβαίως, να ξέρουμε ότι βρισκόμαστε από πλευράς ρυθμίσεων, για να είμαστε προσγειωμένοι, στον χώρο του ιδιωτικού τραπεζικού δικαίου. Εκεί βρισκόμαστε. Άρα, έχοντας γνώση αυτού του δεδομένου, θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα αυτό και να δούμε τι καλύτερο μπορούμε να κάνουμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: (δεν ακούστηκε)

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Φυσικά. Εκεί είμαστε και αυτός έτσι κινείται.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ: Πετάξατε έναν οργανισμό...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αφήστε το αυτό. Μην πάμε σε αυτό τώρα. Με πάτε πολύ παλιά. Να προχωρήσουμε με τα δεδομένα που έχω τώρα.

Υπάρχει ένα μεγάλο ζήτημα, το οποίο έχετε θέσει πολλοί. Είναι σωστό ως παρατήρηση. Η αντιμετώπισή του απαιτεί σύνθετες δράσεις.

Επιτρέψτε μου, απλώς να βγάλω κάτι έξω από τη συζήτηση: Μαύρη διακίνηση και πολύ χαμηλή διακίνηση προϊόντων μέσα από τους συνεταιρισμούς, κυρίως γιατί αισθάνονται οι αγρότες, πρώτον, λόγω της υψηλής φορολογίας ότι δεν έχουν συμφέρον στο να μετακινούν τα προϊόντα τους, γιατί ασπρίζουν, γιατί γίνονται φανερά, γιατί φορολογούνται και επομένως, δημιουργείται μια μαύρη διακίνηση.

Θέλω να πω -και το λέω σε όλους τους τόνους- ότι αυτό είναι ένα ζήτημα το οποίο θα το πιέσουμε όσο περισσότερο μπορούμε. Από κάθε πλευρά είναι απολύτως απαραίτητη η μαύρη διακίνηση προϊόντων, από την πλευρά του ανταγωνισμού, από την πλευρά της φορολογικής συμμόρφωσης, από την πλευρά -εγώ θα πω- ακόμα και της ενίσχυσης και της ποιότητας των προϊόντων. Άρα, αυτό είναι ένα μεγάλο ζήτημα.

Ακούω να λέτε «δώστε φορολογικά κίνητρα για ένταξη». Επομένως τι μου λέτε; Διαφοροποιημένη φορολογική μεταχείριση των συνεταιρισμένων αγροτών από τους μη συνεταιρισμένους. Σας λέω ότι αυτό, έτσι όπως το διατυπώνετε, είναι σαφές ότι δεν μπορεί να γίνει, γιατί αποτελεί προσβολή της αρχής της φορολογικής ισότητας. Δεν μπορείς να μεταχειρίζεσαι με διαφορετικό τρόπο το ίδιο επάγγελμα ανάλογα με το αν κάποιος συνεταιρίζεται ή δεν συνεταιρίζεται.

Όμως, πρέπει να σας πω ότι σκέφτομαι -και θα δω που θα καταλήξω με αυτό- το πώς θα βρεθεί ένας τρόπος να ενισχυθεί κατά αποτέλεσμα το εισόδημα των συνεταιρισμένων αγροτών και

να υπάρξει κάποια κινητροδότηση, όχι όμως αυτού του χαρακτήρα.

Θα ενισχύσουμε τους συνεταιρισμούς με χρηματοδότηση τραπεζική, προφανώς με το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και θα υπάρξει μια πρωτοβουλία, η οποία θα δώσει κίνητρα για συγχώνευση.

Για να τελειώσουμε με το στρατηγικό ζήτημα, το οποίο μου έθεσε το ΜέΡΑ25 και το συζητήσαμε λίγο, αν το μικρό είναι ωραίο, αν το μεγάλο είναι ωραίο και για τη συμβολαϊκή γεωργία και όλη αυτή η ωραία συζήτηση.

Να το ξεκαθαρίσουμε. Το μικρό, έτσι όπως διαμορφώνεται, εάν δεν έχει ειδικούς όρους που του επιτρέπουν να λειτουργήσει και να είναι αποτελεσματικό, απλώς δεν λειτουργεί. Εξοντώνεται μέσα στον ανταγωνισμό.

Μπορεί να υπάρξουν συγκεκριμένοι συνεταιρισμοί που να είναι μικροί και για ειδικούς λόγους να χτίζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα -μπορώ να σκεφτώ συγκεκριμένα προϊόντα, για παράδειγμα, εξειδικευμένα, προστατευμένα, ειδικά, ΠΟΠ, τα οποία μπορεί να μην έχουν μεγάλες παραγωγές, αλλά έχουν συγκριτικό παραγωγικό πλεονέκτημα- αλλά αν μιλάμε για μεγάλες παραγωγές, το μικρό απλώς δεν υπάρχει, τέλος. Αυτή είναι η διεθνής πραγματικότητα.

Μέχρι να κάνετε την παγκόσμια επανάσταση -το απεύχομαι βεβαίως, θα είναι ένας εφιάλτης να επιστρέψουμε στο κολχόζ ή σε κάτι σχετικό- μέχρι να γίνει αυτό, ο διεθνής ανταγωνισμός και οι όροι με τους οποίους οργανώνεται το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα είναι αυτοί.

Άρα, ναι, πρέπει να ενισχύσουμε συγκεντρώσεις, συγχωνεύσεις, μεγαλύτερα σχήματα, οικονομίες κλίμακας, επενδύσεις στον χώρο, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω των απαιτήσεων, βελτίωση της παραγωγικότητας. Όλο αυτό είναι η στρατηγική που πρέπει να ξεδιπλωθεί. Τμήμα αυτής της στρατηγικής είναι προφανώς και η ύπαρξη κινήτρων για συγχωνεύσεις ανάμεσα στους συνεταιρισμούς και πρέπει να δούμε τα ζητήματα αυτά.

Κλείνω λέγοντας το εξής: Προφανώς άκουσα και τη συζήτηση και παρενέβην για το μεγάλο ζήτημα το οποίο έχουμε τώρα. Ο κ. Αραχωβίτης έκανε -θα έλεγα- μια ψύχραιμη και μετριοπαθή τοποθέτηση στη δευτερολογία του, στην οποία είπε ότι δεν έχει νόημα να σηκώνουμε τους τόνους ή να γίνονται διακρίσεις στο ποιος ακολουθεί πατριωτική γραμμή και μη πατριωτική γραμμή και να μην υπάρχει διαίρεση. Αυτό ήταν, αν κατάλαβα καλά, το πνεύμα της τοποθετήσεώς του.

Κύριε Αραχωβίτη, εγώ δεν θα διαφωνήσω κατ' αρχάς, αλλά τελικά όλα αυτά κρίνονται επί του πεδίου. Η πράξη νομοθετικού περιεχομένου θα έρθει προς ψήφιση στη Βουλή. Η πράξη νομοθετικού περιεχομένου σας είπα ότι είναι το εργαλείο με το οποίο σήμερα μπορούμε και κλείνουμε τα σύνορα και τα υπερασπιζόμαστε.

Άρα, πρέπει να μας πείτε το εξής. Αυτή την πράξη νομοθετικού περιεχομένου, θα την ψηφίσετε, ναι ή όχι; Διότι, στο πεδίο κρίνονται όλα. Αν τελικώς καταλήξετε να μας λέτε «όχι στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου, αλλά καλά κάνετε και κλείσατε τα σύνορα», με συγχωρείτε, αλλά λέτε κάτι τελείως αντιφατικό, διότι αυτά είναι δύο τελείως συναρτημένες πολιτικές.

Όλα τα υπόλοιπα, η Σύνοδος Κορυφής, η σύριξη στην Ευρώπη, οι διεκδικήσεις, η στάση απέναντι Τουρκία είναι πράγματα που θα τα χειριστεί το Υπουργείο Εξωτερικών και προφανώς ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, αφού σε αυτό το επίπεδο κινείται το θέμα.

Επανερχόμενος στο θέμα του συνεταιρισμού και κλείνοντας λέω το εξής: Αυτό το νομοσχέδιο ελπίζω ότι θα υπερψηφιστεί από το Κοινοβούλιο. Όπως ξέρετε, εγώ δεν είμαι πάντα οπαδός της συναινεσεως. Αντίθετα, θεωρώ ότι οι διαιρέσεις φτιάχνουν και μια καθαρή εικόνα και έχουν έναν χαρακτήρα στον οποίο όλοι ξέρουμε πού στεκόμαστε, οπότε σε τελευταία ανάλυση αύριο θα μετρηθούμε. Θα πάνε καλύτερα οι συνεταιρισμοί ή χειρότερα; Θα αυξηθεί το αγροτικό προϊόν ή όχι; Θα έχουμε μεγαλύτερο κύκλο εργασιών ή όχι; Εκεί θα μετρηθούμε και θα δούμε, αν και αυτή η παρέμβαση συνέβαλε ή δεν συνέβαλε σε αυτόν τον στόχο, προφανώς.

‘Αρα, σε αυτή την κατεύθυνση, εγώ θεωρώ ότι εξήγησα αφ’ ενός τον τρόπο με τον οποίο στρατηγικά αναπτύσσουμε το σχέδιό μας για την οργάνωση της αγοράς. Θέλω να διευκρινίσω και να πω ότι αυτό με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο είναι υπέρ των παραγωγών.

Παραγωγοί, ειδικά μικρομεσαίοι, κυρία Μανωλάκου, οι οποίοι δεν είναι συνεταιρισμένοι, οι οποίοι δεν βρίσκονται μέσα σε οργανωμένα συλλογικά σχήματα, οι οποίοι δεν αξιοποιούν τις δυνατότητες του νόμου, εν συνεχεία προφανώς βρίσκονται σε ασθενή διαπραγματευτική θέση. Άρα, αυτό που πρέπει να απασχολήσει είναι γιατί μέχρι τώρα αυτό το προφανές δεν έχει γίνει πραγματικότητα.

Εγώ αντιθέτως νομίζω ότι και με αυτή την παρέμβασή μας, στον βαθμό που θα αποφασίσει έτσι το Κοινοβούλιο και προφανώς με τη στήριξη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας προχωράμε ένα ακόμα βήμα στη στρατηγική μας για την πρωτογενή ανάπτυξη, την αγροτική ανάπτυξη, την κτηνοτροφική ανάπτυξη στην Ελλάδα και είμαι βέβαιος ότι προχωράμε σε ένα λαμπρό μέλλον.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Και εμείς ευχαριστούμε. Ήταν πολύ ενδιαφέρον, γι’ αυτό άφησα τον χρόνο. Όλη η αγροτιά έβλεπε.

Ξέρω ότι κάποιοι θέλετε να απαντήσετε, όμως δεν γίνεται, γιατί άμα απαντήσετε, θα θέλει να απαντήσει και ο κύριος Υπουργός και μετά θα θέλετε να του απαντήσετε και πάλι. Η συζήτηση έκλεισε με τον κύριο Υπουργό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Μια διευκρίνιση θα ήθελα να κάνω, όχι απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Να την ακούσω, κύριε Βιλιάρδε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Εμείς δεν αναφερθήκαμε σε κάτι, όπως το παρουσίασε ο κ. Βορίδης. Θέσαμε δύο ερωτήματα. Το πρώτο ερώτημα ήταν εάν κάποιο μέλος του διοικητικού συμβουλίου του αγροτικού συνεταιρισμού είναι και μέλος του αγροτικού συνεταιρισμού, τότε δεν προσωποκρατείται, ακόμη και αν έχει τελέσει αξιόποινες πράξεις, όπως ξέπλυμα, λόγω τεράστιων οφειλών στο δημόσιο; Συγκεκριμένη ερώτηση ήταν, για το δημόσιο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Πού το λέει αυτό;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Από το άρθρο 10.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Από πού; Διαβάστε πού το λέει αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ωραία να το διαβάσω. «Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών του αγροτικού συνεταιρισμού για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις του αγροτικού συνεταιρισμού προς τρίτους...

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων): Το ξέπλυμα χρήματος είναι δικαιοπραξία;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ερώτηση κάνουμε, κύριε Βορίδη.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας απαντώ, λοιπόν. Είναι αδίκημα και δεν είναι δικαιοπραξία, άρα δεν υπάγεται στις διατάξεις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Αυτή ήταν η ερώτησή μας. Απλή είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα μαθητρίες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Πάργας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ’ όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, σαράντα ένα άρθρα, τέσσερις τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Κάθε φορά στην οθόνη εμφανίζονται ως τέσσερα άρθρα προς ψήφιση. Για να ψηφίσετε και τα υπόλοιπα, θα πρέπει να κυλήσετε την οθόνη αφής. Στο πάνω δεξιά μέρος της οθόνης εμφανίζεται κάθε φορά ο αριθμός των άρθρων που απομένουν για ψήφιση. Και βεβαίως, θα πρέπει να βεβαιωθείτε ότι έχετε ψηφίσει όλα τα άρθρα, τις τροπολογίες, καθώς και το ακροτελεύτιο άρθρο και το σύνολο του νομοσχεδίου. Αφού καταχωρίσετε την ψήφο σας, έχετε τη δυνατότητα να την ελέγξετε ή και να την αναθεωρήσετε έως τη λήξη της ψηφοφορίας.

Για οποιαδήποτε απορία απευθυνθείτε στο Προεδρείο, προκειμένου να σας συνδράμουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Εφ’ όσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, θα καταχωριστούν στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

«Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις»

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 2 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 4 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 9 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 18 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

N.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ

ΜΕΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 30 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: OXI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: NAI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 31 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: OXI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: NAI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: OXI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: OXI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 34 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: NAI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 35 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κίνημα Αλλαγής: NAI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 36 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: OXI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 37 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 38 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: OXI
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 39 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
N.Δ.: NAI
ΣΥΡΙΖΑ: OXI
Κίνημα Αλλαγής: NAI
K.K.E.: OXI
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
ΜέΡΑ25: OXI

Άρθρο 40 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Υπ.Τροπ. 193/12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Άρθρο 41 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΟΧΙ	Βουλ. Τροπ. 194/13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ
Υπ.Τροπ. 190/9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Ακροτελεύτιο Άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΟΧΙ
Υπ.Τροπ. 192/11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ Κ.Κ.Ε.: ΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΝΑΙ ΜέΡΑ25: ΠΡΝ	Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ Ν.Δ.: ΝΑΙ ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 1
Ορισμός - Σκοπός - Νομική μορφή
Αγροτικών Συνεταιρισμών**

1. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ) είναι αυτόνομες εθελοντικές ενώσεις προσώπων, οι οποίες συγκροτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και επιδιώκουν την οικονομική ανάπτυξη και προαγωγή των μελών τους, μέσω μιας συνιδιοκτητικής και δημοκρατικά διοικούμενης αγροτικής συνεταιριστικής επιχείρησης. Ως ΑΣ θεωρούνται συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας, μεταξύ άλλων και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροτοβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και γυναικείοι. Οι δασικοί συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Οι ΑΣ είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.

3. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορούν ενδεικτικά να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό, να συνιστούν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωνικούς οργανισμούς, με επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μέσα στο πλαίσιο της διακρατικής ή/και της διεπαγγελματικής συνεργασίας.

4. Σύμφωνα με το καταστατικό τους και για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορούν να παρέχουν, οι ίδιοι ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων, στα μέλη – συνεταιριστές του άρθρου 6, χρηματοδοτήσεις με τη μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ συνολικά για κάθε μέλος – συνεταιριστή.

5. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται όσον αφορά τους ΑΣ συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α΄ 104) για τις Ανώνυμες Εταιρείες και του Αστικού Κώδικα.

**Άρθρο 2
Γυναικείοι συνεταιρισμοί**

1. Για τη σύσταση γυναικείων ΑΣ μέλη των οποίων, σύμφωνα με το οικείο καταστατικό μπορούν να γίνουν αποκλειστικά γυναίκες, απαιτείται ελάχιστος αριθμός πέντε (5) ιδρυτικών μελών.

2. Αν τα μέλη του γυναικείου ΑΣ είναι έως και δέκα (10), δεν απαιτείται η εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός αν προβλέπεται από το καταστατικό του. Εφόσον δεν προβλέπεται η εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου, η διοίκηση του γυναικείου ΑΣ ασκείται από όλα τα μέλη του ή από ένα μέλος που εκλέγεται από αυτά ως διαχειρίστρια, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού εξειδικεύονται συγκεκριμένα μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους γυναικείους ΑΣ, όπως δράσεων πληροφόρησης, δικτύωσης, προβολής και ανταλλαγής τεχνολογίας και καλών πρακτικών, με σκοπό τη στήριξη της συμμετοχής και της απασχόλησης των γυναικών και την ενίσχυση της οικονομικής τους αυτοτέλειας στην αγροτική παραγωγή.

**Άρθρο 3
Έδρα - Επωνυμία**

1. Έδρα του ΑΣ είναι ο δήμος, όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή του και ορίζεται από το καταστατικό του.

2. Η επωνυμία του ΑΣ εκφράζει τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητάς του και περιλαμβάνει την ιδιότητά του ως αγροτικού, καθώς και την έδρα του. Ο ΑΣ μπορεί να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές του, εκτός της επωνυμίας του, και διακριτικό τίτλο, όπως αυτός ορίζεται στο καταστατικό του. Η επωνυμία του ΑΣ διακρίνεται από την επωνυμία άλλου ΑΣ που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό. Η επωνυμία χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις του ΑΣ.

3. Τα έντυπα του ΑΣ αναφέρουν την επωνυμία, την έδρα, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του ΑΣ, τον αριθμό Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 και την ονομασία της ιστοσελίδας του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ**

**Άρθρο 4
Όροι σύστασης - Έγκριση καταστατικού – Εγγραφή ΑΣ**

1. Για τη σύσταση ΑΣ απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η υπογραφή του από δέκα (10) τουλάχιστον πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, καθώς και η υποβολή του με την αίτηση του άρθρου 23 στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 για την έγκρισή του και την εγγραφή του ΑΣ στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 (ΕΜΑΣ). Το ιδρυτικό καταστατικό ορίζει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) πρόσωπα από αυτά που το υπογράφουν, μεταξύ των οποίων ορίζει και τον Πρόεδρό του. Ο αριθμός των μελών του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε περιττός.

2. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, εγκρίνονται καταστατικά ΑΣ που υπογράφονται από λιγότερα από δέκα (10) πρόσωπα, εφόσον ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, ιδίως, όταν η έδρα του ΑΣ βρίσκεται σε ορεινές περιοχές ή νησιά με λιγότερους από 3.500 κατοίκους ή η δραστηριότητα του ΑΣ αφορά ειδικά προϊόντα.

3. Εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης της παραγράφου 1:

α) Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και της κείμενης εν γένει νομοθεσίας, η εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21, με απόφασή της, εγκρίνει το καταστατικό του ΑΣ και εγγράφει τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ, ή β) Αν το καταστατικό δεν είναι σύμφωνο, η εποπτεύουσα Αρχή: αα) το απορρίπτει για λόγους νομιμότητας ή ββ) καλεί το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της παραγράφου 1 να προβεί στις ενέργειες της παραγράφου 4. Αν η προθεσμία της παρούσας παραγράφου παρέλθει χωρίς ενέργεια της εποπτεύουσας Αρχής, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η υποβληθείσα αίτηση θεωρείται ως γενομένη δεκτή, το καταστατικό θεωρείται σύμφωνο και εγκεκριμένο και η εποπτεύουσα Αρχή εγγράφει υποχρεωτικά τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ.

4. Η εποπτεύουσα Αρχή μπορεί, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 3, να καλέσει εγγράφως το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών από την επίδοση του εγγράφου στον Πρόεδρο του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την άπρακτη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου ή την εμπρόθεσμη υποβολή διορθώσεων ή τη συμπλήρωση ελλείψεων από τον ΑΣ, εκδίδεται απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής για την έγκριση του καταστατικού, σε συνέχεια της οποίας η ίδια εγγράφει τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ ή εκδίδεται απόφαση για την απόρριψη του καταστατικού.

5. Κατά της απορριπτικής απόφασης και εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της στον Πρόεδρο του

προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Ο ΑΣ αποκτά νομική προσωπικότητα από την εγγραφή του στο ΕΜΑΣ.

Άρθρο 5

Τύπος - Περιεχόμενο καταστατικού

1. Το καταστατικό του ΑΣ καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα απαιτούμενα από το άρθρο 4 ιδρυτικά μέλη και για να είναι έγκυρο πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επωνυμία, κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους, καθώς και τα ανωτέρω στοιχεία των νομίμων εκπροσώπων των νομικών προσώπων που τυχόν περιλαμβάνονται στα ιδρυτικά μέλη και την ιδιότητα αυτών, κατά το καταστατικό του νομικού προσώπου.

β) Την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο και την έδρα του ΑΣ.

γ) Τον σκοπό και τις δραστηριότητες του ΑΣ.

δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.

ε) Το κεφάλαιο του ΑΣ, τον αριθμό των συνεταιρικών μεριδίων, το ύψος της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας των μελών – συνεταιριστών του άρθρου 6 και των προαιρετικών μεριδίων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, το ύψος της αξίας της υποχρεωτικής μερίδας των μελών - επενδυτών της παραγράφου 3 του άρθρου 6, τον τρόπο καταβολής της αξίας τους και τη διαδικασία απόδοσης των μεριδίων.

στ) Τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών μεριδίων - ψήφων, που μπορεί να αποκτήσουν τα μέλη - επενδυτές της παραγράφου 3 του άρθρου 6.

ζ) Την έκταση ευθύνης των μελών.

η) Τη διαδικασία εκλογής, τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας, καθώς και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του ΑΣ (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο και Εποπτικό Συμβούλιο).

θ) Τον καθορισμό των ελαχίστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσης για τον σχηματισμό αποθεματικών.

ι) Τη χρονική διάρκεια του ΑΣ.

ια) Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και τον χρόνο σύγκλησης της πρώτης Γενικής Συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ιβ) Τους ελεγκτές της πρώτης διαχειριστικής χρήσης.

ιγ) Τη λύση και εκκαθάριση του ΑΣ.

2. Το καταστατικό μπορεί επίσης να περιλαμβάνει θέματα που δεν ρυθμίζονται με τον νόμο αυτόν, εφόσον δεν προσκρούουν στις διατάξεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 6

Μέλη

1. Μέλη του ΑΣ μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα, που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας (ιδίως, τη γεωργική, την κτηνοτροφική και την αλιευτική παραγωγή) που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του (μέλη – συνεταιριστές).

2. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό, μπορεί να γίνει μέλος - συνεταιριστής του ΑΣ και άλλος ΑΣ ή αναγνωρισμένη Οργάνωση ή Ομάδα Παραγωγών ή Ένωση Οργάνωσης Παραγωγών ή Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (ΑΕΣ), καθώς και κάθε άλλο νομικό πρόσωπο, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τους την άσκηση επιχείρησης γεωργικής, κτηνοτροφικής ή αλιευτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του ΑΣ. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις

συμμετοχής τους, καθώς και η εκπροσώπησή τους καθορίζονται από το καταστατικό.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την εγγραφή στον ΑΣ μελών - επενδυτών. Τα μέλη - επενδυτές είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία συμμετέχουν στο συνεταιριστικό κεφάλαιο, σύμφωνα με το άρθρο 9, αλλά δεν υποχρεούνται να συναλλάσσονται με τον ΑΣ. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εισόδου και εξόδου, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις συμμετοχής των μελών - επενδυτών στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο του ΑΣ, καθορίζονται από το καταστατικό, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου. Αν το καταστατικό προβλέπει την εγγραφή στον ΑΣ μελών - επενδυτών, τότε τα μέλη - επενδυτές συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ με δικαίωμα ψήφου και ο συνολικός αριθμός των ψήφων τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού αριθμού των ψήφων που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ.

Άρθρο 7

Εγγραφή - Αποχώρηση - Διαγραφή μέλους

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του ΑΣ, εντός προθεσμίας που ορίζεται από το καταστατικό.

2. Αν η αίτηση απορριφθεί ή αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αποφασίσει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά και αιτιολογημένα. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία που λαμβάνεται η απόφαση για την αποδοχή της αίτησης εγγραφής και με την προϋπόθεση ότι, ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει την αξία της συνεταιρικής μερίδας ή το ποσό που αντιστοιχεί στην πρώτη δόση, αν το καταστατικό προβλέπει την καταβολή της αξίας της συνεταιρικής μερίδας και σε δόσεις. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν τη συνεταιριστική ιδιότητα από την καταχώριση του καταστατικού στο ΕΜΑΣ, εφόσον καταβάλλουν την αξία της συνεταιρικής μερίδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

3. Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής του και τους όρους και τον χρόνο απόδοσης των συνεταιρικών μεριδίων. Απαγορεύονται και είναι ανίσχυρες οι εγγραφές μελών που γίνονται κατά την περίοδο τριών (3) μηνών που προηγούνται από την ημερομηνία αρχαιρεσιών για την ανάδειξη οργάνων του ΑΣ.

4. Το μέλος - συνεταιριστής διαγράφεται υποχρεωτικά αν δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 και σύμφωνα με το καταστατικό και τυχόν εκδοθείσες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, για χρονική περίοδο η οποία ορίζεται από το καταστατικό και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο (2) συνεχομένων διαχειριστικών χρήσεων. Η παρούσα παράγραφος δεν ισχύει για τα μέλη - επενδυτές.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς τον ΑΣ ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:

α) Τη συμμετοχή των μελών στις Γενικές Συνελεύσεις του ΑΣ.

β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης.

δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και τις συναλλαγές του ΑΣ.

ε) Το δικαίωμα πληροφόρησης του μέλους για την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ και λήψης αντιγράφων σχετικών εγγράφων.

στ) Το ποσοστό ετήσιας παραγωγής του που το κάθε μέλος -

συνεταιριστής υποχρεούται να παραδίδει στον ΑΣ, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), καθώς και την ποσότητα εφοδίων, που το κάθε μέλος - συνεταιριστής οφείλει να προμηθεύεται από τον ΑΣ. Η Γενική Συνέλευση του ΑΣ αποφασίζει κάθε χρόνο για το είδος και τον όγκο των προϊόντων, αυτούσιων ή μεταποιημένων, που πρόκειται να εμπορευθεί ο ΑΣ.

2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14, το μέλος - συνεταιριστής μπορεί να απαλλάσσεται εν όλω ή εν μέρει από την υποχρέωση της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1, εφόσον:

α) έχει αντικειμενική αδυναμία να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση ή συντρέχουν άλλοι σοβαροί λόγοι ή

β) πριν από την έναρξη του στον ΑΣ είχε συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων του σε τρίτους, εφόσον ο ΑΣ έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης ή

γ) ο ΑΣ αδυνατεί να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς τον ΑΣ, περιλαμβανομένης και της κύρωσης της διαγραφής του μέλους από τον ΑΣ.

4. Η προσωπική εργασία που παρέχει το μέλος του ΑΣ προς αυτόν, ανάλογα με τις ανάγκες του, συνιστά άσκηση δικαιώματος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 και δεν θεωρείται, ότι παρέχεται στο πλαίσιο σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Ο ΑΣ εκδίδει παραστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α' 251) για την παρασχεθείσα προσωπική εργασία. Η αξία της προσωπικής εργασίας μεταφέρεται στο πλεόνασμα του ΑΣ της οικείας διαχειριστικής χρήσης και διανέμεται στα δικαιούχα μέλη, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26.

5. Το καταστατικό δύναται να απαγορεύει στα μέλη του ΑΣ να προβαίνουν σε ανταγωνιστικές προς τους σκοπούς του ΑΣ πράξεις, με την εξαίρεση της διάθεσης του ποσοστού της παραγωγής τους που δεν υποχρεούνται να παραδίδουν στον ΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 9 Συνεταιρικές και προαιρετικές μερίδες

1. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο των ΑΣ ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 και της παραγράφου 2 του άρθρου 4, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής και εφόσον το επιβάλλουν ειδικές συνθήκες, εγκρίνονται καταστατικά με ύψος συνεταιριστικού κεφαλαίου κατώτερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ αλλά όχι κατώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

2. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του ΑΣ. Κάθε μέλος - συνεταιριστής συμμετέχει στον ΑΣ με μία (1) υποχρεωτική μερίδα, η οποία έχει μία (1) ψήφο, εκτός από τα μέλη - επενδυτές που μπορούν να συμμετέχουν με περισσότερες από μία (1) υποχρεωτικές μερίδες και με μία (1) ψήφο για κάθε υποχρεωτική μερίδα που κατέχουν και μέχρι συνολικό ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) για όλα τα μέλη - επενδυτές επί του συνόλου των υποχρεωτικών μερίδων και αντίστοιχων ψήφων. Το ύψος, οι προϋποθέσεις κτήσης, ο τρόπος και χρόνος καταβολής της αξίας των υποχρεωτικών μερίδων, καθώς και το αναλογούν σε κάθε μερίδα δικαίωμα απόληψης κερδών, ορίζονται από το καταστατικό. Η υποχρεωτική μερίδα είναι αδιαίρετη. Η αξία της υποχρεωτικής μερίδας των μελών - συνεταιριστών είναι η ίδια για όλα τα μέλη - συνεταιριστές. Η αξία των υποχρεωτικών μερίδων των μελών - επενδυτών μπορεί να είναι διαφορετική από εκείνη των μελών - συνεταιριστών. Συνεταιριστικό κεφάλαιο αποτελεί το σύνολο της αξίας των μερίδων.

3. Η αύξηση ή η μείωση του ύψους της μερίδας γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού.

4. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα μέλη - συνεταιριστές, τους εργαζόμενους στον ΑΣ, τα μέλη - επενδυτές και τρίτους. Στην περίπτωση αυτή, το καταστατικό δύναται να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι, οι προαιρετικές μερίδες είναι έντοκες. Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζονται στο καταστατικό.

6. Αν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της υποχρεωτικής μερίδας μέλους - συνεταιριστή, αυτή είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣ που εγκρίνει τη μεταβίβαση σε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6.

7. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο καταστατικό, κάθε μέλος που αποκτά μερίδα άλλου μέλους από οποιαδήποτε αιτία, υποχρεούται να αναγγέλλει εγγράφως στον ΑΣ την απόκτηση της μερίδας αυτής, ώστε να καταχωρισθεί στο βιβλίο μελών. Η αναγγελία πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφο, το οποίο να βεβαιώνει τη μεταβίβαση και να φέρει την υπογραφή του μεταβιβάζοντος μέλους, με θεώρηση του γνησίου αυτής. Αν η μεταβίβαση δεν καταχωρισθεί στο βιβλίο μελών, το μέλος που την απέκτησε δεν μπορεί να συμμετάσχει σε Γενική Συνέλευση του ΑΣ με τη μερίδα αυτή.

8. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του ΑΣ, ο κληρονόμος, ή, όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, αποδίδεται η ονομαστική αξία της συνεταιρικής μερίδας, μειωμένης ανάλογα όταν υπάρχει ζημία στο τέλος της χρήσης, αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά ως προς τον χρόνο απόδοσης, στους κληρονόμους.

Άρθρο 10 Ευθύνη και υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους

1. Η ευθύνη των μελών του ΑΣ για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που ορίζει το καταστατικό. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται από το καταστατικό, ως τουλάχιστον ίση με το ποσό της υποχρεωτικής μερίδας.

2. Τα μέλη έχουν την ευθύνη της παραγράφου 1 και μετά την έξοδό τους από τον ΑΣ, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν με την εγγραφή τους.

3. Αξιώσεις τρίτων από την ευθύνη των μελών του ΑΣ κατά τις παραγράφους 1 και 2, παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας, από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

4. Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός (1) έτους από το πέρας της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του ΑΣ, εκτός αν εντός του έτους έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

5. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών του ΑΣ, για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις του ΑΣ προς τρίτους, καθώς και για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις μεταξύ μελών και ΑΣ.

6. Οι δανειστές μέλους ΑΣ δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του ΑΣ ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων, υποχρεωτικών ή προαιρετικών, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, για οφειλές των μελών προς τρίτους, τα προϊόντα της παραγωγής των μελών που παραδόθηκαν στον ΑΣ για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία, καθώς και το τίμημά τους. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται για οφειλές των μελών προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

8. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του ΑΣ, ως τρίτου,

χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχών σε είδος του ΑΣ προς τα μέλη του. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται για οφειλές των μελών προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 11

Όργανα διοίκησης των Αγροτικών Συνεταιρισμών

Τα όργανα διοίκησης των ΑΣ είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση,
- β) το Διοικητικό Συμβούλιο και
- γ) το Εποπτικό Συμβούλιο. Εφόσον ο ΑΣ έχει λιγότερα από δέκα (10) μέλη, Εποπτικό Συμβούλιο ορίζεται μόνο αν προβλέπεται από το καταστατικό.

Άρθρο 12

Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες - Σύγκληση

1. Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του ΑΣ. Στη Γενική Συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον ΑΣ. Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο για κάθε μία υποχρεωτική μερίδα, εκτός από τα μέλη - επενδυτές, οι οποίοι μπορούν να έχουν ο καθένας περισσότερες από μία μερίδες με μία ψήφο για κάθε μερίδα, χωρίς όμως ο συνολικός αριθμός των ψήφων όλων των μελών - επενδυτών να υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού αριθμού των ψήφων, που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται από τον νόμο ή από το καταστατικό απόφαση άλλου αρμοδίου οργάνου.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:

- α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η λύση του ΑΣ.
- γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και η εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για την πρόσληψη Γενικού Διευθυντή του ΑΣ.
- δ) Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.
- ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημίες.
- στ) Η μεταβολή του ύψους της αξίας της συνεταιρικής μερίδας, η έγκριση εισόδου στον ΑΣ μελών - επενδυτών και ο καθορισμός του ύψους της μερίδας τους.
- ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη.
- η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.
- θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων, καθώς και των ετήσιων αμοιβών των οργάνων της διοίκησης.
- ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου.
- ια) Η ψήφιση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του κανονισμού εργασίας.
- ιβ) Η απόφαση για την πώληση ακινήτων.
- ιγ) Η απόφαση για ίδρυση ή συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
- ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 24 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.
- ιε) Ο ορισμός ειδικών εκπροσώπων του ΑΣ για άσκηση αστικών ή και ποινικών αξιώσεων και διεξαγωγή δικών κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως και δικών που προκλήθηκαν από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά του ΑΣ.
- ιστ) Η έγκριση συμβάσεων που συνάπτουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με τον ΑΣ.
- ιζ) Κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται στο καταστατικό.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί, με απόφασή της, να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο την άσκηση της αρμοδιότητας της περίπτωσης ια' της παραγράφου 2.

4. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο σε τακτική σύνοδο μία (1) φορά τον χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του ΑΣ μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Η διαδικασία σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης και της διεύθυνσης των εργασιών της ορίζεται από το καταστατικό.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούν να συγκαλούν έκτακτη Γενική Συνέλευση για λόγους που προβλέπονται από τον νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του ΑΣ.

6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του ΑΣ μπορεί να ζητήσει εγγραφή από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, αναφέροντας υποχρεωτικά στην αίτησή τους τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό ή το Εποπτικό Συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη αποκτούν δικαίωμα σύγκλησής της.

7. Αν ο ΑΣ αναπτύσσει διαφορετικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες σε πλείονες εδαφικές ενότητες ή έχει περισσότερα από διακόσια (200) μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει Γενική Συνέλευση από αντιπροσώπους μέλη του ΑΣ, που εκλέγονται από τομεακές ή τοπικές συνελεύσεις. Το καταστατικό καθορίζει τη διαίρεση σε τομείς ή περιοχές, τον αριθμό των αντιπροσώπων του κάθε τομέα ή περιοχής, τον τρόπο και τη διαδικασία εκλογής τους, τη διάρκεια της θητείας τους, τους λόγους ανάκλησης και τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους. Οι αντιπρόσωποι εκπροσωπούν στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ τον τομέα τους ή την περιοχή τους και έχουν υποχρέωση ενημέρωσης των συνελεύσεων αυτών για τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ στις οποίες συμμετέχουν ως αντιπρόσωποι. Ο τρόπος λειτουργίας κάθε τομέα ή περιοχής καθορίζεται από το καταστατικό.

Άρθρο 13

Απαρτία

1. Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα μέλη - συνεταιριστές του ΑΣ με δικαίωμα ψήφου, τα οποία εκπροσωπούν πλέον του ημίσεως (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων. Τα μέλη - επενδυτές και οι ψήφοι τους σε κάθε περίπτωση δεν συμμετέχουν στον σχηματισμό απαρτίας στη Γενική Συνέλευση.

2. Αν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση, απαρτία υπάρχει, οποιoσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτήν ψήφων.

3. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

- α) τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ,
- β) τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ,
- γ) τη μετατροπή του ΑΣ,
- δ) τη λύση του ΑΣ,
- ε) την τροποποίηση του καταστατικού,
- στ) την έγκριση εισόδου στον ΑΣ μέλους - επενδυτή και τον καθορισμό αριθμού και ύψους της αξίας εκάστης μερίδας αυτού,
- ζ) την απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει μέλους από την υποχρέωσή του για παράδοση της παραγωγής του στον ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον, στην έναρξη της συνεδρίασης, είναι παρόντα μέλη του ΑΣ, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων. Αν δεν επιτευχθεί η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2, οπότε βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης

είναι παρόντα μέλη που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του όλου αριθμού των ψήφων για ΑΣ, που έχουν μέχρι χίλια πεντακόσια (1500) μέλη και το ένα δέκατο (1/10) του όλου αριθμού των ψήφων για ΑΣ, που έχουν από χίλια πεντακόσια ένα (1501) μέλη και άνω. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στον πλησιέστερο προς τα άνω ακέραιο αριθμό.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα, στα οποία για τη λήψη αποφάσεων απαιτείται η απαρτία που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 14 Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψήφων των παρόντων κατά την ψηφοφορία μελών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο αυτόν, ή αν το καταστατικό προβλέπει μεγαλύτερο αριθμό ψήφων.

2. Κατ' εξαίρεση η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του αριθμού των ψήφων των παρόντων κατά την ψηφοφορία μελών, για:

- α) τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ,
- β) τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ,
- γ) τη μετατροπή του ΑΣ,
- δ) τη λύση του ΑΣ,
- ε) την τροποποίηση του καταστατικού,

στ) την είσοδο στον ΑΣ μελών - επενδυτών και τον καθορισμό αριθμού και ύψους της αξίας εκάστης μερίδας μελών - επενδυτή και

ζ) την απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει μελών από την υποχρέωση του για παράδοση της παραγωγής του στον ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτούνται η αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και η πλειοψηφία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν:

- α) Αρχαιρεσίες, συμπεριλαμβανομένης και της ανάκλησης εκλεγέντων μελών οργάνων διοίκησης,
- β) Απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου.
- γ) Έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης.
- δ) Προσωπικά θέματα.
- ε) Κάθε άλλο θέμα που ορίζεται από τον νόμο ή το καταστατικό.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθούν ο ισολογισμός, ο απολογισμός και ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης, η Γενική Συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου και την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ανακληθούν, η Γενική Συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μελών του ΑΣ, με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου δεν δικαιούνται να μετασχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους. Η ύπαρξη απαρτίας και η πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης στην ψηφοφορία αυτή κρίνεται επί συνόλου αριθμού ψήφων, από τον οποίο αφαιρούνται οι ψήφοι που αντιστοιχούν στις μερίδες των μελών του κρινόμενου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

5. Για κάθε συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης τηρούνται πρακτικά, κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό και καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων. Τα πρακτικά διατηρούνται

τουλάχιστον για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία που έγινε η Γενική Συνέλευση στην οποία αφορούν.

Άρθρο 15 Προσβολή αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων

1. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία αντιβαίνει στον νόμο ή στο καταστατικό, υπόκειται σε ακύρωση.

2. Η ακυρότητα αποφάσεων κηρύσσεται από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον ή της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της απόφασης από τη Γενική Συνέλευση και κοινοποιείται στον ΑΣ.

3. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου υπόκειται σε έφεση. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η εποπτεύουσα Αρχή.

Άρθρο 16 Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση με μυστική ψηφοφορία. Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. Τα μέλη του δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3). Η ταυτόχρονη συμμετοχή των ιδίων προσώπων ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου δεν επιτρέπεται. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο και τα λοιπά πρόσωπα που φέρουν τις ιδιότητες που τυχόν ορίζονται στο καταστατικό. Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να διενεργούν ανταγωνιστικές προς τον σκοπό του ΑΣ πράξεις.

2. Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πέντε (5) ούτε μικρότερη των τριών (3) ετών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επανεκλέξιμα και ανακαλούνται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του ΑΣ, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεών του, την τήρηση των κατά νόμο λογιστικών βιβλίων, τη σύνταξη των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την επιδίωξη του σκοπού του. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει τους αντιπροσώπους του ΑΣ σε συνεταιριστικές ενώσεις, συνεταιριστικές εταιρίες ή σε νομικά πρόσωπα, στα οποία συμμετέχει ο ΑΣ. Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου εξειδικεύονται στο καταστατικό.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί τον ΑΣ δικαστικώς και εξωδικώς. Την εκπροσώπηση του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του, ή, κατόπιν προηγούμενης εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση, στον Γενικό Διευθυντή του ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 10.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί τα παρόντα μέλη να είναι λιγότερα από τρία (3). Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται εις ολόκληρον για κάθε ζημία που προκάλεσαν, με υπαιτιότητά τους, στον ΑΣ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποχρεούμενοι να επιδεικνύουν ως προς αυτά την επιμέλεια που θα επιδείκνυαν στις δικές τους υποθέσεις. Οι αξιώσεις του ΑΣ εναντίον τους παραγράφονται μετά από πέντε (5) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημία από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δεκαπέντε (15) έτη. Η άσκηση αστικών ή και ποινικών αξιώσεων του ΑΣ κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση που συγκαλείται αποκλειστικά για την περίπτωση αυτή από το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον των μελών του ΑΣ.

7. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν στον ίδιο, στον ή στη σύζυγό του ή σε συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δεύτερου βαθμού.

8. Το καταστατικό του ΑΣ μπορεί να προβλέπει την παροχή στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Αποζημίωσης για την απασχόλησή τους με υποθέσεις του ΑΣ, οι οποίες τους ανατίθενται με ειδική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Εξόδων κίνησης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του.

Το ύψος της αποζημίωσης και των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

9. Αν υφίσταται δικαστική αντιδικία ή τίθεται ζήτημα άσκησης αστικής ή ποινικής αξίωσης του ΑΣ κατά μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διεξάγεται δίκη από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κατά του ΑΣ, τον ΑΣ εκπροσωπούν οι ειδικοί εκπρόσωποι που διορίζονται προς τούτο από τη Γενική Συνέλευση, που συγκαλείται αποκλειστικά για την περίπτωση αυτή από τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) των μελών του ΑΣ.

10. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό του ΑΣ, είναι δυνατόν να ανατίθενται εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην εκείνων που απαιτούν κατά τον νόμο ή το καταστατικό συλλογική ενέργεια, καθώς και η γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του ΑΣ, ως εξής:

α) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του σε ένα (1) ή περισσότερα μέλη του και

β) η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της στην οποία ορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, οι αρμοδιότητες και τα ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή, μπορεί να εξουσιοδοτήσει το Διοικητικό Συμβούλιο να αναθέτει σε αυτόν, με σύμβαση, τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του.

11. Οι διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α' 309) έχουν εφαρμογή για τους Προέδρους του Διοικητικού Συμβουλίου και τους Γενικούς Διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 34.

12. Είναι δυνατή η διεξαγωγή συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον τούτο προβλέπεται από το καταστατικό, στο οποίο καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας, οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των μελών, η διαδικασία της εξ αποστάσεως συμμετοχής και κάθε σχετικό θέμα.

13. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να δημιουργεί εντός τριών (3) μηνών από την ίδρυση του ΑΣ και να διατηρεί σε λειτουργία ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται το καταστατικό του ΑΣ, όπως κάθε φορά ισχύει, η διεύθυνση της έδρας του, ο ΑΦΜ και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του, ο αριθμός ΕΜΑΣ, ο αριθμός των μελών του, τα ονοματεπώνυμα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου και οι ιδιότητές τους, ο Γενικός Διευθυντής του, εφόσον υπάρχει, οι προς έγκριση και οι εγκεκριμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι ανακοινώσεις του ΑΣ και οι προσκλήσεις προς τα μέλη του για τις γενικές συνελεύσεις.

Άρθρο 17 Εποπτικό Συμβούλιο

1. Η εποπτεία και ο έλεγχος της διοίκησης και της διαχείρισης των υποθέσεων του ΑΣ ασκείται από το Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο όμως δεν μπορεί να ασκήσει το ίδιο εξουσία διοίκησης και διαχείρισης.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, ένα από τα οποία ορίζεται ως Πρόεδρος. Για την εκλογή, συγκρότηση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 1, 5, 6, 7, 9 και 12 του άρθρου 16. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μέλος του ΑΣ, που κατά την προηγούμενη θητεία, ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ίδιου ΑΣ ή είναι σύζυγος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή συνδέεται με αυτό με συγγένεια έως και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Μέλος του ΑΣ δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα μέλος του διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ. Η θητεία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν

μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών, ούτε μικρότερη των τριών (3) ετών.

3. Έργο του Εποπτικού Συμβουλίου είναι να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης. Λαμβάνει γνώση των βιβλίων, εγγράφων και κάθε άλλου στοιχείου αναγκαίου για τον λογιστικό - διαχειριστικό έλεγχο και ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο συντάσσει για κάθε διαχειριστική περίοδο και για κάθε δραστηριότητα έκθεση, την οποία υποχρεούται να αποστέλλει στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 και να αναρτήσει στα γραφεία της έδρας του ΑΣ δέκα (10) ημέρες προ της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά κάθε τέσσερις (4) μήνες.

Άρθρο 18 Δικαίωμα ενημέρωσης Εποπτικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνει, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, το Εποπτικό Συμβούλιο τουλάχιστον ανά έξι (6) μήνες και εκτάκτως κάθε φορά που παρίσταται αναγκαίο για την πορεία των δραστηριοτήτων του ΑΣ, για γεγονότα τα οποία μπορεί να έχουν συνέπειες στην εν γένει κατάστασή του και για τις προοπτικές εξέλιξής του. Το Εποπτικό Συμβούλιο ζητεί δια του Προέδρου του από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε πληροφορία που απαιτείται για τον έλεγχο της διοίκησης και διαχείρισης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου στο πλαίσιο του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Εποπτικού Συμβουλίου. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να προβαίνει σε όλες τις επαληθεύσεις που αφορούν στον έλεγχο και οι οποίες είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής του ή να τις αναθέτει σε τρίτους. Κάθε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να λαμβάνει γνώση όλων των πληροφοριών που διαβιβάζονται στο όργανο αυτό.

Άρθρο 19 Υποχρέωση εχεμύθειας

Τα μέλη των οργάνων του ΑΣ υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν, ακόμη και μετά την παύση της θητείας τους, τις πληροφορίες που διαθέτουν σχετικά με τον ΑΣ, οι οποίες, εφόσον αποκαλυφθούν, ενδέχεται να θίγουν τα συμφέροντά του ή των μελών του, εκτός αν τούτο επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 20 Αρχαιρεσίες

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή, της οποίας προεδρεύει δικηγόρος που διορίζεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του ΑΣ, εκτός αν ο ΑΣ έχει λιγότερα από τριάντα (30) μέλη.

2. Η εκλογή διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο, ξεχωριστό για κάθε όργανο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.

3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης αντιστοιχεί στο ήμισυ του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου, αντιστοίχως, στρογγυλοποιούμενος στον πλησιέστερο προς τα άνω ακέραιο αριθμό.

4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία, γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.

5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

6. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών, της εκλογής της εφορευτικής επιτροπής και κάθε άλλο συναφές θέμα ορίζονται από το καταστατικό.

7. Αν κενωθεί η θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο, με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του ΑΣ. Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη. Σε περίπτωση παραίτησης της πλειοψηφίας ή του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου διενεργούνται αρχαιρεσίες ύστερα από πρόσκληση οιοδήποτε μέλους του ΑΣ.

8. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης του ΑΣ (Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο) όποιος καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υπαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών, ασέλγεια σε ανήλικο, βιασμό, για τα αδικήματα του άρθρου 35 του παρόντος νόμου και για οποιοδήποτε αδίκημα σε βάρος της συνεταιριστικής περιουσίας. Η σε πρώτο βαθμό ποινική καταδίκη για οποιοδήποτε από τα αδικήματα του προηγούμενου εδαφίου, αναστέλλει αυτοδικαίως την άσκηση από το μέλος των καθηκόντων του, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα Διοίκησης του ΑΣ (Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο) όποιος κηρύχθηκε σε πτώχευση ή ήταν νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου που κηρύχθηκε σε πτώχευση και δεν κηρύχθηκε συγγνωστός ή έχει τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική συμπαράσταση. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του διαπιστωθεί για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ΑΣ η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα του πρώτου και του τρίτου εδαφίου, το πρόσωπο αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου και εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7.

9. Δικαίωμα να εκλέγονται στα όργανα Διοίκησης του ΑΣ έχουν, από τα μέλη – συνεταιριστές, εκείνα που έχουν συναλλαγές με τον ΑΣ κατά τη διάρκεια καθεμίας από τις δύο (2) τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις και, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό, τα μέλη - επενδυτές. Για τα μέλη - συνεταιριστές που δεν έχουν συμπληρώσει δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις ως μέλη του ΑΣ, η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου περιορίζεται σε μία διαχειριστική χρήση. Το ύψος των συναλλαγών ορίζεται από το καταστατικό. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τις πρώτες αρχαιρεσίες που διεξάγονται μετά την ίδρυση του ΑΣ.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και στο Εποπτικό Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 21 Κρατική εποπτεία

1. Η εποπτεία επί των ΑΣ, των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεων τους, των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ), των Οργανώσεων και Ομάδων παραγωγών και των Ενώσεών τους και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων ασκείται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο εξής εποπτεύουσας Αρχής. Η εποπτεύουσα Αρχή μπορεί, με απόφασή της να αναθέτει συγκεκριμένα έργα ελέγχου, σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ή υπαλλήλους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η εποπτεία αφορά στη σύννομη λειτουργία και την υποβοήθηση του έργου των ΑΣ και λοιπών συλλογικών σχημάτων της παραγράφου 1 και περιλαμβάνει, ιδίως, την τήρηση και ενημέρωση

του ΕΜΑΣ, την αξιολόγησή τους μέσω αυτού, την εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μεριδίων ή άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, καθώς και γενικά την εξακρίβωση της αλήθειας των τηρουμένων από τους ΑΣ βιβλίων, στοιχείων και χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της κρατικής εποπτείας, τον τρόπο διενέργειας, τη συχνότητα και τις προϋποθέσεις διενέργειας διοικητικού και οικονομικού ελέγχου.

Άρθρο 22 Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων

1. Οι ΑΣ, οι ΑΕΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις εγγράφονται στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ), το οποίο τηρείται από την εποπτεύουσα Αρχή και αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία τήρησης του ΕΜΑΣ και εγγραφής και διαγραφής από αυτό των νομικών προσώπων της παραγράφου 1, τα παραβαλλόμενα για την αρχική καταχώριση και για την κατ' έτος ενημέρωση του ΕΜΑΣ δικαιολογητικά, ο χρόνος και τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με το ΕΜΑΣ θέμα.

Άρθρο 23 Εγγραφή των ΑΣ στο ΕΜΑΣ

1. Οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση στην εποπτεύουσα Αρχή για την έγκριση του καταστατικού τους και την εγγραφή τους στο ΕΜΑΣ.

2. Με την αίτηση της παραγράφου 1, οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην εποπτεύουσα Αρχή:

- α) το καταστατικό τους, υπογεγραμμένο από τα ιδρυτικά μέλη και
- β) κατάσταση των ιδρυτικών μελών του ΑΣ με το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τον ΑΦΜ τους, σύμφωνα με το ιδρυτικό καταστατικό.

Τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους ΑΣ, ελέγχονται από την εποπτεύουσα Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου και το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α΄ 134) και με βάση το σύννομο ή μη του καταστατικού και την πληρότητά τους, οι ΑΣ εγγράφονται ή όχι στο ΕΜΑΣ. Από της εγγραφής αυτής, παρέχεται στους ΑΣ αριθμός ΕΜΑΣ, ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά, σε κάθε έγγραφο που εκδίδουν, καθώς και στην ιστοσελίδα τους. Για την απόκτηση ΑΦΜ από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., οι ΑΣ προσκομίζουν σε αυτήν τα σχετικά δικαιολογητικά που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις και τη βεβαίωση εγγραφής τους στο ΕΜΑΣ που χορηγείται από την εποπτεύουσα Αρχή και αναγράφει τον αριθμό ΕΜΑΣ.

Μέσα σε έναν (1) μήνα από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, ο ΑΣ αποστέλλει στην εποπτεύουσα Αρχή πρακτικό των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη του Διοικητικού ή/και του Εποπτικού Συμβουλίου του.

3. Ως τις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους οι ΑΣ, προκειμένου να είναι ενήμεροι, υποχρεούνται να καταχωρίσουν ηλεκτρονικά στο ΕΜΑΣ τακτικές ετήσιες δηλώσεις, με τις οποίες δηλώνουν τυχόν μεταβολές των στοιχείων της παραγράφου 2, καθώς και:

- α) Τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- β) Την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών του άρθρου 24.
- γ) Την ετήσια έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου του άρθρου 17.

δ) Το αποδεικτικό της αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων προς τα αρμόδια όργανα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 16.

ε) Υπεύθυνη δήλωση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ότι, τα μέλη του ΑΣ παραδίδουν την παραγωγή τους ή/και προμηθεύονται τα εφόδιά τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 1 και την παράγραφο 2 του άρθρου 8 και το καταστατικό.

4. Οι ΑΣ διαγράφονται από το ΕΜΑΣ όταν συντρέχουν λόγοι λύσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 31.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων της παραγράφου 3, επιπλέον απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στην τακτική δήλωση της παραγράφου 3, καθώς και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής τους και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 24 **Έλεγχος**

1. Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αν συντρέχει περίπτωση, των ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων των ΑΣ διενεργείται ετησίως, από έναν (1) τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία του ν. 4449/2017, για εκείνους εξ αυτών που έχουν κύκλο εργασιών κατά την τελευταία χρήση άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ ή για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις τακτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των νομικών οντοτήτων του ν. 4308/2014 από τους ελεγκτές αυτούς, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Στους λοιπούς ΑΣ διενεργείται από έναν (1) τουλάχιστον ελεγκτή που έχει άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με το π.δ. 475/1991 (Α' 176).

2. Δεν μπορούν να ορισθούν ως ελεγκτές μέλη καιπάλληλοι του ΑΣ που ελέγχεται ή σύζυγοι ή συγγενείς αυτών εξ αίματος ή εξ ανιψιότητας μέχρι και δεύτερου βαθμού.

3. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση του ΑΣ, εκτός από τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η αμοιβή των ελεγκτών ορίζεται με την απόφαση ορισμού τους ή, για τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, από το καταστατικό.

4. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου τους μαζί με τις απαραίτητες πληροφορίες στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ που ελέγχεται, το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και να υποβάλλουν αντίγραφο του πορίσματος στο Εποπτικό Συμβούλιο. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης του ΑΣ στο πλαίσιο των καταστατικών του σκοπών και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ υποχρεούται να ανακοινώσει το ως άνω πόρισμα στην πρώτη μετά τον έλεγχο Γενική Συνέλευση των μελών του και να καλεί εγγράφως τους ελεγκτές πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, για να παρίστανται σε αυτήν. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση τους ζητηθεί. Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί αξιόποινες πράξεις, οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν εντός δέκα (10) ημερών το πόρισμά τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να γνωστοποιήσουν στην εποπτεύουσα Αρχή την ως άνω υποβολή.

5. Ο ΑΣ που ελέγχεται υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία, παραστατικά και λογαριασμούς και να παρέχει κάθε άλλο στοιχείο και πληροφορία που χρειάζονται οι ελεγκτές για την εκτέλεση του έργου του.

Οι ελεγκτές ελέγχουν, ιδίως:

α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των οργάνων Διοίκησης του ΑΣ.

β) Τη λογιστική τάξη και, ιδίως, αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης και η νομοθεσία για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και λογαριασμών.

γ) Την οικονομική κατάσταση του ΑΣ, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την

έκθεση πεπραγμένων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά μόνο τη νομιμότητα της πραγματοποίησης των δαπανών. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων που τυχόν έχουν διαπραχθεί και τον εντοπισμό των υπεύθυνων.

6. Οι ελεγκτές, με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, στην οποία αναφέρουν τα προς συζήτηση θέματα, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί υποχρεωτικά τη Γενική Συνέλευση μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, με θέματα ημερήσιας διάταξης αυτά που αναφέρονται στην αίτηση.

7. Κατά τα λοιπά, για τη διενέργεια του ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία του ν. 4449/2017, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις των νόμων 4336/2015 και 4449/2017.

8. Η εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 μπορεί να ζητήσει από τους ελεγκτές έκτακτο έλεγχο των ΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

Άρθρο 25 **Διαχειριστική χρήση**

1. Η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες.

2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα λογιστικά βιβλία του ΑΣ, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας του, καταρτίζονται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και υποβάλλονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην τακτική Γενική Συνέλευση μαζί με την έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 24 και την έκθεση διαχείρισης πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος που έληξε.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ για την επόμενη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων και το υποβάλλει για έγκριση στην τακτική Γενική Συνέλευση.

4. Ο ΑΣ έχει υποχρέωση να δημοσιεύει κατ' έτος τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του στην ιστοσελίδα του, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της ετήσιας τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η οποία πρόκειται να τις εγκρίνει. Ο ΑΣ υποχρεούται επίσης να αναρτά στην ιστοσελίδα του την απόφαση έγκρισης των οικονομικών αυτών καταστάσεων και να τις αποστείλει, εντός δέκα (10) μερών από την έγκρισή τους, μαζί με την εγκριτική απόφαση, στην εποπτεύουσα Αρχή.

Άρθρο 26 **Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεονάσματα - Κέρδη**

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα κάθε χρήσης του ΑΣ αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημιές, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των προαιρετικών μερίδων, εφόσον το καταστατικό προβλέπει την καταβολή τόκων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα, προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές του ΑΣ με τα μέλη του. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι, προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη. Για φορολογικούς σκοπούς τήρησης αποθεματικών, διανομής των πλεονασμάτων και διανομής κερδών, τηρούνται διακριτοί λογαριασμοί για τον σχηματισμό των πλεονασμάτων και των κερδών.

2. Αν το καταστατικό προβλέπει συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα ή και στα κέρδη, τα ποσά που αναλογούν αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών.

3. Από τα πλεονάσματα, πριν από την αφαίρεση για τις προαιρετικές μερίδες, κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών

του ΑΣ και επαναφέρεται αν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών. Το καταστατικό ή απόφαση Γενικής Συνέλευσης μπορούν να ορίζουν κράτηση μεγαλύτερου ποσοστού.

4. Ο ΑΣ, σύμφωνα με το καταστατικό του ή με απόφαση Γενικής Συνέλευσης, μπορεί να σχηματίζει από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη ειδικό αποθεματικό.

5. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό ή το ειδικό αποθεματικό, λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

6. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της παραγράφου 3 και αυτή της παραγράφου 4, εφόσον υφίσταται, διατίθεται κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό ή σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

7. Τα ποσά που αποδίδονται στα μέλη βάσει του καταστατικού ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορούν να παραμείνουν στον ΑΣ ως εξατομικευμένες έντοκες προθεσμιακές καταθέσεις των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του ΑΣ από τις τράπεζες.

8. Στο τακτικό αποθεματικό περιέχονται:

α) Η κράτηση της παραγράφου 3.

β) Τα έσοδα που περιέχονται στον ΑΣ από χαριστική αιτία.

γ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό.

9. Στο ειδικό αποθεματικό περιέχονται:

α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους.

β) Η κράτηση της παραγράφου 4.

10. α) Τα πλεονάσματα που δημιουργεί ο ΑΣ δεν φορολογούνται. Τα κέρδη του ΑΣ φορολογούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

β) Τα πλεονάσματα ή τα κέρδη μπορούν να διανέμονται στα μέλη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Στην περίπτωση αυτή, όταν διανέμονται πλεονάσματα, αυτά φορολογούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 27 και όταν διανέμονται κέρδη, αυτά φορολογούνται ως μερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Άρθρο 27

Οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές, κίνητρα - Δικαιούχοι

1. Οι εισφορές των μελών προς τους ΑΣ, δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

2. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των ΑΣ, που είναι εγγεγραμμένοι και ενήμεροι στο ΕΜΑΣ, όταν διανέμονται στα μέλη τους, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 10 του άρθρου 26 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος των μελών, ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στον ΑΣ. Τα ανωτέρω πλεονάσματα φορολογούνται ως εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, εφόσον ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο που ασκεί αγροτική δραστηριότητα και τηρεί τις υποχρεώσεις του άρθρου 8.

3. Οι ΑΣ μπορούν να εντάσσονται στους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους.

4. Οι ΑΣ που συγχωνεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε είδους φόρου, τέλους, φόρου υπέρ τρίτων, δικαιωμάτων υποθηκοφυλάκων, δικαιωμάτων Ταμείων, αναλογικών δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και κάθε άλλης απαλλαγής που προβλέπεται για την περίπτωση αυτήν στον ν. 4548/2018, στο ν.δ. 1297/1972 (Α' 217) και στον ν. 2166/1993 (Α' 137), εφόσον συντρέχουν οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες προϋποθέσεις των απαλλαγών. Η μεταγραφή των πράξεων συγχώνευσης στα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, γίνεται ατελώς. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4178/2013 (Α' 174) δεν εφαρμόζεται και στην περίπτωση συμβάσεων συγχώνευσης των ΑΣ.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα κίνητρα για τη συγχώνευση και την ανάπτυξη των ΑΣ. Τα κίνητρα αναφέρονται στις επενδύσεις, την ανάπτυξη των ΑΣ, την πρόσληψη και κατάρτιση στελεχών, την επιλεξιμότητα για ανάθεση έργων και την ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επ' ωφελεία των μελών τους. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των ΑΣ στα παραπάνω κίνητρα.

6. Διατάξεις που παρέχουν διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου για τη συγχώνευση, απορρόφηση, μετατροπή επιχειρήσεων, εισφορές κλάδων κ.λπ., εφαρμόζονται αναλογικά και στους ΑΣ, εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις.

7. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσης για τη μετατροπή εμπορικών εταιρειών σε εμπορικές εταιρείες άλλου νομικού τύπου, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή των ΑΣ, ΕΑΣ, Κλαδικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΑΣ) και των Κλαδικών Εθνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΕΑΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 36 παράγραφοι 8 και 11.

8. Οι ΑΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΑΣ και είναι ενήμεροι έχουν δικαίωμα πρόσβασης:

α) στις οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και τα κίνητρα των παραγράφων 1 έως και 7 και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων και ενωσιακών προγραμμάτων και

β) σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

Άρθρο 28

Τηρούμενα βιβλία

Οι ΑΣ τηρούν τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τη φορολογική νομοθεσία, καθώς και τα παρακάτω βιβλία:

α) Βιβλίο Μητρώου Μελών.

β) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων, Διοικητικού Συμβουλίου και Εποπτικού Συμβουλίου, εφόσον υπάρχει Εποπτικό Συμβούλιο.

γ) Κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΣ

Άρθρο 29

Συγχώνευση - Μετατροπή

1. Δύο (2) ή περισσότεροι ΑΣ μπορεί να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέου ΑΣ, στον οποίο ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενοι, είτε με την απορρόφηση ενός (1) ή περισσότερων υφιστάμενων ΑΣ από άλλον, ο οποίος ήδη λειτουργεί.

2. Για τη συγχώνευση απαιτείται:

α) Απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων καθενός από τους προς συγχώνευση ΑΣ, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14, αντίστοιχα. Η απόφαση αυτή, αφορά στην έγκριση του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και τις, κατά περίπτωση, τροποποιήσεις του καταστατικού, που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης. Τα Διοικητικά Συμβούλια ή τα Εποπτικά Συμβούλια των ΑΣ που συγχωνεύονται, καταρτίζουν εγγράφως Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

Το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) την επωνυμία, την καταστατική έδρα των συγχωνευομένων, τον αριθμό του ΕΜΑΣ και τον αριθμό καταχώρισης των καταστατικών τους και των τροποποιήσεων αυτών στο Βιβλίο Μητρώου

Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων του αρμοδίου Ειρηνοδίκου, εφόσον υπάρχει,

ββ) την επωνυμία και την έδρα που προτείνεται για τον ΑΣ που θα προέλθει από τη συγχώνευση,

γγ) τον τρόπο κατανομής των συνεταιρικών μερίδων,

δδ) τους ενδεχόμενους ειδικούς όρους ή πλεονεκτήματα που συνδέονται με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές μερίδες,

εε) την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις των συγχωνευόμενων ΑΣ θεωρούνται λογιστικά τελούμενες για λογαριασμό του νέου ΑΣ.

Οι συγχωνευόμενοι ΑΣ μπορούν να προσθέσουν και άλλα στοιχεία στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

β) Δημοσίευση περίληψης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης σε μία (1) εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας της περιφερειακής ενότητας της έδρας των υπό συγχώνευση ΑΣ, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, από την ημέρα λήψης της τελευταίας εκ των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των συγχωνευόμενων ΑΣ.

γ) Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων ΑΣ. Για την εκτίμηση συντάσσεται έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση των μελών των συγχωνευόμενων ΑΣ, από τριμελή Επιτροπή Εμπειρογνομόνων. Τα πρόσωπα αυτά, που ορίζονται με συμφωνία των συγχωνευόμενων ΑΣ, εξετάζουν επίσης και τους όρους που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης. Τα μέλη της ανωτέρω επιτροπής έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν από τους συγχωνευόμενους ΑΣ οποιαδήποτε πληροφορία ή έγγραφο χρήσιμο για την διεκπεραίωση του έργου της εκτίμησης, καθώς και να διενεργούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες και να προβαίνουν στους αναγκαίους ελέγχους.

δ) Σύγκληση, μετά από πρόσκληση των Διοικητικών Συμβουλίων ή των Εποπτικών Συμβουλίων των υπό συγχώνευση ΑΣ, των μελών τους σε κοινή Γενική Συνέλευση. Η συνέλευση αυτή εκλέγει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο του νέου ΑΣ, που προκύπτει από τη συγχώνευση.

ε) Έγκριση του καταστατικού κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4.

στ) Εγγραφή του ΑΣ στο ΕΜΑΣ, σύμφωνα με το άρθρο 4. Από την ημερομηνία αυτήν συντελείται η συγχώνευση και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων αποτελούν περιουσία του νέου ΑΣ. Ο υποθηκοφύλακας μεταγράφει τα ακίνητα στον νέο ΑΣ που προέκυψε από τη συγχώνευση, σημειώνοντας σχετική πράξη στα βιβλία του, ύστερα από αίτημα του Διοικητικού Συμβουλίου του νέου ΑΣ και την προσκόμιση όλων των απαιτούμενων από το Υποθηκοφυλακείο στοιχείων, καθώς και τον αριθμό καταχώρισής του στο ΕΜΑΣ.

3. Μέλη, που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορούν να αποχωρήσουν, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του ΑΣ που πρόκειται να συγχωνευθεί και στον οποίο ανήκουν. Η τυχόν υπεραξία που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, απαλλάσσεται από κάθε φόρο και τέλος αν εγγράφεται σε λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού του νέου ΑΣ.

4. Η συγχώνευση συνεπάγεται, από την ημέρα που συντελείται, την καθολική διαδοχή του νέου ΑΣ σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν.

5. Τα μέλη των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως μέλη του νέου ΑΣ, με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το νέο καταστατικό.

6. Οι συνεταιρικές μερίδες των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν αποτελούν το κεφάλαιο του νέου ΑΣ. Αν οι συνεταιρικές αυτές μερίδες είναι άνισες, η κοινή Γενική Συνέλευση της παραγράφου 2, με απόφασή της, ορίζει τον τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται του ύψους της συνεταιρικής μερίδας του νέου ή του απορροφώντος ΑΣ.

7. Η συγχώνευση των ΑΣ δεν επιφέρει διακοπή των δικών, στις οποίες είναι διάδικοι. Εκκρεμείς δίκες των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν, συνεχίζονται από τον νέο ΑΣ.

8. ΑΣ μπορεί να μετατραπεί σε Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη του άρθρου 34 ή σε άλλη μορφή εταιρείας με νομική προσωπικότητα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την αυξημένη πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14.

9. Είναι δυνατή η εισφορά ενός (1) ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων λειτουργούντος ΑΣ, σε λειτουργούσα Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ, η οποία λαμβάνεται επίσης με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 αντίστοιχα. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατή και η εισφορά περιουσιακών στοιχείων για τα οποία δόθηκε επιχορήγηση από τους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους, με την προβλεπόμενη από αυτούς διαδικασία.

10. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4601/2019 για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς, όπως ισχύει.

Άρθρο 30 Πτώχευση

1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, για την πτώχευση και για τις προπτωχευτικές διαδικασίες των ΑΣ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153).

2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το πτωχευτικό δικαστήριο της έδρας του ΑΣ μετά από αίτηση:

α) Οποιοδήποτε πιστωτή, που έχει έννομο συμφέρον.

β) Του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ.

γ) Των εκκαθαριστών του ΑΣ.

3. Ο υπό εκκαθάριση ΑΣ κηρύσσεται σε πτώχευση, μόνο αν δεν έχει συντελεστεί η διανομή.

4. Από την κήρυξη του σε πτώχευση ο ΑΣ λύεται. Η πτώχευση του ΑΣ δεν συνεπάγεται την πτώχευση των μελών του.

Άρθρο 31 Λύση

1. Οι ΑΣ λύνονται:

α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς τους, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίσθηκε η παράτασή του από τη Γενική Συνέλευση.

β) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14, αντίστοιχα, του νόμου αυτού.

γ) Αν κηρυχθούν σε κατάσταση πτώχευσης.

δ) Με απόφαση του Ειρηνοδίκου της έδρας του ΑΣ που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ή των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του.

ε) Με αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής, αν η λειτουργία του ΑΣ κατέστη παράνομη ή αν ο ΑΣ δεν υπέβαλε στο ΕΜΑΣ τις ετήσιες χρηματοοικονομικές του καταστάσεις για δύο (2) συνεχή έτη ή αν αδράνησε για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις ή αν συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού του, λόγω ανύπαρκτης δραστηριότητας. Πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής, η εποπτεύουσα Αρχή τάσσει στον ΑΣ εύλογη προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες για εξάλειψη των λόγων λύσης. Παρερχόμενης απράκτου της προθεσμίας αυτής ή εφόσον δεν εξαλειφθούν οι λόγοι λύσης, η εποπτεύουσα Αρχή προβαίνει στη λύση.

2. Η εποπτεύουσα Αρχή υποχρεούται, χωρίς καθυστέρηση να προβεί στις ενέργειες της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, από τη στιγμή που θα λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση ότι, συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης αυτής.

3. Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ΑΣ, όπως αναγράφονται στον ισολογισμό, καταστεί κατώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) του συνεταιριστικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης του ισολογισμού, η οποία αποφασίζει την υιοθέτηση σχεδίου εξυγίανσης για έγκριση από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων ή τη λήψη μέτρων για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ή τη λύση του ΑΣ.

4. ΑΣ, ο οποίος αδυνατεί να εκλέξει όργανα διοίκησης από τη Γενική Συνέλευση ή να διορίσει προσωρινή Διοίκηση σύμφωνα με το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, λύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1.

5. Σε περίπτωση έλλειψης Διοίκησης, οποιοδήποτε δικόγραφο κοινοποιείται νομίμως σε οποιοδήποτε μέλος του τελευταίου Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ.

Άρθρο 32 Εκκαθάριση

1. Με εξαίρεση την περίπτωση λύσης του ΑΣ που επέρχεται από την κήρυξή του σε κατάσταση πτωχεύσεως, κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα, τη λύση ακολουθεί, σε κάθε άλλη περίπτωση, το στάδιο της εκκαθάρισης. Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν (1) ή περισσότερους εκκαθαριστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία ορίζει και το ύψος της αμοιβής τους, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

2. Το νομικό πρόσωπο του λυθέντος ΑΣ εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Η Γενική Συνέλευση του ΑΣ διατηρεί τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης και λαμβάνει αποφάσεις για οποιοδήποτε θέμα, με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το Διοικητικό Συμβούλιο των ΑΣ. Οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρίζονται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Σε περίπτωση λύσης ΑΣ με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 ή μη ορισμού εκκαθαριστών από τη Γενική Συνέλευση ή θανάτου, μόνιμης αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του ΑΣ, το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ διορίζει ή αντικαθιστά τους εκκαθαριστές, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

4. Για την εκκαθάριση των ΑΣ, κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομίας.

Άρθρο 33 Ενέργειες εκκαθαριστών

1. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους και σε κάθε περίπτωση εντός το πολύ έξι (6) μηνών από τον διορισμό τους, να προβούν σε απογραφή της περιουσίας του εκκαθαριζόμενου ΑΣ και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου υποβάλλουν στην εποπτεύουσα Αρχή. Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές, μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού τους, δημοσιεύουν σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε μία (1) περιοδική εφημερίδα της περιφερειακής ενότητας της έδρας του ΑΣ, καθώς και στην ιστοσελίδα του, ανακοίνωση στην οποία περιέχεται περιληψή της απόφασης που προβλέπει τη λύση του ΑΣ και τον διορισμό τους, ως εκκαθαριστών και με την οποία καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση αυτή. Παράλληλα, κοινοποιούν πρόσκληση, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90), στην οποία αναφέρεται η ως άνω προθεσμία αναγγελίας. Οι εκκαθαριστές αποστέλλουν αντίγραφο της απόφασεως διορισμού τους και των φύλλων των ως άνω εφημερίδων στις οποίες δημοσιεύθηκε η ανακοίνωσή τους, καθώς και της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στην εποπτεύουσα Αρχή για την καταχώρισή τους στο ΕΜΑΣ.

2. Με την εξαίρεση απαιτήσεων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και φορέων κοινωνικής ασφάλισης, απαιτήσεις πιστωτών κατά του υπό

εκκαθάριση ΑΣ παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσης του.

3. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις του ΑΣ, να μετατρέπουν σε χρήμα τη συνεταιριστική περιουσία, να εισπράττουν τις απαιτήσεις του ΑΣ, να εξοφλούν τα χρέη του και να διανέμουν στα μέλη του, το τυχόν εναπομένον ενεργητικό.

4. Το προϊόν της εκκαθάρισης διανέμεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διανομή πλειστηριασμού σε περίπτωση έμμεσης εκτέλεσης.

5. Το υπόλοιπο του ενεργητικού, που απομένει μετά την εξόφληση των υποχρεωτικών, πρόσθετων υποχρεωτικών και τυχόν προαιρετικών μερίδων στην ονομαστική τους αξία διανέμεται στα μέλη.

6. Η διάρκεια της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Παράταση για περίοδο έως και έξι (6) ετών από τη λήξη της προηγούμενης περιόδου μπορεί να δοθεί μόνον κατόπιν αίτησης πιστωτή ή μέλους του ΑΣ ή του εκκαθαριστή, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Δεν μπορεί να οριστεί εκκαθαριστής το ίδιο πρόσωπο, για περίοδο μεγαλύτερη συνολικά των έξι (6) ετών.

7. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές ΑΣ και ΑΕΣ, δεν δίδονται ποινικά, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη ΑΣ και ΑΕΣ προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Δεν μπορούν να οριστούν εκκαθαριστές του ΑΣ πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοί του. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους εκκαθαριστές των ΑΣ, των ΕΑΣ, των Κεντρικών Συνεταιριστών Ενώσεων (ΚΕΣΕ), των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000 (Α' 61) και των ΑΣ, ΑΕΣ, ΚΑΣ και ΚΕΑΣ του ν. 4015/2011 (Α' 210) και του ν. 4384/2016 (Α' 78) που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο και εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκαθάριση, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή θα τεθούν σε εκκαθάριση μετά την έναρξη ισχύος του.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 32 και του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τις εκκαθαρίσεις των ΑΣ, ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ που έχουν ήδη τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο και εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Άρθρο 34 Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις

1. Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις είναι ανώνυμες εταιρείες (ΑΕ) ή εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) ή ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ) που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας, τις οποίες συνιστούν ΑΣ ή και άλλες ΑΕΣ, και στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και μέτοχοι ή εταίροι – επενδυτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Οι μετοχές ή τα μερίδια των εταιρειών αυτών είναι πάντοτε ονομαστικά. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών δικαίωμα προτίμησης έχουν οι ΑΣ και οι ΑΕΣ που συμμετέχουν στην ΑΕΣ. Κανένας μέτοχος ή εταίρος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές ή μερίδια πέραν του είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού αριθμού των μετοχών ή μεριδίων της ΑΕΣ και το σύνολο των μετοχών ή μεριδίων που κατέχονται από μετόχους ή εταίρους – επενδυτές δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου των μετοχών ή μεριδίων που αντιστοιχούν στο καταβεβλημένο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο. Σε περίπτωση που οι μέτοχοι ή εταίροι είναι λιγότεροι από πέντε (5), κανένας μέτοχος ή εταίρος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές ή μερίδια πέραν του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού αριθμού των μετοχών ή μεριδίων της ΑΕΣ. Οι ΑΕΣ εγγράφονται στο ΕΜΑΣ.

2. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται, ανάλογα με τη νομική μορφή της ΑΕΣ, οι νόμοι που διέπουν αντίστοιχα τις ΑΕ ή τις ΕΠΕ ή τις ΙΚΕ. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου

22 καθορίζονται τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ΑΕΣ για την εγγραφή τους στο ΕΜΑΣ, την επικαιροποίηση αυτής και τη διαγραφή τους από αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35 Ποινικές διατάξεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου ή υπάλληλος ΑΣ και ΑΕΣ αν:

α) Εν γνώσει του παρέχει στη Γενική Συνέλευση ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάστασή τους.

β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία τους ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Όποιος διενεργεί έλεγχο ή εποπτεία στα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 νομικά πρόσωπα, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 νομικών προσώπων, εφόσον περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο ή την εποπτεία που διενήργησε σε αυτές, τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή.

3. Όποιος με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης, παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των μελών των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 νομικών προσώπων τιμωρείται με φυλάκιση από έναν (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές ταυτόχρονα, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 36 Μεταβατικές διατάξεις

1. ΑΣ, ΑΕΣ, αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και Ενώσεις αυτών, Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρούνται αυτοδίκαια εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται κάθε τυχόν αναγκαία λεπτομέρεια για τη μετάπτωση των ως άνω εγγεγραμμένων στο ΕΜΑΣ.

2. Όσοι ΑΣ λειτουργούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του. Η προσαρμογή του καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ που λαμβάνεται με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Μετά την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, για τους ΑΣ που δεν έχουν προσαρμόσει το καταστατικό τους, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 31 και διαγράφονται από το ΕΜΑΣ.

3. Για τους ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και κατά την έναρξη ισχύος του παρόν-

τος νόμου είτε δεν έχουν καταχωρίσει σε αυτό χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους της τελευταίας τριετίας είτε έχουν αδρανήσει για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις είτε συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού τους λόγω ανύπαρκτης δραστηριότητας, εξαιρουμένων των αρδευτικών ΑΣ, των αναγκαστικών συνεταιρισμών διαχείρισης ακινήτου συνιδιοκτησίας και κοινής χορτονομής του ν.δ. 11.7.1923 (Α' 196), των ΑΣ προώθησης προβατοτροφίας, καθώς και των ΑΣ εξαγοράς κτημάτων, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 31 του παρόντος νόμου εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του, ημερομηνία κατά την οποία διαγράφονται από το ΕΜΑΣ.

4. Μέχρι τις 28.02.2021, οι εκκαθαριστές των ΑΣ και των ΕΑΣ του ν. 2810/2000 που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση πριν την 1η.1.2013 και των οποίων οι εργασίες της εκκαθάρισης συνεχίζονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει τις εργασίες της εκκαθάρισης, άλλως οι εκκαθαριστές μπορούν να αντικατασταθούν κατά τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου.

5. Με κοινή απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών και της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, ύστερα από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14, η Ένωση μετατρέπεται σε ΑΣ, που διέπεται από τις διατάξεις του α.ν. 1390/1938 (Α' 364) και συμπληρωματικά του παρόντος νόμου. Οι Αναγκαστικοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί μέλη της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου λύνονται και τα φυσικά πρόσωπα μέλη τους, θεωρούνται αυτοδίκαια ως μέλη του ιδρυόμενου ΑΣ. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες της μετατροπής και κάθε άλλη απαραίτητη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, ΑΕΣ που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του.

7. ΑΕΣ που συστάθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4015/2011 (Α' 210) και υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και μονομετοχικές ΑΕΣ που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί, εγγράφονται στο ΕΜΑΣ και συνεχίζουν να λειτουργούν νόμιμα, με την υφιστάμενη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μετοχική σύνθεσή τους.

8. ΕΑΣ του ν. 2810/2000 που δεν μετατράπηκαν σε ΑΣ ή ΑΕΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4015/2011 μπορούν να μετατραπούν σε ΑΣ ή ΑΕΣ του παρόντος νόμου εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του. Η διαδικασία μετατροπής τους θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 29 του παρόντος νόμου.

9. Για ΑΣ που λύνονται, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 και είναι εγγεγραμμένοι στα βιβλία Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών Ειρηνοδικείου, η εποπτεύουσα Αρχή καταθέτει στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου που εξέδωσε την απόφαση ίδρυσης του ΑΣ, την απόφαση λύσης του ΑΣ, προκειμένου αυτός να διαγραφεί από το βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου αυτού.

10. Για ΑΣ στους οποίους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχει κοινοποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της υπ' αριθμ. 2062/132509/25.11.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3938), πράξη διαγραφής τους από το Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και εφόσον αυτοί έχουν υποβάλει την ένσταση της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου της ως άνω υπουργικής απόφασης ή δεν έχουν υποβάλει τέτοια ένσταση, χωρίς όμως να έχει παρέλθει η προθεσμία αυτής, εξακολουθούν να ισχύουν για την κρίση επί της ενστάσεως αυτής και μέχρι συμπληρώσεως της ως άνω προθεσμίας ή μέχρι την εντός της προθεσμίας αυτής υποβολή ενστάσεως από αυτούς, οι διατάξεις της ως άνω υπουργικής απόφασης.

11. α) Κλαδικοί Εθνικοί ΑΣ (ΚΕΑΣ) του άρθρου 31 του ν. 4384/2016 που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μπορούν:

αα) Είτε να συνεχίσουν να λειτουργούν, εκπροσωπώντας τα

μέλη τους, σύμφωνα με τις καταστατικές τους διατάξεις, εφόσον δεν ασκούν εμπορία αγροτικών προϊόντων, παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες ενημέρωσης, εκπαίδευσης και προώθησης των συνεταιριστικών και αγροτικών δραστηριοτήτων των μελών τους, σχετιζόμενων με ένα προϊόν ή με ομάδα ομοειδών προϊόντων και δεν έχουν ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις ή ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

ββ) Είτε να συνεχίσουν να λειτουργούν ως ΑΣ του παρόντος νόμου, προσαρμοζόμενοι στις διατάξεις του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή να μετατραπούν σε ΑΕΣ του άρθρου 34 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29, εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έως ένα (1) έτος από τη λήξη της. Εφόσον, οι ως άνω ΚΕΑΣ δεν εφαρμόσουν τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, λύονται με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής.

β) Η ως άνω υποπερίπτωση ββ' εφαρμόζεται και για τους Κλαδικούς ΑΣ (ΚΑΣ) του άρθρου 31 του ν. 4384/2016 που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

12. ΑΣ που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και λειτουργούν, μπορούν εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να συγχωνευθούν με άλλον ΑΣ που είναι ή θεωρείται εγγεγραμμένος στο ΕΜΑΣ. Εφόσον, δεν έχουν συγχωνευθεί εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, λύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31.

13. Μέχρι την έκδοση και έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 21, εξακολουθεί να ισχύει η υπ' αριθμ. 2707/144666/23.10.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 4985).

Άρθρο 37 **Καταργούμενες διατάξεις**

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως και 36 και 39 έως και 41 του ν. 4384/2016, όπως ισχύουν, του άρθρου 41 του ν. 4384/2016 καταργούμενου αναδρομικά από τότε που ίσχυσε, ήτοι από 26.04.2016,

β) η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 4492/2017 (Α' 156), όπως ισχύει,

γ) η υπ' αριθμ. 2062/132509/25.11.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3938), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του άρθρου 36 και

δ) κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, η οποία έρχεται σε αντίθεση ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 38 **Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών**

1. Για τη σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τίτλο «Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘ.Ε.Α.Σ.)» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.), που αποτελεί την εθνική συντονιστική οργάνωση των ΑΣ και των λοιπών νομικών προσώπων που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ, πλην των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, απαιτούνται:

α) Η σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού της ΕΘ.Ε.Α.Σ. από εγγεγραμμένα μέλη του ΕΜΑΣ, τα οποία είναι ενήμερα σύμφωνα με το άρθρο 23 και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του κύκλου εργασιών των ενήμερων μελών του ΕΜΑΣ και

β) Η έγκριση του καταστατικού της με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21.

2. Θέματα σχετικά με τον χρόνο σύγκλησης, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου ρυθμίζονται από το καταστατικό. Με το καταστατικό ρυθμίζεται και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία και την οργάνωση της ΕΘ.Ε.Α.Σ., εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος

άρθρου.

3. Μέλη της ΕΘ.Ε.Α.Σ. μπορούν να είναι οι ΑΣ, οι ΑΕΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ. Η ΕΘ.Ε.Α.Σ. έχει ως περιφέρεια ολόκληρη τη Χώρα και έδρα τον δήμο που ορίζει το καταστατικό της. Το ύψος της ετήσιας εισφοράς των μελών της ΕΘ.Ε.Α.Σ. καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών της, η ΕΘ.Ε.Α.Σ.:

α) Εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της Χώρας.

β) Επιμελείται τη διάδοση και προώθηση της συνεταιριστικής ιδέας και προτείνει και αναπτύσσει μεθόδους για την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας των μελών της, χωρίς να ενεργεί η ίδια πράξεις παραγωγής, διακίνησης ή εμπορίας.

γ) Εξυπηρετεί και εκπαιδεύει τα μέλη της, με την ανάλυση και την εκπόνηση μελετών, ερευνητικών έργων και εργασιών, μπορεί δε, να μετέχει σε διαγωνισμούς για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, που έχουν σχέση με την αγροτική και συνεταιριστική εκπαίδευση και ανάπτυξη. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της, μετέχει σε νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την προώθηση και ανάπτυξη των μελών της και της συνεταιριστικής εκπαίδευσης.

δ) Γνωμοδοτεί, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για θέματα που αφορούν στο συνεταιριστικό κίνημα, την αγροτική παραγωγή και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

5. Το Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΘ.Ε.Α.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία συνέρχεται για τον σκοπό αυτόν, το αργότερο κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή η οποία εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση και αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Στις εκλογές προεδρεύει της εφορευτικής επιτροπής δικηγόρος που ορίζεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας της ΕΘ.Ε.Α.Σ..

6. Κάθε μέλος της ΕΘ.Ε.Α.Σ. αντιπροσωπεύεται στη Γενική Συνέλευση μόνο από αντιπροσώπους που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και διαθέτουν μία (1) ψήφο ο καθένας. Ο αριθμός των ψήφων κάθε μέλους, ορίζεται με βάση το ύψος του κύκλου εργασιών του. Το ύψος του κύκλου εργασιών προκύπτει από τα καταχωρισμένα στοιχεία στο ΕΜΑΣ και βεβαιώνεται από σχετικό έγγραφο της εποπτεύουσας Αρχής, προ της διενέργειας της Γενικής Συνέλευσης. Κύκλος εργασιών μέλους από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000) έως ένα εκατομμύριο ευρώ (1.000.000) αντιστοιχεί σε μία (1) ψήφο και για κάθε δύο επιπλέον εκατομμύρια ευρώ (2.000.000) κύκλου εργασιών προστίθεται επιπλέον μία (1) ψήφος, με μέγιστο αριθμό ψήφων ανά μέλος τις είκοσι (20). Μέλη με κύκλο εργασιών μικρότερο από πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000) το καθένα μπορούν, με έγγραφη συμφωνία τους καταρτιζόμενη τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, να συγκροτούν ομάδα μελών, η οποία διαθέτει τόσες ψήφους, όσες αντιστοιχούν στο άθροισμα των κύκλων εργασιών των μελών της ομάδας κατά τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο. Η ομάδα μελών με την έγγραφη συμφωνία της ή το διοικητικό συμβούλιο του μέλους μπορούν να ορίζουν και μόνον έναν αντιπρόσωπο της ομάδας ή του μέλους αντίστοιχα. Στην περίπτωση αυτή, ο μοναδικός αντιπρόσωπος εκπροσωπεί το σύνολο των ψήφων που αναλογούν στην ομάδα ή στο μέλος.

7. Ο διαχειριστικός έλεγχος της ΕΘ.Ε.Α.Σ. διενεργείται ετησίως από ορκωτό ελεγκτή λογιστή και κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 24 και 25.

8. Το καταστατικό της ΕΘ.Ε.Α.Σ. μπορεί να προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία περιφερειακών παραρτημάτων σε κάθε περιφερειακή ενότητα, τα οποία αναλαμβάνουν την προώθηση των δραστηριοτήτων της στην περιφέρεια της ευθύνης του παραρτήματος, τον συντονισμό και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των μελών, την ενημέρωση και εκπαίδευση των αγροτών της περιοχής και τη συνεργασία με τις τοπικές δημόσιες αρχές. Η εκλογή των Διοικήσεων των περιφερειακών παραρτημάτων γίνεται κατ' αναλογία με τις προβλεπόμενες διατάξεις για την εκλογή των κεντρι-

κών οργάνων και σύμφωνα με τις επί μέρους ρυθμίσεις που μπορεί να προβλέπει το καταστατικό.

Άρθρο 39
Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας
Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων – Τελική διάταξη

1. Μετά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 του ν. 4061/2012 (Α' 66) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διάρκεια των εκμισθώσεων που έγιναν με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3147/2003 (Α' 135) με τις οποίες αντικαταστάθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν.δ. 221/1974 (Α' 368), δύναται να παραταθεί και πέραν της εικοσιπενταετίας, με τις προϋποθέσεις ότι η μονάδα λειτουργεί, είναι βιώσιμη και τηρεί τους όρους της μίσθωσης. Η παράταση χορηγείται με πράξη του αρμοδίου οργάνου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.»

2. Η παράγραφος 9 του άρθρου 11 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Αν ανακληθεί η απόφαση παραχώρησης, λόγω παράβασης των όρων της, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλλει νέα αίτηση για παραχώρηση χρήσης ακινήτου που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η αποδοχή της αίτησης του προηγούμενου εδαφίου για την παραχώρηση αυτή γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133) ή – εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της ανωτέρω διάταξης – του οικείου Υπουργού.»

3. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 31 του ν. 4061/2012, για την επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών, όπως παρατάθηκαν με την υπ' αριθμ. 2128/95263/11.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3311) παρατείνονται για πέντε (5) ακόμη έτη από τη λήξη τους, ήτοι έως τις 22 Μαρτίου 2024.

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 (Α' 242) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι κάτοχοι αγροτεμαχίων αναδασμού, κυρωμένους μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, θεωρούνται κύριοι αυτών, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία. Στην περίπτωση αυτή, δεν εκτελούνται πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής και τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με την αγροτική νομοθεσία διαγράφονται και δεν αποστέλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης προς βεβαίωση και είσπραξη κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.»

5. Οι ατομικές διοικητικές πράξεις που ανατίθενται δια του παρόντος στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 μπορούν να εκδίδονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Κατ' ανάλογη εφαρμογή των ίδιων διατάξεων, η κοινή απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 36 εκδίδεται από κοινού από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 40
Ρυθμίσεις θεμάτων δακοκτονίας

Η παράγραφος 1 του άρθρου 44 του ν. 4325/2015 (Α' 47) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για το έτος 2020 η οικονομική επιτροπή κάθε Περιφέρειας της Χώρας, μπορεί, κατ' εξαίρεση και για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να αναθέσει την εκτέλεση του προγράμματος δακοκτονίας, για το οποίο έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί διαγωνισμοί, στους προσωρινούς μειοδότες, έως την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων. Οι δαπάνες για την εκτέλεση των παρεχόμενων υπηρεσιών, από την έναρξη των εργασιών δακοκτονίας μέχρι τη σύναψη των οικείων συμβάσεων, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται νόμιμα, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης: α) βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δα-

πάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης ψεκασμών και παγιδοδοσίας δακοκτονίας.»

Άρθρο 41
Ευθύνη διοικήσεων αγροτικών
συνεταιριστικών οργανώσεων

1. Από την καθ' οιονδήποτε τρόπο υπαγωγή των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμού, των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000 και των ΑΣ και Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ) του ν. 4015/2011 και του ν. 4384/2016, σε καθεστώς εκκαθάρισης ή πτώχευσης ή από την υποβολή αίτησης εξυγίανσης κατ' άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα και μέχρι την ολοκλήρωση των ως άνω διαδικασιών εκκαθάρισης ή πτώχευσης ή την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξυγίανσης εφόσον η σχετική αίτηση γίνει δεκτή, σε κάθε δε περίπτωση όχι πέραν της πενταετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατάξεις νόμων οι οποίες προβλέπουν ατομική και αλληλέγγυο ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικό πρόσωπο ή διοικητικά μέτρα ή διοικητικές κυρώσεις ή ποινική ή αστική ευθύνη, για τη μη καταβολή φόρων, τελών, εισφορών, δασμών προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αναστέλλονται για τα μέλη της διοίκησής τους, τα δε επιβληθέντα δυνάμει των διατάξεων αυτών μέτρα αναστέλλονται. Για όσο διαρκεί η παραπάνω αναστολή, συμπεριλαμβανομένης και της αναστολής είσπραξης κατά την έννοια του άρθρου 3 της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΑ. 1274/2013 (Β' 3398), μπορεί, κατόπιν αίτησης των ως άνω φυσικών προσώπων, να εκδοθεί φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση, με εξαίρεση την εξ επαχθούς ή εκ χαρακτηριστικής αιτίας μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων. Για το ίδιο χρονικό διάστημα αναστέλλονται η δυνατότητα υποβολής αίτησης για άσκηση ποινικής δίωξης για τα βεβαιωμένα στη φορολογική διοίκηση και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς χρέη και η δυνατότητα άσκησης σχετικής ποινικής δίωξης, ενώ σε περίπτωση που έχει ήδη ασκηθεί, αναστέλλεται η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας. Αναστέλλεται επίσης η εκδίκαση όλων των ποινικών υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων κάθε βαθμού δικαιοδοσίας, για τα προαναφερόμενα πρόσωπα και για τις ίδιες αιτίες. Η εκτέλεση της ποινής που τυχόν επιβλήθηκε αναστέλλεται ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.

Ομοίως αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων, η έναρξη και η συνέχιση αναγκαστικής εκτέλεσης και η λήψη ασφαλιστικών μέτρων εις βάρος της προσωπικής περιουσίας των, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, ατομικών και εις ολόκληρον ευθυνομένων μαζί με τα ως άνω νομικά πρόσωπα, φυσικών προσώπων.

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν όλα τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με τα ως άνω νομικά πρόσωπα, ήτοι τους προέδρους και λοιπά μέλη της διοίκησης τους ή τους εντεταλμένους υπαλλήλους τους, όπως είναι ιδίως οι διευθύνοντες σύμβουλοι, οι γενικοί διευθυντές, οι διευθυντές, οι γραμματείς και οι ταμίες, και ειδικότερα τόσο τα πρόσωπα που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, όσο και εκείνα, η θητεία των οποίων έχει λήξει καθ' οιονδήποτε τρόπο μέχρι την έναρξη ισχύος του.

3. Ο χρόνος της ανωτέρω αναστολής δεν συνυπολογίζεται στον χρόνο κάθε είδους ποινικής ή αστικής παραγραφής τυχόν αδικημάτων, παραβάσεων και απαιτήσεων. Ο χρόνος παραγραφής δεν συμπληρώνεται πριν περάσει τουλάχιστον ένα (1) έτος από τη λήξη της αναστολής, εκτός εάν ο απομείνων κατά τη λήξη της αναστολής χρόνος παραγραφής είναι μεγαλύτερος.

4. Η κατά τα ανωτέρω αναστολή εκτέλεσης ισχύει και για κατασχέσεις απαιτήσεων των ως άνω φυσικών προσώπων, που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι τρίτοι εις χείρας των οποίων έχει επιβληθεί κατάσχεση από το Δημόσιο ή από ασφαλιστικούς οργανισμούς καθίστανται μεσεγγυούχοι των κατασχεθέντων αξιώσεων και η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και απόδοσης των κατασχεθέντων συνεχίζεται μετά τη λήξη της αναστολής.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για

τις περιπτώσεις που τα πρόσωπα της παραγράφου 2 έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για αδικήματα που διαπράχθηκαν με δόλο σε βάρος της περιουσίας των νομικών προσώπων του παρόντος.

6. Η πενταετής προθεσμία της παραγράφου 1 μπορεί να παραταθεί για έναν επιπλέον χρόνο με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δικαιοσύνης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 42

Ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων

1. Μετά την υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 46 του ν. 4456/2017 (Α' 24) προστίθενται υποπερίπτώσεις δδ' και εε' ως εξής:

«δδ) Για την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, η τελική έγκριση της υποπερίπτωσης γγ' αποστέλλεται από τον οργανισμό (Γενικό Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων ή Τοπικό Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων ή ΑΟΣΑΚ) προς το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), μαζί με τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης.

εε) Για την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μετά την τελική έγκριση της υποπερίπτωσης γγ' εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στον κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας του κάθε οργανισμού (Γενικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων ή Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων ή ΑΟΣΑΚ) για την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης.»

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργείται κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, η οποία έρχεται σε αντίθεση ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 43

Παράταση ισχύος της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 141 του ν. 4537/2018 (Α' 84)

Η παράγραφος 2 του άρθρου 141 του ν. 4537/2018 (Α' 84) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α) Το χρονικό διάστημα παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή άνεργους εγγεγραμμένους στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, που προβλέπεται στις σχετικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή της παραγράφου 13 του άρθρου 36 του ν. 4061/2012 (Α' 66), παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2020. Η παράταση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τα ακίνητα που από 1.11.2019 έως την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή της οικείας Περιφέρειας για να παραχωρηθούν κατά χρήση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4, 7 και 10 του ν. 4061/2012.

β) Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 13 του άρθρου 36 του ν. 4061/2012, αγροτικά ακίνητα της περίπτωσης α' της παραγράφου 13 του άρθρου 36 του ν. 4061/2012, τα οποία έμειναν αδιάθετα, δύνανται να παραχωρηθούν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2020 σε νέους αγρότες και επαγγελματίες αγρότες. Τα ακίνητα παραχωρούνται με σειρά προτεραιότητας σύμφωνα με τον αριθμό πρωτοκόλλου υποβολής των σχετικών αιτήσεων προς τη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας της Χώρας.»

Άρθρο 44

Λύση και εκκαθάριση ανενεργών ΑΣ

Εντός των πρώτων δύο (2) μηνών της προθεσμίας που τίθεται για τους ΑΣ της παραγράφου 3 του άρθρου 36, αυτοί μπορούν να

αποφασίσουν τη λύση τους και τη θέση τους σε εκκαθάριση σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση αυτή, για τη διευκόλυνση της εκκαθάρισης, οι συνεταιρισμοί αυτοί, αφού υποβάλουν φορολογική δήλωση για το τρέχον φορολογικό έτος εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απαλλάσσονται για τα προηγούμενα φορολογικά έτη από κάθε πρόστιμο, πρόσθετο φόρο, τόκο ή προσαύξηση εκπρόθεσμης καταβολής το οποίο επιβλήθηκε λόγω της μη υποβολής παντός είδους δηλώσεων προς τη φορολογική διοίκηση, όπως εισοδήματος, Φ.Π.Α., ακινήτου περιουσίας, παρακρατούμενων φόρων, μεταβολών μητρώου, μισθωτών υπηρεσιών και λοιπών δηλώσεων.

Άρθρο 45

Διαχείριση ανεπιτηρήτων παραγωγικών ζώων του ν. 4056/2012

Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του ν. 4056/2012 (Α' 52) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η σύλληψη και η περισυλλογή των ανεπιτηρήτων παραγωγικών ζώων από τα συνεργεία του προηγούμενου εδαφίου, επιτρέπεται να γίνεται με αναισθητοποίησή τους με χρήση των ειδικών αναισθητικών όπλων σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 1421/1984 (Α' 27).»

Άρθρο 46

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα,.....2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	4. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	6. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
7. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.55' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 5 Μαρτίου 2020 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, «Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ